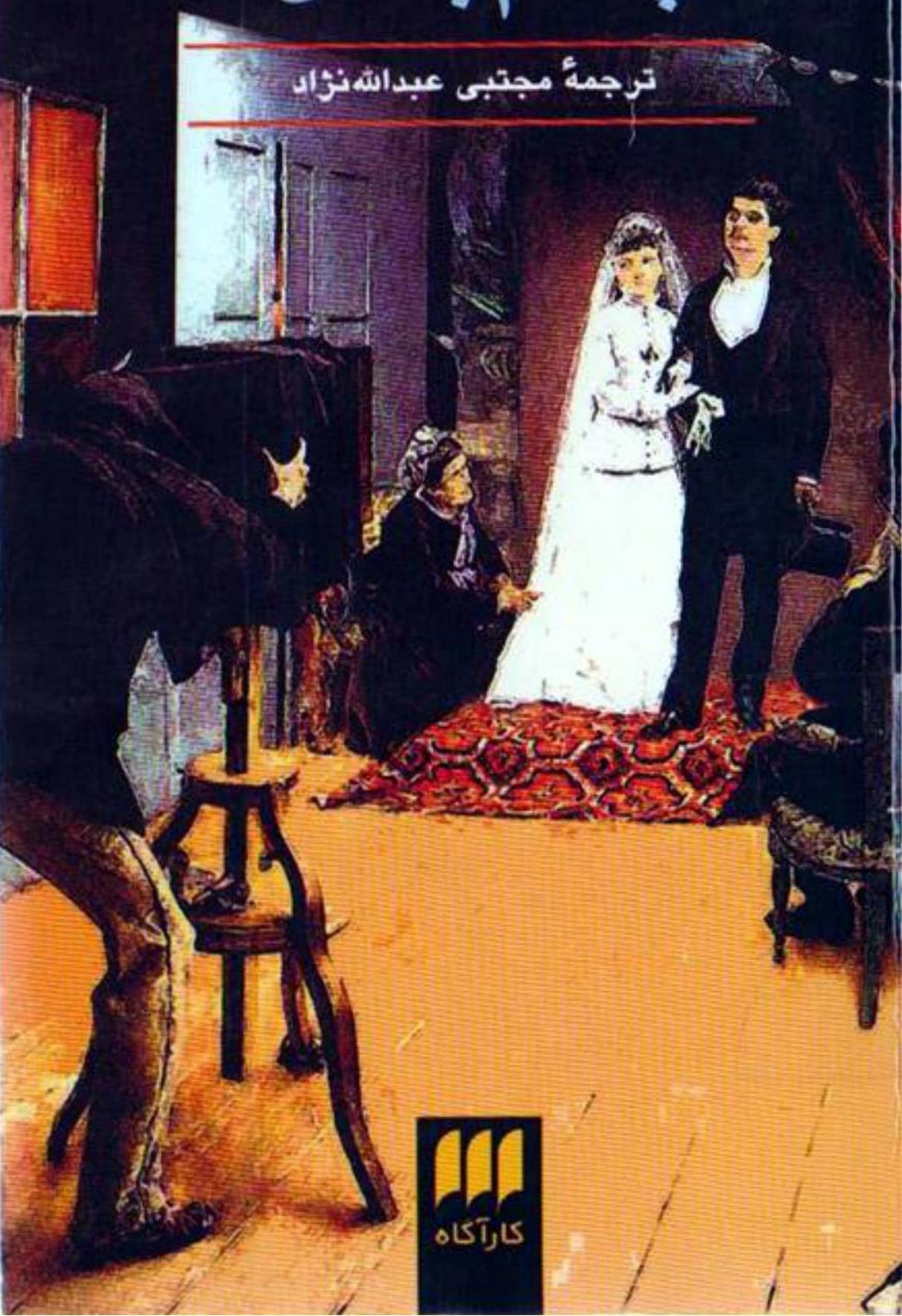

nbookcity.com آکاہ کریسٹی

چشم بندی

ترجمہ مجتبی عبدالله نژاد

کتابهای کارآگاه (وابسته به انتشارات هرمس)
تهران، خیابان ولی عصر، بالاتر از میدان ونک، نماره ۲۴۹۳ - تلفن: ۸۸۷۹۵۶۷۲

چشم‌بندی

آگاتا کریستی

ترجمه: مجتبی عبدالصمدزاد

طرح جلد: واحد گرافیک هرمس

چاپ اول: ۱۳۸۹

تیراز: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰ تومان

چاپ و صحالی: معراج

همه حقوق محفوظ است.

کریستی، آگاتا (میلر)، ۱۸۹۱-۱۹۷۶،

(Christie, Agatha Miller)

چشم‌بندی / آگاتا کریستی؛ ترجمه مجتبی عبدالصمدزاد

تهران: هرمس، کتابهای کارآگاه، ۱۳۸۹

۲۲۸ ص.

۹۷۸-۹۶۱-۳۶۳-۵۴۹-۵

لیا

سرنامه

عنوان و نام بدپذور

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

وضعیت فهرستنامه:

پادشاهی

عنوان اصلی:

دستنهای انگلیس - فرن ۲۰

عبدالصمدزاد مجتبی، ۱۳۴۸

مترجم: رده‌بندی کنگره:

۱۳۸۸/۲۱۷ ق ۲۸۷ ک/۲

۸۲۲/۹۱۷

رده‌بندی دهیم:

۱۸۹۰-۲۸

نماره کاپشناسی ملی:

They Do It With Mirrors

یادداشت مترجم

عنوان کتاب در متنی که در انگلستان منتشر شده *They Do It With Mirrors* است. این عبارت که ترجمه ساده آن به فارسی می‌شود «آینه‌بازی» یا «بازی با آینه» در واقع نوعی ترکیب کنایی است و مقصود از آن حقه‌هایی است که شعبدۀ بازها به کار می‌برند و با استفاده از چند آینه شینی را جلو چشم بینند، غیب می‌کردند یا ظاهر می‌ساختند. ما در فارسی به این کار می‌گوییم «چشم‌بندی» و بنابراین ترجمه صحیح عنوان کتاب همین اصطلاح «چشم‌بندی» است. اما عنوان کتاب در امریکا *Murder With Mirror* بود که ترجمه تحتاللفظی آن به فارسی می‌شود «قتل با آینه». ولی اینجا هم آینه به معنای مجازی به کار رفته و در واقع مقصود از آن نوعی تردستی است. در فیلمی هم که در ۱۹۹۱ به همت شبکه نلوبزیونی بی‌بی‌سی از روی این کتاب تهیه شد، عنوان فیلم در انگلستان *They Do It With Mirrors* و در امریکا *Murder With Mirror* بود.

تَدْبِيمُ بَهْ مَاتِيوْ پَرِيچَارَد

بخش یکم

خانم وان رایدوک از جلو آینه کنار رفت. آه کشید و زیر لب گفت:
- خب، این خوب است. نظرت چیه، جین؟

خانم مارپل نگاهی به پیراهن مارک لانوانلی انداخت و گفت:
- قشنگ است.

خانم وان رایدوک گفت:
- مشکلی ندارد. درش بیاور، استفانی.

دستهایش را بالا گرفت و استفانی که خدمتکار منی بود با موهای سفید و صورت زرد و نحیف، پیراهن را با احتیاط از تنش درآورد.
خانم وان رایدوک با زیرپوش ساتن صورتی جلو آینه ایستاده بود.
بدن کشیده و زیبایی داشت. پاهای کماکان خوش ترکیبیش را جوراب نایلون نازکی پوشانده بود. پوست صورتش در نتیجه ماساژهای مداوم و زیر لایه‌ای از پودر و کرم و این چیزها از دور دخترانه به نظر می‌رسید. موهای آراسته‌اش بیشتر از آنکه به خاکستری بزند به کبودی می‌زد. تصور اینکه خانم رایدوک در حالت طبیعی چطور قیافه‌ای دارد، دشوار و بلکه غیرممکن بود. از پول خرج کردن برای قیافه‌اش هیچ مصایقه‌ای نداشت و البته غیر از پول، رژیم غذایی و ماساژ و ورزش مداوم هم بود.

خانم وان رایدوک با خنده و شوخی رو به دوستش کرد و گفت:
- به نظرت کسی می‌فهمد که من و تو هم سن و سال باشیم. جین؟
خانم مارپل صادقانه جواب داد:
- نه، اصلاً من قیافه‌ام کاملاً به شم می‌خورد.

خانم مارپل زنی بود با موهای سفید و پوست صورتی چروکید، و چشمای آبی کشید، که معصومیت در آنها مرج می‌زد. پیرزن نازنین به نظر می‌رسید. ولی هیچ‌کس به خانم وان رایدوک نمی‌گفت پیرزن نازنین.

خانم وان رایدوک گفت:

- خیلی خوب، استفانی. حالا می‌توانی بروی.
استفانی لباس را جمع کرد و بیرون رفت.

خانم وان رایدوک گفت:

- چقدر این استفانی خوب است. الان سی سال است با من زندگی می‌کند. تنها کسی است که می‌داند من در حالت عادی چطور قیافه‌ای دارم. می‌خواستم باهات صحبت کنم. جین.

خانم مارپل روی صندلی کمی به جلو خم شد. چهره‌اش حالانی کنجهکاو به خود گرفته بود. قیافه‌اش به اتاق مجلل آن هتل شبک و مدل بالا نمی‌خورد. لباس مشکی از مدافعت‌هایی به تن داشت. بد خرید بزرگی همراهش بود و از هر لعاظ خانم محترمی به نظر می‌رسید.

خانم وان رایدوک گفت:

- نگرانم. جین. نگران کری لونیز.

خانم مارپل غرق فکر گفت:

- کری لونیز؟

ثیندن اسم کری لونیز او را برده سالها پیش.

اقامت در پانیونی در فلورانس. خودش دختر سرخ و سفیدی از کلیای جامع یکی از شهرهای انگلستان. با دو دختر امریکایی با نام خانوادگی مارتین که به دلیل شور و نشاط و لهجه شبرین و رفشار رک و بی‌بروایی که داشتند. برایش جالب بودند. روت، بلندقد و سرخوش و پرشور. کری لونیز، ریزه‌میزه و ظریف و سرشار از حرفت.

- آخرین بار کی دیدیش. جین؟

- خیلی وقت است. لااقل بیست و پنج سال پیش. البته هنوز

کربیمس‌ها برای هم کارت تبریک می‌فرستیم.

دوستی چیز عجیبی است. دوستی جین مارپل جوان با این دو دختر امریکایی. تقریباً بکباره، راهشان از هم جدا شده بود. اما علاقه و محبت قدیم هنوز برقرار بود. گاهی نامه می‌نوشتند. در ایام کربیمس از هم باد می‌کردند. عجباً که روت را که منزلش – یا به عبارت بهتر منازلش – در امریکا بود. بیشتر از خواهر دیگرش می‌دید. اما نه. شاید چندان هم عجیب نبود. روت مانند بیشتر امریکایی‌های طبقه خودش، جهان‌وطن بود. هر سال یا هر دو سال یک بار به اروپا می‌آمد. شهرها را می‌گشت. لندن، پاریس، ریویرا، و دوباره برمن گشت. سعی می‌کرد هر جا هست. دوستانش را هم بیند و لحظاتی را با آنها باشد. از این دیدارهای دوستانه فراوان داشتند. در کلاریج یا ساوزی یا برکلی یا دورچستر. غذایی می‌خوردند. تجدید خاطرها می‌کردند. و با آه و افسوس خدا حافظی می‌کردند. روت هرگز وقت نکرده بود به سنت ماری مید بیاپد. خود خانم مارپل هم چنین توقعی از او نداشت. زندگی هر کس ضرباً هنگ دارد. ضرباً هنگ زندگی روت «پرستو» بود. ضرباً هنگ زندگی خانم مارپل «آداجیو».

باری، خانم مارپل روت را که امریکایی بود بارها دیده بود. اما کری لوئیز را که در انگلستان زندگی می‌کرد بالغ بر بیست سال بود که ندیده بود. عجیب. اما طبیعی بود؛ چون وقتی دو نفر در یک کشور زندگی می‌کنند. نیازی نیست برای دیدن هم برنامه‌ریزی کنند. تصور می‌کنند دیر یا زود بدون این برنامه‌ریزی‌ها هم‌دیگر را می‌بینند. اما اگر مفہم مناطق مختلفی باشند و میرهاشان به هم نخورند، این اتفاق نمی‌افتد. جین مارپل و کری لوئیز میرهاشان به هم نمی‌خوردند. فقط همین. خانم مارپل پرسید:

- چرا نگران کری لوئیز هستی؟
- نمی‌دانم. همین‌طوری خیلی نگرانم.
- مریض که نیست؟

– ضعیف است ... از قدیم ضعیف بوده. ولی مشکل خاصی ندارد و مثل همیش است.

– غم و غصه‌ای دارد؟

– نه بابا.

خانم مارپل با خودش فکر کرد: «نه، به کری لونیز نمی‌آید غم و غصه داشته باشد. تصور چنین چیزی دشوار است. اما لابد در زندگی او هم لحظاتی بوده که غصه بخورد. فقط ... تجملش دشوار بود. گنج و مبهوت، شاید ... حیرت‌زده، شاید ... ولی غصه‌دار، نه.»

توضیحات خانم وان رایدوک بیموع بود.

– کری لونیز انگار توی این دنیا زندگی نمی‌کند. نمی‌داند این دنیا چطوری است. از همین نگرانم.

خانم مارپل گفت:

– اوضاعش ...

بعد حرفش را قطع کرد و سر نکان داد و گفت:

– نه.

خانم وان رایدوک گفت:

– نه، وضعش خوب است. خودش مشکل دارد. بین ما کری لونیز از قدیم دختر آرمان‌خواهی بود. البته در جوانی ما آرمان‌خواهی مد بود. همه ما آرمان‌خواه بودیم. آرمان‌خواهی برای دخترهای جوان چیز پسندیده‌ای تلقی می‌شد. تو می‌خواستی از جذامیها پرستاری کنی، جین. و من می‌خواستم تارک دنیا بشوم. ولی آدم به مرور زمان دست از این خل‌بازی‌ها برمنی دارد. ازدواج باعث می‌شود فکر این چیزها را از کله‌اش بیرون کند. البته من در مجموع از ازدواجم راضی بودم.

خانم مارپل به نظرش رسید حقیقت فراتر از این است. روت سه بار ازدواج کرده بود. هر بار با مرد ثروتمندی. هر سه بار هم طلاق گرفته بود. ولی عین خیالش نبود و بر عکس هر بار که طلاق گرفته بود، موجودی بانکی‌اش بالاتر رفته بود.

خانم وان رایدوک گفت:

– البته من پر طاقت بوده‌ام. زمین نخوردیدم. توقع زیادی از زندگی و مهمتر از آن از مردها نداشتم. با این موضوعات کنار آمدیدم. سخت نگرفتم. با تامی هنوز دوست هستم و جولیوس هنوز خیلی وقتها راجع به مسائل تجاري از من نظرخواهی می‌کند.

چهره‌اش درهم رفت و ادامه داد:

– در مورد کری لوئیز از همین جهت نگرانم. کری لوئیز ذاتاً میل دارد با یک آدم عجیب و غریب ازدواج کند.

– عجیب و غریب؟

– همین مردهای آرمان‌خواه. کری لوئیز همیشه دنبال آرمان‌خواهی بود. تازه هفده سالش بود به چه خوشگلی که می‌نشست پای حرفهای گالبراندسن و به برنامه‌هایی که برای نژاد بشر داشت. گوش می‌کرد. چشمهاش از تعجب گرد می‌شد. اندازه یک نعلبکی. آخرش هم با او ازدواج کرد: در حالی که گالبراندسن بیشتر از پنجاه سال داشت. زنش مرده بود و بچه‌هایش بزرگ بودند. به خاطر افکار بشردوستانه‌اش با او ازدواج کرد. وقتی پای حرفهایش می‌نشست. افسون می‌شد. عین دزدمنا و اتللو. فقط خوشبختانه «باگو» بی نبود که همه چیز را خراب کند و گالبراندسن هم سیاهپوست نبود.^۱ سوندی یا نروژی بود.

خانم مارپل اندبشن‌اک سر نکان داد. نام گالبراندسن برای همه مردم دنیا آشنا بود. مردی که با صداقت و درستگاری و هوش تجاري وافر. ثروت هنگفتی اندوخت و همه آن را صرف هدفهای بشردوستانه کرد. هنوز هم نام گالبراندسن در جاماهای مختلف به گوش می‌خورد. مؤسسه امین گالبراندسن، بودس تحقیقاتی گالبراندسن. نوانخانه دولتی گالبراندسن. و مهمتر از همه کالج آموزشی بزرگ گالبراندسن که مختص فرزندان کارگران بود.

۱. اتللو سیاهپوست است. – م.

روت گفت:

– خودت می‌دانی که کری لونیز به خاطر پول با او ازدواج نکرد. شاید اگر من جای او بودم. به خاطر پول این کار را می‌کردم. ولی کری لونیز این‌طور آدمی نبود. نمی‌دانم اگر گالبراندسن نمرده بود، چه اتفاقی می‌افتد. ولی وقتی مرد، کری لونیز نازه می‌ودواليش بود. سی و دوسال برای آدم بیوه شئی نیست. آدم تجربه کسب کرده. ولی هنوز قابل تغییر است.

خانم مارپل گوش کرد و آرام سر نکان داد. یاد زنهای بیوه آبادی خودشان، روستای سنت ماری مید افتد.

خانم وان رایدوک ادامه داد:

– وقتی کری لونیز با جانی رستاریک ازدواج کرد. خیلی خوشحال شدم. البته جانی به خاطر پول با او ازدواج کرد. با لااقل اگر کری پولدار نبود، جانی با او ازدواج نمی‌کرد. جانی آدم خودخواه و تنپرور و عشرت طلبی بود. ولی آدم خودخواه و تنپرور و عشرت طلب باشد بهتر از این است که آنترمال باشد. جانی فقط دنبال زندگی راحت بود. می‌خواست کری لونیز بهترین لباسها را بپوشد. بهترین مائبنها و قایقهای تفریحی را داشته باشد و در کنار او خوش باشد. این‌طور مردها خوب‌اند. بی‌خطرند. همین که زندگی راحت و مجللی داشته باشند. صبح تا شب جلویت خم و راست می‌شوند و برایت دم نکان می‌دهند. من هیچ وقت کار تناول و طراحی صحته‌اش را جدی نگرفتم. ولی کری لونیز خیلی ذوق کرده بود. خیال می‌کرد واقعاً این کارها هنر است. مجبورش می‌کرد دنبال این کار باشد. بعد آن زنیکه آشغال یوگلاو پیدا شد و زیر پای شوهرش نشست و جانی را از چنگش درآورد. جانی واقعاً نمی‌خواست برود. اگر کری لونیز مدتی صبر می‌کرد و عاقلانه نر رفتار می‌کرد، خودش برمی‌گشت.

خانم مارپل پرسید:

– کری لونیز خیلی ناراحت شد؟

- همینش جالب است. به نظر من زیاد ناراحت نشد. خیلی با بزرگواری بربخورد کرد. ولی رفتارش طبیعی بود. کری لونبیز آدم بزرگواری است. اصرار داشت طلاق بگیرند که جانی و آن دختره زودتر بتوانند ازدواج کنند. تازه، تعارف کرد که دو پسر جانی از ازدواج اولش بیش خودش بمانند. چون این‌طوری برایشان بهتر است. خلاصه این‌طوری شد. جانی بیچاره، مجبور شد با آن دختره ازدواج کند. دختره شش ماه صبر کرد. بعد طوری رفتار کرد که یک روز جانی از کوره در رفت و خودش را با ماثین از گردنی‌ای پرت کرد توی دره. گفتند سانحه بوده. ولی من باورم نمی‌شود. به نظرم جانی عصبانی بوده.

خانم وان رایدوک مکث کرد. آینه‌ای از توی کیفی درآورد و با دقت خودش را توی آینه تماشا کرد. موچینش را برداشت و یکی از موهای ابرویش را کند. دنبال حرفش را گرفت:

- بعدش آمد زن این پسره لونبیس سراکولد شد. یک آدم آنژمال دیگر. یک آدم آرمان‌خواه دیگر. نمی‌گوییم به کری لونبیز علاقه ندارد. چرا. علاقه دارد. ولی یک مرضی دارد که می‌خواهد زندگی همه را درست کند. در حالی که هر کسی خودش باید زندگی‌اش را بازد.

خانم مارپل گفت:

- چه عرض کنم.

- ولی این روزها مد شده. مثل مد لباس. (راستی عزیزم نمی‌دانی این کریستین دیور^۱ چه دامنه‌ایی می‌دوzd). کجا بودم؟ آها. حرف مد بود. خلاصه این روزها بشردوستی هم مد شده. زمان گالبراندسن همه تو کار آموزش بودند. ولی الان آموزش از مد افتاده. دولت خودش دست گذاشته روی آموزش. همه آموزش و پرورش را جزو حقوق طبیعی افراد می‌دانند و بنابراین کار حضرات بشردوست کاد شده. چیزی که الان مد شده، حمایت از کودکان بزهکار است. کودکان خلافکار امروز و

جنایتکاران آیند. همه کشته و مرده این بجهه‌ها شدمانند. یکی اش همین لونیس سراکولد. نمی‌دانی چشمها بش پشت آن عینک ته استکانی اش چه برقی می‌زند. از آن آدمهای قوی و بالاراده است که ترجیح می‌دهد با یک دانه موز و یک تکه نان خشک بسازد و تمام زندگی اش را وقف آرمانش کند. کری لونیز هم که جان می‌دهد برای این چیزها. از قدیم این طور بوده. ولی من خوش نمی‌آید. جین. اعضای هیئت امنا جمع شدمانند و جله نشکیل داده‌اند و کل ساختمان را گذاشته‌اند برای این کار. الان شده مؤسسه بازپروردی کودکان بزهکار با کلی روان‌پزشک و روان‌شناس و این چیزها. لونیس و کری لونیز هم آنجا زندگی می‌کنند. وسط یک عالم پسربرجه که شاید حتی سلامت روانی هم نداشته باشد. خانه پر شده از کلی معلم و هوادار و روان‌درمانگر که نصفشان پاک دیوانه‌اند. همه از دم آثرمال و خل و چل‌اند. خواهر بدبوخت من هم بین این همه آدم دیوانه گیر کرده!

مکث کرد و مغموم و نومید به خانم مارپل نگاه کرد.

خانم مارپل بالعنی حیرت‌زده گفت:

– ولی نگفته از چی می‌ترسی. روت؟

– گفتم که. خودم هم نمی‌دانم و اتفاقاً از همین نگرانم. چند روز پیش رفته بودم آنجا سر بزنم. احساس می‌کردم یک جای کار ایجاد دارد. فضای خانه جور عجیبی بود. می‌دانم که اشتباه نمی‌کنم. من به فضا خیلی حساس و این‌جور چیزها را زود می‌فهمم. از قدیم این‌طوری بودم. نمی‌دانم اطلاع داری یانه. قبل از افت قیمتها در بازار دلم شور افتاد و به جولیوس اصرار کردم که سهام شرکت برشوک را بفروشد. اتفاقاً حق با من بود. حالا اینجا هم یک جای کار اشکال دارد. ولی نمی‌دانم چه اشکالی. نمی‌دانم به خاطر آن زندانی‌هast با منله مهمتر از این است. خودم هم نمی‌دانم. لونیس فقط به خاطر افکار و اعتقاداتش زندگی می‌کند و توجهی به چیز دیگری ندارد. کری لونیز هم که جز خوبی و زیبایی چیزی نمی‌بیند. چیزی نمی‌شود. به چیزی فکر

چشم‌بندی ۹

نمی‌کند. خب این خبلى خوب است. ولی زندگى واقعى اين طور نیست.
تو دنيا نکبت و پلشتنى هم وجود دارد. به همین دليل می‌خواهم فوري
بروی آنجا و ببینی چه خبر است.

خانم مارپل فریاد زد:

– من؟ چرا من؟

خانم وان رایدوک گفت:

– چون تو شامه خوبی داری و من توانی این چیزها را بفهمی. از فدیم
این طوری بوده‌ای. قیافه ساده و معصوم و دلنشیستی داری و با وجود این
از چیزی تعجب نمی‌کنی. همیشه جنبه منفی قصبه را می‌بینی.

خانم مارپل گفت:

– بیشتر اوقات همین جنبه منفی درست است.

– نمی‌دانم تو چطوری چنین تصوری از طبیعت بشر داری. با اینکه
در دهکده آرام و خلونی زندگی می‌کنی که هنوز به کافت دنبای جدید
آلوده نشده.

– تو توی دهات زندگی نکرده‌ای و از این چیزها خبر نداری. روت.
در همین دهات خلوت و آرام. اتفاقاتی می‌افتد که اگر بفهمی. از تعجب
شاخ درمی‌آوری.

– شاید. به هر حال منظورم این بود که تو به این چیزها واردی.
بنابراین برو به استونی گیتس و ببین آنجا چه خبر است.

– ولی کار ساده‌ای نیست. روت جان.

– خیالت راحت باشد. فکر همه چیز را کرده‌ام. اگر ناراحت نشوی.
قبل از مینه را آماده کرده‌ام.

خانم وان رایدوک مکثی کرد. بعد با نگرانی نگاهی به خانم مارپل
انداخت و سیگاری روشن کرد و توضیع داد:

– لابد قبول داری که از زمان جنگ زندگی برای مردم کشور شما
سخت شده. منظورم افرادی است که درآمد ثابت محدودی دارند.
افرادی مثل تو. جین.

— بله، همین طور است. اگر لطف خواهرزاده‌ام ریموند نبود، نمی‌دانم باید چه کار می‌کردم. ریموند به من خبیلی لطف دارد. واقعاً لطف دارد.
خانم وان رایدوک گفت:

— خواهرزاده‌ات را بی‌خيال. کری لوئیز چیزی راجع به خواهرزاده‌ات نمی‌داند. اگر هم او را بشناسد. فقط می‌داند که نویسنده است و حدس نمی‌زند که خواهرزاده تو باشد. من به کری لوئیز این‌طور گفتم. گفتم وضع مالی جین خوب نیست. حتی گاهی شکم خودش را هم نمی‌تواند سیر کند. ولی چون آدم مغروری است. اصلاً به کسی رو نمی‌اندازد. گفتم ابته منظورم کمک مالی نیست. ولی اگر مدنی در معیط خوبی زندگی کند. کنار دوست و آشنایی باشد که به تغذیه‌اش برسند و دلشوره و نگرانی نداشته باشد ...

مکثی کرد و بعد گفت:

— می‌دانم که عصبانی شدمای. اشکالی ندارد. داد بزن. هر چه می‌خواهی بگو.

خانم مارپل چشمهای آبی کشیده‌اش را بازنگری کرد و با تعجب گفت:

— چرا عصبانی بشوم. روت؟ بهانه خوبی است. مطمئن کری لوئیز باورش شده.

— قرار شد برابت نامه بنویسد. وقتی برگردی خانه، نامه‌اش رسیده. روراست بگو. جین. کار خبیلی بدی کرده‌ام؟ به نظرت اشکالی دارد که ...

— وانمود کرده‌ای که فقر و نیازمندم و گفت‌ای دعونم کنند به استونی گئیس؟ ادعای دروغ؟ نه. اشکالی ندارد. اگر لازم باشد. این کار را می‌کنم. به نظر تو لازم است و من هم تقریباً با تو موافقم.
خانم وان رایدوک خیره شد و گفت:

— چرا؟ چیزی شنیده‌ای؟

— نه. چیزی نشنیده‌ام. ولی تو می‌گویی این کار لازم است و من به تو اطمینان دارم. روت. تو آدم خیال‌پردازی نیستی.

— بله، خجالت‌داز نیستم. ولی چیز خاصی نمی‌دانم.
خانم مارپل با حالتی فکورانه گفت:

— یادم هست یک بار تو کلبای نشته بودم. دو هفته قبل از
کریسمس بود. جلو من گریس لیبل نشته بود. یکباره، دلم شور افتاد و
برای گریس لیبل نگران شدم. مطمئنم بودم مشکل بزرگی وجود دارد،
ولی نمی‌دانستم چه مشکلی. احساس بدی داشتم و کاملاً از این لحاظ
مطمئن بودم.

— مشکلی وجود داشت؟

— بله. مدتی بود پدرش که در بسالار بازنشته بود. رفتار عجیبی
داشت. فردای همان روز با چکش رفته بود سراغ دخترش و نزدیک
بود او را بکشد. جیغ زده بود که تو دختر من نیستی. دجالی و فقط
خودت را به شکل دختر من درآورده‌ای. اعزامش کردند به تیمارستان و
چند ماه طول کشید تا خوب شد ... واقعاً نزدیک بود دختره را بکشد.
— بعضی پیش‌آگاهی داشتی؟

— به نظر خودم پیش‌آگاهی نبود و از روی شواهد عینی به این نتیجه
رسیدم. معمولاً این شواهد وجود دارد، ولی متوجه نمی‌شویم. گریس آن
روز کلاهش را بر عکس گذاشت بود و از همینجا معلوم بود که مشکلی
وجود دارد. چون گریس دختر دقیقی بود. بی‌توجه و حواس پرت نبود و
خیلی کم پیش می‌آمد که کلاهش را بر عکس بگذارد و خودش متوجه
نشود. بعداً فهمیدیم که آن روز پدرش وزنه کاغذگیر را پرت کرده به
طرفش و وزنه خورده به آینه و آینه را شکته. گریس هم برای اینکه
ظاهر فضی را حفظ کند و خدمتکارها نفهمند. فوری کلاهش را برداشت
و از خانه بیرون زده. گریس این چیزها را به بداخل‌لاقی پدرش ربط
می‌داد و نمی‌فهمید که پدرش مشکل فکری و روانی دارد. هر چند باید
می‌فهمید. همیشه می‌گفت دشمنها دنبالش هستند و تعقیش می‌کنند و
از این چیزها. همه علام معمول بیماری روانی را داشت.

خانم وان رایدوک با احترام به دوستش نگاه کرد و گفت:

- شاید. شاید سنت ماری مید آن بهشت با صفاتی که من خیال می‌کرده‌ام نیست.
- طبیعت بشر همه جا مثل هم است. عزیز دلم. ولی تو شهر کمتر این طور چیزها را متوجه می‌شویم.
- بالاخره به استونی گیتس می‌روی یا نه؟
- بله. می‌روم. البته برای خواهرزاده‌ام خوب نیست و در حق او بی‌انصافی می‌شود. از لحاظ اینکه وانمود کنم به من نمی‌رسد. ولی طفلکی الان رفته مکزیک و ناشش ماه برنمی‌گردد. این موضوع هم که تا وقتی برگردد. تمام شده.
- چی تمام شده؟
- قرار نیست که مدت طولانی پیش کری لوئیز بمانم. سه هفت. فوقش یک ماه می‌مانم. همین قدر کافی است.
- برای اینکه بفهمی چه خبر است؟
- بله.
- خبیلی به خودت اطمینان داری. جین.
- خانم مارپل نگاه ملامت‌باری به او انداخت و گفت:
- نو هم به من اطمینان داری. روت. خودت گفتی ... مطمئن باش همه سعی خودم را می‌کنم که پشیمان نشوی.

بخش دوم

خانم مارپل قبل از بازگشت به سنت ماری مید، خبیث جدی اقدام به جمع آوری اطلاعات کرد (با بليط دوسره و يزه روزهای چهارشنبه برگشت که ارزانتر بود).

– من و کری لوئیز از قدیم با همه نامه‌نگاری داشت‌ایم. ولی فقط کارت‌تبریک و تفویم و این چیزها برای هم می‌فرستاد‌ایم. الان باید راجع به خود کری لوئیز و همین طور خانواده‌اش در استونی گیتس اطلاعاتی داشته باشم و بدآنم که دقیقاً با چه کسانی طرف هست.

– از ازدواج او لش که خبر داری. کری لوئیز با گالبراندسن ازدواج کرد. ولی بچه نداشتند و کری لوئیز از این بابت ناراحت بود. تا اینکه دختری را به فرزندی قبول کردند که اسمش بیبا بود. دختر خبیث نازی بود. وقتی او را به فرزندی قبول کردند. دو سالش بود.

– اهل کجا بود؟ از گذشته‌اش چه می‌دانی؟

– راستش الان یادم نیست و حتی نمی‌دانم اصلاً چیزی به من گفته بودند یا نه. ولی به نظرم از طریق انجمان فرزندخواندگی اقدام کرده بودند. یا شاید هم پدر و مادر واقعی خودش او را نمی‌خواسته‌اند و گالبراندسن خبردار شده و اقدام کرده. چرا اینها را می‌پرسی؟ مهم است؟

– به هر حال باید مقداری اطلاعات قبلی داشته باشم. ادامه بده.

– بعد از این فضیه، کری لوئیز خودش حامله شد. از دکترها شنیده‌ام که از این موارد گاهی پیش می‌آید.

خانم مارپل سر نکان داد و گفت:

— بله. همین طور است.

— به مر حال این طوری شد و جالب اینکه کری لونیز از این پیشامد ناراحت بود. البته فبلش از شادی در پوست خودش نمی‌گنجید. ولی بعد که بچه به دنیا آمد، ناراحت شد. چون به پیپا خیلی علاقه داشت و از اینکه می‌دید برای پیپا رقیبی پیدا شده و ممکن است باعث دلخوری اش شود، ناراحت بود. البته خود میلدرد هم بچه نجیبی بود. اخلاق و رفتارش به خود گالبراندس و زنش رفته بود و متین و باشخصیت بود. ولی قیافه نداشت. کری لونیز هیشه مواظب بود که بین بچه‌ها فرقی نگذارد و این مسئله آنقدر برایش مهم بود که شاید حتی پیپا را زیبادی لوس می‌کرد و به میلدرد بی‌توجهی می‌کرد. شاید حتی گاهی میلدرد دلخور می‌شد. ولی من زیاد آنها را نمی‌دیدم. بعد که بزرگ شدند، پیپا دختر خوشگلی شد، ولی میلدرد معمولی بود. وقتی اریک گالبراندس فوت کرد، پیپا هجده ساله بود و میلدرد پانزده سال داشت. پیپا در بیست‌سالگی با یک ایتالیایی به نام مارکیز، دی‌سان سوریانو ازدواج کرد. سوریانو مارکیز واقعی بود، نه از این اشراف‌زاده‌های قلابی. پیپا هم که وارث خانواده گالبراندس بود. (اصلًا سوریانو به خاطر همین با او ازدواج کرد. ایتالیایی‌ها را که می‌شناسی.) گالبراندس مبلغی را در یک موزه امین گذاشته بود که به تساوی به بچه‌هایش برسد. میلدرد با کثیشی به نام استرت ازدواج کرد. مرد خوبی بود، ولی سرد و بی‌روح بود. شاید ده پانزده سال بزرگتر از میلدرد بود. به نظرم زندگی خوبی داشتند.

کثیش حدود یک سال پیش فوت کرد و میلدرد برگشت به استونی گیتس پیش مادرش. مثل اینکه خیلی تندرفت. بعضی چیزها را جا‌انداختم. ولی عیبی ندارد. تعریف می‌کنم. خلاصه پیپا زن این ایتالیایی شد. کری لونیز از این ازدواج کاملاً راضی بود. گونید و اخلاق خوبی داشت. قیافه خوبی داشت. ورزشکار خوبی بود. یک سال بعد، پیپا دختری به دنیا آورد و خودش سر زافت کرد. مصیبت بزرگی بود

و گونید و خیلی ناراحت شد. کری لوئیز مرتب بین انگلستان و ایتالیا در رفت و آمد بود. با جانی رستاریک هم در رم آشنا شد و همانجا با او ازدواج کرد. مارکیز دوباره ازدواج کرد و میل داشت دخترش پیش مادر بزرگ پولدارش در انگلستان بزرگ شود. بنابراین همه ساکن استونی گیتس شدند. جانی رستاریک و کری لوئیز و دو پسر جانی از ازدواج قبلى اش یعنی الکس و استفان (زن اول جانی روس بود). این طفل کوچولو جینا هم آنجا بود. میلردد هم بعدش با کشیش استرت ازدواج کرد. بعد موضوع جانی و آن زن بیوکلاو پیش آمد و کری لوئیز از جانی طلاق گرفت. ولی پسرهای جانی برای تعطیلات به استونی گیتس می‌آمدند و هنوز کری لوئیز را دوست داشتند. بعدش به نظرم در ۱۹۳۸ کری لوئیز با لوئیس ازدواج کرد.

مکث کرد که نفس تازه کند. پرسید:

— لوئیس را تا حالا ندیده‌ای؟

خانم مارپل سر تکان داد و گفت:

— نه. به نظرم کری لوئیز را آخرین بار در ۱۹۲۸ دیدم. لطف کرد من را برد به کاونت گاردن^۱. به اپرا.

— خب. مهم نیست. به هر حال لوئیس مرد خوبی بود. رئیس مؤسسه معروفی بود که کار حسابداری رسمی انجام می‌داد. به نظرم اولین بار سر مشاوره درباره امور مالی کالج گالبراندسن و مؤسسه امین گالبراندسن با کری لوئیز آشنا شده بود. وضع مالی اش خوب بود و زندگی شرافتمدانه‌ای داشت و تقریباً با کری لوئیز همسن بود. ولی عیش این بود که آنرمال بود. تمام فکر و ذکرش نجات کودکان بزرگوار بود.

روت رایدوک آمی کشید و ادامه داد:

— همان‌طور که گفتم، بشردوستی نم مدت. زمان گالبراندسن

۱. Covent Garden. سلطماً است در مرکز لندن و نمایشگاههای معروفی دارد. — م.

آموزش مد بود. قبل از آن آشپزی خبریه مد بود.

خانم مارپل سر نکان داد و گفت:

– من دانم. تهیه ژله^۱ و کله‌پاچه^۲ برای بیماران. مادر خودم این کار را می‌کرد.

– آفرین. تغذیه جسم جای خودش را به تغذیه روح داد. همه شیفته آموزش طبقات فروخت بودند. به هر حال الان این شوه هم منسوخ شده. گمان می‌کنم تا چند وقت دیگر مد می‌شود که اصلاً بچه‌ها بشان را آموزش ندهند و بگذارند تا هجده سالگی بیرواد بمانند. به هر حال برای مزءه امین و متدوق آموزشی کالبراندسن مشکلاتی پیش آمد. چون دولت در عمل کرد آنها دخالت می‌کرد. بعد سروکله لونیس پیدا شد که کثنه و مرده اصلاح و تربیت کودکان بزهکار بود. اولین بار که توجهش به مسائل نوجوانان بزهکار جلب شد. در طی کار تخصصی خودش بود. یعنی وقتی خمن بررسی حسابهای مالی برخی مؤسات متوجه کلاهبرداری‌های ماهرانه جوانان خلافکار شد. بعد به این نتیجه رسید که نوجوانان بزهکار افراد کندزهنه نبینند و استعدادهای زیادی دارند: فقط باید آنها را آموزش داد و اصلاح کرد.

خانم مارپل گفت:

– تاحدی این را قبول دارم. ولی موضوع به این سادگی هم نیست.
بادم می‌آید ...

حرفش را بربد و نگاهی به ساعتش کرد و گفت:

– وای خدا. دارد دیرم می‌شود. باید به قطار ساعت شش و نیم برسم.
روت وان رایدوک گفت:

۱. port wine jelly. ژله مخصوص است که از ترکیب شرابهایی مثل ہوت و بوردو با سرشیر و ادویهای مثل دارچین و لیسر و لعنال اینها نیه می‌شود. – م.

۲. calf's head broth. چندلش شیاستی به کله‌پاچه ما ابریان نظره و به آن پنتر نسب است. چون کله کوسه را می‌پزند و با آب آن نوش آش درست می‌کنند. – م.

- پس به استونی گیتس می‌روی؟
خانم مارپل پنتر و ساک خریدش را برداشت و گفت:
- اگر کری لونیز ازم دعوت کند ...
- دعوت می‌کند. حالا می‌روی؟ قول می‌دهی؟
خانم مارپل قول داد.

بخش سوم

خانم مارپل در ایستگاه مارکت کیندل از فطار پیاده شد. بکس از مافران لطف کرد و چمدانش را برایش آورد پایین. خانم مارپل هم کوله و کیف دستی و بعضی خرت و پرتهای دیگرش را برداشت و از همفرش تشکر کرد.

– خبیلی لطف کردید ... این روزها همه چیز سخت شده. باربر و این چیزها نیست. من وقتی مافرست می‌کنم، خبیلی اذیت می‌شوم.
کلمات تشکرآمیز خانم مارپل در غرش مهیب بلندگوی ایستگاه که با صدای بلند اما نامفهوم اعلام می‌کرد که فطار ساعت ۳:۱۸ در سکوی شماره ۱ منتظر است و تا لحظاتی دیگر به سمت ایستگاههای فلان و بهمان حرکت می‌کند. محو شد.

مارکت کیندل ایستگاه بادخور خالی و بزرگی بود که تقریباً نه مافر داشت و نه کسی از کارکنان شرکت فطارهای مافریری در آن دیده می‌شد. تمام امتیازش این بود که شش تا سکو و یک پایانه داشت که فطار یک واگنه کوچکی در آن توقف کرده بود و دود می‌کرد.

خانم مارپل بالباسهایی شلغه‌تر از همیشه توی ایستگاه منتظر بود (خوبخانه پالتو خال خالی‌اش را رد نکرده بود). با شک و تردید دور و برش رانگاه می‌کرد که جوانی نزدیک آمد و گفت:

– خانم مارپل؟

صدایش حالتی تقریباً نمایشی داشت. انگار هنرپیشه تازه کاری است و این کلمات اولین قسمت از دیالوگی است که باید در نمایشنامه‌ای به زبان بیاورد.

- من برای استقبال از شما آمده‌ام. از استونی گیش.

خانم مارپل با خوشحالی نگاهش کرد. پیرزن مظلوم و نازی بود که اگر جوان دقت می‌کرد. چشمهاش آبی تیزبینش را می‌دید. شخصیت جوان به صدایش نمی‌خورد. شکوه و عظمت صدایش را نداشت. حتی شابد هیچ شکوه و عظمتی نداشت. عصبی بود و پلکهایش مرتب به هم می‌خورد.

خانم مارپل گفت:

- ممنونم. فقط همین چمدان را دارم.

جوان خودش چمدان را برنداشت. با دست اشاره کرد به باربری که داشت با زحمت چند نا جعبه را با چرخ دستی می‌برد و گفت:

- لطفاً اینها را بیار.

بعد با فیس و افاده افزود:

- به استونی گیش.

باربر با خوشروی گفت:

- چشم. همین الان.

خانم مارپل احساس کرد که این آشنای جدید چندان از حضور او خوشحال نیست. طوری رفnar می‌کرد که انگار ساختمان شماره ۲ خیابان لاپرنم دست کمی از قصر باکینگهام ندارد.

به خانم مارپل گفت:

- وضع قطارها هر روز بدتر می‌شود.

خانم مارپل را به طرف در خروجی برد و افزود:

- اسم من ادگار لاوسن است. خانم سراکولد گفتند بیایم دنبالتان. من پیش آقای سراکولد کار می‌کنم.

دوباره داشت کنایه می‌زد. انگار کلی کار و گرفتاری دارد. ولی از روی جوانمردی همه کارهایش را کنار گذاشته که به کارهای زن کارفرمایش برسد.

باز هم لحنش واقعی نبود. حالت نمایشی داشت.

خانم مارپل کم کم در مورد ادگار لاوسن به فکر فرورفت.
از اینستگاه بیرون آمدند و ادگار خانم مارپل را تا جلو یک فورده وی
هشت قدمی راهنمایی کرد. گفت:
— صندلی جلو می‌نشیند با عقب؟

ولی قبل از اینکه خانم مارپل جواب دهد. اتفاق دیگری افتاد.
اتومبیل رولز بتلی دونفره نونواری وارد پارکینگ شد و کنار فورد
توقف کرد. دختر جوان زیبایی از اتومبیل خارج شد و به طرف آنها
آمد. از شلوار محمل کبریتی کدر و پیراهن یقه‌بازی که پوشیده بود.
علوم بود که غیر از اینکه خوشنگل است. پولدار هم است.
— تو بی ادگار؟ می‌ترسیدم بسوق نرسم. می‌بینم که خانم مارپل را پیدا
کرده‌ای. من خودم آدمم به استقبالش.

لبخند پررنگی به خانم مارپل زد و ردیف دندانهای زیبایش در
صورت آفتاب سرخ‌تاش نمایان شد. گفت:

— سلام. من جینا هستم. نو؛ کری لونیز. سفر چطور بود؟ اذیت
نشدید؟ چه کوله قشنگی دارید. من عاشق این کوله‌هایم. کوله و
بالنوبنان را بدید به من. این طوری راحت نمی‌رید.

ادگار سرخ شد و به اعتراض گفت:

— من آمده بودم دنبال خانم مارپل. از قبل هماهنگ کرده بودیم ...
جینا دوباره لبخندی بر پهناهی صورتش نقش بست و ردیف دندانهای
سفیدش نمایان شد. جواب داد:

— می‌دانم ادگار. ولی به این نتیجه رسیدم که بهتر است خودم بیاهم.
من خانم مارپل را با خودم می‌برم. تو بهتر است منتظر باشی و چمدانها
را بیاوری.

خانم مارپل را سوار کرد و در اتومبیل را بست. بعد دور زد و خودش
از طرف دیگر سوار شد و با سرعت از پارکینگ خارج شدند.
خانم مارپل سرش را برگرداند و نگاهی به فیافه لاوسن انداخت.
گفت:

– گمانم آقای لاوسن ناراحت شد. عزیزم.

جینا خندید و گفت:

– ادگار بی عقل است. خودش را خیلی می‌گیرد. هر کس نداند، خجال
می‌کند واقعاً بهش برخورده.

خانم مارپل گفت:

– مگر برخورده؟

جینا خنده‌ای سر داد و گفت:

– ادگار؟ نه بابا. خل و چل است.

خنده‌اش تحقیرآمیز و توأم با بی‌رحمی بود.

خانم مارپل پرسید:

– خل و چل؟

جینا گفت:

– تو استون گیتس همه خل و چل‌اند. البته منظورم لونیس و
مادربزرگ و خودم و پرها نیست. دوشیزه بلاور هم نیست. ولی بقیه
همه پاک دیوانه‌اند. گاهی خودم هم احساس می‌کنم دارم خل می‌شوم.
 حتی خاله میلدرد هم یکره راه می‌رود و با خودش حرف می‌زند. آدم
نوع ندارد زن کثیش این کارها را بکند. قبول دارید؟

از خروجی ایستگاه بیرون رفتند، وارد جاده خالی و همواری شدند و
سرعتشان را بیشتر کردند. جینا زیرچشمی نگاهی به خانم مارپل
انداخت و گفت:

– شما با مادربزرگ مدرسه می‌رفتید. نه؟ به نظرم خیلی عجیب است.
خانم مارپل منظورش را می‌فهمید. جوانها باورشان نمی‌شد که این
بیرون‌ها هم روزی مدرسه می‌رفته‌اند و موهابشان را دم‌اسبی می‌بسته‌اند و
با اعداد اعشاری و ادبیات انگلیسی سروکله می‌زده‌اند.

جینا با نرس و احترام و بالحنی که مشخص بود قصد بی‌ادبی ندارد.
 گفت:

– خیلی وقت گذشته.

خانم مارپل گفت:

- بله. خیلی وقت گذشته. به نظرم مرا که می‌بینی گذشت زمان را بیشتر احساس می‌کنی. در مقایسه با مادر بزرگت.

جینا سر نکان داد و گفت:

- خیلی زرنگبد. مادر بزرگ قیافه‌اش جوری است که آدم نمی‌فهمد چند سال دارد.

- من خیلی وقت است ندیده‌امش. ولی بعد می‌دانم تغییر زیادی کرده‌باشد.

جینا بالحنی سرسی گفت:

- موهایش سفید شده و به خاطر آرتروز عصا دارد. این اوآخر حالت خیلی بدتر شده. به نظرم ...

حرفش را قطع کرد و پرسید:

- شما قبلاً به استونی گیتس آمدید؟

- نه. ولی چیزهای زیادی درباره‌اش شنیده‌ام.

جینا با خوشوبی گفت:

- وحشتاک است. از این عمارتهای غول‌آسای گوتیک که انسیو می‌گوید مال دوره ویکتوریاست. ولی از جهنه هم جالب است. فقط حیف که همه مشغول بدوبدو هستند و هر جا نگاه می‌کنی. روان‌پزشک ریغته. برای خودشان عالمی دارند. عین این رتبهای پیشانگی. حتی بدتر. بعضی از این بجهه‌های بزهکار هم خیلی نازند. یک بار یکی‌شان یادم داد که چطور با یک تک سیم قفلی را باز کنم. یا یکی دیگر که قیافه معصوم و نازی دارد. کلی توضیحات جالب داد که چطوری باید کسی را با چماق زد.

خانم مارپل به فکر فرورفت.

جینا ادامه داد:

- من تبهکارها را بیشتر دوست دارم. از آنها بیک که روانی‌اند زیاد خوش نمی‌آید. البته به نظر لوئیس و دکتر ماوریک همه بیمار روانی‌اند

... یعنی ربطی می‌دهند به امیال سرکوفه و آشفتگی زندگی خانوادگی و روابط غیراخلاقی مادرها با سربازها و این جور چیزها. ولی به نظر من این طور نیست. خیلی‌ها بوده‌اند که زندگی خانوادگی بدی داشته‌اند. ولی آدمهای سالمی از کار درآمده‌اند.

خانم مارپل گفت:

– به نظرم این مسائل خیلی پیچیده است.

جینا خنبد و دوباره دندانهای سفیدش نمایان شد.

– من نگران این چیزها نیستم. به نظرم بعضی‌ها ذاناً برای کار و تلاش در راه اصلاح دنیا ساخته شده‌اند. لونیس از این آدمهایست. خیلی به این چیزها علاقه دارد. هفته بعد قرار است برود به ابردین، چون پرونده جدیدی را به دادگاه فرستاده‌اند: بسری با پنج مورد محاکومت قبلی.

– این جوانکی که برای استقبال از ایستگاه آمده بود؟ آقای لامن گفت به آقای سراکولد در کارهایش کمک می‌کند. منشی آقای سراکولد است؟

– نه بابا، ادگار عقل این چیزها را ندارد. در واقع خودش هم جزو بچه‌های مرکز است. کارش این بوده که می‌رفته تو هتل‌های مختلف و ادعا می‌کرده، رئیس دانشگاه یا خلبان جنگی است و پول قرض می‌کرده و بعد فرار می‌کرده. ولی لونیس با همه خیلی عادی برخورد می‌کند. به هر کدام کاری می‌پارد که خودشان را جزو خانواده بداند و احساس منزليت کنند. بعد نیست یک روز یکی از همین افراد ما را بکشد. با سرخوشی خنبدید.

خانم مارپل نخنبدید.

پیچیدند و از در آهنه بزرگی که در بانی با وزت نظامی کنار آن ایستاده بود، رد شدند و وارد میر ماشین رویی شدند که دو سوی آن پر از گلهای آزالیا بود. راه ماشین رو خوب نگهداری نشده بود و معلوم بود که به محروم‌اش نمی‌رسند.

جبنا معنی نگاههای خانم مارپل را فهمید و گفت:

– زمان جنگ با غبان نداشتم. بعدش هم کسی به این چیزها اهمیت نداد.

از پیچی گذشتند و استونی گینس با نعام شکوه و عظمتمند نمایان شد. همان طور که جینا گفته بود، عمارت غول‌آسای گوتیکی بود با معماری دوره ویکتوریا. در واقع معبد ثروتمندان بود. در دوره واگذاری آن برای فعالیتهای بشردوستانه، قسمتهای دیگری هم به ساختمان اصلی العاق کرده بودند که با سک اولیه ساختمان نامهایگ نبود. ولی به انجام و کارکرد ساختمان آسیب زده بود.

جبنا خیلی بالاحاس گفت:

– زشت است. نه؟ مادر بزرگ روی تراس است. نگه می‌دارم که بروید پیش.

خانم مارپل توی تراس رفت به طرف دوست قدیمی‌اش.

خانم سراکولد با وجود اینکه عصا داشت و خیلی آرام و با درد و ناراحتی قدم بر می‌داشت. با آن قیافه لاغر و استخوانی از دور به دختر بچه‌ها شبیه بود. انگکار دختر بچه‌ای دارد ادای پیرها را در می‌آورد. گفت:

– جین.

– سلام. عزیزم.

بله. بی‌شک کری لوئیز بود. عجبا که هنوز جوان بود و تغییر چندانی نکرده بود. هرچند برخلاف خواهرش از لوازم آرایش و این چیزها استفاده نکرده بود. البته موهاش کمی به سفیدی می‌زد. ولی از اول هم بور نقره‌ای بود و تغییر چندانی در آنها دیده نمی‌شد. پوست صورتش مثل برگ کل سرخ و سفید بود. ولی مثل برگ گلی که مچاله شده باشد. سادگی و معصومیت هنوز در نگاهش موج می‌زد. اندام ترکه و دخترانه‌ای داشت و سرش مثل پرنده‌ای به یک سو کج شده بود.

با صدای دلنشینی گفت:

– از خودم ناراحتم که چرا این همه سال سراغت را نگرفتم. سالهات که هم‌بیکر را ندیده‌ایم. خیلی خیلی لطف کردی که به ما سرزدی، جین جان.

جبنا از انتهای تراس صدا زد:

– بیاید تو، مادر بزرگ. هوا سرد است ... جولی او قاتش تلغی شود. خانم سراکولد خنده زنگدار کوتاهی کرد و گفت:

– خیلی در مورد من وسوس دارند. طوری رفتار من کنند که انگار بیرم.

– به نظر خودت پیر نیست؟

– نه، اصلاً. با اینکه همیشه مریض و خیلی درد دارم. احساس پیری نمی‌کنم. خجالت منز بجهام. مثل جبنا. شاید همه این‌طوری هستند. قیافه خودشان را توانی آینه می‌بینند و باورشان نمی‌شود که این‌قدر پیر شده‌اند. انگار همین چند ماه پیش بود که در فلورانس بودیم. بادت می‌آید دوشیزه شویج را با آن چکمه‌ها بش؟

هر دو از اتفاقاتی که شاید مال نیم قرن پیش بود. به خنده افتادند. با هم از دری گذشتند. دم در بازنی لاغر مردنی با دماغ سربالا و موهای کوتاه و لباس توبیید خوش‌دوخت روپرتو شدند.

زن گفت:

– تو واقعاً دیوانه شده‌ای، کرا. باید تا این موقع بیرون باشی. انگار بلد نیستی از خودت مواظبت کنی. حالا به آقای سراکولد چه جوابی بدهم؟

کری لوئیز بالعن ملتمانه‌ای گفت:

– دعوا نکن. جولی.

بعد در معرفی خانم بلاور به خانم مارپل گفت:

– این دوشیزه بلاور همه‌کاره من است. پرستار. خدمتکار. منشی. نگهبان. دوست خیلی خوب. همه چیز من است.

جولیت بلاور دماغش را بالا کشید. نوک بینی گند، اش فرمزتر شد و

معلوم بود احساسی شده. با صدای گرفته‌ای گفت:

– من هر کاری بتوانم می‌کنم. ولی این خانه همه چیزش مخرب است.
برای هیچ کاری نمی‌شود برنامه‌ریزی کرد.

– خب این که معلوم است. جولی جان. تو هم بیخود جوش می‌زنی.
خانم مارپل را تو کدام اتفاق می‌بری؟

خانم بلاور گفت:

– اتفاق آبی. راهنمایی‌شان کنم؟

– بله. لطفاً. بعد هم برای صرف عصرانه بیارش پایین. گمانم امروز تو
کتابخانه عصرانه می‌خوریم.

اتفاق آبی پرده‌های ضخیم آبی تنیدی داشت که زدیفت ولی رنگ و رو
رفه بود و خانم مارپل حدس زد باید پنجاه سالی از عمرشان گذشته
باشد. مبلمان اتفاق از چوب ماهون بود و تختخواب پرده‌آویز معکم و
بزرگی از چوب ماهون توی اتفاق دیده می‌شد. خانم مارپل در حمام را
باز کرد. حمام برخلاف انتظار شبک و امروزی بود با کاشیها بی به ونگ
صورتی و لوله‌های کرومی خبلی براق.

دوشیزه بلاور گفت:

– جانی رستاریک بعد از ازدواج با کاراده نا حمام درست کرد و الان
تنها چیزی که نوسازی شده لوله‌کشی ساختمان است. بقیه چیزها را
عوض نکرد. می‌گفت اینجا عمارت تاریخی است و حیف است
دنکاری شود. شما جانی رستاریک را دیده بودید؟

– نه. ندیدمش. من و خانم سراکولد نامه‌نگاری داشتیم. ولی خبلی کم
هم را می‌دبدم.

دوشیزه بلاور گفت:

– خدمتکار چمدانتان را باز می‌کند. می‌خواهد قبل از چای دست و
صورتتان را بشوید؟

بعد که خانم مارپل جواب مثبت داد. گفت بالای پله‌ها متظر است.
خانم مارپل رفت توی حمام و دنهایش را شست و با حولة صورتی

خیلی قشنگی خشک کرد. کمی عصبی بود. کلاهش را برداشت و موهای سفیدش را مرتب کرد.

در اتاق را باز کرد و دید خانم بلاور منتظر است. همراه خانم بلاور از پله‌های ناریک بزرگی پایین رفت. از تالار کمنور و سبعی گذشت و وارد کتابخانه شد. قفسه‌های کتاب تا سقف بالا رفته بود و درهای شباهای رو به دریاچه مصنوعی زیبایی باز می‌شد.

کری لونیز کنار در شباهای ایستاده بود. خانم مارہل رفت پیش و گفت:

– عجب خانه بزرگی است. من تویش گم می‌شوم.

– بله، می‌دانم. واقعاً سخر است. اینجا را مرد ثروتمندی ساخته که توی کار آهن و این چیزها بوده. بعد از مدتی ورشکته شده. تعجبی هم ندارد. اینجا چهارده تا اتاق خواب داشت. همه هم اتاقهای بزرگ. من نمی‌دانم مردم این همه اتاق می‌خواهند چه کار. آن هم اتاقهای به این بزرگی. بی‌جهت فضا را اشغال می‌کنند. اتاق خود من آنقدر بزرگ است که از تختخواب تا میز آرایش کلی راه است. هردهای زرشکی ضعیمی دارد که نگو.

– اتاق را نوسازی نکرده‌اید و تغییر دکوراسیون هم نداده‌اید؟

– نه. کلاً همان اتاقی است که اولین بار با اریک در آن زندگی می‌کردم. البته دیوارها را رنگ کرده‌ایم. ولی همان رنگ قبلی. این چیزها اهمیتی ندارد. یعنی به نظر خودم دلیلی ندارد که وقتی این همه مسائل مهمتر وجود دارد، پول بی‌زبان را صرف این کارها کنیم.

– کلاً تغییری در ساختمان نداده‌اید؟

– چرا، خیلی تغییر داده‌ایم. قسمت اصلی یعنی «تالار بزرگ» و اتاقهای اطراف آن را که در وسط قرار دارد دست نزد مایم. این فرمتها مشکلی نداشت و جانی شوهر دوم به آنها علاقه‌مند بود. می‌گفت اینها را باید دستکاری کنیم. البته طراح و هنرمند بود و این چیزها سرش می‌شد. ولی دو ضلع شرقی و غربی ساختمان را بکلی تغییر داده‌ایم.

اتاقها را پاره‌یش‌بندی کرده‌ایم و اناقه‌کهای جدیدی درست کرده‌ایم و برای کارکنان عادی و کادر آموزشی دفتر کار و اتاق خواب و این چیزها تهیه کرده‌ایم. بچه‌ها تو ساختمان اندرزگاه هستند که از اینجا دیده می‌شود.

خانم مارپل نگاه کرد به ساختمانی با آجرهای فرمز بزرگ که اطرافش پر از درخت بود. بعد چشمش افتاد به جینا که نزدیکتر بود. لبخند ملایمی زد و گفت:

– دختر خیلی خوشگلی است جینا.

کری لوئیز چهره‌اش از هم باز شد. بهنرمنی گفت:

– بله. دختر خوشگلی است. خوشحالم که برگشته اینجا. اوایل جنگ فرستادمش امریکا. پیش روت. روت در این مورد حرفی نزد؟

– نه. فقط گفت که دختری هم به اسم جینا داری.

کری لوئیز آه کشید و گفت:

– طفلکی روت. سر ازدواج جینا خیلی غصه خورد. من هزار بار بهش گفتم که نباید او را سرزنش کنیم. ولی روت نمی‌فهمد که تعصبات طبقاتی و موانع قدیم از بین رفته یا دارد از بین می‌رود. جینا زمان جنگ در طی فعالیتهای داوطلبانه با این پسر، آشنا شد. پسرو جزو نیرو دریابی بود و سوابق جنگی خوبی داشت. یک هفته بعد از آشناشی با هم ازدواج کردند. البته یک هفته خیلی کم است و هیچ زن و مردی در طی این روزها همه این جوری‌اند. نسل جدید با ما خیلی فرق دارند. شاید بعضی کارهایشان به نظر ما عاقلانه نباشد. ولی باید قبول کنیم. با وجود این روت خبلی ناراحت شد.

– به نظرش پسر، مناسب نبود؟

– می‌گفت ما هیچ اطلاعی درباره‌اش نداریم. پسره اهل میدل‌وست بود. نه کار داشت نه درآمد. از این جور افراد زیادند. ولی به نظر روت جینا باید شوهر بهتری می‌گرفت. اما ازدواج کرده بودند و کاری نمی‌شد

کرد. وقتی جینا و شوهرش دعوت را قبول کردند و آمدند اینجا، خیلی خوشحال شدم. اینجا کار زیاد است و والتر اگر بخواهد در رشته پزشکی یا هر رشته دیگری تخصص بگیرد، امکاناتش وجود دارد. به هر حال اینجا خانه جینا است و خوشحال شدیم که برگشت و دختر کرم و صمیمی و شاد و شنگولی مثل او نوی این خانه حضور دارد.

خانم مارپل سر نکان داد و دوباره از پنجه نگاهی به بیرون انداخت. جینا و شوهرش را دید که کنار دریاچه اینستاده بودند. گفت:

- چقدر هم به هم می‌آیند. تعجب نمی‌کنم که جینا عاشقش شده. خانم سراکولد بالحنی کمی خجالت‌زده گفت:

- نه، اشتباه می‌کنم. این پسر، که کنارش اینستاده، والتر نیست. استیو است. پسر کوچک جانی رستاریک. وقتی جانی ... از اینجا رفت، هرها برای تعطیلات جایی نداشتند. بنابراین تعطیلات می‌آمدند پیش ما. اینجا را مثل خانه خودشان می‌دانند. استیو الان همیشه اینجاست. اداره کارهای نمایشی را به عهده او گذاشته‌ایم. می‌دانی که ما اینجا گروه تئاتر داریم و نمایشنامه اجرا می‌کنیم. سعی می‌کنیم استعدادهای هنری بچه‌ها را شکوفا کنیم. لونبیس معتقد است خیلی از این اطفالی که به کار خلاف رو می‌آورند برای خودنمایی است. خیلی از این بچه‌ها زندگی خانوادگی نکبت‌باری داشته‌اند و مرتب سرکوب می‌شده‌اند. با این دزدی‌ها، در واقع می‌خواهند خودی نشان بدھند. خیال می‌کنند قهرمان شده‌اند. ما تشریقشان می‌کنیم که به کارهای نمایشی رو بیاورند. خودشان نمایشنامه بنویسند، خودشان بازی کند، خودشان طراحی صحنه را به عهده بگیرند. همه این کارها را خودشان بکنند. استیو مسئول گروه تئاتر است. خیلی به کارش علاقه دارد. خیلی با شور و علاقه کار می‌کند.

خانم مارپل آرام گفت:

- می‌فهمم.

دور را خوب می‌دید (بیشتر هماینهایش در سنتماری مبد این را

می‌دانستند و این دوربینی خانم مادر پل برایشان هزینه‌های بسیاری داشت). صورت سرمه استفن رستاریک را که روپرتوی جینا ایستاده بود و با شور و علاقه حرف می‌زد. به خوبی می‌دید. چهره جینا را چون پشت به او بود، خوب نمی‌دید. ولی از چهره استیو همه چیز معلوم بود. گفت:

— البته به من مربوط نیست. ولی لابد فهمیدمای که استیو خیلی به جینا علاقه دارد. کری لوئیز.

کری لوئیز ناراحت شد. گفت:

— نه ... این طور نیست. یعنی امیدوارم این طور نباشد.

— تو همیشه تو خیالات خودت زندگی می‌کنی. کری لوئیز. من در این مورد کوچکترین شکی ندارم.

بخش چهارم

قبل از اینکه خانم سراکولد جواب بدهد، شوهرش با چند نامه از توی نالار آمد.

لونیس سراکولد مرد قدکوتاهی بود. قیافه جذابی نداشت. ولی شخصیت او طوری بود که بلافاصله بیننده را تحت تأثیر قرار می‌داد. روت قبل‌در موردش گفته بود این آدم مثل تراکتور کار می‌کند. معمولاً همه حواسش معطوف به کاری بود که داشت انجام می‌داد و توجهی به اشخاص یا اشیاء پیرامونش نداشت. گفت:

– انفاق بدی افتاده. عزیزم. این پرسه جکی فلینت دوباره رفته دنبال کارهای خلاف. ولی گمان می‌کنم اگر بک فرصت دیگر بهش بدهیم. اصلاح می‌شود. خودش خبیلی پشمیان است. می‌دانی که به قطار و راه‌آهن و این چیزها خبیلی علاقه داشت. من و ماوریک به این نتیجه رسیدیم که اگر کاری در راه‌آهن برایش پیدا کنیم. حسابی می‌چسبد به کار و اصلاح می‌شود. ولی همان داستان همیشگی: دوباره رفته دنبال دله‌دزدی از اینبار. نازه چیزهایی دزدیده که نه به دردش می‌خورد و نه می‌تواند آنها را بفروشد. معلوم است که مشکل روانی دارد. البته هنوز ریشه‌های بیماری اش را کشف نکرده‌ایم. ولی قصد ندارم تسلیم شوم.

– لونیس ... این دوستم. خانم مارپل است.

آفای سراکولد با حواس پرتی گفت:

– سلام، خانم مارپل. از ملاقاتتان خبیلی خوشحالم ... البته قرار است ازش شکایت کنم. بجهة خوبی است. عقل درستی ندارد. ولی واقعاً بجهه خوبی است. خانواده خبیلی ناجوری داشته. من ...

ناگهان حرفش را قطع کرد و رفت سراغ خانم مارپل.

– خب، زحمت کثیدید. خانم مارپل، واقعاً لطف کردید که تشریف آوردید. مطمئن کارولین خبلى خوشحال می‌شد که یکی از دوستان قدیمی‌اش اینجا باشد و خاطرات گذشت را با هم مرور کنند. اینجا واقعاً زندگی اندوهباری دارد. سرگذشت غم‌انگیز این بچه‌ها همه را ناراحت می‌کند. امیدوارم مدت طولانی پیش ما بمانید.

خانم مارپل به این تبعجه رسید که او جاذبه فراوانی دارد و با خودش گفت: «دوستم حق دارد که شیفتة او شده.» در اینکه لوئیس سراکولد زندگی هدفمندی داشت، تردیدی نبود. شاید بعضی زنها از این جور زندگی خوشنان نباید. ولی کری لوئیز از این زنها نبود.

لوئیس سراکولد نامه دیگری را سوا کرد و گفت:

– اما خبرهای خوب هم داریم. این نامه از بانک سامرست در ویلتشار آمد. موریس کارش خوب است و منولان بانک از کارش رضایت دارند و قرار است ماه آینده، رتبه‌اش را بالا ببرند. از اول می‌دانستم که به این بچه باید مسؤولیت واگذار کرد. باید بهش مسؤولیت داد و دستش را در مسائل مالی باز گذاشت.

رو کرد به خانم مارپل و ادامه داد:

– نصف این بچه‌ها اصلاً تصوری از پول ندارند. خیال می‌کنند پول فقط به درد این می‌خورد که بروند سینما و کافه‌کاری کنند و سیگار بخشنند. از طرفی ذهن ریاضی تیزی دارند و خوشنان می‌آید ارقام را دستکاری کنند. بنابراین معتقدم که باید بگذاریم اینها خودشان را نشان بدھند. بهشان آموزش حسابداری بدھیم. اجازه بدھیم با اعدام و ارقام کار کنند. جذابیت پنهان پول را درک کنند. از راه قانونی و درست با پول سروکار داشته باشند. موقفتهای بزرگی که ما داشته‌ایم از همین راه بوده. از سی و هشت نفری که وارد این کار کرده‌ایم. فقط دو نفر خرابکاری کرده‌اند. یکی تو یک داروخانه مندوقدار است که واقعاً شغل مهمی است ...

حرفش را قطع کرد و به زن ش گفت:

- چای را آوردند. عزیزم.

- خیال می‌کردم اینجا عصرانه می‌خوریم. به جولی گفته بودم.

- نه، عزیزم. می‌رویم توی تالار. بقیه هم توی تالار جمع شده‌اند.

کری لوپنیز دست خانم مارپل را گرفت و دو نفری وارد تالار شدند.

عصرانه با آن محیط جور درنمی‌آمد. ظروف چایخوری یکدست نبود.

فعانهای چندکاره سفید قاطی سرویس چایخوری اسپاد و راکینگهام^۱ بود. یک قرص نان و دو کاسه مربا و یک تکه کیک بنجل و بیات هم

توی سبی دیده می‌شد.

زن چاق میانالی با موهای خاکستری پشت میز نشته بود. خانم

سراکولد گفت:

- این میلدرد است. دخترم. تو از وقتی بعده بوده، ندیدیش. جین. میلدرد از همه اشخاصی که خانم مارپل تا حالا دیده بود، بیشتر با فضای خانه جور درمی‌آمد. خانم منین و منشخاصی به نظر می‌رسید. در سی و چندسالگی با کثیشی ازدواج کرده بود و حالا شوهرش فوت کرده و بیوه بود. قیافه‌اش جدا به زن کثیش می‌خورد. زنی بود موقر و کمی خشک. خانم مارپل به نظرش رسید دختر معمولی و ساده‌ای بوده و خوشگلی چندانی نداشته.

خانم سراکولد گفت:

- این هم والی هاد است. شوهر جینا.

والی هاد جوان هیکلی چهارشانه‌ای بود با قیافه اخم آلود که موهای

سرش را بالا زده بود. با دستپاچگی سر تکان داد و دوباره مشغول

خوردن کیک شد.

چند دقیقه بعد جینا با استفن رستاریک وارد تالار شد. هر دو

خوشحال بودند. استفن گفت:

- جینا برای صحته پردازی فکرهای جالبی دارد. به نظر من برای طراحی صحته استعداد دارد.

جینا خندهید: معلوم بود خوشش آمده. ادگار لاوسن هم وارد شد و کنار لونیس سراکولد نشست. جینا چیزی بهش گفت، ولی لاوسن وانمود کرد که حوصله ندارد.

خانم مارپل احساس می‌کرد اوضاع مغثوش است؛ بنابراین بعد از صرف عصرانه رفت تو اتفاقش که دراز بکشد و استراحت کند.

سر شام افراد دیگری هم حضور داشتند. یکی از آنها جوانی به اسم دکتر ماوریک بود که روان‌پزشک یا روان‌شناس بود. خانم مارپل فرق این دو نا را خوب نمی‌دانست. دکتر ماوریک تقریباً بکسر با زبانی تخصصی که برای خانم مارپل نامفهوم بود. از مسائل مربوط به روان‌شناسی و روان‌پزشکی حرف می‌زد. دو جوان عینکی هم بودند که مشاغل آموزشی داشتند. یکی دیگر از حاضران مردی بود به اسم آقای بومگارتن که متخصص کاردیمانی بود. علاوه بر اینها سه تا جوان خبلی خجالتی بودند که کارهای خدماتی در طی آن هفته به عهدۀ آنها بود. یکی از آنها جوانی بود با موهای بور و چشمهای آبی که جینا بواشکی به خانم مارپل گفت متخصص «چماق» است.

غذا چیز خاصی نبود. غذای معمولی و ساده‌ای بود و خبلی ساده و معمولی سرو شد. حاضران لباس‌های مختلفی پوشیده بودند. خانم بلاور پیراهن مشکی پررنگی به تن داشت. میلدرد استرت پیراهن رسمی و روی آن ژاکت پشمی پوشیده بود. کری لونیز نیم‌تنه پشمی خاکستری به تن داشت. جینا تن پوش خبلی خوشگلی به بر کرده بود. والی لباس عوض نکرده بود. استفن رستاریک هم همین‌طور. ادگار لاوسن کت و شلوار سورمه‌ای شبکی پوشیده بود. لونیس سراکولد پلیور معمولی به تن داشت. لونیس خبلی کم غذا خورد و انگار اصلاً حواسش به محتویات بشقابش نبود.

لونیس سراکولد و دکتر ماوریک بعد از شام رفتند به دفتر کار دکتر.

متخصص کاردemanی و مریبان آموزشی رفته بودند گوشهای خلوت کنند. بیماران رفته بودند به ساختمان اندرزگاه. جینا و استفن رستاریک رفته بودند به سالن تناول نا راجع به ایده‌های جدید جینا راجع به صحت پردازی گفتگو کنند. میلر در بافتی دستش بود و معلوم نبود چی می‌باشد. خانم بلاور جوراب رفو می‌کرد. ولی به پشتی صندلی تکه داده و به دور دست خیره شده بود. کری لونیز و خانم مارپل خاطرات گذشته را مرور می‌کردند. حرفهایشان دور از ذهن بود.

لاوسن مانده بود که چه کار کند. نشست و دوباره بیقرار بلند شد و با صدای بلند گفت:

- من بهتر است بروم پیش آفای سراکولد. شاید کارم داشته باشد.

کری لونیز با مهربانی گفت:

- گمان نمی‌کنم. امشب قرار بود راجع به بعضی مسائل با دکتر ماوریک صحبت کند.

- پس بهترم است مذاہمثان نشوم. دوست ندارم جایی بروم که لازم ندارند. امروز به اندازه کافی وقت تلف کرده‌ام. رفته بودم ایستگاه قطار دنبال خانم مارپل. در حالی که خانم هاد قصد داشت خودش این کار را بکند.

کری لونیز گفت:

- باید بہت می‌گفت. ولی شاید در لحظه آخر تصمیم گرفته.

- با این کارش احساس کردم احمق بوده‌ام. واقعاً احمق بوده‌ام.

کری لونیز لبخندزنان گفت:

- نه، اشتباه می‌کنی ادگار. نباید این طوری خیال کنی.

- می‌دانم که کسی به من احتیاجی ندارد ... خودم این را خوب می‌دانم. اگر طور دیگری بود ... اگر شان و جایگاهی داشتم. فرق می‌کرد. واقعاً فرق می‌کرد. ولی تغصیر من نیست که جایگاهی ندارم.

کری لونیز گفت:

- خودت را به خاطر این چیزها ناراحت نکن، ادگار. به نظر جین

خیلی لطف کرده‌ای که رفته‌ای به استقبالش. جینا همیشه این طوری است. یکباره و برش می‌گیرد و کاری را انجام می‌دهد. ولی قصد نداشته تو را ناراحت کند.

- چرا، قصد داشته. عمدًا این کار را کرد. می‌خواست تحقیرم کند ...
- ادگار ...

- شما از خیلی از اتفاقاتی که اینجا می‌افتد خبر ندارید. خانم سراکولد. ولی مهم نیست. من حرف دیگری ندارم. فعلًا شب به غیر رفت بیرون و در را محکم پشت سرش بست.

خانم بلاور گفت:
- شرم آور است.

کری لوئیز سربته گفت:
- خیلی حساس است.

میلدرد استرت در حالی که قلابهای بافتی اش را بالا و پایین می‌داد.
گفت:

- این پسره حالم را به هم می‌زنند. نباید این رفتارش را تحمل کنی.
مادر.

- لوئیس می‌گوید دست خودش نیست.
میلدرد با تندی گفت:

- این حرفها چه؟ هر کسی باید بتواند جلو زبانش را بگیرد. البته به نظر من تقدیر جینا هم هست. اصلاً حواسش نیست که دارد چه کار می‌کند. همیشه در درس درست می‌کند. یک روز به این بجهه‌ها رو می‌دهد و روز بعد بهشان بی‌محلی می‌کند. خب از آنها چه نتیجه می‌رود؟

والی هاد آن شب برای اولین بار به حرف آمد و گفت:
- این پسره خل است. فقط همین. خل.

استونی گیتس در ذهنش شکل گرفته بود مرور کند. ولی هنوز تصویر مبهم و مغثوشی بود. احساسات ضد و نقیض و مسائل پشت پرده گوناگونی وجود داشت. ولی معلوم نبود آیا دلشوره روت وان رایدک ریشه در همین مسائل و احساسات دارد یا نه. به نظر من رسید که لونیز به اتفاقاتی که در اطرافش می‌گذرد توجهی ندارد. استفن عاشق جینا بود. جینا هم شاید عاشق استفن بود. شاید هم نبود. والتر هاد آشکارا از چیزی دلغور بود. اینها مسائلی بود که همیشه و همه جا وجود دارد. بدینکه در این مورد استثنایی وجود ندارد. عاقبت همه این اتفاقات دادگاه خانواده است. از هم جدا می‌شوند و دوباره با کلی امید و آرزو زندگی تازه‌ای را شروع می‌کنند و به دنبال آن باز آشتفگی‌ها و درگیری‌های جدیدی ایجاد می‌شود. می‌لدرد استرت به وضوح به جینا حسودی می‌کرد و از او بدش می‌آمد. به نظر خانم مارپل این کاملاً طبیعی بود.

یاد حرفهای روت وان رایدک افتاد. نومیدی که لونیز از بچه‌دار شدن، فرزندخواندگی پیبا، و به دنبال آن حامله شدنش.

پرشک خانم مارپل گفته بود:

– از این اتفاقات زیاد پیش می‌آید. از ناراحتی و اسنرسی که دارند کم می‌شود. بعد طبیعت کار خودش را می‌کند.

دکتر افزوده بود ملماً این اتفاق برای طفلی که به فرزندی پذیرفته‌اند، خوشایند نیست.

ولی در مورد خانواده کری لونیز این طور نبود. هم کری لونیز و هم شوهرش بچه‌ای را که به فرزندی قبول کرده بودند خیلی دوست داشتند. بچه خودش را توانی دل آنها جا کرده بود و مهرش به این سادگی بیرون نمی‌رفت. کالبراندسن از قبل بچه داشت و پدری برایش تجربه نازه‌ای نبود. شوق مادرانه کری لونیز هم با حضور پیبا فروکش کرده بود. در دوران حاملگی خیلی اذیت شد. تولد بچه هم مشکل بود و خیلی طول کشید. کری لونیز که همیشه از واقعیت فرار می‌کرد، این بار

چارمای نداشت جز اینکه مستقیماً با واقعیت رو برو شود.
پس دو دختر داشتند که پا به پای هم بزرگ می‌شدند. یکی خوشگل و
بامزه، یکی معمولی و بی‌روح. خانم مارپل به نظرش رسید این هم
طبیعی است. چون وقتی کسی طفلی را به فرزندی قبول می‌کند، طبعاً
بچه خوشگلی انتخاب می‌کند. اما در مورد بچه خود آدم، انتخابی در کار
نیست. میلدرد با اینکه می‌توانست شانس بیاورد و شبیه خانواده مارتین
باشد که دخترهای زیبایی مثل روت و کری لوئیز داشتند، به خانواده
کالبراندسن رفته بود که گنده و هیکلی و کاملاً معمولی بودند.
به علاوه، کری لوئیز اصرار داشت که بچه‌ای که به فرزندی قبول کرده
احساس کمبود نکند. بنابراین او را زیادی لوس می‌کردند و بر عکس به
میلدرد کمتر نوجه می‌کردند.

پیا ازدواج کرد و روانه ایتالیا شد و تا مدتی میلدرد تنها دختر
خانواده بود. ولی مدتی بعد پیا فوت کرد و کری لوئیز دختر او را به
استونی گیتس آورد و بار دیگر میلدرد در سایه فرار گرفت. بعد ازدواج
جدبدی صورت گرفت. کری لوئیز با جانی رستاریک ازدواج کرد و
پسرهای او هم به استونی گیتس آمدند. میلدرد در ۱۹۳۴ با کشیش
استرت ازدواج کرد که مردی فاضل و داشتمد بود و شاید پانزده سال
بزرگتر از او بود. میلدرد و کشیش استرت بعد از ازدواج روانه نواحی
جنوب انگلستان شدند. ظاهر فضیه این بود که میلدرد از ازدواجش
راضی بود، ولی کسی اطلاع دقیقی نداشت. بچه‌دار نشدن و میلدرد بعد
از مرگ شوهرش دوباره برگشت به استونی گیتس. خانم مارپل به
نظرش رسید که بازگشت او این بار هم چندان مایه خوشحالی نبود.
جینا، استفن، والی، میلدرد، و خانم بلاور که دوستدار برنامه‌ریزی
دقیق بود و نمی‌توانست این برنامه‌ریزی را اعمال کند. لوئیس سراکولد
که ایده، آلیست تمام عیاری بود و این فرصت را یافته بود که به
آرمانهاش جامه عمل پوشد و از این لحظه قلبًا خوشحال بود.
شخصیت هیچ یک از این افراد ویژگی خاصی نداشت. خانم مارپل، با

حرفهایی که روت زده بود، دنبال چیزی بود که حالا در شخصیت این افراد نصی دید. کری لونیز مشکلی نداشت. در این گرداب کارهای نبود. همه عمرش چنین بود. پس مشکل این فضا چه بود و چرا روت دلشوره داشت؟ آیا خانم مارپل خودش هم این دلشوره را داشت؟

اما در این گرداب اشخاص دیگری هم وجود داشتند: متخصصان کاردترمانی، معلمان مدرسه، جوانان مثناق و پرشور، دکتر ماوریک، سه نوجوان بزهکار با قیافه‌های مظلوم و نگاههای معصومانه، ادگار لاوسن، اینجا بود که قبل از اینکه خوابش ببرد، مکث کرد و فکرش یکسر مشغول ادگار لاوسن شد. ادگار لاوسن او را یاد کس دیگر با چیز دیگری می‌انداخت. یک جای کارش مشکل داشت. مشکل کوچولویی داشت. شاید هم کوچولو نبود. ادگار لاوسن ناسازگار بود. اصطلاح درستش همین است؟ ناسازگار؟ ولی این چه ربطی به کری لونیز دارد؟ سر تکان داد.

چیزی که نگرانش می‌کرد فراتر از اینها بود.

بخش پنجم

خانم مارپل صبح روز بعد، دور از چشم صاحبخانه به تماشای باع و چمنزار رفت. اوضاع باع ناراحتی کرد. باع و چمنزار روزگاری دستاورد بزرگی بود که برای تحقق آن همت فراوانی صرف شده بود. بوتهای گل آزالا، چمنزاران سرسبز، باعجههای مملو از گلهای مختلف، پرچینهای آراسته و وسط آنها باعجههای گل سرخ. حالا همه اینها مخروبه بود. چمنها را نامنظم زده بودند. باعجههای مملو از علف هرز بود و گلهای گیاهان مختلف از هم بالا رفته بود. راهها پوشیده از خزه بود و معلوم بود کسی به آنها نمی‌رسد. ولی باعجهه میوه و سبزیجات سرسبز و شکوفا بود و معلوم بود خوب از آنها نگهداری می‌شود. علتش ظاهرًا این بود که باعجهه میوه و سبزیجات استفاده عملی داشت. به همین دلیل هم بخش بزرگی از زمینهایی را که قبلاً چمن و گلزار بوده، نرده‌کشی کرده و به زمین تنیس و بولینگ تبدیل کرده، بودند.

خانم مارپل در حالی که باعجهه را دید می‌زد و نجنج می‌کرد، بوته علف آذرگون شکوفایی را از ریشه درآورد. با بوته علف در دست ایستاده بود که سروکله لاوسن پیدا شد. لاوسن با دیدن خانم مارپل ایستاد و تردید کرد. ولی خانم مارپل قصد نداشت ولش کند. فوری مذایش زد. لاوسن نزدیکتر آمد و خانم مارپل پرید و سایل باغبانی را کجا نگه می‌دارند.

ادگار جواب دقیقی نداد. گفت باغان همین نزدیکی است و باید از او پرسد.

خانم مارپل گفت:

– حیف این باغچه که خراب شده. من به باع و این چیزها خیلی علاقه دارم.

بعد چون منظورش این نبود که ادگار دبال و سایل باغبانی بروود. فوری گفت:

– پیروز ن عاجزی مثل من غیر از باغبانی چه کار می‌تواند بکند؟ ولی شما گمان نکنم وقتان را با این چیزها تلف کید. آفای لاوسن. کارهای جدیتر و مهمتری دارید. پیش آفای سراکولد کار می‌کنید و مسئولیت‌های زیادی به عهده نهادت. لابد آن کارها برایتان جالبتر است.

لاوسن بلاfacله با شوق و ذوق جواب داد:
– بله ... بله. جالب است.

– لابد کمک شما برای آفای سراکولد خیلی حیاتی است.
لاوسن چهره‌اش در هم رفت و گفت:

– راستش نمی‌دانم. مطمئن نیسم ... در واقع کمک من به خاطر مسائل دیگری است ...

حرفش را قطع کرد. خانم مارپل با حالتی فکورانه نگاهش می‌کرد. مردی بود با ظاهری ریزه‌میزه و رقتبار که کت و شلوار آبی نیره پوشیده بود. قیافه‌اش جذاب نبود و چیز خاصی نداشت که باد کسی بماند.

چند قدم آن طرف نزدیکی بود. خانم مارپل رفت روی نیمکت نشست. ادگار جلویش ایستاده بود و اخمهایش توی هم بود.

خانم مارپل با خوشوبی گفت:

– مطمئن آفای سراکولد خیلی متکی به شماست.

ادگار گفت:

– نمی‌دانم. واقعاً نمی‌دانم.

اخمهایش هنوز توی هم بود. با حواس پرتی کنار خانم مارپل نشست.

بعد گفت:

- موقعیت دشواری دارم.

خانم مارپل گفت:

- معلوم است.

ادگار خیره شده و به فضای رو برو چشم دوخته بود.

ناگهان گفت:

- یک چیزی می‌خواهم به شما بگویم که کاملاً محروم‌انه است.

خانم مارپل گفت:

- حتماً گوشم با شماست.

- اگر از حقیقی برخوردار بودم ...

- بله؟

- عیوبی ندارد. به شما هم می‌گویم. شما که با کسی حرف نمی‌زنید؟

- نه. مطمئن باشید.

ادگار منتظر جواب خانم مارپل نشد. گفت:

- واقعیت این است ... واقعیت این است که پدر من آدم خیلی مهمی است.

خانم مارپل به نظرش رسید لازم نیست چیزی بگوید. هیچ‌گوش کرد و منتظر ماند. ادگار گفت:

- البته هیچ‌کس جز آفای سراکولد نمی‌داند. اگر این اطلاعات جایی درز کند. موقعیت پدرم تضعیف می‌شود.

رو کرد به خانم مارپل و لبخند زد. لبخندی باوفار. بعد دنبال حرفش را گرفت:

- راستش من پسر وینستون چرچیل هستم.

خانم مارپل گفت:

- عجب! فهمیدم.

واقعاً هم می‌فهمید. یاد داستان غمانگیزی در سنت‌ماری مید افتاد که به خاطرش اتفاقات عجیبی روی داد.

ادگار لاوسن شروع کرد به حرف زدن. حرفهایی که بی‌شباهت به متن

نمايشنامه نبود.

– دلایل زیادی وجود داشت. مادرم آزاد نبود. شوهر اصلی‌اش تو تیمارستان بود. نمی‌توانستند با هم ازدواج کنند ... البته آنها را تقصیرکار نمی‌دانم. تصورم این است که تقصیری نداشته‌اند ... چرچیل هر کاری می‌توانسته برایم کرد. البته به صورت نامحسوس. و الان مشکل من همین است. می‌دانید که چرچیل دشمنانی دارد. حالا این دشمنانش دنبال من هستند. ما را از هم جدا کرده‌اند و حالا مراقبم هستند. تعقیب می‌کنند. جاسوسی‌ام را می‌کنند. برایم در درس ایجاد می‌کنند.

خانم مارپل سر نکان داد و گفت:

– وای. وای.

– لندن که بودم. در رشته پزشکی درس می‌خواندم. ولی تو امتحاناتم دست می‌بردند. جواب سؤالها را تغییر می‌دادند. هدفشان این بود که من نوی امتحان قبول نشوم. تو خیابان دنیالم بودند. هر جا می‌رفتم. پیدایم می‌کردند.

خانم مارپل برای دلداری‌اش گفت:

– شاید هم اشتباه می‌کنید.

– نه. اینها را از روی علم و اطلاع می‌گویم. خبیث زدنگانند. هیچ وقت چهره آنها را ندیده‌ام و الان آنها را به قیافه نمی‌شناسم. ولی بالاخره می‌فهم ... آقای سراکولد من را از لندن برداشت و آورد اینجا. دلوز بود. خیلی دلوز. ولی حتی اینجا هم در امان نبیم. اینجا هم ردم را زده‌اند. بر ضد فعالیت می‌کنند. کاری می‌کنند که بقیه از من متنفر شوند. آقای سراکولد می‌گوید این طور نیست. ولی آقای سراکولد خبر ندارد. شاید هم ... یعنی گاهی به این نتیجه رسیده‌ام که نکند ...

حرفش را قطع کرد. بلند شد و گفت:

– ولی همان طور که گفتم. اینها محروم‌انه است. یادتان که نرفته؟ فقط خواهش می‌کنم اگر دیدید کسی دارد تعقیب می‌کند. جاسوسی‌ام را

می‌کند. حتماً به من خبر بدید و معرفی اش کنید.
بعد رفت. شبک و پیک. مفلوک. حقیر. خانم مارپل از پشت سر
نگاهش کرد و به فکر فرورفت.

پیک نفر گفت:

— خل است. واقعاً خل است.

والتر هاد کنار خانم مارپل ایستاده بود. دستهایش را توی جیبش
کرده و اخمهایش را به هم کشیده بود و به ادگار لاوسن چشم دوخته بود
که داشت دور می‌شد.

— معلوم نیست تو این خراب شده چه خبر است. همه از دم مخثان
عیب دارد.

خانم مارپل چیزی نگفت. والتر ادامه داد:

— این پسره ادگار. نظر تان درباره‌اش چیه؟ ادعا می‌کند پسر لرد
مونتگومری^۱ است. به نظر من که بعيد است. بهش نمی‌خورد. با
چیزهایی که من درباره‌اش شنیده‌ام. امکان ندارد.

خانم مارپل گفت:

— بله. به نظر من هم بعيد است.

— ولی به جینا جوری دیگری گفته. گفته وارث ناج و تخت تزار روس
است و پسر دوک اعظم یا این طور چیزی است. جالب است این معنی این
یارو خودش نمی‌داند باباش کی بوده؟

خانم مارپل گفت:

— نه. گمان نکنم بداند. و مشکل همین جاست.
ولنر خبلی شل وول خودش را انداخت روی صندلی کنار خانم مارپل
و جمله قبلی اش را تکرار کرد:
— همه از دم مخثان عیب دارد.

۱. منظور برنارد لاو مونتگومری (Bernard Law Montgomery) فرمانده سپاه هشتم لوتنش
بریتانیا در آفریقا و لروپا و برنده نبرد معروف العلمین است. — م.

– شما مثل اينکه از اينجا خوشتان نمی‌آيد؟
والتر اخم کرد و گفت:

– من گيچ شده‌ام. سر در نمی‌آورم. اين خانه، آدمهاش، تشکيلاتش ... نمی‌فهمم. پولدارند. هرچي دلت بخواهد، پول دارند. ولی بين چطوری زندگی می‌کنند! سرويس چيبي قديمي ترکدار با ظروف ساده و معمولي. همه را قاطعي کرده‌اند. خدمتکارها افتتاح‌اند. همین طوری الکي چند نفر را استخدام کرده‌اند. اين هم از فرشها و پرده‌ها و روکش صندلها. همه سانن و زربفت و اعلا. ولی از ريخت افتاده و دارد از كهنجي می‌پرسد. قوري‌هاي گندۀ نقره که زرد شده و از جلا افتاده و هيج‌کس نیست که دستی بهشان بکشد و تمیزانشان کند. خانم سراکولد اصلاً به اين چيزها توجه ندارد. ديشب ديديد چه لباس پوشیده بود؟ بک بلوز کهنه که زير بغلش را وصله کرده بود. در حالی که می‌تواند برود به بهترین مغازه‌ها و شيكترین لباسها را بخرد. از باند استريت يا هرجا. توی پول غلت می‌زنند. آن وقت اين طوری زندگي می‌کنند.
مکث کرد و به فکر فرورفت.

– من خوب می‌دانم بسي بولی يعني چه. البته اشكالی ندارد. به شرط اينکه آدم جوان و قوي باشد و بخواهد کار کند. من خودم هيج وقت بول زيادي نداشتم. ولی سعى می‌کردم چيزی را که می‌خواهم به دست بياورم. زمانی می‌خواستم تعميرگاه باز کنم. مقداری پول کنار گذاشته بودم. در اين مورد با جينا صحبت کردم. گوش کرد. ظاهرآ می‌فهميد. من اطلاعات زيادي درباره او نداشتم. دخترها و فنی لباس فرم می‌پوشند. همه ثبيه هم‌اند. يعني از روی لباس و فیافه نمی‌شود فهميد کدام پولدار است و کدام نیست. البته حدس می‌زدم از لعاظ تعصبات و اين چيزها مقداری از من بالاتر باشد. ولی برایم فرقی نمی‌کرد. خلاصه به هم علاقه‌مند شدیم. ازدواج کردیم. من مقداری پسانداز داشتم. جينا هم همین طور. قرار گذاشتم بعد از ازدواج يك اينگاه پصب بنزین بزنيم. نظر جينا بود. هر دو خل و ديوانه بودیم. كشه و مرده هم بودیم.

بعد آن خاله از خود راضی جینا برایمان مشکلاتی ابعاد کرد ... جینا می‌خواست برگردد انگلستان که مادر بزرگش را ببیند. به نظرم حق داشت. اینجا کشورش بود. من هم بدم نمی‌آمد انگلستان را ببینم. چیزهای زیادی راجع به به انگلستان شنیده بودم. بنابراین آمدیم. فقط برای اینکه سری بزنیم و برگردیم. این تصور من بود ...

گره، ابروانش تبدیل به اخم واقعی شد و ادامه داد:

- ولی این اتفاق نیفتاد. توی این دیوانه‌خانه گیر کرده‌ایم. مرتب می‌پرسند چرا اینجا نمی‌مانیم. چرا خانه و زندگی‌مان را به اینجا منتقل نمی‌کنیم. برای من اینجا کلی کار است. کار! کارش این است که به تبهکارها آبنبات بدهم. من این طور کاری نمی‌خواهم. دلم نمی‌خواهد به این تبهکارها کمک کنم که به کافتکاری‌شان ادامه دهند ... اصلًاً معنی این کارها چیه؟ اینجا می‌تواند بهشت واقعی باشد. واقعاً مثل بهشت باشد. یعنی این پولدارها نمی‌فهمند که چه شانس آورده‌اند؟ نمی‌فهمند که بقیه مردم دنیا چقدر حسرت این چیزها را دارند و لی دستشان به جایی نمی‌رسد؟ یعنی این حماقت نیست که آدم به بخت خودش لگد بزند؟ من از کار کردن ابابی ندارم. ولی کاری می‌کنم که دوست دارم و بدانم فایده‌ای دارد. کاری می‌کنم که به جایی برسم. اینجا احساس می‌کنم توی نار عنکبوتی گیر کرده‌ام. جینا هم ... از کار جینا هم سر در نمی‌آورم. جینا با آن روزهایی که در امریکا ازدواج کردیم. خیلی فرق کرده. حتی ... خدا بگوییم چه کارش کند ... نمی‌توانم باهاش حرف بزنم. تف به این روزگار!

خانم مارپل با مهربانی گفت:

- بله، می‌فهمم چه می‌گویید.

والی نگاه کوتاهی به خانم مارپل انداخت و گفت:

- شما تنها کسی هستید که من پیش‌ش حرف زدم. بیشتر وقتها ساکتم و لام ناکام حرفی نمی‌زنم. نمی‌دانم در شما چی دیدم که سر در دلم باز شد. البته شما هم معلوم است که انگلیسی هستید. انگلیسی واقعی. ولی

من را یاد خاله بتسی خودم در امریکا می‌اندازید.

– خب این خیلی خوب است.

والی با حالتی فکورانه ادامه داد:

– زن خیلی عاقلی است خاله بتسی من. خیلی نعیف و تکیده است و خیال می‌کنی دماغش را بگیری. نفسش بند می‌آید. ولی این‌طور نیست. خیلی جان‌سخت است. بله، واقعاً خیلی جان‌سخت است.

بلند شد و عذرخواهی کرد.

– بیخشد که این‌جوری حرف زدم.

برای اولین بار لبخند زد. لبخند ملجمی بود و با این لبخند ناگهان از آن پرسک اخموی دست و پاچلفتی به جوان برازنده جذابی تبدیل شد. دنبال حرفش را گرفت:

– مجبور بودم درد دل کنم. ولی نباید این حرفها را به شما می‌زدم. خانم مارپل گفت:

– نه پسرم. اشکالی ندارد. من خودم خواهرزاده، دارم. البته شئ از شما خیلی بیشتر است.

یک لحظه فکر کش رفت پیش خواهرزاده‌اش ریموند وست که نوینده فاضل و مدرنی بود. ولی با والتر هاد خیلی فرق داشت و دشوار می‌شد دو نفر را پیدا کرد که این‌همه با هم فرق داشته باشند. والتر هاد گفت:

– یک نفر دیگر دارد می‌آید پیشان که از من خوش نمی‌آید. بنابراین من می‌روم. فعلاً خدا حافظ. خیلی ممنون که به حرفهایم گوش دادید.

با گامهای بلند دور شد. خانم مارپل چشم دوخت به میلدرد استرت که از میان چمنزار به سمت او می‌آمد.

– می‌بینم که این بارو داشت مختنان را می‌خورد. واقعاً فاجعه بود.
– فاجعه؟

– ازدواج جینا را می‌گویم. ثمره مسافرتش به امریکا بود. من همان موقع به مامان گفتم کار اشتباهی است. به هر حال اینجا منطقه خلوت و آرامی است. خیلی کم پیش آمده که دزدی و سرفت و این چیزها داشته باشیم. خیلی از مردم ناخواسته برای خانواده‌هایشان دردرس ایجاد می‌کنند. برای خودشان هم همین طور. من که اصلاً خوش نمی‌آید.

خانم مارپل با حالتی فکورانه گفت:

– تشخیص درست از غلط کار ساده‌ای نیست. منظورم در مورد بجهه‌های است. احتمال حمله دشمن و تصور اینکه بجهه‌ها زیر لوای رژیم آلمان بزرگ شوند. هر کسی را به فکر فرو می‌برد. تازه خطر بباران هوابی هم بود.

خانم استرت گفت:

– این حروفها چرت است. من شک نداشتم که پیروز می‌شویم. ولی مامان همیشه در مورد جینا کارهای نامعمولی می‌کرد. زیادی لوسن کرده بود. اصلاً لزومی نداشت او را از ایتالیا به اینجا بیاورد.

– پدرش که مخالفتی نداشت؟

– سان سوریانو؟ نه بابا. ایتالیایی‌ها را که می‌شناسید. تنها چیزی که برایشان مهم است پول است. اصلاً از اول به خاطر پول با پیپا ازدواج کرد.

– ولی من شنیدم ام به پیپا علاقه داشته و از مرگش خیلی متأثر شده.
– به نظر من همه‌اش ادابازی بود. نمی‌فهم مامان اصلاً چطور راضی شد پیپا با یک خارجی ازدواج کند. به نظرم مثل خیلی از امریکایی‌ها به لقب و عنوان و این چیزها اهمیت می‌دهد.

خانم مارپل با ملایمت گفت:

– به نظرم کری لوئیز اصلاً توی عالم دیگری زندگی می‌کند.
– می‌دانم. ولی من طاقت این چیزها را ندارم. طاقت این اداتها و

پروردۀ‌های ایده‌آل‌بستی مامان را ندارم. نمی‌دانید با این کارها بش چه مشکلاتی ایجاد کرد. من اینها را از روی علم و اطلاع می‌گویم. و سط همه اینها بزرگ شدمام. خاله جین.

خانم مارپل از اینکه شنید «خاله جین» صدایش می‌کند، کمی جا غورد. ولی قدیم همین طور صدایش می‌کردند. خودش عدها وقتی برای بچه‌ها هدیه می‌فرستاد. روشن می‌نوشت «با آرزوی بهروزی، از طرف خاله جین». بچه‌ها هم اگر گاهی از او یادی می‌کردند، با اسم «خاله جین» بود. البته خبلی کم از او یاد می‌کردند. خانم مارپل این‌طور خیال می‌کرد.

باحالنی فکورانه به زن میانالی که کنارش نشته بود چشم دوخت. به لبهای به هم فشرده‌اش. به خطوط عمیق صورتش که از کناره‌های بینی تا پایین کشیده شده بود. به دستهایش که آنها را محکم در هم فلاپ کرده بود.

آرام گفت:

— لابد کودکی سختی داشته‌ای.

میلر در بازنگاهی مشتاق و تشکرآمیز به او نگریست و گفت:

— خوشحالم که لااقل یک نفر درک می‌کند. بیشتر مردم چیزی از مشکلات بچه‌ها نمی‌دانند. می‌دانید که پیپا دختر خوشگلی بود. از من هم بزرگتر بود. همه فقط به او نوجه می‌کردند. هم بابا و هم مامان نشویقش می‌کردند که خودنمایی کند. البته احتیاجی به تشویق نداشت. همیشه خودنمایی می‌کرد. ولی من بچه آرام و سربه‌زیری بودم. خجالتنی بودم. پیپا اصلاً خجالتنی نبود. بچه‌ها از این چیزها خیلی رنج می‌کشند. خاله جین.

خانم مارپل گفت:

— می‌دانم.

— پیپا همیشه می‌گفت میلر خنگ است. در حالی که من از او کوچکتر بودم و طبعاً نمی‌توانستم در درسها ہابه‌های او پیش بروم.

برای بچه خیلی سخت است که خواهرش از او جلو بزند. مردم به مامان می‌گفند: «چه بچه نازی است.» پیپا را می‌گفتند. توجهی به من نداشتند. حتی بابا فقط با پیپا بازی و شوخی می‌کرد. باید می‌فهمیدند که این چیزها برای من خیلی دردناک است. ولی همه حواسان به او بود. من هنوز بچه بودم و نمی‌فهمیدم که این چیزها روی شخصیت بچه تأثیر می‌گذارد.

لبهایش لرزید. بعد دوباره آرام شد و گفت:

— خب این بی‌انصافی بود. واقعاً بی‌انصافی بود. من بچه خودشان بودم. ولی او بچه مردم بود. من خانواده داشتم. او هیچی نداشت.

خانم مارپل گفت:

— شاید به همین دلیل به او توجه بیشتری می‌کرده‌اند.

میلدرد استرت گفت:

— واقعاً هم بیشتر دوستش داشتند.

مکثی کرد و بعد افزود:

— بچه‌ای که پدر و مادر خودش او را نخواستند. حتی شاید نامشروع بود. الان از رفتار جینا معلوم است. رگ وریثه سالمند ندارد. این چیزها به رگ وریثه آدم مربوط می‌شود. حالا هی لوئیس تنوری بیافد و راجع به تأثیر محیط سخنرانی کند. من به این چیزها عقیده ندارم. اصل رگ وریثه آدم است. به همین جینا نگاه کنید.

خانم مارپل گفت:

— جینا که دختر خبلی نازی است.

خانم استرت گفت:

— ولی رفتارش خوب نیست. همه غیر از مامان فهمیده‌اند که با استفن رستاریک روابط غیراخلاقی دارد. به نظر من واقعاً نفرت‌انگیز است. قبول دارم که ازدواج خوبی نداشته. ولی بالاخره زن شوهردار است. آدم وقتی ازدواج کرد، باید تبعاتش را بپذیرد. تازه خودش خواسته با این مرتبکه آشغال ازدواج کند. مجبورش که نکرده‌اند.

- بعنى واقعاً آشغال است؟

- خب معلوم است. قیافه‌اش عین گانگتر هاست. عنق و بى تربیت است. زورش می‌آید دو کلمه حرف بزند. اصلاً هیچی ندارد. نه ادب و تربیت دارد. نه تجربه دارد. هیچی ندارد.

خانم مارپل با ملایمت گفت:

- به نظرم غمگین است.

- برای چی باید غمگین باشد؟ دلیلی ندارد. البته جز کارهای جينا. این همه برایش زحمت می‌کشند. لونیس نا حالا چند تا کار بهش پیشنهاد کرده، که مشغول شود و احساس بیهودگی نکند. ولی خودش دوست دارد بخورد و بخوابد و هیچ کار نکند.

بعد یکباره احسانی شد و گفت:

- اصلاً اینجا غیرقابل تعلم است. من که واقعاً طاقت‌ش را ندارم. لونیس تمام فکر و ذکرش این بچه‌هاست. مامان جز لونیس فکری ندارد. به نظرش هر کاری لونیس می‌کند درست است. وضع باعجه را ببینید. علوفه‌ای هرز همه جا را گرفته. تو خانه هم که هیچ کاری درست انجام نمی‌شود. می‌دانم که این روزها پیدا کردن خدمتکار سخت است. ولی بالاخره می‌شود کسی را پیدا کرد. مثله کمبود منابع مالی نبست. مثله این است که هیچ کس اهمیتی نمی‌دهد. اگر خانه من بود ...

حرفش را قطع کرد.

خانم مارپل گفت:

- متأسفانه همه باید بپذیریم که اوضاع جور دیگری است. این نشکلات و سبع خودش مشکل ایجاد می‌کند. لابد برای تو خبلى غمانگیز بوده که برگشته‌ای و دیده‌ای اوضاع تغیر کرده و همه چیز عوض شده. واقعاً نرجیح می‌دهی به جای اینکه خانه مستقلی از خودت داشته باشی. اینجا زندگی کنی؟

می‌لدرد استرت سرخ شد. جواب داد:

- به هر حال اینجا خانه من است. خانه پدری من بوده. هر اتفاقی هم

که بیفت، برای من فرقی نمی‌کند. حق دارم که اگر بخواهم، اینجا را انتخاب کنم. و اینجا را انتخاب می‌کنم. فقط کاش مامان این کارها را نمی‌کرد. حتی خودش هم لباس مناسبی نمی‌پوشد. جولی برای این کارهایش خیلی حرص می‌خورد.

– اتفاقاً می‌خواستم راجع به خانم بلاور سوال کنم.

– بودنش در اینجا برای ما نعمتی است. مامان را خیلی دوست دارد. سالها با او زندگی کرده. از زمان جانی رستاریک. در طی اتفاقات غم‌انگیزی که افتاد، جولی واقعاً عالی بود. لابد شنیده‌اید که جانی افتاد دنبال یک دختر هر زه بی‌گلاو و با او ازدواج کرد. دختره واقعاً هر زه بود. کلی دلداده‌های جوراچور داشت. ولی مامان خیلی با وقار و خونسردی بربخورد کرد. بی‌سرو صدا از جانی طلاق گرفت. حتی تعارف کرد که پسرهای جانی برای تعطیلات اینجا باشند. در حالی که لزومی نداشت این کارها را بکند. می‌شد طور دیگری برنامه‌ریزی کرد. البته قبول دارم که بچه‌ها نمی‌توانستند پیش پدرشان و آن دختره زندگی کنند. ولی راههای دیگری هم وجود داشت. به هر حال مامان قبول کرد که اینجا باشد. خانم بلاور در تمام این مدت مثل کوه ایستاده بود و همه کارها را پیش می‌برد. گاهی به این نتیجه می‌رسم که زیاده روی می‌کرد و چون همه کارها را خودش به عهده می‌گرفت، باعث می‌شد گیجی و منگی مامان بیشتر شود. ولی واقعاً نمی‌دانم بدون او مامان باید چه کار می‌کرد.

مکث کرد و با شگفتی افزود:

– این هم لوئیس. عجیب است. معمولاً توی باع نمی‌آید. آقای سراکولد با همان گیجی و حواس پرتی همیشگی به طرف آنها آمد. ولی انگار متوجه می‌لدرد نبود. چون با خانم مارپل کار داشت. خیلی باید بی‌خشید. خانم مارپل. تصمیم داشتم شما را با خودم ببرم و فضنهای مختلف مؤسسه را نشانثان بدهم. کارولین ازم خواسته بود. ولی متأسفانه باید بروم به لیورپول. به خاطر قضیه این پسره و انبار

راه آهن. ولی ماوریک می‌آید دنبالان. تا چند دقیقه دیگر می‌رسد. من تا فردا عصر برنمی‌گردم. خیلی خوب می‌شود اگر بتوانیم راضی‌شان کنیم که شکایت نکنند.

مبلدرد بلند شد رفت. لونیس سراکولد متوجه رفتن او نبود. با آن چشمها نافذش از پشت شیشه‌های تهاتکانی عینک زل زده به خانم مارپل.

دنبال حرفش را گرفت:

— واقعیت این است که دادگاهها اغلب درست عمل نمی‌کنند. گاهی زیادی سخت می‌گیرند و گاهی با تسامح برخورد می‌کنند. محکومیت چند ماهه برای این بجهه‌ها عامل بازدارنده نیست. حتی شاید برایشان نوعی تغیریج باشد. به رفاقتیشان پز بدھند که بله. ما زندان بوده‌ایم. ولی معکومیت شدید باعث می‌شود سر عقل بیابند. راه دیگر این است که اصلاً برای جرم‌های خفیف مجرم را به زندان محکوم نکنند. برایش آموزش تأدیبی در نظر بگیرند. مثل آموزش‌هایی که ما در اینجا داریم ... خانم مارپل حرفش را قطع کرد و گفت:

— شما از آقای لاوسن راضی‌اید. آقای سراکولد؟ به نظر شما ... نرمال است؟

لونیس سراکولد چهره‌اش درهم رفت. جواب داد:

— امیدوارم بیماری‌اش عود نکرده باشد. چیزی به شما گفته؟

— گفت پسر وینتون چرچیل است و ...

— آها. از همان حرفهای همیشه. این طلفکی همان‌طور که حدس می‌زند نامشروع است و اصل و نسب درستی ندارد. در واقع انجمان خبری‌های در لندن او را به من معرفی کرد. مردی را در خیابان کنک زده بود و ادعا کرده بود که داشته او را می‌پاییده. این چیزها برای این نوع بسیاران عادی است. جزئیاتش را می‌توانید از دکتر ماوریک بپرسید. من سوابق خانوادگی‌اش را بررسی کردم. مادرش از خانواده فقیر ولی ابرومندی در پلیموث بوده. پدرش ملوان بوده و مادرش حتی اسم او را

نمی‌دانسته ... بچه در وضع دشواری بزرگ شده. کم کم درباره پدرش و بعداً در مورد خودش دچار خیالات واهی شده. یونیفرمی می‌پوشیده و شانهایی می‌زد، که مجاز نبوده بزنند ... همه اینها عادی است. ولی تشخیص ماوریک این است که رو به بیهوی ایست و جای امیدواری وجود دارد. فقط باید طوری عمل کنیم که به خودش اعتماد پیدا کند. من اینجا منولینهایی به او سپرده‌ام و سعی کرده‌ام بهش یاد بدهم که اصل و نسب آدم مهم نیست؛ مهم این است که آدم چطور زندگی کند. سعی کرده‌ام کاری کنم که به تواناییهای خودش ایمان پیدا کند. تاحدۀ زیادی هم بیهوی یافته و اصلاح شده و از این لحاظ خوشحالم. حالا که شما می‌فرمایید ...

حرفتش را قطع کرد و سر تکان داد.

خانم مارپل پرسید:

— خطرناک نیست آقای سراکولد؟

— خطرناک؟ تا حالا تقابلی به خودکشی در او ندیده‌ام.

— منظورم خودکشی نبود. آقای لاوسن با من از دشمنانش حرف زد. از افرادی که اذیت‌ش می‌کنند. خود همین ... بیخشد که این حرف را می‌زنم. خطرناک نیست؟

— گمان نمی‌کنم به این مرحله برسد. ولی با دکتر ماوریک صحبت می‌کنم. تا اینجا که وضعش رو به بیهوی بوده. ما خیلی امیدوار شده‌ایم.

نگاهی به ساعتش کرد و گفت:

— من باید بروم. این هم جولی. شما را می‌سازم به او.

خانم بلاور از راه رسید و گفت:

— اتومبیل دم در منتظر است. آقای سراکولد. دکتر ماوریک از موزه زنگ زد. گفتم من خانم مارپل را با خودم می‌برم. فرار شد دم در حیاط هدیگر را بینیم.

— مشکرم. من دیگر باید بروم. کیم کو؟

- تو ماشین است. آقای سراکولد.

لونیس سراکولد با عجله رفت. خانم مارپل از پشت سر نگاهش کرد و گفت:

- به کارش خیلی علاقه دارد.

خانم بلاور با حالتی خیلی جدی گفت:

- همه زندگی اش شده کار. اصلاً توجه ندارد که باید کمی هم به زنش برسد و از او مراقبت کند. در حالی که لابد می‌دانید که خانم سراکولد زن خیلی حساس است. احتیاج به محبت و رسیدگی دارد. ولی اینجا تنها چیزی که مهم است چند تا جوانک غرغرو است که شرافت و درستکاری را کنار گذاشته‌اند و می‌خواهند راحت زندگی کنند و زورشان می‌آید کوچکترین کاری انجام بدند. پس تکلیف جوانهای شریف و خانواده‌های آبرومند چه می‌شود؟ چرا کسی به فکر آنها نیست؟ شرافت و درستکاری برای آدمهای آنرمالی مثل لونیس سراکولد و دکتر مارویک و همه این آدمهای خام و احساساتی که اینجا جمع شده‌اند، هیچ جاذبه‌ای ندارد. من و برادرهايم در شرایط خیلی سختی بزرگ شدیم. کسی تشویقمان نمی‌کرد که نق بزیم و از همه طلبکار باشیم. راحتی! دنیای امروز دنیای راحتی و مفت‌خوری است. از توی باغ گذشتند و از دری که در حصار چوبی انتهای باغ تعییه شد، بود عبور کردند و رسیدند جلو در قوسی‌شکلی که اریک گالبراندسن برای ورودی اندرزگاه ساخته بود. ساختمانی زشت و فرص و معکم با آجرهای قرمز.

دکتر مارویک که به نظر خانم مارپل خودش آدم آنرمالی بود، به استقبالشان آمد و گفت:

- متشرکم. خانم بلاور. مطمئنم خانم ... ما ... چی بود اسماشان؟ آها. خانم مارپل. مطمئنم خانم مارپل از برنامه‌هایی که ما در اینجا داریم، خوشان می‌آید. به نوعه برخورد بی‌نظیری که با این مغفل مهم داریم. علاقه‌مند می‌شوند. آقای سراکولد مرد بابعیرتی است. دید باز و

وسيع دارد. سر جان استيلول، رئيس سابق من هم از برنامه‌هايمان پشتيباني مى‌کند. تا زمانی که بازنشته شد در وزارت كشور کار مى‌کرد و با استفاده از نفوذش برای راه‌اندازی اينجا خيلي زحمت كشید. مشكل اين افراد مشكل پزشكى است. ما سعى مى‌کنیم اين را به مقامات قضائي حالي کنيم. اهميت روان‌پزشكى از زمان جنگ معلوم شد. اولین نتیجه مثبتی که داشت ... بگذریم. بینيد ما از همان اول با اين منه چطور بروخورد مى‌کنيم. بالا را بینيد ... خانم مارپل سرش را بلند کرد و جمله‌اي را که بالاي تاق‌نمای در ورودی حکاکی شده بود خواند:

هر که از اين در به درون آيد. اميد گمده: خوبش را بازيابد.

— فوق العاده است. نه؟ اين جمله واقعاً تکان‌دهنده است. قرار نیست اين بچه‌ها را سرزنش يا معجازات کنيم. خيلي وقتها خودشان آرزوی معجازات دارند. ولی ما اينجا سعى مى‌کنیم بفهمند که چه آدمهای خوبی هستند.

خانم مارپل گفت:

— مثل ادگار لاوسن؟

— بله. ادگار مورد خيلي خوبی است. باهاش حرف زده‌ايد؟

خانم مارپل گفت:

— بله. با من صحبت کرد.

با کسی شرمندگی افزود:

— البته با خودم گفتم شايد ... ديوانه است.

دكتور ماوريك غش‌غش خندید و گفت:

— همه ما ديوانه‌ایم. خانم جان.

راهنمايی‌اش کرد به داخل سالن و دنبال حرفش را گرفت:

— ديوانگی راز بقاست. اندکی ديوانگی در همه ما وجود دارد.

بخش ششم

در مجموع روز خته‌کننده‌ای بود.

خانم مارپل به این نتیجه رسید که فعالیت فکری فی‌تفه آدم را خته می‌کند. از خودش و واکنشهای خودش ناراضی بود. الگو یا شاید حتی الگوهای مختلفی وجود داشت. ولی تصویر واضحی از آنها نمی‌دید. هر آشوبی که در درونش حس می‌کرد. به نوعی به شخصیت بیمارگون اما نه چندان غیرعادی ادگار لاوسن مربوط می‌شد. باید حافظه‌اش را می‌کاوید و نمونه مشابه او را در خاطراتش پیدا می‌کرد. با زحمت. خاطرات پراکنده‌ای را که به مفتش هجوم می‌آورد کنار زد. ماجراهی عجیب آقای سلکرک و وانت‌بارش، پستچی حواس پرت. باگبانی که روزهای دوشهبه عبد خمین کار می‌کرد. ماجراهی عجیب لباس‌زیرهای تابستانی.

ادگار لاوسن مشکل داشت. مشکلی که دقیقاً نمی‌دانست چیست و فرانز از واقعیتهای ملموس و عینی بود. ولی هر چه فکر می‌کرد. نمی‌فهمید اشکال کار او. هر چه هست. چه ربطی به کری لونیز دارد. در الگوهای مفتوشی که از زندگی در استونی گیتس در ذهن داشت. خواستها و مشکلات اهالی آنجا بر همدیگر تأثیر داشت. ولی هیچ‌کدام آنها (تا جایی که می‌دید) بر زندگی کری لونیز تأثیری نداشت.

کری لونیز ... ناگهان دریافت که غیر از روت که الان اینجا نبود. تنها کسی که به او کری لونیز می‌گفت خودش بود. شوهرش او را کارولین صدا می‌زد. خانم بلاور از او به اسم کارا یاد می‌کرد. استفن رستاریک

درباره او فقط عنوان «مدونا»^۱ را به کار می‌برد. والی از عنوان دسمی خانم سراکولد استفاده می‌کرد. و جینا ترجیح می‌داد به او «مادر بزرگ» بگوید.^۲

آیا این نامهای مختلفی که برای کارولین لونیز سراکولد به کار می‌رفت، معنای خاصی داشت؟ آیا این خانم برای همه نوعی نماد بود و او را شخص حقیقی تلقی نمی‌کردند؟

صبح روز بعد، کری لونیز در حالی که آرام آرام حرکت می‌کرد و مثل همیشه کمی پاهایش را می‌کشید، از دور پیدا شد و نزدیکتر آمد و روی نیمکت کنار خانم مارپل نشست. از خانم مارپل پرسید در چه فکری است و خانم مارپل فوری جواب داد:

– در فکر توام.

– در فکر من؟

– راستش را بگو، کری لونیز، تو هیچ نگرانی نداری؟
کری لونیز که چشمهاش آبی روشنش از نعجوب گرد شده بود، گفت:

– نگرانی؟ چه نگرانی‌ای می‌خواهم داشته باشم. جین؟

خانم مارپل چند بار پلک زد و بعد جواب داد:

– خب، هر کس نگرانی‌هایی دارد. مثلاً نگرانی من آفت گیاهان با غجه و رفوی لباسهای زیر و نهیه آبنبات برای شراب الوسیا، و امثال اینهاست. طبیعی است که تو هم باید نگرانی‌هایی داشته باشی.

خانم سراکولد جواب روشنی نداد. گفت:

– خب از این لحظه، بله. من هم نگرانی‌های زیادی دارم. مثلاً اینکه لونیس خبیلی کار می‌کند و استفن یکسر توی سالن تئاتر مشغول کار

۱. این‌الاین لست و عنوان معتر مانعی است که برای خانهای به کار می‌رود. مثل «مادام» و «ملادمازل» و لئال اینها. – م.

۲. در اصل Grandmother که به نظر ترکیبی نز مامان بزرگ (Grandmother) و باتوی اعظم (Grand Dame) است. – م.

است و یادش می‌رود غذا بخورد و جینا خیلی عصبی است. ولی آدمها را که نمی‌شود تغییر داد. امکان ندارد. بنابراین نگرانی فایده‌ای ندارد.

– میلدرد هم زیاد خوشحال نیست. درست می‌گوییم؟

خانم سراکولد گفت:

– نه. میلدرد همیشه ناراضی است. از بچگی این‌طور بوده. بر عکس پیپا که همیشه شاداب بود.

خانم مارپل گفت:

– شاید دلیلی دارد که همیشه ناراحت است.

کری لوئیز آرام گفت:

– چون حسودی می‌کند؟ بله. به نظر من هم حسودی تأثیر دارد. ولی واقعیت این است که آدم برای احساساتش احتیاج به دلیل ندارد. هر کس یک جوری است. قبول داری. جین؟

خانم مارپل یاد دوشیزه مونکریف افتاد که سالیان دراز اسیر مادر علیل و دیکتاتورش بود. همیشه آرزو داشت که مسافرت بروود و دنیا را ببیند. ولی امکانش نبود. و بعد که بالاخره، خانم مونکریف به رحمت خدا رفت و نوی فبرستان کلیا آرام گرفت و دوشیزه مونکریف نجات یافت و صاحب درآمدی شد. چقدر همه اهالی سنت ماری مید خوشحال شدند. مدتی بعد. دوشیزه مونکریف سفرهایش را آغاز کرد. ولی هنوز نا جزایر یا^۱ بیشتر نرفته بود که تصمیم گرفت به یکی از دوستان قدیمی مادرش در آنجا سری بزند و وضع رقت‌بار آن پیرزن و تمارضهای او را که دید. چنان دلش سوتخت که همه برنامه‌های بعدی اش را لغو کرد و همان‌جا نوی و بیلای پیرزن ماندگار شد و همه عمرش را مجبور بود کار کند و زور بشنود و یک بار دیگر در آرزوی افق بازتری بسوزد و بازد. خانم مارپل گفت:

– حق با توست. کری لوئیز.

۱. نزدیک‌ترین زمانی در جنوب فرانسه. – م.

— البته عدم نگرانی من بیشتر به خاطر زحمت‌های جولی است. تازه با جانی رستاریک ازدواج کرده بودم که آمد اینجا و از همان اول واقعاً زحمت می‌کشید. طوری از من مراقبت می‌کند که انگار من بچدام یا علیل و زمین‌گیرم و هیچ کاری ازم ساخته نیست. اصلاً نمی‌گذارد دست به سیاه و سفید بزنم. واقعاً بعضی وقتها غجالت می‌کشم. باور کن اگر لازم باشد حاضر است به خاطر من آدم بکشد. به نظرت عجیب نیست؟

خانم مارپل گفت:

— معلوم است خیلی دوست دارد.

خانم سراکولد خنده زنگداری کرد و گفت:

— عصبانی می‌شود. دوست دارد بهترین لباسها را پوش و در تعجب زندگی کنم. به نظرش همه باید فقط به من برند و صبع ناش برايم خوش‌رفقی کنند. تنها کسی است که علاقه‌ای به کارهای لوئیس ندارد. به نظرش این بجهه‌ها همه جنایتکارهای لوئیس هستند که اصلاً ارزش ندارند که آدم برایشان کاری بکند. معتقد است اینجا نمور است و برای رومانیسم خوب نیست و باید بروم به مناطق گرم و خشک مثل مصر و این جور جاهای.

— رومانیسم خیلی اذیت می‌کند؟

— این اواخر بدتر شده. راه رفتن برایم سخت است. عضلات پاهایم می‌گیرد.

دوباره لبخندی فریبند و جادویی زد و ادامه داد:

— ولی کاری نمی‌شود کرد. پیری است دیگر!

خانم بلاور با عجله از درب شیشه‌ای بیرون آمد و گفت:

— تلگراف داری. کارا. همین‌الآن تلفنی متن تلگراف را خوانندند.

کریستین گالبراندسن امروز عصر می‌رسد.

کری لوئیز که معلوم بود تعجب کرده گفت:

— کریستین؟ نمی‌دانستم در انگلستان است.

— سوئیت بلوطی را آماده کنم؟

- بله، بی‌زحمت. پله هم که ندارد؛ راحت‌تر است.
 خانم بلاور سر نکان داد و برگشت داخل خانه. کری لوئیز گفت:
 - کریستین ناپرسی من حساب می‌شود. پسر بزرگ اریک است.
 در واقع دو سال از من بزرگتر است. عضو هیئت امنای مؤسسه است.
 عضو اصلی. چقدر بد شد که لوئیز نیست. کریستین معمولاً یک شب
 بیشتر نمی‌ماند. همیشه کار دارد و سرش شلوغ است. در حالی که لابد
 کلی حرف دارند و باید با هم صحبت کنند.

کریستین گالبراندن عصر موقع صرف جای رسید. مردی بود
 میکلی و چهارشانه که خیلی آرام و شمرده حرف می‌زد. با محبت بیار
 با کری لوئیز احوال‌پرسی کرد.

- چطوری کری لوئیز؟ اصلاً فرقی نکرده‌ای. هیچ.
 دست روی شانه‌هایش گذاشت بود و لبغند می‌زد. بعد یک نفر آستین
 لباش را کشید و گفت:

- کریستین!
 کریستین برگشت.

- آه، تویی می‌بلدرد؟ حالت چطور است. عزیزم؟
 - خوب نیستم. مدتی است حالم اصلاً خوب نیست.
 - چه بد. چه بد.

بین کریستین گالبراندن و خواهر ناتنی‌اش شاهقت عجیبی بود.
 در حالی که حدود سی سال اختلاف سن داشتند و هر کس آنها را می‌دید.
 خیال می‌کرد پدر و دخترند. می‌بلدرد از ورود کریستین خیلی خوشحال
 شده بود. شنگول و پر حرف شده بود و در طی روز مرتب از «داداشم.
 کریستین» و «برادرم. آقای گالبراندن» حرف می‌زد.

گالبراندن رو به جینا کرد و گفت:

- خانم کوچولو چطورند؟ هنوز با شوهرت اینجا بی؟
 - بله. اینجا حسابی جا افتداده‌ایم. مگر نه. والی؟
 والی گفت:

– ظاهرًا.

گالبراندسن با چشمهاي ريز و تيزبينش نگاه كوتاهي به والي انداخت و او را ورانداز كرد. والي مطابق معمول اخمو و نجوش بود. بعد گفت:

– خوب است. همه دور هم جمبع.

خيلي با خوشروي و مهرباني اين حرف را زد. ولی خانم مارپل به نظرش رسيد بخلاف ظاهرش چندان سرحال نيست. از حالت لبهایش معلوم بود از چيزی ناراحت است و رفتارش نشان می‌داد. چيزی فکرش را مشغول کرد.

وقتی خانم مارپل را به او معرفی کردند. با کنجکاوی نگاهی به خانم مارپل انداخت و او را برانداز کرد.

خانم سراکولد گفت:

– نمى‌دانستم که تو در انگلستانی، کريستین.

– بله. ناگهانی آمدم.

– خيلي بد شد که لوئيس اينجا نیست. تا کی هست؟

– قصد داشتم فردا بروم. لوئيس کی برمی‌گردد؟

– فردا بعداز ظهر يا فردا شب.

– پس باید يك شب دیگر هم بمانم.

– کاش از قبل گفته بودی ...

– تو که خودت می‌دانی. کري لوئيز. کارهای من همیشه این جوری است. خيلي ناگهانی نصیم می‌گیرم.

– پس می‌مانی که لوئيس را بیینی؟

– بله. باید حتماً بیینم.

خانم بلاور به خانم مارپل گفت:

– آفای گالبراندسن و آفای سراکولد اعضاي هشتادنای موزه گالبراندسن‌اند. دو عضو دیگر. اسقف کروم و آفای گیلفوی هستند. معلوم شد کريستین گالبراندسن به خاطر کاري که به موزه گالبراندسن مربوط می‌شد به استونی گپتیس آمده. به نظر خانم بلاور و

بغاین طبیعی بود. ولی خانم مارپل به فکر فرورفت.

گالبراندسن یکی دو بار که کری لونیز متوجه نبود. با حالتی گیج و فکر رانه نگاهش کرد. نگاهی که خانم مارپل از آن تعجب کرد و با خودش گفت این چه جور نگاهی است که به کری لونیز می‌کند. بعد نگاهش از کری لونیز روی بقیه لفزید و در خفا همه را برانداز کرد. به نظر عجیب می‌آمد.

بعد از عصرانه. خانم مارپل به خاطر رعایت ادب از بقیه جدا شد و به کتابخانه رفت. ولی وقتی مشغول بافتی بود. با تعجب دید آقای گالبراندسن در را باز کرد و آمد تو. کنارش نشست و گفت:

- شما از دوستان قدیمی کری لونیز هستید. درست می‌گوییم؟

- بله. در ایتالیا تو مدرسه با هم بودیم. آقای گالبراندسن. سالها پیش.

- که این طور. لابد خبلی بهش علاقه دارید؟

خانم مارپل با اشتیاق گفت:

- خب، بله.

- به نظرم همه این طورند. دوستش دارند. باید هم دوستش داشته باشند. چون زن خبلی خوبی و نازنیست. از روز اولی که با پدرم ازدواج کرد.. من و برادرانم از صمیم قلب دوستش داشتیم. برای پدرم همسر فداکاری بود و به افکار و عقایدش احترام می‌گذاشت. هیچ به فکر خودش نیست. فقط به فکر رفاه و خوبیختی بقیه است.

خانم مارپل گفت:

- کری لونیز همیشه آرمانخواه بود..

- آرمانخواه؟ بله. بله. همین طور است. شاید به همین دلیل همیشه فقط خوبیها را می‌بیند. پلشتنی و نکبتی را که توی دنیا وجود دارد حس نمی‌کند.

خانم مارپل با تعجب نگاهش کرد. قیافه گالبراندسن جدی و عبوس بود. از خانم مارپل پرسید:

- وضع سلامتی اش چطور است؟

خانم مارپل دوباره تعجب کرد.

جواب داد:

— به نظرم حالت خوب است. مشکلی ندارد. البته غیر از آرتوуз یا روماتیسم.

— روماتیسم؟ بله. قلبش چطور است؟ ناراحتی قلبی ندارد؟

خانم مارپل این بار پاک شگفتزده شد.

گفت:

— نا جایین که من می‌دانم خوب است. ولی من بعد از سالها تازه دیروز برای اولین بار دیدمش. اگر مایلید از وضع سلامتی اش اطلاع دقیقی داشته باشید، باید از اهالی خانواده بپرسید. مثلًا از کسی مثل خانم بلاور.

— خانم بلاور ... بله. خانم بلاور. با شاید هم میلدرد؟

— بله. از میلدرد هم می‌توانید بپرسید.

خانم مارپل کمی معذب بود. کربستین گالبراندسن زل زده بود و نگاهش می‌کرد.

پرسید:

— بین مادر و دختر رابطه خیلی صمیمانه‌ای وجود ندارد. درست می‌گوییم؟

— بله. به نظرم همین طور است.

— حیف است. واقعاً حیف است. میلدرد تنها بچه‌ای است که دارد. ولی چه کار می‌شود کرد. از خانم بلاور تعریف کنید. به کری لوئیز علاقه دارد؟

— گمان می‌کنم.

کربستین گالبراندسن اخمهایش را توی هم کرده بود. با لحنی که انگار با خودش حرف می‌زند. گفت:

— البته جینا کوچولو هم هست. ولی جینا هنوز بچه است. مشکل است ...

حرفش را قطع کرد و دوباره گفت:

– گاهی وقتها تصمیم‌گیری دشوار است و آدم نمی‌داند چه راهی بهتر است. من همیشه میل دارم بهترین راه را انتخاب کنم. میل دارم طوری عمل کنم که آسیبی به خانم نرسد و کوچکترین ناراحتی برایش ابعاد نشود. ولی آسان نیست. اصلاً آسان نیست.

در همین موقع خانم استرت آمد توانی کتابخانه و گفت:

– تو اینجا بیم، کریستین؟ داشتبم دنبالت من گشتبم. دکتر ماوریک من خواست راجع به برنامه‌های اینجا با تو صحبت کند.

– دکتر جوانی که تازه آمده؟ نه، نه. صبر من کنم تا لوئیس برگردد.

– الان تو اتفاق لوئیس منتظر است. من خواهی بهش بگوییم ...

– نه. خودم باهاش حرف من زنم.

با عجله از اتاق بیرون رفت. میلدرد از پشت سر نگاهش کرد و بعد خبره شد به خانم مارپل و گفت:

– نمی‌دانم چه مشکلی پیش آمده. به نظرم کریستین سرحال نیست ...
به شما چیزی نگفت؟

– فقط از وضع جمانی مادرت سوال کرد.

– وضع جمانی مادرم؟ چرا باید این طور سوالی بکند؟
لحنش تند بود و صورت چهارگوش و بزرگش به سرخی من زد.

– نمی‌دانم.

– مادر مشکلی ندارد. با اینکه سه ازش گذشت. حالش خیلی هم خوب است. خدا را شکر از من بهتر است.

مکثی کرد و بعد گفت:

– شما هم همین را بهش گفتهید؟

خانم مارپل گفت:

– من واقعاً در این باره اطلاعی ندارم. راجع به قلبش از من پرسید.

– قلبش؟

– بله.

- فلبش طوری نیست. خبلی هم خوب است.
- خوشحالم که این را می‌شنوم.
- چرا کریستین باید این‌طور سزاهای عجیبی بکند؟
خانم مارپل گفت:
- چه عرض کنم.

بخش هفتم

روز بعد در ظاهر بدون حادثه خاصی سپری شد. با وجود این، به نظر خانم مارپل نشانه‌هایی از تنش و اضطراب نهانی مشهود بود. کریستین گالبراندن صبح را با دکتر ماوریک گذراند و یکر به گشت و گذار در موزه و بحث درباره نتایج کلی برنامه‌های موزه مغلوب بود. عصر با جینا رفت ماشین سواری و بعد از آن از خانم بلاور خواست باع را به او نشان بدهد. خانم مارپل به نظرش رسید باع بهانه است و در واقع دنبال فرصتی است که با خانم بلاور تنها باشد و بتوانند خصوصی گیر بزنند. اما اگر دیدار گالبراندن به مسائل کاری مربوط می‌شود، چه کار به خانم بلاور داشت؟ چون مسلمًا خانم بلاور فقط به امور خانه و خانواده رسیدگی می‌کرد و کارهای موزه به او مربوط نمی‌شد.

با وجود این، خانم مارپل با خودش گفت شاید خیالاتی شده. تنها انفاق نگران‌کننده آن روز ساعت چهار روی داد. خانم مارپل با فتشی اش را کنار گذاشته بود و رفته بود قبل از چای توی باع قدم بزنند. داشت یونه آزالبای پخش و پلاسی را صاف می‌کرد که ناگهان ادکار لاوسن که با خودش حرف می‌زد و تقریباً به حالت دو از دور به طرف او می‌آمد. از راه رسید و محکم به او برخورد کرد.

لاوسن فوری گفت:

– معذرت می‌خواهم.

ولی خانم مارپل از نگاه خیره و حالت چشمهاش در شگفت شد.

بررسی:

– حالنان خوب است. آفای لاوسن؟

- خوب؟ چطور ممکن است خوب باشم؟ باور نمی‌کنم. دارم از تعجب شاخ درمی‌آرم. بدجوری شوکه شده‌ام.

- چرا شوکه شده‌اید. آقای لاوسن؟

لاوسن نگاه کوتاهی به خانم مارپل انداخت و بعد دو طرفش را ورانداز کرد. خانم مارپل جدا نگران نشد. لاوسن با شک و تردید گفت:

- من توانم به شما بگویم؟ نمی‌دانم. واقعاً نمی‌دانم. آنقدر برابر جاسوس گذاشته‌اند و کارهایم را زیر نظر داشته‌اند که جرئت نمی‌کنم حرف بزنم.

خانم مارپل تصمیمش را گرفت. دست لاوسن را گرفت و او را با خودش برد و گفت:

- باید از این طرف ... اینجا درخت و این چیزها نیست و کسی نمی‌تواند مخفی شود و استراق سمع کند.

لاوسن گفت:

- بله، بله. درست است.

نفس عمیقی کشید. سرش را جلو آورد و خیلی بواش گفت:

- من کشفی کرده‌ام. کشف وحشتناکی کرده‌ام.

رعشه‌ای بدنش را فراگرفته بود و تقریباً داشت گریه می‌کرد.

- بهش اعتماد کردم. حرفش را باور کردم ... ولی هم‌اش دروغ بود. دروغ. دروغ ... این دروغها را من گفت که من حقیقت را نفهم. دیگر طاقت ندارم. خیلی نامردمی است. تنها کسی بود که من بهش اعتماد داشتم. حالا من بینم همه چیز زیر سر خودش بوده. دشمن من اوست. اوست که برایم جاسوس گذاشته و همه کارهایم را زیر نظر داشته. ولی ولش نمی‌کنم. باهاش حرف می‌زنم. بهش من گویم من دانم که چه نامردمی هابی کرده.

خانم مارپل پرسید:

- منظورتان از «او» که؟

ادگار لاوسن صاف ایستاد. قیافه‌اش خشم‌آورد و رفت‌بار نبود. فقط مضعک بود. گفت:

- پدرم. دارم از پدرم حرف می‌زنم.

- منظور تان وایکنست مونتگمری است یا وینترن چرچیل؟

ادگار نگاه تمثیرآمیزی به او انداخت و گفت:

- این فکرها را توانی کلمه‌ام کرده بودند که حقیقت را نفهم. ولی حالا همه چیز را می‌دانم. دوستی پیدا کردام که همه چیز را برایم تعریف کرده. دوست واقعی. بهم گفته که چقدر تا حالا گولم زده‌اند و فریم داده‌اند. ولی پدرم حالا با من طرف است. جلویش می‌ایستم و بهش می‌گویم چه دروغهایی گفته. همه دروغهایش را رو می‌کنم. می‌خواهم بینم چه جوابی دارد.

بعد ناگهان راه افتاد و با سرعت دور شد.

خانم مارپل با قیافه‌ای نگران و جدی برگشت داخل خانه.

دکتر ماوریک گفت بود: «کمی دیوانگی در همه ما وجود دارد.» به نظرش می‌رسید در مورد ادگار لاوسن قطبه فرانسر از این حرفاست.

۲

لونبیس سراکولد ساعت شش و نیم رسید. انومبیلش را جلو در حیاط هارک کرد و قدم‌زنان از داخل با غجه عبور کرد و وارد خانه شد. خانم مارپل که از پنجره نگاه می‌کرد، دید که کربیتین گالبراندمن به استقبالش رفت و با هم احوالپرسی کردند و بعد دو نفری توی تراس ندم می‌زدند و گفتگو می‌کردند.

خانم مارپل حواسش جمع بود و دوربینش را آورد و بود. حالا وقتی بود که دوربین را به کار بیندازد. باید می‌فهمید سهره‌ها بالای درختان دوردست پرواز می‌کنند یا نه!

قبل از اینکه دوربینش را بالا ببرد و آسمان را نگاه کند، چند لحظه با

همان دوربین به فضای پایین نر چشم دوخت. فیا فه هر دو جدی و نگران بود. خانم مارپل کمی بیشتر خم شد. بخنها بیان از گفتگویشان را به طور پراکنده می‌شنبد. اگر هر کدام سر بلند می‌کردند. فقط خانم پرنده‌شناسی را می‌دیدند که دوربینش را به طرف بالا گرفته و پرنده‌ها را تماشا می‌کند و توجهی به آنها ندارد.

گالبراندسن داشت می‌گفت:

– بهتر است کری لونیز را خبر نکنیم ...

دفعه بعد که از نزدیکی خانم مارپل گذشتند. لونیز سراکولد می‌گفت:

– اگر نفهمد. بهتر است. البته قبول دارم که قصبه به او مربوط می‌شود ...

بعد جملات پراکنده دیگری شنید: «موضوع خیلی مهم است ... هیچ توجیهی ندارد ... منولیت بزرگی به دوش ماست ... شاید بهتر باشد با افراد دیگری هم مشورت کنیم ...» در آخر مدادی گالبراندسن را شنید که گفت:

– سرد شده، برویم تو.

خانم مارپل مات و مبهوت سرش را عقب کشید. جملاتی که شنید، بود پراکنده بود و نمی‌شد آنها را کنار هم گذاشت و چیزی فهمید. ولی معلوم می‌شد دلهره‌ای که کم کم بر او متولی شده و روت هم راجع به آن با او صعبت کرده بود. بی‌جهت نبوده، هر مشکلی که بود، به کری لونیز مربوط می‌شد.

۳

شام آن شب تا حدودی تعجبی بود. گالبراندسن و سراکولد حواسشان پرت بود و توی افکار و خبالات خودشان بودند. والتر هاد بیشتر چشم غزه می‌رفت. جینا و استفن بر عکس همیشه حرفی نداشتند و نه با هم حرف می‌زدند. نه با بقیه. رشته کلام بیشتر در دست دکتر ماوریک

بود که بحث فنی مفصلی با آقای بومگارتن، یکی از متخصصان کاردورمانی داشت.

وقتی بعد از شام وارد تالار شدند. کریستین گالبراندسن فوری عذرخواهی کرد و گفت نامه مهمی دارد که باید بروند بنویسد.

- بنابراین با اجازه من مرخص می‌شوم. کری لوئیز. باید بروم به اتاق خودم.

- چیز خاصی لازم نداری؟ همه چیز آماده است. جولی؟
گالبراندسن گفت:

- نه. نه چیز خاصی لازم ندارم. فقط یک مأبین تحریر می‌خواستم که خانم بلاور گذاشته توی اتاقم. خانم بلاور خیلی لطف دارد و به همه چیز می‌رسد.

از در سمت چپ از تالار بزرگ خارج شد. برای رسیدن به اتاق خودش. باید از جلو بلکان اصلی عبور می‌کرد. دالان را پشت سر می‌گذاشت و می‌رسید به انتهای دالان که اتاق مهمان و حمام اختصاصی اش در آنجا واقع بود.

وقتی رفت. کری لوئیز گفت:

- امشب نمی‌خواهد بروید به سالن تئاتر. جینا؟
جینا به علامت نفی سر نکان داد. رفت آن طرف اتاق و کنار پنجره مشرف به حیاط و راه مأبین رو نشست.

استفن نگاهی به جینا کرد. بعد با گامهای بلند رفت به طرف پیانو. پشت پیانو نشست و شروع به نواختن آهنگ خیلی ملایمی کرد. آهنگ روزیابی خیلی عجیبی بود. دکتر ماوریک و متخصصان کاردورمانی - بعضی آقای بومگارتن و آقای لیس - شبیخبر گفتند و رفتند. والتر کلبید چراغ مطالعه را زد و یکباره صدای تلقی بلند شد و نصف چراغها خاموش شد. گفت:

- این کلید هم که هبته خراب است. می‌روم فیوز جدید بگذارم.
بعد که از تالار بیرون رفت. کری لوئیز گفت:

– والی به وسایل برقی وارد است. دیدید آن روز چه راحت توستر را تعمیر کرد؟

مبلدرد استرت گفت:

– تنها کاری که اینجا می‌کند همین است. دارویت را خورده‌ای مامان؟

خانم بلاور دلخور شد.

فوری بلند شد و گفت:

– امشب پاک یادم رفته بود.

رفت به اناق نشیمن و چند لحظه بعد با شیشه کوچکی حاوی مابعی به رنگ فرمز برگشت.

خانم سراکولد لبخندی زد و دستش را با حالت مظلومانه‌ای دراز کرد. چهره‌اش را در هم کشید و گفت:

– چیز خیلی گند و بدبویی است. ولی همه مرتب یادآوری می‌کنند که یک وقت یادم نرود!

بعد ناگهان لونیس سراکولد گفت:

– امشب لازم نیست بخوری. عزیز دلم. به نظرم به تو نمی‌سازد. خبیل آرام ولی با همان انرژی و قدرت همیشگی شیشه را از خانم

بلاور گرفت و گذاشت روی بوفة ویلزی بزرگی که از چوب بلوط بود. خانم بلاور بانندی گفت:

– چه حرفها می‌زنید. آقای سراکولد! از وقتی از این دارو استفاده می‌کند. حالش خبیلی بهتر ...

حروفش را قطع کرد و سریع برگشت.

در اصلی چارتاقی باز شد. ادکار لاوسن مثل هنرپیشه بزرگی که فانتعانه وارد جایی شود. پا به درون نالار بزرگ تاریک گذاشت.

وسط نالار ایستاد و ژست گرفت.

قیافه تقریباً مفعکی داشت. ولی نه خیلی.

با لحنی نمایشی گفت:

- بالاخره، گیرت آوردم. گیرت آوردم ای دشمن من!

خطابش به لونیس سراکولد بود.

آفای سراکولد که به نظر می‌رسید تعجب کرده، گفت:

- چی شده، ادکار؟ موضوع چه؟

- از من می‌پرسی موضوع چه؟ تو باید بگویی موضوع چه، تو بودی که فریبیم دادی، برايم جاسوس گذاشتی و با دشمنانم بر خدا من تبانی کردی.

لونیس دستش را گرفت و گفت:

- خیلی خوب، خیلی خوب، عصبانی نشو، پسرم، خیلی آرام توضیح بد، بیسم چی شده، اصلاً بیا برویم تو اتاق خودم.

دست ادکار را گرفت، رفت آن طرف تالار، از در سمت راست گذشت و وارد اتاق خودش شد. در را پشت سرش بست.

بعد از اینکه در را بست، صدای تیلیکی آمد و کلیدی توی قفل چرخید.

خانم بلاور نگاهی به خانم مارپل کرد. هر دو در یک فکر بودند. کسی که در را قفل کرد لونیس نبود.

خانم بلاور باتندی گفت:

- به نظر من این بارو دیوانه شده، شاید کارهای خطرناکی بکند.

میلدرد گفت:

- پسر، اصلاً تعادل روانی ندارد. هر چه تعویلش می‌گیری، پرروتر من شود. باید محکم بایسنی و اجازه ندهی این وضع ادامه پیدا کند. مامان.

کری لونیز آه، کوتاهی کشید و گفت:

- خطرناک نیست. به لونیس علاقه دارد. خیلی بیش علاقه دارد. خانم مارپل با کنجکاوی نگاهش کرد. در حرفهایی که لاوسن چند لحظه پیش زد، اثری از علاقه دبده نمی‌شد. بر عکس خیلی خصمانه

برخورد کرد. با خودش گفت لابد کری لوئیز مثل هیشه از واقعیت فرار می‌کند.
جینا گفت:

– تو جیش چیزی داشت. ادگار را می‌کویم. داشت باهاش ور می‌رفت.

استفن دست از روی صفحه کلید برداشت و گفت:

– تو فیلمها معمولاً هفت تیر است.

خانم مارپل سرفه‌ای کرد و با لعن عذرخواهانه‌ای گفت:

– به نظرم هفت تیر بود.

صدای حرف زدن لوئیس و ادگار از پشت در اتاق شنیده می‌شد. چند لحظه بعد، حرفهایشان به وضوح قابل تشخیص بود. لاوسن داد می‌زد، در حالی که لوئیس با همان لعن آرام و معقول همبشگی حرف می‌زد.
– دروغ ... دروغ ... همه‌اش دروغ. تو پدر منی. من پسر تم. ولی تو من را از تمام حقوق محروم کرده‌ای. اینجا مال من است. ملک من است. ولی تو از من متفرقی. من خواهی از شرم راحت بشوی.

بعچ نرم و آرام لوئیس به گوش رسید و بعد دوباره ادگار با عصبانیت بیشتری شروع به داد و فریاد کرد. فحشی‌ای زشتی می‌داد. معلوم بود کنترل خودش را از دست داده. لوئیس فقط گاهی می‌گفت: «آرام باش ... خونسرد باش ... خودت می‌دانی که این حرفها حقیقت ندارد ...» ولی انگار حرفهای لوئیس نه تنها باعث آرامش ادگار ننمی‌شد، بلکه خشم و عصبانیت او را بیشتر می‌کرد.

همه پشت در ساكت ایستاده بودند و با دقت به حرفهایی که توی اتاق رذوبدل می‌شد گوش می‌کردند.

ادگار فریاد می‌زد:

– باید به حرفهای من گوش کنی. این قیافه منکرانه را به خودت نگیر. من انتقام می‌گیرم. حالا می‌بینی. برای تمام بلاهایی که سرم آورده‌ای، ازت انتقام می‌گیرم.

لونیس بر عکس همیشه که خیلی خونسرد حرف می‌زد، با تغییر گفت:
– آن هفت تیر را بگذار کنار.

جینا فریاد زد:

– الان می‌کشدش. دیوانه شده. باید به پلیس زنگ بزنیم.
کری لونیز که هنوز خونسردی اش را حفظ کرده بود. گفت:
– نگران نباش. جینا. ادگار این طور آدمی نیست. لونیس را دوست
دارد. دارد فیلم بازی می‌کند.

صدای خنده ادگار از پشت در به گوش رسید. خنده دیوانه‌واری بود.
خانم مارپل این طور خیال کرد.
ادگار گفت:

– بله، هفت تیر دارم. پُر هم است ... نه، حرف نزن. حرکت نکن. باید
اول حرفها یم را بشنوی. تمام این جاسوس‌بازی‌ها کار تو بود و حالا باید
ناوانش را پس بدھی.

صدایی شبیه صدای شلیک گلوله به گوش آمد و همه وحشت کردند.
دلی کری لونیز گفت:

– مشکلی نیست. صدا از بیرون بود. از توی پارک.
ادگار هنوز داشت توی اناق پشت در بته. داد می‌زد و پرت و پلا
من گفت.

– نشته‌ای به من نگاه می‌کنی؟ وانمود می‌کنی خیلی خونسردی؟
چرا زانو نمی‌زنی و التماس نمی‌کنی؟ بیالاً زود باش. التماس کن.
می‌خواهم بکشم. می‌خواهم جانت را بگیرم. من پرستم. پرسی که
طردش کردی و ازش متفرق بودی. می‌خواستی گم و گور بشوم. گورم را
گم کنم. شاید حتی می‌خواستی بعیرم. برایم جاسوس گذاشتی که تعقیم
کنند. بر پدم نقشه کشیدی. تو مثلاً پدر من بودی. پدر من! من
هر امزاده‌ام. نه؟ حرامزاده‌ام؟ چرا این دروغها را به من گفتی؟ وانمود
کردی که دوستم داری. دلت به حالم می‌سوزد. این همه سال ... این همه
سال ... تو دیگر نباید زنده بمانی. نه. حیف است که زندگی کنی.

دوباره صدای فعنهای رکیک بود. وسط این فعنهای خانم مارپل صدای خانم بلاور را شنید که از تالار بیرون رفت و گفت:

– باید کاری بکنیم.

ادکار مکث کرد که نفس نازه کند و دوباره فریاد زد:

– نو باید بمیری ... باید بمیری. همین الان می‌میری. بگیر که آمد. بگیر کافست.

صدای شلیک دو تا گلوله به گوش آمد. این بار از توی پارک نبود و صدا به وضوح از توی اتاق بود.

یک نفر که خانم مارپل حدس زد میلدرد باشد. فریاد زد:

– وای . خدا. حالا چه کار کنیم؟

صدای افتدن کسی از توی اتاق شنیده شد و بعد غریبو گوشخراسی به هوا برخاست که شاید حتی بلندتر از صدای قبلی بود. یک نفر هق هق گریه می‌کرد.

یک نفر از کنار خانم مارپل گذشت و رفت به طرف در. دستگیره را گرفت و شروع به کشیدن آن کرد.

استفن رستاریک بود.

نعره زد:

– بازش کن. بازش کن.

خانم بلاور برگشت داخل تالار. دست‌کلیدی توی دستش بود.

نفس نفس زنان گفت:

– اینها را امتحان کن.

در همین موقع چراغها دوباره روشن شد و تالار از آن خفگی و تاریکی درآمد.

استفن رستاریک یکی از کلیدها را توی قفل کرد. کلیدی که از آن طرف توی قفل بود افتاد و صدای افتدنش را شنیدند.

هق هق گریه توی اتاق هنوز ادامه داشت.

والتر هاد خیلی بی‌خيال وارد تالار شد و بهتش زد.

- چی شده؟ چه اتفاقی افتاده؟

میلدرد با گریه گفت:

- این دیوانه آشغال آفای سراکولد را کشت.

- خواهش می‌کنم. آرام باش.

کری لونیز بود که این حرف را زد. از جایش بلند شد و آمد این سمت
اتفاق نزدیک در. خیلی خونسرد استفن رستاریک را کنار زد و گفت:

- بگذار من باهاش صحبت کنم.

آرام گفت:

- ادگار ... ادگار ... بگذار من بیام تو. باشد؟ در را باز کن. خواهش
می‌کنم. ادگار.

صدای جا انداختن کلید توی قفل به گوش رسید. کلید توی قفل
چربید و در آرام باز شد.

ولی کسی که در را باز کرد ادگار نبود. لونیس سراکولد بود.
نفس نفس می‌زد. انگار داشته می‌دوید. ولی از سایر جهات خونسرد
بود. گفت:

- مشکلی نیست. عزیزم. آرام باش. مشکلی نیست.

خانم بلاور با صدای خشنی گفت:

- خجال کردیم تیر خورده‌اید.

لونیس سراکولد اخم کرد. با کسی اوقات تلغی گفت:

- نه بابا. این چه حرفی است.

حالا همه توی اتفاق مطالعه لونیس بودند. ادگار لاوسن کنار میز به
زمین افتاده بود. حق حق گریه می‌کرد و نفسش بند آمده بود. هفت نبر از
دستش افتاده و کنارش بود.

میلدرد گفت:

- ولی صدای شلیک را شنیدیم.

- خب، بله. دو بار شلیک کرد.

- به شما نخورد؟

لوئیس گفت:

- نه. البته که نخورد.

به نظر خانم مارپل جای «البته» نداشت. چون گلوله از فاصله نزدیک شلیک شده بود.

لوئیس سراکولد با اوقات تلغی گفت:

- ماوریک کجاست؟ بقیه اش کار است.

خانم بلاور گفت:

- الان پیدایش می‌کنم. به پلیس هم زنگ بزنم؟

- پلیس؟ نه، به هیچ وجه.

میلدرد گفت:

- ولی باید به پلیس زنگ بزنیم. خطرناک است.

لوئیس سراکولد گفت:

- چرت نگو. ولش کن بیچاره را. خطرناک کجا بود.

واقعاً هم حالاً دیگر قیافه اش خطرناک نبود. قیافه بدینخت و مغلوب و رقت باری داشت.

لاوسن بالعنسی که انگار قبل آن را دقیقاً تمرین کرده. گفت:

- فصد نداشتم این کار را بکنم ... نمی‌دانم یکباره چشم شد ... این مزخرفانی که گفتم ... دیوانه شده بودم.

میلدرد دماغش را بالا کشید.

لاوسن ادامه داد:

- به خدا دیوانه شده بودم. فصد بدی نداشتم. تو رو خدا من را بیخشید. آقای سراکولد. منظوری نداشتم.

لوئیس سراکولد دست به شانه اش زد و گفت:

- اشکالی ندارد. طوری نشده. به کسی آسیبی نرسید.

- نزدیک بود شما را بکشم.

والتر هاد رفت آن طرف اتاق و چشم دوخت به دبور پشت میز.

گفت:

- گلوله‌ها اینجا خورد.

بعد چشمش افتاد به میز و صندلی کار آن و بالعن گرفت‌ای گفت:
- خدا رحم کرده.

- عقلم را از دست داده بودم. نصی‌فهمیدم دارم چه کار می‌کنم. خیال
می‌کردم حق را پایمال کرده. خیال می‌کردم ...
خانم مارپل سوالی کرد که مدتی بود دنبال فرصت می‌گشت که از او
بهترست. پرسید:

- کی به شما گفت که آقای سراکولد پدرتان است؟
یک لحظه چهره پریشان ادگار برق موذیانه‌ای زد. یک لحظه بیشتر
نیود. گفت:

- هیچ‌کس. خودم این‌طور خیال کردم.
والتر هاد چشم دوخت به هفت تیر که روی زمین افتاده بود و پرسید:

- هفت تیر را از کجا آوردی؟

ادگار زل زد به هفت تیر و گفت:
- هفت تیر؟

والتر گفت:

- به نظرم هفت تیر من است.

خم شد و از روی زمین برش داشت.

- خودش است! از تو اتفاقم دزدیدیش. کافت آشغال؟
ادگار از ترس قوز کرده بود و والتر داشت به طرفش حمله می‌کرد.
آقای سراکولد خودش را بین آنها قرار داد.

- فعلًاً این چیزها را ول کنید. این هم دکتر ماوریک. لطفاً بین چی
شده، ماوریک.

دکتر ماوریک با رغبت به طرف ادگار رفت و گفت:

- این کارها فایده ندارد، ادگار. فایده ندارد.

میلر در با عصبانیت گفت:

- این بارو روانی است. پرت و پلا می‌گوبد. تبراندازی می‌کند.

نژدیک بود ناپدری ام را بکشد.

لاوسن جیغ خفیفی کشید. دکتر ماوریک بالحن ملامتباری گفت:

– خواهش می‌کنم. مراقب باشید. خانم استرت.

خانم استرت گفت:

– حالم به هم می‌خورد. حالم از این کارهای شما به هم می‌خورد. باور کنید این یارو روانی است.

ادگار با حرکتی ناگهانی خودش را از دست دکتر ماوریک نجات داد و به پای لونیس افتاد.

– کمک کنید. خواهش می‌کنم کمک کنید. نگذارید من را ببرند زندانی کنند. نگذارید ...

محنة ناگواری بود.

میلدرد با عصبانیت گفت:

– دارم می‌گویم این یارو ...

خانم سراکولد بالحن آرامی گفت:

– خواهش می‌کنم. میلدرد. ولش کن. دارد عذاب می‌کشد.

والتر گفت:

– وای خدا. عذاب می‌کشد! اینها همه از دم دیوانه‌اند.

دکتر ماوریک گفت:

– خودم همه چیز را ردیف می‌کنم. بیا برویم. ادگار. فعلاً یک فرص آرام‌بخش بخور و استراحت کن. فردا درباره‌اش صحبت می‌کنیم. به من اعتماد کن. بائند؟

لاوسن بلند شد. ولی روی پاهایش بند نبود. باشک و تردید نگاهی به دکتر انداخت و بعد به میلدرد نگریست.

– گفت ... گفت من روانی ام.

صدای قدمهای معکم خانم بلاور از آن طرف نالار به گوش رسید. لهایش چفت و صورتش برآفروخته بود.

با صدای گرفتای گفت:

- زنگ زدم به پلیس. تا چند دقیقه دیگر می‌رسند.
کری لونیز با نرس و وحشت گفت:

- جولی!

ادگار شیون سر داد.

لونیس سراکولد با عصبانیت گفت:

- من که قبلاً گفتم لازم نیست به پلیس زنگ بزنی. این موضوع چه
ربطی به پلیس دارد؟ مشکل پزشکی است.
خانم بلاور گفت:

- شاید. ولی من طبق تشخیص خودم عمل می‌کنم. باید به پلیس
زنگ می‌زدم. آفای گالبراندسن تیر خورده و مرده.

بخش هشتم

چند لحظه طول کشید تا حرفش را فهمیدند.
کری لوئیز ناباورانه گفت:

– تو چی گفتی؟ کریستین نیر خورده؟ مرده؟ وای، خدا، نه، امکان
ندارد.

خانم بلاور لبایش را به هم فشد و گفت:

– اگر باور نمی‌کنید، خودتان بروید بینید.
خطابش نه با کری لوئیز که با بقیه بود.

عصبانی بود و عصبانیت از لعن گزنده‌اش پیدا بود.
کری لوئیز آرام و ناباورانه رفت به سمت در. لوئیس دست روی
شانه‌اش گذاشت و گفت:

– نه عزیزم، من می‌روم.

از در بیرون رفت. دکتر ماوریک هم با دودلی نگاهی به ادگار
انداخت و پشت سرش راه افتاد. خانم بلاور هم رفت.

خانم مارپل آرام کری لوئیز را روی صندلی نشاند. خودش هم
غمگین و بهت‌زده کنارش نشست.

کری لوئیز دوباره گفت:

– کریستین ... نیر خورده؟

لعن تلخ و شگفت‌زده و بچگانه‌ای داشت.

والتر هاد هنوز کنار لاوسن ایستاده بود و چپ‌چپ نگاهش می‌کرد.

هفت تیری که از روی زمین برداشته بود هنوز توی دستش بود.

خانم سراکولد با لعن ناباورانه‌ای گفت:

- بعنى کار کي بوده؟ کي به کريتین شلک کرده؟
سؤالى نبود که جواب داشته باشد.

والتر هاد زير لب گفت:

- يك مشت ديوانه، همه از دم ديوانه‌اند.

استفن به جينا نزديکتر شد. انگار مى خواست مراقبش باشد. چهره جوان و بهت‌زده جينا توي تالار از چهره همه زنده‌تر بود.
ناگهان در باز شد و سوز سرما اتفاق را پر کرد. مردي با پالتو بلند در جارچوب در ظاهر شد.

شاد و شنگول سلام کرد و همه را بهت‌زده کرد. گفت:

- سلام. چطوريد؟ امشب عجب هوايي شده. همه جا را گرفته.
مجبور بودم خيلي يواش بيايم.

خانم مارپل يك لحظه پنداشت دچار دوبيني شده. امكان نداشت که يك نفر هم کنار جينا ایستاده باشد و هم از در وارد شود. بنابراین فهميد که موضوع فقط ثبات است. ثبات خيلي نزديک. قطعاً اين دو نفر برادر بودند و ثبات خانوادگي داشتند. فقط همین.

اما در حالی که استفن لاغر و مردنی بود. جوان تازه وارد شيك و پيك بود. کت بلندش که يقه هشتريخاني^۱ داشت چسب تنش بود. جوان خوش‌تيب و برازنده‌اي بود که افتدار و شادابي ناشی از بهروزی از رجناش پيدا بود.

خانم مارپل يك چيز را بلا فاصله فهميد: اينکه به محض ورود به تالار پشمش به جينا افتاد.

با شک و تردید گفت:

- منتظرم بودي؟ تلگرافم رسيد؟

خطابش با کري لونيز بود. نزديکتر شد.

كري لونيز با حالتى تقربياً تصنعي دستش را دراز کرد. جوان دست

۱. هشتريخان («هفتاه‌ها») شهری است در جنوب غربی روسیه در دهانه رود ولگا. — بـ

کری لونیز را گرفت و آرام بومید. معلوم بود این کار فقط از روی نعارفات مرسوم نیست. قلبا به او علاقه دارد و احترام من‌گذارد.

کری لونیز گفت:

– وای، الکس جان ... اتفاق بدی افتاده.

– اتفاق بد؟

میلدرد موضوع را با اشیاق ناخوشایتدی که به نظر خانم مارپل شایسته نبود. تعریف کرد:

– کریستین گالبراندن ... برادرم ... تیر خورده و مرده.

الکس با وحشتی فراتر از معمول گفت:

– عجب، یعنی خودکشی کرده؟

کری لونیز فوری گفت:

– نه، نه. خودکشی نکرده. کریستین اهل خودکشی نبود.

جینا گفت:

– بله، من هم مطمتنم دایی کریستین از این آدمها نبود.

الکس رستاریک نگاهش روی چهره تک‌تک افراد لغزید. برادرش استفن به علامت تأیید سر نکان داد. والتر با خونسردی زل زده بود و نگاهش می‌کرد. الکس چشم افتاد به خانم مارپل و اخهایش توی هم رفت. انگار سر صحنه با وسیله اضافی و بی‌فایده‌ای روی رو شده باشد.

منتظر توضیح بود، ولی کس توضیح نداد. خانم مارپل با قیافه پیرزن مظلوم و حیرت‌زده‌ای نشته بود و نگاه می‌کرد.

الکس پرسید:

– کی؟ کی این اتفاق افتاد؟

جینا گفت:

– چند دقیقه قبل از رسیدن تو، شاید سه چهار دقیقه پیش، صدای شبک را شنیدم. ولی متوجه نشدم.

– متوجه نشیدید؟ چرا؟

- خب راستش ... اینجا ماجرای دیگری داشتیم ...

جیا مردَد بود.

والتر تأیید کرد:

- بله، درست است.

جولیت بلاور از در سمت کتابخانه وارد نالار شد و گفت:

- آفای سراکولد گفتند بهتر است همه توی کتابخانه جمع شویم. برای
بلس راحت‌تر است. البته غیر از خانم سراکولد. تو شوکه شده‌ای، کارا.
باید استراحت کنی. چند که آب جوش توی انافت گذاشت‌ام. خودم
الآن می‌برم بala.

کری لوئیز بلند شد و سر نکان داد و گفت:

- نه، اول باید بروم کریستین را ببینم.

- نه کارا جان، خودت را ناراحت نکن ...

کری لوئیز او را خیلی آرام کنار زد و گفت:

- برو کنار، جولی جان، تو مثل اینکه متوجه نیستی.
نگاهی به آن طرف کرد و گفت:

- جین؟

خانم مارپل قبل بلند شده بود و داشت به سمت او می‌رفت.

- با من بیا، جین.

رفتند به سمت در، دم در به دکتر ماوریک رسیدند و نقریباً با هم
تصادف کردند. خانم بلاور فریاد زد:

- دکتر ماوریک، تو رو خدا نگذارید بروود. این کارش خیلی احمقانه
است.

کری لوئیز با خونسردی به دکتر نگریست. حتی لبخند زد. دکتر
گفت:

- من خواهید بروید ... بینید؟

- بله، باید بروم.

دکتر کنار رفت و گفت:

- بیار خوب. هر طور میل شماست. ولی لطفاً بعدش بروید استراحت کنید و اجازه بدیند خانم بلاور از شما مراجعت کند. الان شوک نانی از این قبیه را احساس نمی‌کنید. ولی مطمئن باشید بعد از شوکه می‌شود.

خانم سراکولد گفت:

- بله، حق با شماست. سعی می‌کنم عاقلانه عمل کنم. بیا جین. از در تالار بیرون رفته، از جلو پلکان اصلی عبور کردند. دالان را پشت سر گذاشتند. از جلو اناق غذاخوری در سمت راست رد شدند. از جلو در دولنگه آشپزخانه در سمت چپ گذشتند. از کنار در جانبی منتهی به تراس عبور کردند و رسیدند به سویت بلوطی که در اختیار کریستین گالبراندن بود. مبلمان اناق به اناق نشمن بیشتر شبیه بود. یک سمت اناق شاهنشین بود که در آنجا تختخوابی قرار داشت و سمت دیگر ش دری بود که به رختکن و حمام باز می‌شد.

کری لونیز در چارچوب در ایستاد. کریستین گالبراندن پشت میز ماهونی بزرگی نشسته بود و دستگاه تایپ کوچکی روی میز بود. الان هم پشت میز بود و فقط کمی روی صندلی کج شده بود. دسته‌های بلند صندلی باعث شده بود نیفتند.

لونیس سراکولد کنار پنجه، ایستاده بود. پرده را کمی کنار زده و به تاریکی شب چشم دوخته بود.

برگشت و اغماهایش توی هم رفت.

- عزیزم، تو چرا آمدی؟

کری لونیز نزدیکتر شد و خانم سراکولد دستش را به طرف او دراز کرد. خانم مارپل چند قدم عقبتر رفت.

- آمدم. لونیس، باید می‌آمدم ... باید می‌دیدم. باید می‌فهمیدم دقیقاً چه اتفاقی افتاده.

آرام به طرف میز رفت.

لونیس هشدار داد:

- به چیزی دست نزنی. پلیس اصرار دارد همه چیز مثل اول باشد.
- می‌دانم. پس معلوم شد عمدی بوده؟
- خب، بله.

لونیس از این سؤال تعجب کرده بود. گفت:

- خجال می‌کردم می‌دانم.

- می‌دانستم. کریستین اهل خودکشی نبود و بسی عرفه و دست و پا چلفتی هم نبود که ناخواسته این اتفاق بیفتد. پس فقط من ماند ...

لحظه‌ای تردید کرد و بعد گفت:

- قتل.

- رفت پشت میز و به متوفی نگریست. اندوه عمیقی در چهره‌اش موج می‌زد. گفت:

- طفلکی کریستین. خیلی با من خوب بود.

خیلی آرام انگشت‌هاش را روی سر کریستین گذاشت. گفت:

- از همه خوبیهایت ممنونم. کریستین. خدا رحمت کند.

لونیس سراکولد بالحنی عاطفی‌تر از حد معمول گفت:

- کاش می‌توانستم جلو این معیبت را بگیرم. کارولین.

کارولین گفت:

- جلو هیچ مصیبتی را نمی‌شود گرفت. دیر با زود اتفاق می‌افتد. پس هر چه زودتر. بهتر. حالا من می‌روم دراز بکشم. تو اینجا می‌مانی تا پلیس برسد؟
- بله.

کری لونیز برگشت و خانم مارپل دست دور کوشش انداخت و با هم بیرون رفتند.

بخش نهم

سروان «کاری» و همراهانش رسیدند و قبل از همه با خانم بلاور روبرو شدند که تنها توی نالار ایستاده بود.

خانم بلاور با دیدن آنها جلو رفت و گفت:

– من جولیت بلاور، دوست و منشی خانم سراکولدم.

– شما بودید که جنازه را پیدا کردید و به ما تلفن زدید؟

– بله. بیشتر افراد خانواده الآن توی کتابخانه‌اند. درش از این طرف است. آقای سراکولد تو اتاق آقای گالبراندسن ایستاده که کسی به چیزی دست نزنند. دکتر ماوریک که جسد را معاینه کرد. تا چند لحظه دیگر می‌رسد. برای ... برای کاری رفته به فلیع دیگر ساختمان. می‌خواهید راهنمایی نان کنم؟

– بسیار زحمت.

سروان با خودش گفت: «زن لایقی است. کارش را خوب بلد است.»
توی دلان راه افتاد دنبال خانم بلاور.

نا بیت دقیقه مشغول کارهای معمولی و متعارف بودند. عکاسها عکس گرفتند. پزشکان همراه دکتر ماوریک جسد را معاینه کردند. نیم ساعت بعد. آمبولانس جسد کریستین گالبراندسن را از ساختمان خارج کرد و سروان «کاری» مشغول بازجویی‌های رسمی شد.

لوبیس سراکولد او را به کتابخانه برد. سروان نگاه کنجکاوانه‌ای به حاضران انداخت و برداشت کوناه اولیه خود را از هریک از آنها در ذهنش ثبت کرد. پیرزنی با موهای سفید. زنی میانسال. دختر زیبایی که قبلاً او را در حال رانندگی در نواحی خارج از شهر دیده بود. شوهر این

دختر که جوان امریکایی اخمو و عبوسی بود. دو جوان دیگر که در این نشکلات جایی داشتند. وزن برآزندگانی به نام خانم بلاور که به او تلفن کرده و در بد و ورود به استقبالش آمده بود.

سروان «کاری» از قبل تصمیم داشت در ابتدا سخنرانی کوتاهی ایراد کند و حال وقت ایراد این سخنرانی بود:

– می‌دانم که اتفاق ناگواری است و همه شما ناراحتید. امیدوارم امشب زیاد معطلان نکنم. فردا با دقت و جامعت بیشتری موضوع را پیگیری می‌کنم. کسی که اولین بار جنازه را دیده خانم بلاور بوده: بنابراین از ایشان می‌خواهم توضیحات کلی درباره اوضاع و احوال در زمان کشف جد بدست که از تکرار جزئیات جلوگیری شود. شما آقای سراکولد، اگر می‌خواهید بروید بالا پیش هم ران، بفرمایید بروید. من بعد از اینکه کارم با خانم بلاور تمام شد. با شما صحبت می‌کنم. همه چیز روشن شد؟ فقط اگر اتاق خلوتی باشد که ...

لونیس سراکولد گفت:

– دفتر کار من چطور است. جولی؟

خانم بلاور سر نکان داد و گفت:

– من هم همین را می‌خواستم بگویم.

رفت آن طرف تالار و سروان و گروهبان همراهش هم دنبالش را افتادند.

خانم بلاور ترتیب نشتن آنها را داد و خودش هم نشست. طوری رفتار می‌کرد که انگار منولیت تعقیفات با اوست. نه با سروان «کاری».

با وجود این، بالاخره لحظه مناسب فرارسید و سروان ابتکار عمل را به دست گرفت. سروان «کاری» گفتار و رفتار دلپذیری داشت. مردمی آرام و جدی بود و با لحنی ملاحظه کارانه حرف می‌زد. طوری رفتار می‌کرد که معمولاً طرف مقابل به اثباته می‌افتد و او را دست کم می‌گرفت. در حالی که او هم از حیث ثابتگی چیزی از خانم بلاور کم

نداشت و کارش را بلد بود. ولی نمی‌خواست خصوصیات خودش را به رخ بکشد.

گلوبیش را صاف کرد و گفت:

– اطلاعات اولیه را از آقای سراکولد گرفتام. آقای کریستین گالبراندس، پسر بزرگ مرحوم اریک گالبراندس، بنیان‌گذار مؤسسه امین گالبراندس و بورس تعییقاتی گالبراندس و سایر مؤسسه‌ات و بنگاههای خیریه مشابه بود. ایشان یکی از اعضای هیئت امنای اینجا بود و دیروز عصر سرزده وارد اینجا شد. درست است؟

– بله.

سروان که از جواب مختصر خانم خوش آمده بود. ادامه داد:

– آقای سراکولد در لیورپول بود و امروز با قطار ساعت شش و نیم عصر برگشت. باز هم درست است؟

– بله.

– بعد از شام رفته توتی نالار قهوه بخوردید و آقای گالبراندس بعد از صرف قهوه از بقیه جدا شد و گفت کار دارد و باید به اتفاقش برود. درست است؟

– بله.

– حالا خودنان بفرمایید که جنازه را چطور پیدا کردید. خانم بلاور. – امروز عصر اتفاق ناخوشایندی افتاد. جوانی که در واقع یکی از افرادی است که در اینجا نگهداری می‌کنیم. تعادل روانی‌اش را از دست داد و آقای سراکولد را با هفت تیر تهدید کرد. رفته بودند توی اتفاق آقای سراکولد و در را هم قفل کرده بودند. این جوان در نهایت توی تیر شلیک کرد که رد گلوله‌ها را روی دیوار می‌بینید. خوشبختانه به آقای سراکولد آسیبی نرسید. جوان بعد از شلیک تیر حالت بد شد و از پا درآمد. آقای سراکولد من را فرستاد دنیال دکتر ماوریک. من رفتم با آیفون دکتر را مصدا کردم. ولی توی اتفاقش نبود. بالاخره او را با یکی از همکارانش پیدا کردم و پیغام را بهش دادم و دکتر بلافارصله آمد. در راه

برگشت. رفتم به اتاق آقای گالبراندسن. می‌خواستم اگر قبل از خواب چیزی مثل شیر و دیکی و این چیزها لازم دارد، برایش ببرم. در زدم، جواب نداد. بنابراین در را باز کردم. دیدم آقای گالبراندسن مرده. زنگ زدم به شما.

– درهای ورودی و خروجی خانه کدام است؟ درها را قفل می‌کنید؟
ممکن است کسی بدون اینکه متوجه شوبد، بتواند وارد خانه شود؟
– در جانبی تراس تا موقع خواب باز است و همه می‌توانند از آن رفت و آمد کنند. چون برای رفت و آمد به ساختمان اندرزگاه معمولاً از این در استفاده می‌شود.

– گویا بین دویست تا دویست و پنجاه نفر نوجوان بزهکار دارید.
درست می‌گوییم؟

– بله. ولی ساختمان اندرزگاه درهایش قفل است و نگهبان دارد و به شدت از آن مراقبت می‌شود. بعيد است کس بتواند بدون کمک دیگران از ساختمان خارج شود.

– این مسئله را بعداً بررسی می‌کنیم. آبا دلیلی وجود دارد که کسی ... عرض کنم که ... از آقای گالبراندسن کیه داشته باشد؟ مثلاً ایشان برنامه خاصی برای اداره اینجا نداشته‌اند که بقیه مخالف باشند؟

خانم بلاور سر نکان داد و گفت:

– نه. نه. آقای گالبراندسن در اداره اندرزگاه با کلاً مسائل اجرایی اینجا دخالتی نداشت.

– هدف دیدارش از اینجا چه بود؟

– اطلاع ندارم.

– ولی از عدم حضور آقای سراکولد ناراحت شد و نصیم گرفت یک شب دیگر بماند تا آقای سراکولد برگردد.

– بله.

– پس کاری که اینجا داشته به آقای سراکولد مربوط می‌شده؟

– بله. ولی ... ولی حتی در ارتباط با مسائل موزه بوده.

— بله. ظاهراً این‌طور است. آیا با آقای سراکولد جله هم داشت؟
 — نه. هنوز وقت نشده بود که جله بگذارند. آقای سراکولد قبل از شام رسید.

— ولی بعد از شام. آقای گالبراندسن گفت باید چند تا نامه هم بنویسد و رفت توی اتاق خودش. راجع به برگزاری جله چیزی به آقای سراکولد نگفت؟

خانم بلاور کمی تردید کرد و بعد گفت:
 — نه. چیزی نگفت.

— به نظر عجیب است. چون خودش را به زحمت انداخته و منتظر شده که آقای سراکولد برگردد.
 — بله. عجیب بود.

انگار خانم بلاور برای اولین بار متوجه عجیب بودن این مسئله شد.
 — آقای سراکولد با آقای گالبراندسن به اتفاق نرفت؟
 — نه. آقای سراکولد توی تالار ماند.

— شما هیچ حدس نمی‌زنید آقای گالبراندسن چه ساعتی کشته شده؟
 — اگر اشتباه نکنم. یک بار صدای تیر شنیدیم. اگر این‌طور باشد. ساعت نه و بیست و سه دقیقه بوده.

— صدای تیر شنیدید؟ ولی هیچ نگران نشدید؟
 — آن موقع در شرایط خاصی بودیم.

ماجرایی را که بین ادگار لاوسن و آقای سراکولد روی داده بود با تفصیل بیشتری توضیح داد.

— یعنی هیچ کس حدس نزد شاید صدای تیر از داخل خانه بوده؟
 — نه. خود من که اصلاً به فکرم نرسید. تازه خوشحال هم شدیم که صدای تیر از اتاق آقای سراکولد نبود.

خانم سراکولد بعد با ترشیرویی افزود:
 — هیچ کس تصور نمی‌کند در یک خانه و در یک شب به جان کسی سوءقصد شود و همزمان کس دیگری به قتل برسد.

سروان «کاری» تصدیق کرد که احتمالش خیلی کم است.
خانم بلاور ناگهان گفت:

– با وجود این، شاید یکی از دلایلی که بعداً به اتاق آفای گالبراندسون
رفت همین بود. می‌خواستم ببینم اگر چیزی لازم دارد برایش برم، ولی
ناید هم بهانه‌ای بود برای اینکه مطمئن شوم همه چیز مرتب است و
مشکلی وجود ندارد.

سروان «کاری» چند لحظه خیره نگاهش کرد و بعد گفت:

– چرا خیال کردید شاید مشکلی وجود داشته باشد؟

– نمی‌دانم. آن موقع خیال می‌کردم صدای تیر از بیرون بوده. توجه
بهگزی نداشت. ولی بعداً فکرم کمی مشغول شد. به خودم گفتم شاید
صدای عطه اگزوز ماشین آفای رستاریک بوده ...

– ماشین آفای رستاریک؟

– بله. الکس رستاریک. امثب با ماشین خودش آمد اینجا. درست
بعد از این اتفاقات از راه رسید.

– که این طور. وقتی جسد آفای گالبراندسون را دیدید. به چیزی توی
اتاق دست نزدید؟

خانم بلاور با لحن ملامتباری جواب داد:

– نه. دیوانه که نیستم. می‌دانم که در این طور موارد نباید به چیزی
دست زد. آفای گالبراندسون تیر خورده بود. ولی اثری از اسلحه دیده
نمی‌شد. بنابراین بلاfaciale فهمیدم که پای قتل در میان است.

– بعد موقعی که ما را بر دید داخل اتاق، چیزی تغییر نکرده بود و
همه چیز مثل وقتی بود که جنازه را پیدا کردید؟

خانم بلاور به فکر فرورفت. تکه داده بود به پشتی صندلی و
چشمهاش را باریک کرده بود. سروان فهمید که حافظه تصویری
نیرومندی دارد. بالاخره گفت:

– یک چیز تغییر کرده بود. چیزی توی ماشین تحریر نبود.

سروان «کاری» گفت:

– منظورتان این است که دفعه اول که وارد اتفاق شدید، آقای گالبراندسن مشفول نوشتن نامه بود. ولی بعداً اثری از نامه ندیده‌دید؟
 – بله. تقریباً مطمئنم که لبه کاغذ را از بالای ماشین تحریر دیدم.
 – منشکرم. خانم بلاور. قبل از ورود ما چه کسان دیگری وارد اتفاق شدند؟

– اول آقای سراکولد که وقتی من به استقبال شما آمدم. همینجا منتظر بود. خانم سراکولد و خانم مارپل هم رفتند. خانم سراکولد اصرار داشت همه چیز را از نزدیک ببیند.

سروان گفت:

– خانم سراکولد و خانم مارپل. خانم مارپل کی باشدند؟
 – همین خانم منی که موهای سفید دارد. از دوستان دوران مدرسه خانم سراکولد است. تقریباً چهار روز است که اینجا مهمان است.
 – خب. منشکرم. خانم سراکولد. توضیحاتی که شما دادید روشن و دقیق بود. حالا باید با آقای سراکولد صحبت کنم. ولی نه. خانم مارپل سالغورده است و زود خته می‌شود. بهتر است اول او را ببینم که زودتر بتواند بروند استراحت کند. خوب نیست هیرزن را منتظر نگه داریم. لابد برایش شوک بزرگی بوده.
 – صدایش کنم؟
 – بسی زحمت.

خانم بلاور بیرون رفت.

سروان «کاری» چشم به سقف دوخت و گفت:
 – گالبراندسن؟ چرا گالبراندسن؟ دویست تا جوان خلافکار ناسازگار نو این ساختمان نگهداری می‌شود. بعید نیست کار یکی از همین افراد باشد. اختلالش وجود دارد. ولی چرا گالبراندسن؟ گالبراندسن اینجا غریبه بوده.

گروهبان لیک گفت:

– البته هنوز اطلاعات کامل نداریم.

سروان «کاری» گفت:

– نا اینجا که هیچ اطلاعاتی نداریم.

با ورود خانم مارپل از جا پرید و مزدبر شد. خانم مارپل کمی مضرب به نظر می‌رسید. سروان فوری سعی کرد نگرانی‌اش را بر طرف کند. گفت:

– خودتان را ناراحت نکنید. مادر.

کلمه «مادر» را به کار برد. چون با خودش فکر کرد پیرزنها از عنوان «مادر» خوشنام می‌آید. به نظرشان مأموران پلیس از طبقات پایین اجتماع‌اند و باید احترام بزرگترها را نگه دارند.

– می‌دانم که ناراحت می‌شوید، ولی مجبوریم تحقیق کنیم. باید ابعاد مختلف قضیه روشن شود.

خانم مارپل گفت:

– می‌دانم. ولی روشن شدن ابعاد مختلف قضیه کار آسانی نیست. چون معمولاً وقتی یک جنبه قضیه را می‌بینیم، جنبه‌های دیگر را نمی‌بینیم. نمی‌توانیم همزمان آن را از زاویه دیگر هم ببینیم. زاویه دید ما هم که بیشتر اوقات غلط است. حالا اینکه چرا این‌طور است، جوابش آسان نیست. آیا عمدی در کار است و خودمان این‌طور می‌خواهیم، یا ناخواسته پیش می‌آید؟ خدا می‌داند شعبده‌بازها به این می‌گویند «جهت‌دهی غلط». ولی شعبده‌بازها خیلی زرنگ‌اند. نمی‌دانم مثلاً شنگ ماهی را چه کار می‌کنند. چون شنگ ماهی را نمی‌شود تا کرد.

سروان «کاری» پلک زد و بالعن آرامش بخشی گفت:

– همین‌طور است. مادر جان. عرض کنم خدمت شما که من گزارش انفاقانی را که افتاده از خانم بلاور دریافت کرده‌ام. قطعاً برای همه شما لحظات پر اضطرابی بوده.

– بله، همین‌طور است. همه چیز حالتی مهیج و نمایشی داشت.

– اول این ماجراهی آقای سراکولد و ...

نگاه کرد به متن توضیحاتی که یادداشت کرده بود و ادامه داد:

— ادگار لاوسن.

خانم مارپل گفت:

— آدم خیلی عجیبی است. از همان اول احساس کردم این بچه مشکل دارد.

سروان «کاری» گفت:

— قطعاً همین طور است. بعد از پایان این ماجرا هم ... قتل آفای گالبراندس. اطلاع دارم که شما همراه خانم سراکولد ... چیزه ... جنازه را از نزدیک دیده‌اید.

— بله. از من خواست همراهش بروم. دوستان قدیمی هستم.

— بسیار خوب. رفتید به اتاق آفای گالبراندس. وقتی وارد اتاق شدید. به چیزی دست نزدید؟

— نه. به هیچ وجه. آفای سراکولد مخصوصاً هشدار داد که به چیزی دست نزنیم.

— نامه یا کاغذی روی میز یا ماشین تحریر ندیدید؟

خانم مارپل فوری گفت:

— نه. چیزی نبود. از همان اول متوجه شدم. چون به نظرم عجیب بود. آفای گالبراندس پشت میز نشته بوده که چیزی تایپ کند. بنابراین باید کاغذی وجود می‌داشت. در حالی که چیزی نبود و همین به نظرم عجیب آمد.

سروان «کاری» نگاهی آنی به خانم مارپل انداخت و پرسید:

— وقتی آفای گالبراندس اینجا بود. شما با او زیاد صحبت کردید؟

— نه. خیلی کم حرف زدیم.

— نکته مهم یا چیز خاصی یادتان نمی‌آید؟

خانم مارپل کمی فکر کرد و گفت:

— راجع به وضع جسمانی خانم سراکولد از من سؤال کرد. مخصوصاً درباره قلبش.

— قلب خانم سراکولد مشکلی دارد؟

- نا جایی که من اطلاع دارم. نه.
 - سروان «کاری» چند لحظه ساكت بود. بعد پرسید:
 - شما موقع معادله آقای سراکولد با ادگار لاوسن صدای نیر شنیدید؟
 - من خودم نشیدم. گوشهايم سنگين است. ولی گريا بقیه شنیده بودند. خانم سراکولد گفت صدا از توی پارک بوده.
 - آقای گالبراندسن بلافاصله بعد از شام رفت توی اتفاقش؟
 - بله. گفت باید نامه بنویسد.
 - صحبت از برگزاری جلسه با آقای سراکولد نشد؟
 - نه. قبلاً با هم صحبت کرده بودند.
 - صحبت کرده بودند؟ کی؟ این طور که من نشیدم. آقای سراکولد درست قبل از شام رسیده بود.
 - درست است. ولی از توی باغچه آمد و آقای سراکولد رفت به استقبالش و چند دقیقه با هم توی تراس قدم زدند و صحبت کردند.
 - غیر از شما. کی از این قضیه خبر دارد؟
- خانم مارپل گفت:
- گمان نکنم کسی خبر داشته باشد. مگر اینکه خود آقای سراکولد به خانم سراکولد گفته باشد. من آن موقع به طور اتفاقی داشتم از پنجه بیرون رانگاه می‌کردم ... پرنده‌ها را نمایش می‌کردم.
 - پرنده‌ها؟
 - بله، پرنده‌ها.
- خانم مارپل بعد از چند ثانیه افزود:
- گمان نکم سهره بودند.
- سروان «کاری» علاقه‌ای به سهره‌ها نداشت. پرسید:
- شما احياناً ... چیزی از حرفهای آنها نشنبیده‌اید؟
- خانم مارپل چشمهاي آبي معصومش با چشمهاي سروان تلاقي کرد و حواب داد:

- متأسفانه ناقص و پراکنده شنیدم.

- چسی بود؟

خانم مارپل چند لحظه ساکت بود. بعد گفت:

- نمی‌دانم موضوع صحبت‌شان چه بود، ولی تأکید داشتند که خانم سراکولد چیزی نفهمد. «خانم سراکولد را خبر نکنیم...» این عین جمله‌ای بود که آفای گالبراندسن به کار برد. آفای سراکولد هم گفت: «قبول دارم که فضیله به او مربوط می‌شود.» یکی دیگر از جملاتی که شنیدم این بود که «مسئولیت بزرگی» به دوش دارند و شاید بهتر باشد با افراد دیگری هم مشورت کنند.

مکثی کرد و بعد افزود:

- به نظرم بهتر است از خود آفای سراکولد در این مورد سؤال کنند.

- بله، این کار را من کنیم. مادر جان. چیز دیگری نیست که به نظر شما عجیب و غیرعادی باشد؟

خانم مارپل کمی فکر کرد و گفت:

- اینجا همه چیز عجیب و غیرعادی بود. منظورم را که من فهمید ...

- بله، بله.

بعد چیزی در حافظه خانم مارپل جرفه زد. گفت:

- یک اتفاق دیگر هم افتاد که به نظرم غیرعادی بود. آفای سراکولد اجازه نداد خانم سراکولد دارویش را مصرف کند. خانم بلاور خبیلی او قاتش تلغی شد.

لبخندی عذرخواهانه زد و گفت:

- ولی خوب، این چیز مهمی نیست ...

- بله، بله، بسیار ممنونم، خانم مارپل.

خانم مارپل که از اتفاق بیرون رفت. سروان با خودش گفت: «پیر شده، ولی خوب زرنگ است.»

بخش دهم

لوئیس سراکولد وارد اتاق شد و فضا بکلی تغییر کرد. به محض ورود، او را هشت سرش بست و فضایی ایجاد کرد که یعنی باید خصوصی سخت کنند. رفت آن طرف اتاق و توی صندلی نشد. ولی نه توی صندلی خانم مارپل که نازه خالی شده بود. بلکه پشت میز خودش. خانم ملادر صندلی سروان «کاری» را این سمت گذاشت بود. انگار از قبل نامود آگاه صندلی آقای سراکولد را برایش ذخیره کرده بود.

آقای سراکولد بعد از اینکه نشد. با حالتی متفرگانه به مأموران پلیس نگریست. چهره خته و افسرده‌ای داشت. چهره مردی که آزمون منواری را پشت سر گذاشت. و این برای سروان «کاری» عجیب بود. چون با اینکه ناراحتی اش از مرگ گالبراندسن طبیعی بود. دوست یا موبناوند نزدیک او نبود و فقط به خاطر ازدواجش رابطه سبی دوری با او داشت.

عجیب اینکه لوئیس سراکولد دست بالا را داشت. انگار نه انگار که امده، به سوالات مأموران پلیس جواب بدهد. طوری رفتار منکرد که گویی جلسه هیئت تحقیق است و او ریاست جلسه را به عهد دارد. سروان از این لحاظ دلخور شد. با چالاکی گفت:

– خب. آقای سراکولد ...

لوئیس سراکولد هنوز غرق فکر بود. نفس عمیقی کشید و گفت:
– واقعاً آدم نمی‌داند چه «کاری» بهتر است و باید از چه راهی وارد شود.

سروان «کاری» گفت:

– به نظرم تشخیص این موضوع به عهده ماست. آقای سراکولد. اما درباره آقای گالبراندسن ... اطلاع دارم که سرزده به اینجا آمده بود.

– بله. کاملاً سرزده بود.

– نمی‌دانستید قرار است بیابد؟

– نه. من کوچکترین اطلاعی نداشتم.

– از علت آمدنش هم اطلاع ندارید؟
لوئیس سراکولد آرام گفت:

– چرا. علت آمدنش را من دانم. خودش بهم گفت.
– کی؟

– من از استگاه پیاده آدم. آقای گالبراندسن از پنجه خانه من را دید و به استقبال آمد. همدمگر را دیدم و توضیح داد که به چه دلیل آمده.

– لابد به خاطر مانل «کاری» مرتبط با موزه گالبراندسن.
– نه. ربطی به موزه نداشت.

– خانم بلاور خیال می‌کرد به کارهای موزه مربوط می‌شد.

– طبیعی است. ظاهر قضه این بود. خود گالبراندسن هم طوری رفتار کرد که انگار به همین دلیل آمده. من هم چیزی نگفتم.

– چرا. آقای سراکولد؟

– چون برای هر دو ما مهم بود که کسی از علت واقعی آمدنش به اینجا خبر نشود.

– علت واقعی اش چه بود. آقای سراکولد؟

لوئیس سراکولد چند لحظه ساكت بود. بعد آه، کشید و گفت:

– گالبراندسن سالی دو بار برای شرکت در جلسه هیئت امنای موزه به اینجا می‌آمد. آخرین جلسه مایک ماه پیش بود؛ بنابراین در حالت عادی کسی انتظار نداشت تا پنج ماه بعد سروکله‌اش پیدا شود. بنابراین گمان می‌کنم همه حدس می‌زده‌اند که لابد مسئله مهمی روی داده که دوباره به اینجا آمده. ولی تصور هم این بود که هر کاری که

دارد. به امور مؤسسه مربوط می‌شود و هر چه هم مهم باشد. خارج از جارچوب کارهای مؤسسه نیست. تا جایی که می‌دانم. گالبراندسن طوری رفتار کرد که انگار دلیل واقعی آمدنش همین بوده؛ یا لااقل سعی می‌کرد این طور رفتار کند. بله، به نظرم بهتر است این طور بگوییم: سعی می‌کرد این طور رفتار کند.

- بیخثید آقای سراکولد، منظورتان را درست نمی‌فهمم.

سراکولد جواب فوری نداد. مکشی کرد و بعد خیلی جدی گفت:

- من کاملاً درک می‌کنم که با مرگ آقای گالبراندسن که قتل بوده - ملماً قتل بوده - باید شما را در جریان همه مسائل بگذارم. ولی روراست بگوییم که نگرانم نکند طرح این مسائل باعث ناراحتی همrem شود و آرامش را به هم بزند. البته من در مقامی نیستم که به شما امر و نهی کنم. ولی اگر راهی پیدا کنید که بعضی مسائل به گوش همrem برسد. خیلی ممنون می‌شوم. آقای گالبراندسن به اینجا آمده بود که بگوید به عقیده او دارند همrem را به صورت تدریجی مسموم می‌کنند.

- چی؟

«کاری» ناباورانه نکیه داد به پشتی صندلی و منتظر ماند.

سراکولد سر تکان داد و گفت:

- بله. لابد متوجهید که این خبر برای من شوک بزرگی بود. خودم اصلاً تصورش را هم نمی‌کرم. ولی بعد که گالبراندسن گفت. متوجه شدم که بله. بعضی از ناراحتیهایی که همrem در این اوآخر دارد. با علامم مسمومیت تطبیق می‌کند و احتمالاً گالبراندسن درست می‌گوید. ناراحتیهایی مثل گرفتنگی عضلات پاها و درد و حالت تهوع که قبل آنها را معلوم روماتیسم می‌دانستیم. همه اینها علامم ناشی از مسمومیت با آرسنیک است.

- خانم مارپل گفت که آقای گالبراندسن درباره وضع قلب خانمان از او سوالهایی کرده.

- جداً جالب است. لابد خیال کرده احتمال مسمومیت قلبی وجود

دارد. چون طرف خیلی زود می‌میرد و هیچ‌کس هم بوبی نمی‌برد. ولی به نظر من علanchی که خانم دارد با علام مسومیت با آرسنیک بیشتر تطبیق می‌کند.

— یعنی معتقدید سوه‌ظلن آقای گالبراندسن درست بوده؟

— بله. من این‌طور تصور می‌کنم. چون گالبراندسن اگر کاملاً مطمئن نبود. چنین حرفی نمی‌زند. گالبراندسن مرد محتاط و واقع‌بینی بود و خیلی دیر متفااعد می‌شد. ولی زیرک بود.

— مدرکش چه بود؟

— هنوز وقت نشده بود که در این‌باره صحبت کنیم. گفتگوی ما خیلی کوتاه بود و باعجله صورت گرفت. در آن چند دقیقه. گالبراندسن فقط علت آمدنش را نو叙یح داد و فرار شد تا وقتی کاملاً از همه چیز مطمئن نشده‌ایم. چیزی به خانم نگوییم.

— شکش به کی بود؟

— چیزی نگفت و به نظرم خودش هم چیزی نمی‌دانست. فقط حدس می‌زد. و البته حالا که کشته شده. معلوم می‌شود درست حدس می‌زد. و گرنه چرا باید کشته شود؟

— یعنی هیچ اسمی نیاورد؟

— اسمی نیاورد: فقط فرار شد به طور کامل در این‌باره تحقیق کنیم و البته پیشنهاد کرد با دکتر گالبرایت و اسقف کروم هم مشورت کنیم. دکتر گالبرایت از دوستان خیلی قدیسی گالبراندسن و عضو هیئت امنای موزه است. مرد دانا و باتجربه‌ای است و گفته‌یم اگر قرار باشد هم‌مرم در این‌باره چیزی بداند. کمک و دلداری او می‌تواند خیلی مؤثر باشد. می‌خواستیم با او مشورت کنیم که آیا لازم است پلیس را در جریان بگذاریم یا نه.

«کاری» گفت:

— عجیب است.

— گالبراندسن بعد از شام رفت که به دکتر گالبرایت نامه بنویسد.

اصلًا موقع مرگش منغول نوشتن نامه بوده.

– از کجا می‌دانید؟

لونیس با متانت گفت:

– خودم نامه را از روی ماشین تعریر برداشت. الان اینجاست. پیش
من.

کاغذ تاشده‌ای را از توی جیبش درآورد و به «کاری» داد. «کاری»
گفت:

– نباید نامه را بر من داشتید یا به چیزی دست می‌زدید.

– به چیز دیگری دست نزدم. البته می‌دانستم که برداشتن همین نامه
هم از نظر شما کار خلافی است. ولی دلیل محکمی داشتم. مطمئن بودم
که هم‌رم اصرار می‌کند که خودش باید و جنازه را ببیند. می‌فرسیدم
نامه را ببیند و چیز‌هایی را که توی آن نوشته شده بخواند. فبول دارم که
کار اشتباهی کردم. ولی واقعیت این است که چاره‌ای نداشتم و اگر
دوباره هم چنین چیزی پیش بباید. باز هم این کار را می‌کنم. من
هر کاری از دستم بر بیاید. برای هم‌رم انجام می‌دهم.

سروان «کاری» فعلًا چیز دیگری نگفت و فقط متن نامه را خواند.
نوشته بود:

دوست عزیزم. جناب دکتر گالبرایت. لطفاً به معرض دریافت این نامه
خودت را به استونی گپس برسان. انفاق مهمی افتاده که نمی‌دانم چطور
باید با آن کنار یا بیم. می‌دلنم که به کری لونیز علاقه فراوانی داری و
مانلی که به نوعی به او مربوط می‌شود برایت فوق العاده مهم است. ناچه
حد باید از این مبلغ اطلاع داشته باشد و تا کجا باید این را از او مخفی
کنیم؟ اینها سوالاتی است که جوابی برایش ندارم.

حائیه نروم. خلاصه مطلب این است که من به این نتیجه رسیده‌ام که دارند
این خانم مظلوم و نازنین را مسموم می‌کنند. اولین بار وقتی مشکوک شدم
که ...

در اینجا نامه قطع شده بود.

«کاری» گفت:

— وقتی نامه به اینجا رسید، کشته شده؟

لوئیس گفت:

— بل.

— ولی چرا باید این نامه توی ماشین تحریر باشد؟

— به نظرم ممکن است دو دلیل داشته باشد: یا قاتل نمی‌دانست گالبراندن به چه کسی دارد نامه می‌نویسد و موضوع نامه چیست. یا وقت نداشت. صدای پاشنیده و مجبور شده زودتر فرار کند.

— در صحبت با شما، هیچ اشاره‌ای نکرد که احیاناً به چه کس مشکوک شده؟

لوئیس قبل از اینکه جواب بدهد، مکث کوتاهی کرد و گفت:

— نه. هیچ اشاره‌ای نکرد.

بعد بدون اینکه منظورش را واضح توضیح دهد، افزود:

— کریستین آدم خبیث شریفی بود.

— به نظر شما این سر را — آربنک یا هرچه بوده — چطور به او می‌داده‌اند؟

— موقعي که داشتم برای شام لباس عوض می‌کردم. به این منله خیلی فکر کردم. به نظرم رسید بهترین وسیله‌ای که برای این کار وجود دارد داروست. نوعی داروی تقویتی که هم‌زمان استفاده می‌کند. چون غذای همه ما یکی است و من و هم‌زمان از یک بشقاب غذا می‌خوریم و هم‌زمان غذای جدایگانه‌ای ندارد. ولی دارو را خیلی راحت می‌شود سهی کرد.

— باید دارویی را که هم‌زمان استفاده می‌کند آزمایش کنیم.

لوئیس به آرامی گفت:

— نمونه‌اش را دارم. قبل از شام برداشتم.

از کشو میزش شیشه کوچکی که حاوی مایع قرمزنگی بود و در ش

ما جوب‌پنه بسته شده بود. درآورد.

سروان با تعجب نگاهی به شیشه کرد و گفت:
- فکر همه چیز را می‌کنید. آقای سراکولد.

- معنقدم باید اقدام فوری کرد. امثب اجازه ندادم زنم از این دارو استفاده کند. شیشه‌اش هنوز روی میز بلوطی توی نالار است. خود بطری اصلی تو اناق نشیمن است.

«کاری» روی میز خم شد. آهنگ صدایش را پایین تر آورد و با لعنی خصوصی و غیررسمی گفت:

- بیخشد آقای سراکولد. ولی چرا می‌خواهید این موضوع را از هم‌رانان مخفی کنید؟ می‌ترسید ناراحت شود؟ به خاطر خودش هم شد، که باید از این موضوع اطلاع داشته باشد.

- بله، بله. شاید این‌طور باشد. ولی شما زن من را نمی‌شناسید و اهمیت منله را درک نمی‌کنید. زن من آدم بشدت ایده‌آلیت و ارمان‌خواهی است، جناب سروان. خیلی ساده و خوش‌باور است. نکبت و هلاشی این دنیا را نه می‌بیند، نه می‌شنود و نه درک می‌کند. اصلاً باورش نمی‌شود که کسی بخواهد او را بکشد. ولی منله فراتر از این است. چون کسی که قصد کشتن او را داشته «هر کسی» نبوده؛ کسی بوده که بسیار به او نزدیک است و هم‌رم بسیار دوستش دارد ...

- شما این‌طور تصور می‌کنید؟

- باید واقعیت را بپذیریم. الان ما حدود دویست ناخمیت بیمار و ملقب‌افتداده داریم که گاهی دست به کارهای احمقانه و بی‌رحمانه‌ای زده‌اند. ولی طبیعت این انفاق طوری است که نشان می‌دهد این افراد در این قبیه دخالتی نداشته‌اند. مسومیت تدریجی کار کسی است که با خانواده رابطه نزدیکی دارد. حالا ببینم چه کسانی توی خانواده زندگی می‌کنند: شوهرش، دخترش، نوه‌اش، شوهر نوه‌اش، ناپرسی‌اش که او را مثل پسر خودش دوست دارد. خانم بلاور که سالها برایش کار

کرده و زحمت کشیده. همه اینها از نزدیکان او محسوب می‌شوند و همسر آنها را از صمیم قلب دوست دارد. با وجود این، کسی که دست به ارتکاب چنین «کاری» زده باید یکی از همین چند نفر باشد. درست می‌گوییم؟

«کاری» آرام گفت:

— افراد دیگری هم وجود دارند.

— به یک معنا، بله. دکتر ماوریک و یکی دو نفر از کارکنان موزه و چند تا خدمتکار هم هستند که با ما رفت و آمد دارند. ولی روراست بگوییم. دلیلی وجود ندارد که این افراد بخواهند همسر من را مسموم کنند.

— این پرسه هم هست ... چی بود امشی؟ ادگار لاوسن.

— بله، ولی لاوسن اینجا مهمان است و فقط چند هفته است که آمده، انگیزه‌ای برای این کار ندارد. گذشته از این، لاوسن به کارولین علاق دارد، مثل بقیه.

— ولی تعادل روانی ندارد. همین امشب به شما حمله کرد.

سراکولد بی‌صبرانه سر تکان داد و گفت:

— این کارش از روی بچگی بود. قصد نداشت به من آیینه برساند.

— پس این سوراخهای روی دیوار چیه؟ به شما تیراندازی کرد.

— نمی‌خواست به من بزنند. فیلم بازی می‌کرد.

— فیلم خطرناکی بوده، آقای سراکولد.

— شما اطلاع ندارید، جناب سروان. باید با دکتر ماوریک صحبت کنید. ادگار بجهة نامشروع است. چون پدر نداشت و رگ وریثه درستی ندارد، ناراحت است و وانمود می‌کند که پسر آدم سرشناسی است. این پدیده شایعی است و نمونه‌های فراوانی دارد. ادگار از وقتی آمده اینجا، فرق کرده و خیلی بهتر شده. ولی به دلایلی بیماری اش عود می‌کند و من را پدر خودش می‌داند. کولی بازی درمی‌آورد و به من حمله می‌کند. هفت تیری برمی‌دارد و من را تهدید می‌کند. ولی من اصلاً ترسیدم.

خودش هم وقتی تیراندازی کرد. از پا درآمد و به گریه افتاد. دکتر ماوریک بردش که استراحت کند و بهش آرامبخش داد. احتمالاً تا فردا صبح حالت خوب می‌شود.

– نمی‌خواهید شکایت کنید؟

– نه. این کار تبعات وحشتناکی دارد. برای ادگار خیلی بد است.

– روراست بگویم. آقای سراکولد. به نظر من این بچه نباید آزادانه بگردد و هر کاری خواست بکند. افرادی که از روی خودخواهی اسلحه برمی‌دارند و تیراندازی می‌کنند ... باید به فکر بقیه اجتماع هم باشد. آقای سراکولد.

لوئیس گفت:

– در این باره با دکتر ماوریک صحبت کنید. توضیحات لازم را می‌دهد. به هر حال قطعاً ادگار در مرگ گالبراندسن دخالتی نداشته. چون آن موقع پیش من بود و داشت من را تهدید کرد.

– اتفاقاً در این باره هم می‌خواستم صحبت کنم. ما زمینه خارجی را بررسی کردیم. ظاهراً هر کسی می‌توانسته از بیرون وارد خانه شود و آقای گالبراندسن را بکشد. چون در تراس باز بوده. ولی زمینه داخلی محدودتری هم وجود دارد که به نظرم با توجه به صحبت‌های شما باید به دقت بررسی شود. شاید غیر از این خانم من ... چی بود امش؟ آها، خانم مارپل ... شاید غیر از خانم مارپل کسی از جریان گفتگوی خصوصی شما با آقای گالبراندسن اطلاع نداشت. در این صورت علت قتل آقای گالبراندسن این بوده که از مذاکره او با شما جلوگیری شود و شما از قضیه مسمومیت هم‌رتان چیزی نفهمید. البته هنوز خیلی زود است که فضایت کنیم و ممکن است انگیزه‌های دیگری هم وجود داشته باشد که ما اطلاع نداریم. ولی فعلًاً از این زاویه نگاه می‌کنیم. آقای گالبراندسن مرد ثروتمندی بود؟

– بله. مرد خیلی ثروتمندی بود. پسر و دختر و نوه داشت که مرگ او برای همه آنها منافع مالی بسیاری دارد. ولی گمان نمی‌کنم اعفای

خانواده‌اش آن در انگلستان باشند. به علاوه خانواده او همه افراد سالم و شریفی هستند. تا جایی که من می‌دانم، بین خودشان عضو ناچاری ندارند.

— دشمن نداشت؟

— بعید است. گالبراندسن ... اصلاً از این آدمها نبود.

— پس فقط می‌ماند افراد این خانه و خانواده. توی این خانه، چه کسی ممکن است آقای گالبراندسن را کشته باشد؟
لوئیس سراکولد آرام گفت:

— چه عرض کنم. افراد این خانه عبارت‌اند از اعضای خانواده و خدمتکارها و مهمانها. لابد به نظر شما احتمال ارتکاب قتل به دست هر یک از این افراد وجود دارد. من فقط می‌توانم بگویم که تا جایی که می‌دانم، در هنگام مرگ گالبراندسن، غیر از خدمتکارها، بقیه همه توی نالار بودند و در مدتی که من آنجا بودم، کسی از توی نالار بیرون نرفت.

— هیچ‌کس؟

لوئیس اخم کرد و به فکر فرورفت.

— گمانم ... بله، فیوز پرید و والتر هاد رفت ببیند چی شده.

— والتر هاد همین جوان امریکایی است؟

— بله. البته بعد از اینکه من و ادگار وارد اتاق شدیم، نمی‌دانم چه اتفاقاتی افتاد.

— اطلاعات دقیقتری ندارید. آقای سراکولد؟

لوئیس سراکولد سر تکان داد و گفت:

— نه متأسفانه. کمکی نمی‌توانم بکنم. اصلاً باورم نمی‌شود.
سروان «کاری» آه کشید و گفت:

— آقای گالبراندسن با هفت تیر خودکار کشته شده. نمی‌دانید توی این خانه چه کسی از این هفت تیرها داشته؟

— اطلاع ندارم. بعید می‌دانم کسی داشته باشد.

سروان «کاری» دوباره آه کشید و گفت:

– می‌توانید به بقیه بگویید بروند بخوابند. فردا از شان بازجویی می‌کنم.

وقتی سراکولد بیرون رفت، سروان «کاری» به لیک گفت:

– خب ... نظرت چیه؟

لیک گفت:

– می‌داند کار چه کسی بوده. یا لااقل خودش خجال می‌کند می‌دانند.

– نظر من هم همین است. و او از همین ناراحت است.

بخش یازدهم

صبح روز بعد که خانم مارپل برای صحنه پایین آمد. جینا با عجله به طرف او رفت و گفت:

- پلیها دوباره آمدند. الان توی کتابخانه‌اند. والی خیلی خوش آمده. باور نمی‌کند که این قدر آرام و خونسرد باشد. ذوق زده شده. ولی من نه. حالم از این چیزها به هم می‌خورد. به نظرم وحشت‌ناک است. به نظر شما چرا من این قدر ناراحتم؟ چون رگ وریشه ابتالایی دارم؟

- شاید. لااقل علت اینکه احساسات را مخفی نمی‌کنی همین است. خانم مارپل وقتی این حرف را زد. لبخند کم‌جانی بر چهره‌اش نقش بسته بود.

جینا در حالی که دست خانم مارپل را گرفته بود و او را به اناق غذاخوری می‌برد. گفت:

- جولی خیلی عصبانی است. به نظرم علت عصبانیت‌ش این است که پلیها او را کنار زده‌اند و مسئولیت همه چیز را خودشان به عهد گرفته‌اند.

وارد اناق غذاخوری شدند. برادران رستاریک تازه، صحنه‌شان را تمام کرده بودند. جینا ادامه داد:

- الکس و استفن هم که اصلاً برایشان مهم نیست. الکس گفت:

- سلام. جینا. سلام. خانم مارپل ... کم‌لطغی می‌کنی. جینا. من خیلی برایم مهم است. چون الان پلیس بیشتر از هر کسی به من شک دارد.

لطف شانس آورده‌ام که آشنایی زیادی با دایی کریستین نو نداشتم. لابد این را می‌فهمی.

– چرا به تو شک داشته باشند؟

– چون موقعی که آقای گالبراندسن کشته شده، من داشتم رانندگی می‌کرده‌ام و نزدیک خانه بوده‌ام. الان دارند همه چیز را برسی می‌کنند و ظاهراً به این نتیجه رسیده‌اند که از لعظه‌ای که جلو هتل بوده‌ام تا موقعی که وارد خانه شده‌ام، خیلی طول کشیده. آنقدر که از ماشینم پیاده شوم. ساختمان را دور بزنم، از در فرعی وارد تراس شوم. کربنین را بکشم، و با عجله برگردم و خودم را به ماشینم برسانم.

– حالا واقعاً در این مدت چه کار می‌کرده‌ای؟

– خیال می‌کردم به دختر کوچولوها یاد می‌دهند که از این سؤالهای نامربوط نکنند. ولی جهت اطلاعات اینستاده بودم و تو فکر چراغهای ماشین در مه بودم و فکر می‌کردم چطوری می‌توان این حالت را روی صحنه اجرا کرد. برای «باله لایم‌هاوس» که فرار است در آینده روی صحنه بیرم.

– خب همین را بگو.

– می‌گوییم. ولی تو پلیها را نمی‌شناسی. خیلی مؤدبانه می‌گویند: «مشکرم» و اظهارات را یادداشت می‌کنند. ولی با آن بدینی‌ای که دارند، خدا می‌داند چه فکرهایی که نمی‌کنند.

استفن از روی بدجنی لبخند کمنگی زد و گفت:

– خنده‌ام می‌گیرد، باورم نمی‌شود که توی مخصوصه افتاده باشی. ولی خوشبختانه من که مشکلی ندارم. تمام شب را توی نالار بوده‌ام، جنا گفت:

– یعنی چی؟ یعنی خیال می‌کنند قاتل از بین ما بوده؟ چشمهای مشکی اش گرد شده بود و وحشت در آنها موج می‌زد. الکس با دست و دل بازی مقداری مارمالاد برای خودش بوداشت و گفت:

– غبلی بی‌مزه است.

خانم بلاور از دم در سرک کشید و گفت:

– خانم مارپل، لطفاً بعد از صبحانه باید توی کتابخانه.

جینا گفت:

– باز هم تو، قبل از همه.

کمی دلخور بود.

الکس گفت:

– هی، صدای چی بود؟

استفن گفت:

– من که صدایی نشنیدم.

– صدای تیراندازی بود.

جینا گفت:

– دارند توی اناقی که دایی کریینین کشته شده تیراندازی می‌کنند.

نمی‌دانم چرا. بیرون هم تیراندازی می‌کردند.

در دوباره باز شد و میلدرد پا به درون اناق گذاشت. پیراهن مشکی با منجرقهای عفیق پوشیده بود.

بدون اینکه به کس نگاه کند، صبح به خبر گفت و نشست.

با صدای خفه‌ای گفت:

– لطفاً یک چای بربز، جینا. چیز دیگری نمی‌خورم. فقط کمی نان
شست.

با دستمالی که دستش بود، چشمها و نوک بینی اش را پاک کرد. بعد سرش را بلند کرد و بهت‌زده به برادران رستاریک نگریست. استفن و الکس معذب بودند. پنج پچی کردند و بلند شدند رفتند.

میلدرد گفت:

– حتی یک کراوات مشکی هم نزده‌اند!

معلوم نبود روی سخنمش با همه است یا با خانم مارپل.

خانم مارپل گفت:

از قبل نمی‌دانسته‌اند که فرار است کسی کشته شود.
جینا راه گلویش را صاف کرد. میلدرد نگاه کوناهمی به او انداخت و پرسید:

والتر کجاست؟

جینا سرخ شد.

نمی‌دانم. ندیدممش.

مثل بچه‌ای بود که کار بدی کرده و احساس گناه می‌کند.

خانم مارپل بلند شد و گفت:

من باید بروم به کتابخانه.

۲

لونیس سراکولد کنار پنجه کتابخانه ایستاده بود.

کس دیگری توی اتاق نبود.

با ورود خانم مارپل برگشت و به استقبال او رفت. دست داد و گفت:

امیدوارم از این اتفاق خیلی اذیت نشده باشید. مواجهه با فاجعه‌ای که مسلمًا قتل بوده، برای کسی که قبلًا شاهد چنین چیزهایی نبوده، خیلی سخت است.

خانم مارپل به خاطر فروتنی اش نگفت که از این قتلها در زندگی اش بسیار دیده. فقط گفت برخلاف تصور مردم، زندگی در سنت ماری مید آنقدرها هم خالی از تشویش نیست.

در روستاها هم اتفاقات ناگوار زیادی روی می‌دهد. اتفاقاً امکان‌نامی که در روستاها برای بررسی این چیزها وجود دارد در شهرها نیست. سراکولد مزدبانه گوش کرد. ولی در واقع کوشش به حرفهای خانم مارپل نبود. گفت:

به کمکتان احتیاج دارم. خانم مارپل.

در خدمتم، آقای سراکولد.

اتفاقی افتاده که به همرم مربوط می‌شود. به کارولین. شما به

کارولین خبیلی علاقه دارید، نه؟

– بله، همین طور است. ولی همه به او علاقه دارند.

– تصور من هم همین بود. ولی ظاهراً اشتباه می‌کردم. من از سروان «کاری» اجازه گرفته‌ام و می‌خواهم مطلبی را خدمت شما عرض کنم که تا آن هیچ‌کس خبر ندارد یا شاید بهتر باشد بگوییم فقط یک نفر خبر دارد.

آنچه را شب قبل به سروان «کاری» گفته بود. برای خانم مارپل هم بازگو کرد.

خانم مارپل که ماتش برده بود گفت:

– باور نمی‌کنم. آقای سراکولد. اصلاً باور نمی‌کنم.

– من هم وقتی کربیتین گفت. باورم نمی‌شد.

– باور نمی‌کنم که لونیز دشمن داشته باشد.

– متاسفانه دارد. ولی متنله مهمتر از این است. می‌فهمید این حرف یعنی چه؟ مسمومیت – مسمومیت تدریجی – یک متنله خانوادگی است. کسی که این کار را کرده با ما رابطه خانوادگی نزدیکی دارد و ...

– شاید این طور نباشد. مطمئن‌اید آقای گالبراندسن اشتباه نکرده؟

– کربیتین اشتباه نمی‌کرد. مرد محناطی بود و الکی حرف نمی‌زد. بعلاوه پلیس داروهای کارولین را برده آزمایش کرده. هم بطری اصلی و هم نمونه محتویات شیشه را آزمایش کرده‌اند. در هر دو آرسنیک بوده. در حالی که برای کارولین آرسنیک تعویز نشده بود. آزمایشها کمی وقت می‌گیرد و بعداً انجام می‌شود. ولی در اینکه دارو حاوی آرسنیک بوده، تردیدی نیست.

– پس روماتیسم و منکل راه رفتن و همه این چیزها ...

– بله، من اطلاع دارم که یکی از علامت رایج مسمومیت با آرسنیک گرفتگی عضلات پاهاست. بعلاوه کارولین قبل از آمدن شما چند بار دل دردهای شدید داشت. تا وقتی کربیتین نگفته بود. هیچ تصور نمی‌کردم ...

حرفش را قطع کرد. خانم مارپل آهسته گفت:

– پس روت راست من گفت!

لونیس با تعجب پرسید:

– روت؟

خانم مارپل سرخ شد.

– مطلبی هست که من به شما نگفته‌ام. آمدن من به اینجا اتفاقی نیست. اگر اجازه دهید توضیح می‌دهم ... البته من بلد نیستم منظورم را خوب بیان کنم. لطفاً صبور باشید.

ناراحتی و دلواپسی روت را توضیح داد. لونیس سراکولد با دقت گوش کرد. بعد گفت:

– عجیب است. اصلاً فکرش را نمی‌کردم.

خانم مارپل گفت:

– تصور دقیقی نداشت. خودش هم نمی‌دانست علت این احساساتش چیست. البته حتماً دلایلی وجود داشته. تجربه من این‌طور می‌گوید. ولی روت فقط گفت به نظرش یک جای کار اشکال دارد.

لونیس سراکولد با تشریوی گفت:

– پس حدش درست بود. به هر حال الآن وضع من را درک می‌کنید. به نظر شما باید چه کار کنم. خانم مارپل؟ باید به کارولین بگوییم؟

– نه. نه. به هیچ وجه.

بالعن اندوها کی این حرف را زد. بعد سرخ شد و باشک و تردید به لونیس نگریست. لونیس سر تکان داد و گفت:

– پس شما هم عقیده من را دارید؟ نظر کریستین هم همین بود. واقعاً این برداشت ما از زنی معمولی مثل کارولین درست است؟

– کارولین زن معمولی نیست. با توكل و اعتماد زندگی می‌کند. به هاکی سرشت بشر ایمان دارد. بیخشد ... منظورم را خوب بیان نکردم. ولی معتقدم تا وقتی نفهمیده‌ایم کار کی بوده ...

– بله. منله همین است. ولی به نظر شما اگر قصبه را به سکوت برگزار کنیم. خطرناک ...

– یعنی از من می‌خواهید ... چطور بگوییم؟ ... مراقبش باش؟
لونبیس گفت:

– واقعیت این است که شما تنها کسی هستید که من بهش اعتماد دارم. همه اینجا در ظاهر به کارولین علاقه دارند. ولی معلوم نیست این طور باشد. اما علاقه و محبت شما از قدیم بوده.

خانم مارپل گفت:

– بعلاوه من فقط چند روز است که آمد، ام.
– دقیقاً.

خانم مارپل با لحن عذرخواهانه‌ای گفت:

– بیخیاب که مسائل مادی را پیش می‌کشم. ولی مرگ کری لونبیز برای چه کسانی منافع مالی دارد؟

لونبیس با تلغکامی گفت:

– منافع مالی؟ هر اتفاقی می‌افتد. یک سر قصبه به منافع مالی مربوط می‌شود، نه؟

– راستش در این مورد به نظرم باید به خاطر منافع مالی باشد. چون کری لونبیز زن خیلی دوست‌داشتنی و خوبی است. دلیل دیگری وجود ندارد که کسی بخواهد او را بکشد. منظورم این است که دشمن ندارد. هس لابد منله پول در میان است. چون همان‌طور که می‌دانید. آدمها به خاطر پول دست به هر کاری می‌زنند. آقای سراکولد.

– بله. گمان می‌کنم همین‌طور است.

لونبیس مکثی کرد و بعد ادامه داد:

– لابد سروان «کاری» قبل این منله را پیگیری کرده. امروز آقای گیلفوی از لندن می‌آید اینجا و اطلاعات لازم را می‌دهد. آقای گیلفوی مشاور حقوقی و شریک مژنة حقوقی معتبری به نام «مژنة حقوقی گیلفوی و جایمس» است. پدر گیلفوی یکی از اعضای هیئت

امنای مؤسسه امین گالبراندسن بوده و هم وصیتname اریک گالبراندسن و هم وصیتname کارولین را او تنظیم کرده. من برخی جزئیات را با زبان ساده برای شما توضیع می‌دهم که ...
خانم مارپل برای تشکر گفت:

- ممنونم. مسائل حقوقی از قدیم برایم پیچیده بوده.

- اریک گالبراندسن بعد از وقف مؤسسه آموزشی و بورسیهای مختلف و مؤسسهای خبریه دیگر، مبلغی را کنار گذاشت که به نساوی بین دو دخترش - یعنی میلدرد، دختر اصلی خودش، و پیپا، دخترخوانده‌اش (مادر جینا) - تقسیم شود. مابقی دارایی‌اش را در اختیار یک مؤسسه امین گذاشت که درآمد حاصل از آن در اختیار همسرش، کارولین قرار گیرد.

- بعد از مرگ کارولین چی؟

- طبق وصیت او، بعد از مرگ کارولین این درآمد به میلدرد و پیپا نعلق دارد و اگر هر یک از این دو نفر زودتر از کارولین فوت کنند، در اختیار فرزندانشان قرار می‌گیرد.

- یعنی در واقع این پول می‌رسد به جینا و خانم استرت.

- بله. کارولین خودش هم مقداری پول دارد که البته در حد ثروت گالبراندسن نیست. نصف این پول را سالها پیش به من داده. از مقدار باقیمانده، ده‌هزار پوند به جولیت بلاور می‌رسد و بقیه به نساوی بین الکس و استفن رستاریک، پسرهای ناتنی‌اش تقسیم می‌شود.
خانم مارپل گفت:

- عجب. خیلی بد شد. واقعاً خیلی بد شد.

- چرا؟

- چون معلوم شد همه برای قتل کری لونیز انگیزه مالی دارند.

- بله. با وجود این، باورم نمی‌شود که هیچ‌کدام از این افراد خواسته مانند کارولین را بکشند. باور نمی‌کنم. میلدرد دخترش است و نازه وضع مالی‌اش هم خوب است. جینا به مادر بزرگش علاقه زیادی دارد.

دختر دست و دل باز و ولغرجی است. ولی زیاده طلب نیست. جولیت بلاور قلبًا به کارولین علاقه دارد و حتی در محبت به او افراط می‌کند. استفن و الکس به کارولین محبت دارند و با او مثل مادر واقعی خودشان رفتار می‌کنند. درآمد چندانی از خودشان ندارند. ولی کارولین از پول خودش مرتب بهشان کمک کرده. مخصوصاً به الکس، باور نمی‌کنم هیچ یک از این دو نفر بخواهند کارولین را بکشند که بعد از مرگش پولی بهشان برسد. نه. خانم مارپل. اصلاً باورم نمی‌شود.

- شوهر جینا چی؟

لونیس با لعنی جدی گفت:

- بله. شوهر جینا هم هست.

- اطلاعات زیادی درباره اش ندارید. در حالی که از قبافه‌اش پیداست که آدم ناراضی و بدینختی است.

لونیس آه کثبد و گفت:

- جا نیفتاده. علاقه‌ای به اینجا ندارد و برای کارهایی که برایش می‌کنیم. ارزشی قابل نیست. ولی اینها دلیل نمی‌شود که بخواهد کارولین را بکشد. البته خام و جوان است و از کشوری آمده که ارزش و احترام آدم به میزان موقفيت‌ش در زندگی بستگی دارد.

خانم مارپل گفت:

- در حالی که ما اینجا عاشق ناکامی و شکتیم.

لونیس با تعجب و بدینی نگاهش کرد. خانم مارپل سرخ شد و گفت:

- به نظرم گاهی افراط می‌کنیم. از آن طرف بام می‌افتیم ... وقتی یارو جوان است، اصالت خانوادگی دارد. در خانواده خوبی پروردش یافته، عزم و اراده و توانایی و جارت این را دارد که روی چاهی خودش بایستد و زندگی خوبی داشته باشد ... خب. واقعیت این است که ما بیشتر به همچو آدمی احتیاج داریم.

لونیس اخم کرده بود. خانم مارپل صورتش بیشتر گل انداخت و

توفیعاتش نامفهوم تر شد:

– نه اینکه خیال کنید نمی‌فهم. چرا. می‌فهم. درک می‌کنم. ارزش کار شما را می‌فهم. هم شما و هم کری لوئیز. کار شرافتمدانه‌ای می‌کنید. ترحم و دلوزی واقعی همین است و باید هم دلوزی کنیم. چون میزان حال فعلی افراد است. خوش‌شانس و بدشانس ... و طبیعی است که از آدم خوش‌شانس توقع بیشتری می‌رود و باید هم همین طور باشد. ولی به نظرم مثلاً اولویت ... البته شما را نمی‌گویم. آقای سراکولد. منظورم این نبود. یعنی خودم هم نمی‌دانم منظورم چیه. ولی انگلیسی‌ها از این لعاظ آدمهای عجیبی هستند. حتی تو جنگ هم از شکتها و عقب‌نشینی‌ها بیشتر احساس غرور می‌کردیم تا از پیروزی‌هایمان. خارجیها نمی‌فهمند ما چرا این قدر روی قفسه دوکرک^۱ مانور می‌دهیم. شاید اگر این اتفاق برای ملت دیگری افتاده بود. اصلاً اسمی از آن نمی‌برد. ولی ما انگار از پیروزی شرمنده‌ایم و طوری رفتار می‌کنیم که انگار چیز مهمی نبوده. ولی شکتها بیمان را با افتخار در بوق و کرنا می‌کنیم. به آثار شاعرانمان نگاه کنید و ببینید درباره چه چیزهایی شعر سروده‌اند! درباره حمله فوج سبکار^۲ و انتقام^۳

۱. در فاجعه دوکرک (Dunkirk) که به سلطط فرانسه و پیروزی آلمان متین شد ۳۰۰۰۰ نفر لز نیروهای ارتش بریتانیا مجبور به عقب‌نشینی شدند. ولی دعوا هزار نفر دیگر جان خود را لز دست دادند. – م.
۲. فاجعه بزرگ حمله فوج سبکار به فوای رویه که در ۲۵ اکتبر ۱۹۴۰ در جنگ کربه روی داد و می‌آن هزاران نفر لز نیروهای ارتش بریتانیا جان خود را لز دست دادند. منبع الهام هنرمندان بسیاری بوده. اسنے از جمله لرد آفره نیبون که کربنی در ملستان به شعری که لو سروده اشاره دارد. – م.
۳. رسم کشی نول آسایی لست که در جنگ نیروی دریایی بریتانیا با ارتش اسپانیا شرکت داشت. این کشی در ۱۹۹۱ به دست ناوگان اسپانیا لختاد و در نهایت در آبهای سواحل شالی امریکای جنوبی غرق شد. نیبون شعر معروفی هم درباره این کشی دارد به نام «لتظام: ترکه ناوگان». – م.

که در سواحل شمالی آمریکای جنوبی غرق شد.

نفسی نازه کرد و ادامه داد:

— منظورم این است که لابد همه چیز اینجا به نظر آفای والتر هاد عجیب و غریب است.
لوئیس تصدیق کرد.

— منظورتان را می‌فهمم. بعلاوه والتر هاد سابقه مبارزاتی خوبی دارد.
در جنگ شجاعت زیادی از خودش نشان داده و در این زمینه تردیدی وجود ندارد.

خانم مارپل بی‌رود را بستن گفت:

— این مهم نیست. چون جنگ با زندگی فردی آدم فرق دارد. گذشته از این، کسی که مرتكب قتل می‌شود باید آدم شجاع یا حتی مغروفی باشد. بله، باید مغروف باشد.

— ولی به نظرم والتر هاد انگیزه‌ای برای ارتکاب قتل نداشت.

— نداشت؟ از اینجا بدش می‌آید. می‌خواهد زودتر از اینجا برود و جینا را هم با خودش ببرد. اگر هم دنبال پول باشد. باید طوری عمل کند که جینا ... قبل از اینکه به کس دیگری دل ببندد، این پول را به دست بیاورد.

لوئیس شگفت‌زده گفت:

— به کس دیگری دل ببندد؟

خانم مارپل که از خنگی این طرفداران اصلاحات اجتماعی تعجب کرده بود گفت:

— بله. الکس و استفن هر دو عاشق جینا هستند. شما که لابد بهتر از من می‌دانید.

لوئیس با حواس پرتنی گفت:

— نه، گمان نکنم.

مکثی کرد و بعد دنبال حرفش را گرفت:

— استفن برای ما خیلی ارزشمند است. واقعاً ارزشمند است. نمی‌دانید

چقدر برای پیشرفت این بچه‌ها زحمت می‌کشد. چقدر آنها را علاقه‌مند می‌کند. انگیزه‌شان را بالا می‌برد. ماه گذشته نمایشی اجرا کردند که واقعاً عالی بود. از لحاظ صحنه‌پردازی، لباس، همه چیز. بارها به ماوریک گفته‌ام که این بچه‌ها اگر دنبال بزمکاری می‌روند، به خاطر این است که در زندگی خودشان فرصت عرض اندام ندارند. هر بچه‌ای به طور فطری دوست دارد عرض اندام کند. خودش را نشان بدهد. ماوریک می‌گوید ... بله، ماوریک ...

حرفش را قطع کرد. بعد گفت:

– از ماوریک می‌خواهم در مورد ادگار با سروان «کاری» صحبت کند. واقعاً خیلی مخرب است.

– شما واقعاً از ادگار لاوسن چه می‌دانید. آقای سراکولد؟
لونپس قاطعانه گفت:

– خیلی چیزها. هر چیزی که لازم باشد می‌دانم. سابقه خانوادگی اش، نوع تربیتش، عدم اعتماد به نفس ریشه‌دارش ...

خانم هارپل حرفش را قطع کرد و گفت:

– ممکن است سمومیت خانم سراکولد کار ادگار لاوسن باشد؟

– بعید می‌دانم. ادگار نازه، چند هفته است که آمد. نازه اصلاً دلیل وجود ندارد! چه سودی از این کار می‌برد؟

– می‌دانم. سود مادی نمی‌برد. ولی ممکن است دلایل عجیب دیگری داشته باشد. می‌دانید که آدم عادی‌ای نیست.

– منظور نان این است که تعادل روانی ندارد؟

– به نظرم این طور است. ولی نه ... منظورم دقیقاً عدم تعادل روانی نیست. ولی به نظرم مشکلی دارد.

نوضیغ دقیقی نبود و منظورش را نمی‌رساند.

لونپس سراکولد حرفش را به همان معنای ظاهری تعبیر کرد. آه گشید و گفت:

– بله. طفلکی خیلی مشکل دارد. البته الان بهتر شده. نمی‌دانم این

کار دیروزش چه علتی داشت ...
خانم مارپل خم شد و با علاقه‌مندی گفت:
— بله، من هم از همین تعجب می‌کنم. اگر ...
سروان «کاری» وارد اتاق شد و خانم مارپل حرفش را قطع کرد.

بخش دوازدهم

لونیس سراکولد از اتاق بیرون رفت. سروان «کاری» نشست و لبخند عجیبی به خانم مارپل زد و گفت:

– پس آقای سراکولد از شما خواست چهارچشمی مراقب باشد؟

خانم مارپل با لعن عذرخواهانه‌ای گفت:

– بله ... امیدوارم از نظر شما اشکالی ...

– اشکالی ندارد. اتفاقاً به نظرم فکر خوبی است. آقای سراکولد می‌داند که شما برای این کار صلاحیت ویژه دارید؟

– منظور تان را نمی‌فهمم. جناب سروان.

– آقای سراکولد خیال می‌کند شما فقط خانم من و محترمی هستید که زمانی با زنش همکلاسی بوده‌اید. ولی واقعیت این است که صلاحیت شما برای این کار خیلی فراتر از این است و ما این را می‌دانیم. تحقیق در مسائل جنایی راست کار شماست و شما در این چیزها تخصص دارید. آقای سراکولد فقط با یک جنبه از خلافکاری آشناست. یعنی خلافکاری افرادی که هنوز نازه کارند و به مجرمان حرفه‌ای تبدیل نشده‌اند. گاهی حالم از این کارها به هم می‌خورد. البته شاید من امل و قدمی ام و اثبات می‌کنم. ولی تو دنیا هزاران بچه خوب و شریف و درستکار وجود دارد. بچه‌هایی که به کمک و حمایت ما احتیاج دارند. ولی کسی به درستکاری پاداش نمی‌دهد. میلیون‌ها یوکسان را بابت این جور افراد خرج نمی‌کنند. خب ... البته حق دارید که به این حرفهای من توجه نکنید. من امل و قدمی ام. من بچه‌هایی دیده‌ام ... دخترها و پسرهایی دیده‌ام که زندگی سختی داشته‌اند.

خانواده‌های ناجوری داشته‌اند، بدشاینی‌های زیبادی داشته‌اند، وضعیت نامطلوبی داشته‌اند، ولی با اراده قوی سعی کرده‌اند بر همه این مشکلات غلبه کنند و پیروز شده‌اند. من اگر احیاناً پولی داشته باشم، صرف این بچه‌ها می‌کنم. ولی خب ... گمان نمی‌کنم هیچ وقت پول اضافی داشته باشم. یک حقوق بازنیستگی بخور و نمیر و یک باغچه کوچولو ... سهم بیشتری به من نصیر است.

رو به خانم مارپل سر تکان داد و دنبال حرفش را گرفت:

– دیشب با سرهنگ بلکر راجع به شما صحبت کردم، سرهنگ می‌گفت شما در شناخت ابعاد هولناک سرشت بشر تجربه زیبادی دارید. خب ... حالا بفرمایید نظرتان چه؟ این آدمکشی کار کبه؟ شومر امریکایی؟

خانم مارپل گفت:

– ظاهراً برای همه راحت‌تر است که این بیچاره را انتخاب کنند.
سروان «کاری» با بادآوری خاطرات گذشته لبخند کوناھی زد و گفت:

– من دانم. قبل‌اً یک سرباز امریکایی دوست دخترم را فر زده و از آن موقع، من نظر خوشی به امریکایی‌ها ندارم. ولی این پرسه هم رفتار جالبی ندارد. حالا باید موضوع را از دید یک آماتور بررسی کنیم. یک نفر به صورت خیلی تدریجی و حساب شده خانم سراکولد را مسوم کرده. این یک نفر کی بوده؟

خانم مارپل بیطریفانه گفت:

– راستش تجربه می‌گوید در این موارد باید رفت سراغ شوهر قربانی. با اگر قربانی مرد است، باید رفت سراغ زنش. در مورد هر نوع مسمومیتی فرض اولیه همین است، نه؟

سروان «کاری» گفت:

– کاملاً با شما موافقم.

خانم مارپل سر تکان داد و گفت:

- ولی در این مورد خاص ... روراست بگویم. باورم نمی‌شود کار آفای سراکولد باشد. چون به نظرم آفای سراکولد قلب‌با به همسرش علاقه دارد. البته اگر هم علاقه‌ای به او نداشت. طبیعی است که تظاهر می‌کرده که به او علاقه دارد. ولی می‌دانم که تظاهر نیست. واقعاً زنش را دوست دارد. علاقه و محبتش واقعی است و مطمئنم که این کار را نمی‌کند.

- بعلاوه انگیزه‌ای نداشته. زنش قبلاً پولی بهش داده و قرار نیست بعد از مرگش چیزی به او برسد.

خانم مارپل با لعنی خشک و رسمی گفت:

- البته مردی که می‌خواهد زنش را از سر راه بردارد ممکن است انگیزه‌های مختلفی داشته باشد. مثلاً دلباخته زن دیگری شود. ولی در مورد آفای سراکولد چنین چیزی نمیدیدم. چون آفای سراکولد اصلاً توی این خطها نیست. متاسفانه ... باید آفای سراکولد را کنار بگذاریم. از لعنش معلوم بود که واقعاً متأسف است.

سرروان گفت:

- حیف شد. نه؟

بعد پوزخندی زد و ادامه داد:

- نازه برای کشن کالبراندسن فرصتی نداشته. به نظر من این دو موضوع به هم مربوط است. کسی که خانم سراکولد را مسموم کرده کالبراندسن را هم کشته. هدفش هم این بوده که قفسه مسمومیت لو نرود. بنابراین چیزی که الان باید دنبالش باشیم این است که دیشب چه کسی فرمت کشن کالبراندسن را داشته. محتمل‌ترین فرد والتر هاد است: در این مورد کوچکترین شکی نیست. او بود که کلید چراغ مطالعه را زد و بعدش فیوز پرید و فرصتی یافت که از نالار خارج شود و بروود فیوز را درست کند. جعبه فیوز توی راهرو آشپرخانه است که به دالان اصلی باز می‌شود. در غیاب او بود که صدای تبراندازی شنیده شد. بنابراین مظنون شماره یک برای قتل کالبراندسن همین والتر هاد است.

خانم مارپل پرسید:

- مظنون شماره دو کیه؟

- مظنون شماره دو الکس رستاریک است که در زمان وقوع قتل بین راه هتل و خانه بوده و مدتی طول کشیده تا وارد خانه شده.
خانم مارپل با کنجکاوی خم شد و گفت:

- کس دیگری نیست؟ اگر چیزهایی را که می‌دانید به من هم بگویید.
لطف بزرگی می‌کنید.

سروان «کاری» گفت:

- لطف نیست. من به کمک شما احتیاج دارم. اتفاقاً وقتی می‌پرسید «کس دیگری نیست؟» انگشت روی نقطه مهمی می‌گذارید. چون این طوری می‌توانم به کمک شما دلگرم باشم. شما دبشب توی نالار بودید و لابد می‌دانید که کی از نالار خارج شده ...

- خب ... بله. باید بدانم. ولی واقعاً می‌دانم؟ چون راستش در آن وضعیت ...

- منظور تان این است که همه پشت در اتاق آفای سراکولد جمع شده،
بودند و داشتند گوش می‌کردند؟

خانم مارپل محکم سر نکان داد و گفت:

- بله. همه ما ترسیده بودیم. آفای لاوسن انگار واقعاً دیوانه شده بود. غیر از خود آفای سراکولد که آرام و خونسرد بود. بقیه همه می‌ترسیدیم بلایی سراکولد بیاورد. عربده، می‌کشید و حرفهای ناجوری می‌زد. صدایش را به وضوح می‌شنیدیم ... لامپها هم که خاموش بود. خب من حواس فقط به اینها بود و چیز دیگری ندیدم.

- یعنی به عقیده شما ممکن است در طی این اتفاقات، یک نفر از توی نالار خارج شده و دلالان را پشت سر گذاشت و به آفای گالبراندنس شبک کرده و دوباره برگشته باشد توی نالار؟

- به نظرم احتمالش وجود دارد ...

- می‌توانید بگویید چه کسانی به طور قطع از اول تا آخر توی نالار بودند و اصلاً خارج نشدند؟

خانم مارپل کمی فکر کرد و گفت:

– خانم سراکولد را که مطمتن، چون داشتم نگاهش می‌کردم. نزدیک در اتاق مطالعه نشته بود و اصلاً از جایش تکان نخورد. تعجب کردم که چطور این همه خونسرد و آرام است. خانم بلاور بیرون رفت. ولی تقریباً مطمتن که بعد از تیراندازی بود. خانم استرت را نمی‌دانم. چون پشت سر می‌نشسته بود. جینا آن طرف اتاق کنار پنجه، نشسته بود. گمانم از اول تا آخر همانجا بود و بیرون نرفت. ولی مطمئن نیستم. استرن پشت پیانو بود. صدای دعوا که بلند شد. آهنگ زدن را قطع کرد.

سروان «کاری» گفت:

– ممکن است صدای تیراندازی اول برای گمراه کردن ما باشد. می‌دانید که از این اتفاقات قبل از هم روی داده. یک تیراندازی الکی می‌شود که خیال کنیم جنایت در آن ساعت اتفاق افتاده. اگر خانم بلاور چنین کاری کرده باشد (که البته بعد است. ولی احتمالش وجود دارد). در این صورت بعد از تیراندازی الکی جلو چشم همه از تالار خارج شده. بنابراین به صدای تیراندازی نباید خیلی اهمیت داد. محدوده زمانی وقوع جنایت، از لحظه خروج گالبراندسن از تالار تا لحظه کشف جسد توسط خانم بلاور است. پس فقط باید کسانی را کنار بگذاریم که در این فاصله فرصتی برای ارتكاب قتل گالبراندسن نداشته‌اند؛ یعنی آقای سراکولد و ادگار لاوسن که توی اتاق مطالعه بوده‌اند و خانم سراکولد که داخل تالار بوده. البته از بدشانسی ما، مرگ گالبراندسن درست وقتی اتفاق افتاده، که ادگار لاوسن و آقای سراکولد مشغول دعوا بوده‌اند.

خانم مارپل گفت:

– واقعاً بدشانسی بوده؟

– شما عقیده دیگری دارید؟

– شاید برای این دعوا از قبل برنامه‌ریزی شده.

– نظر شما این است؟

– راستش همه تعجب می‌کنند که چطور بیماری لاوسن یکباره عود

کرد. لاوسن از قبل این نصورات عجیب و غریب را درباره پدرش داشته. عقد است یا بیماری است یا هرچه. خیال می‌کرده پدرش وینتون چرچیل با وایکونت مونتگمری است که البته با وضعی که او دارد، چیز عجیبی نیست. هر آدم معروفی را که می‌شناخته، پدر خودش می‌دانسته. ولی فرض کنیم یک نفر به لاوسن الفا می‌کند که پدر واقعی‌اش و کسی که این‌همه اذیتش کرده، لوئیس سراکولد است و در واقع او، یعنی لاوسن، وارث استونی گینس محظوظ می‌شود. لاوسن با آن وضعیت روانی که دارد، این حرفها باورش می‌شود. چهار جنون آنی می‌شود و آن الم شنگه را راه می‌اندازد. خب این سرهوش خیلی خوبی است. حواس‌های پیش وضع خطرناکی است که ایجاد شده. مخصوصاً اگر طرف از قبل فکر همه چیز را کرده و هفت‌تیری هم در اختیار لاوسن گذاشته باشد.

– هفت‌تیر والتر هاد.

– بله. فکرش را کرده بودم. والتر آدم کم‌حرفی است. بد عنق و بی‌غیریت است. ولی احمق نیست.

– یعنی به نظر شما کار خود والتر نبوده؟

– به نظرم اگر کار والتر بود، همه خوشحال می‌شدند. شاید این حرفم بی‌انصافی باشد. ولی گمانم علت این است که والتر خارجی است. سروان «کاری» گفت:

– زنش چی؟ زنش هم خوشحال می‌شد؟

خانم مارپل جواب نداد. باد جینا و استفن رستاریک افتداد. بود که شب اول آنها را کنار هم دید. باد الکس رستاریک که شب قبل وقتی وارد تالار شد، فقط چشمش به جینا بود. ولی خود جینا چی؟

۲

دو ساعت گذشت. سروان «کاری» صندلی‌اش را یکوری کرد. خودش را کش و قوسی داد. آهی کشید و گفت:

– خب. نا اینجا بعضی چیزها معلوم شد.

گروهبان لیک در تأیید گفت:

– بله. خدمتکارها را باید کنار بگذاریم. در آن چند دقیقه همه با هم بودند. البته خدمتکارهایی که شب اینجا می‌خوابند. خدمتکارهایی که فقط روزها اینجا کار می‌کنند رفته بودند.

«کاری» سر نکان داد. خسته شده بود.

از فیزیوتراپی‌ها و قادر آموزشی و – به قول خودش – دو «زندانی» جوانتری که آن شب نوبتشان بود با اعضا خانواده شام بخورند، بازجویی کرده بود. اظهارات همه را بررسی کرده بود. جور درمی‌آمد. می‌توانست آنها را کنار بگذارد. هر کاری می‌کردند و هر فعالیتی داشتند. همه با هم بودند. کسی بینشان تنها نبود. بنابراین عذر قانونی داشتند. دکتر ماوریک را که به نظر می‌رسید مسئول اصلی مؤممه باشد. برای آخر گذاشته بود.

– لیک. حالا باید برویم سراغ دکتر ماوریک.

بنابراین دکتر ماوریک. با آن ظاهر آرایه و شبک و پیک وارد اتاق شد. عینک رو دماغی زده بود و نگاه پیغزده و بی‌روحی داشت. ماوریک یافته‌های سروان و اظهارات کارکنان خودش را تأیید کرد. مسامحه و قصوری در کار نبود و راه فراری از دژ مستحکم اندرزگاه وجود نداشت. مرگ گالبراندسن به «بیماران جوان» مربوط نمی‌شد. کوری چنان تحت تأثیر جزو پزشکی مکالسه قرار گرفته بود که او هم با کمی تردید از بجهه‌های اندرزگاه به این اسم باد می‌کرد.

دکتر ماوریک بالغند ملایمی گفت:

– ولی اینها واقعاً بیمارند. جناب سروان.

طوری لبغند زد که انگار خیلی بهتر از سروان این چیزها را می‌فهمد.

سروان که کمی دلغور شده بود. بالعنی خشک و رسمی گفت:

– حالا درباره خودتان بفرمایید. دکتر ماوریک. دیشب کجا بودید و

چه کار می‌کردید؟

- حتماً من همه چیز را برایتان نوشتام و زمان تقریبی همه اتفاقات را یادداشت کرده‌ام.

دکتر ماوریک ساعت نه و ربع همراه دکتر لیسی و دکتر بومگارتن از تالار خارج شده و سه‌نفری رفته بودند به محل اقامت دکتر بومگارتن و مشغول بحث درباره برخی شیوه‌های معالجه بودند که خانم بلاور باعجله وارد شده و از دکتر ماوریک خواسته بود به تالار بزرگ برود. ساعت آن موقع تقریباً نه و نیم بوده. دکتر به تالار رفته و بدده بود لاوسن حالت خوب نیست.

سروان کمی توی صندلی اش جابجا شد و گفت:

- بخشدید. آقای دکتر. به عقیده شما. ادگار لاوسن مشکل روانی دارد؟

دکتر ماوریک دوباره لبخند متکبرانه‌ای زد و گفت:

- همه ما مشکل روانی داریم. جناب سروان.

سروان با خودش گفت: «چه جواب مخرا! من که مطمتن مشکل روانی ندارم. ثابت خودت داری.»

پرسید:

- منوی اعمال خودش هست؟ یعنی من فهمد دارد چه کار من کند؟
- کاملاً.

- پس وقتی به آقای سراکولد شبک کرده. قصد کشتن او را داشته؟

- نه. نه. اصلاً این طور نیست. جناب سروان.

- بیینید آقای دکتر. من خودم جای شبک گلوله‌ها را روی دیوار دیده‌ام. درست از بغل گوش آقای سراکولد رد شده.

- شاید. ولی لاوسن قصد نداشته آقای سراکولد را بکشد یا حتی به او آسیب برساند. آقای سراکولد را خیلی دوست دارد.

- راه عجیبی برای ابراز دوستی اش انتخاب کرده!

دکتر ماوریک دوباره لبخند زد. سروان حالت از این لبخندها به هم می‌خورد.

دکتر گفت:

- هر کاری که بشر می‌کند از روی آگاهی و اراده است. اگر اسم یا قیافه کسی را فراموش می‌کند، علتش این است که ناخودآگاه می‌خواهد آن را فراموش کند.

سروان «کاری» ناباورانه نگاهش می‌کرد. دکتر ماوریک ادامه داد:

- اگر چهار لغزش زبانی می‌شوید، مطمئن باشید آن لغزش زبانی معنایی دارد. ادگار لاوسن چند قدم از آفای سراکولد بیشتر فاصله نداشت. راحت می‌توانست به او شلیک کند و تیر را به هدف بزند. ولی این کار را نکرد. چرا؟ چون نمی‌خواست به هدف بزند. آفای سراکولد در خطر نبود و خود آفای سراکولد هم این را می‌دانست. معنی کارهای ادگار لاوسن را می‌فهمید. آن کار ادگار لاوسن در واقع شورش علیه دنیا بیی بود که او را از احتیاجات اولیه زندگی اش که محبت و امنیت بود، محروم کرده بود. عصبانیت از این دنیا بود.

- میل دارم این پرس را بیینم.

- هر طور میل شماست. با طفیانی که دیشب کرد، الان تخلیه شده. امروز حالت بهتر است. آفای سراکولد اگر بفهمد، خوشحال می‌شود. سروان «کاری» زل زد و نگاهش کرد. ولی دکتر ماوریک مثل همیشه جدی بود.

«کاری» آه کشید. پرسید:

- شما آرسنیک دارید؟

دکتر ماوریک تعجب کرد. اصلاً انتظار چنین سؤالی را نداشت. گفت:

- آرسنیک؟ چه سؤال عجیبی. این موضوع چه ربطی به آرسنیک دارد؟

- شما فقط به سؤال من جواب بدید.

- نه. من آرسنیک ندارم.

- ولی داروهای دیگر که دارید؟

- خب، بله. داروهای آرامبخش، مورفین، باربیتورات، از این چیزها.

– شما پزشک خانم سراکولد هستید؟

– نه. پزشک خانوادگی‌شان دکتر گانتر است که تو مارکت کنسل مطب دارد. البته من هم مدرک پزشکی عمومی دارم. ولی فقط کار روان‌پزشکی می‌کنم.

– بسیار خوب. خبیلی ممنونم. دکتر ماوریک.

دکتر ماوریک که بیرون رفت. سروان «کاری» به گروهبان لیک گفت که این روان‌پزشک‌ها واقعاً اعصاب آدم را خرد می‌کنند. بعد گفت:

– حالا باید برویم سراغ اعضاٰ خانواده. اول والتر هاد را می‌بینم. والتر هاد رفتأر محتاطانه‌ای داشت. سروان را با نگاهی بیناک و نگران و رانداز کرد. ولی خوب همکاری می‌کرد.

گفت سیم‌کشی استونی‌گینس اشکال دارد و کلاً این نوع سیم‌کشی قدیمی شده. تو امریکا از این سیم‌کشی‌ها ندارند.

سروان «کاری» لبخند زد و گفت:

– لابد کار آقای گالبراندسن فقید است. وقتی هنوز تازه لامپ الکتریکی مدد شده بود.

– احتمالاً همین طور است. نظام فنودالی انگلیسی است. با نوکرایی میانه‌ای ندارند.

فیوزی که برق بیشتر قسمت‌های نالار بزرگ را کنترل می‌کرد پریده بود و والتر رفته بود سراغ جعبه‌فیوز که بییند چه اتفاقی افتاده. ظرف چند دقیقه خرابی را برطرف کرده و برگشته بود.

سروان پرسید:

– چند دقیقه بیرون بود بد؟

– دقیقاً نمی‌دانم. جعبه‌فیوز دم دست نیست. باید شمع برمی‌داشت و چند نا پله را بالا می‌رفتم. شاید ده دقیقه یک ربع طول کشد.

– صدای تیراندازی نشید بد؟

– نه. هیچ صدایی نشیدم. سمت آشپرخانه یک در دولنگه است که

- بکی از لنگه‌ها درزگیر دارد و صدا را عبور نمی‌دهد.
- بسیار خوب. وقتی برگشتید داخل نالار، چی دیدید؟
- همه جلو اتاق آفای سراکولد جمع شده بودند. خانم استرت گفت آفای سراکولد نیر خورده، ولی نیر نخورده بود. حالت کاملاً خوب بود. هر روز هالو نتوانسته بود به هدف بزند.
- هفت تیر را شناختید؟
- بله. شناختم. مال خودم بود.
- آخرین بار کی هفت تیر تان را دیده بودید؟
- دو سه روز پیش.
- کجا نگهش می‌دارید؟
- تو گنجعه داخل اتاقم.
- چه کانی از محل نگهداری هفت تیر اطلاع داشتند؟
- من چه می‌دانم اینجا کی چی می‌داند.
- منظور تان چیست. آفای هاد؟
- منظورم این است که اینجا همه از دم خل اند.
- وقتی وارد نالار شدید، همه توی نالار بودند؟
- همه یعنی کی؟
- یعنی همه افرادی که قبل از خروج شما برای نعمیر فیوز داخل نالار بودند.
- جبنا بود ... این خانم من که موهای سفید دارد و خانم بلاور هم بودند. بقیه را مطمئن نیستم. متوجه نشدم. ولی گمان کنم بودند.
- آفای گالبراندسن پریروز سرزده به اینجا آمد. درست است؟
- بله. تا جایی که می‌دانم. طبق برنامه نبود.
- به نظر شما کسی از آمدنش ناراحت نشد؟
- والتر هاد چند لحظه فکر کرد و بعد گفت:
- نه. من چیزی احساس نکردم.
- این بار هم با کمی احتباط جواب داد.

– اطلاع ندارید چرا به اینجا آمد؟

– به نظرم به خاطر کارهای موزه بود. تشکیلات اینجا همه چیزش مخرب است.

– همین – به قول شما – تشکیلات تو امریکا هم وجود دارد.

– وقف با این مخرب‌بازی‌ها فرق دارد. من خودم زمان جنگ چند تا روان‌پزشک داشتم. ولی اینجا شورش را درآوردند. به جنابت‌کارها یاد می‌دهند که بد یافند و جالب‌اسی درست کنند! مخرب است! سروان «کاری» درباره این انتقادش اظهار نظر نکرد. شاید خودش هم موافق بود.

والتر را به دقت و رانداز کرد و گفت:

– پس حدس نمی‌زنید کی آقای گالبراندن را کثه؟

– یکی از همین بجهه‌های باهوش اندرزگاه که داشته کار همیشگی‌اش را تمرین می‌کرده.

– نه. آقای هاد. امکان ندارد. اندرزگاه با اینکه در ظاهر فضای باز و آزادی دارد. باز داشتگاه است و بر همین اساس اداره می‌شود. امکان ندارد کسی بعد از ناریکی هوا بتواند از آنجا خارج شود و کسی را بکشد.

– از این آدمها هر کاری برمی‌آید. ولی اگر می‌خواهید از شخص بخصوصی نام ببرم که روابط نزدیکتری با خانواده دارد. به عقبه من کار الکس رستاریک بوده.

– چرا؟

– چون فرمت این کار را داشته. در زمان وقوع قتل در اطراف اینجا تنها بی داشته با ماشینش چرخ می‌زد.

– الکس رستاریک چرا باید گالبراندن را بکشد؟

والتر هاد شانه‌هایش را بالا داد و گفت:

– من اینجا غریبه‌ام. از کافتاکاری‌های افراد خانواده اطلاع ندارم. شاید پیر مرد، چیزهایی در موردش شنیده، و قصد داشته موضوع را به

خانواده سراکولد بگوید.

– که چه بشود؟

– هیچی. بودجه‌اش را قطع کنند. می‌دانند که برای خودش بودجه مخصوص دارد. تا جایی که من می‌دانم، بودجه کلانی است.

– برای کارهای نمایشی؟

– خودش این‌طور می‌گوید.

– اما به نظر شما فضیه چیز دیگری است؟

والتر هاد دوباره شانه‌هایش را بالا داد و گفت:

– نمی‌دانم.

بخش سیزدهم

الکس رستاییک پر حرف بود و وقتی حرف می‌زد، مرتب دسته‌باش را نکان می‌داد.

— می‌دانم، می‌دانم! مظنونی بهتر از من پیدا نمی‌شود. تنها با ماشین خودم آدم اینجا و سر راهم به خانه ایده تازه‌ای به ذهن رسید و کلی معطل کردم. موقع ندارم باور کنید. چطور ممکن است باور کنید.
کوری بالعن خشکی گفت:

— شما بفرمایید. شاید باور کردم.

الکس رستاییک دنبال حرفش را گرفت:

— از آن چیزهایی است که یکباره می‌آید سراغ آدم. بدون اینکه علت یا زمان مشخص داشته باشد. یک حالت خاص و فکر جدید که ناگهان آدم را فرامی‌گیرد و همه چیز را فراموش می‌کنی! من ماه آینده، قرار است مبهای لایم‌هاوس را کارگردانی کنم. د شب یکباره ... واقعاً چه منظره‌ای بود! نورپردازی اش حرف نداشت. هم و چراغهای جلو ماشین که سوس می‌زد و پشت سر را روشن می‌کرد. نمی‌دانید ساختمانها زیر نور چه منظره‌ای داشت. اصلاً انگار همه چیز دست به دست هم داده بود که صحن را کامل کند. صدای ژیلک. صدای پا، پت پت موتور برق که به گمانم موتور لنج بزرگی تو رو دخانه تمز بود. بعد با خودم گفتم خودش است ... برای ایجاد این صحن از چه وسایلی باید استفاده کنم؟

و ...

سروان «کاری» و سطح حرفش پرید:

— صدای تیراندازی شنیدید؟ کجا؟

الکس دستهای تپل و سفیدش را در هوا جنباند و گفت:

– از توی مه، جناب سروان. از توی مه. قسمت جالیش همین بود.

– نگفته‌ید شاید مشکلی پیش آمد؟

– مشکل؟ چه مشکلی؟

– یعنی صدای تیراندازی برای شما این‌قدر عادی است؟

– آه. گفتم که نمی‌فهمید. صدای شلبک با صحنه‌ای که من من خواننم. جور درمی‌آمد. اتفاقاً دنبالش بودم. خطر ... افیون ... اتفاقات عجیب و غریب. من دنبال این چیزها بودم. برایم چه فرقی می‌کرد که صدا از کجاست؟ شاید صدای پنپت کامبونی توی جاده بود. شاید صدای تیراندازی شکارچی غیرمعازی بود که داشت خرگوش شکار می‌کرد.

– اینجا برای گرفتن خرگوش بیشتر تله می‌گذارند.

الکس ادامه داد:

– شاید بجهای داشته آتشبازی می‌کرده. اصلاً در موردش فکر نکردم. حواس آنجا نبود. تو لایم‌هاوس بودم.

– چند بار شلبک شد؟

الکس با اووقات تلخی گفت:

– من چه می‌دانم! دو بار. سه بار. ولی انگار دو بار بود. دو تا شلبک هی در پی. یادم آمد.

سروان «کاری» سر نکان داد و گفت:

– گفتید صدای پا هم شنیدید؟ صدای پا از کجا بود؟

– از توی مه. نزدیک خانه.

سروان «کاری» با آرامی گفت:

– یعنی قتل گالبراندسن کار یک نفر از بیرون خانه بوده؟

– خب. معلوم است. مگر فرار بوده کار کسی از داخل خانه باشد؟

سروان «کاری» دوباره به آرامی گفت:

– باید همه احتمالات را در نظر بگیریم.

الکس رستاریک با بزرگواری گفت:

– بله، به نظرم حق با شماست. ولی عجب شغل گندی دارید، جناب سروان. این همه دقت در مورد جزئیات و زمان و مکان دقیق همه چیز ... که چی بشود؟ با این کارها کربتین گالبراندسن بیچاره زنده، می‌شود؟

– به هر حال وقتی دنبال شخصی می‌گردیم و هیادايش می‌کنیم، احساس رضایت می‌کنیم.

– عجب احساس رضایت بیخودی!

– شما آفای گالبراندسن را می‌شناخنید؟

– می‌شناختم، ولی نه آنقدر که بخواهم بکشم. از بچگی گاهی او را می‌دیدم. هر چند وقت یک بار می‌آمد. به هر حال جزو بزرگان صنعت و اقتصاد کثور بود. از آن آدمهایی که زیاد خوش نمی‌آمد. گمان کنم مجموعه بزرگی از مجسمه‌های تور والدسن داشت ...

شانه‌هایش را بالا داد و دنبال حرفش را گرفت:

– همین خیلی چیزها را معلوم می‌کند. این آدمهای پولدار هم چه موجودات عجیبی هستند؟

سروان «کاری» با حالتی فکرانه نگاهش کرد و بعد گفت:

– شما با مواد مسموم کنند، آشایی دارید. آفای رستاریک؟

– مواد مسموم کنند؟ خیلی جالب است. نکند اول مسموم شده، بعد بخش تیراندازی کرده‌اند؟ عین قصه‌های پلیس.

– مسموم نشده. ولی به سؤال من جواب نداد بد.

– س چیز جالبی است. خشونت تیراندازی یا سلاح سرد را ندارد. ولی من اطلاعات خاصی در موردش ندارم.

– شما هبیج وقت آرسنیک نداشته‌اید؟

– تو ماندو بیج. بعد از اجرای نمایش؟ فکر بدی نیست. وسوء‌انگیز است. شما روز گلیدون را نمی‌شنایید. این هنرپیشه‌های معروف هم چه موجودانی هستند! نه، تا حالا فکرش را نکرده‌ام. ولی به گمان از

د.د.ت. با مگس‌کش نواری و این چیزها تهیه می‌شود.

– شما چقدر اینجا می‌آید. آقای رستاریک؟

– فرق می‌کند. بعضی وقتها چند هفته طول می‌کشد. ولی معمولاً سعی می‌کنم آخر هفت‌ها اینجا باشم. اینجا را مثل خانه خودم می‌دانم.

– خانم سراکولد هم تعارف می‌کند که باید؟

– من خیلی به خانم سراکولد مدیونم. همدلی دارد. در کم می‌کند. محبت دارد.

– لابد کمک مالی هم می‌کند؟

الکس که معلوم بود از این سوال خوش نیامده، جواب داد:

– با من مثل پسر خودش رفتار می‌کند و به کارم اعتقاد دارد.

– نا حالا درباره وصیت‌نامه‌اش با شما عرفی نزدیک؟

– چرا؛ ولی برای چی این سوالها را می‌کنید؟ برای خانم سراکولد که مشکلی پیش نیامده.

سروان بالحنی خشک و جدی گفت:

– امیدوارم که پیش نیابد.

– ممکن است بفرمایید منظورتان از این حرفها چیه؟

سروان «کاری» گفت:

– اگر منظورم را نمی‌فهمید. چه بهتر. ولی اگر می‌فهمید ... توصیه می‌کنم خیلی مراقب باشد.

بعد که رفت. گروهیان لیک گفت:

– ادا در می‌آورد. نه؟

سروان به علامت انکار سر نکان داد و گفت:

– معلوم نیست. شاید واقعاً خلاقیت دارد. خوش دارد برای خودش بپرسید و خیال‌بافی کند. خدا می‌داند. ولی گفت صدای پا شنیده. شک ندارم که الکس می‌گفت.

– به چه دلیل؟

– لابد دلایلی دارد. ولی هنوز نمی‌دانیم. بعداً می‌فهمیم.

– شاید کار یکی از بجهه‌های اندرزگاه بوده، فربان. دور از چشم بقیه از ساختمان خارج شده و گالبراندن را کشته و دوباره برگشته. لابد بین این همه آدم دزد هم وجود دارد. در این صورت ...

– البته در این باره تحقیق می‌کنیم. کار دشواری نیست. ولی مطمتن اثبات می‌کنم. اگر چنین چیزی بود، من اسم را عوض می‌کنم.

۲

استفن رستاریک گفت:

– من پشت پیانو بودم. داشتم آهنگ می‌زدم که غانله به پاشد. بین لونیس و ادگار.

– فکر کردید چه اتفاقی افتاده؟

– راستش را بخواهید. اول موضوع را جدی نگرفتم. این بیچاره، تقصیری ندارد. گاهی دچار خشم و جنون آنی می‌شود. البته خل و چل نیست. این کارها برای این است که خودش را تغله کند. بعضی وقتها همه اذیتش می‌کنیم. مخصوصاً جینا.

– جینا؟ منظورتان خانم هاد است؟ چرا خانم هاد اذیتش می‌کند؟

– چون زن است ... زن خیلی خوشگلی است و خیال می‌کند یار و مشکوک و عجیب و غریب است. می‌دانید که جینا نیمه‌ای‌تالایی‌ای است و ای‌تالایی‌ها رحم و مروت ندارند. نسبت به افرادی که قیافه جالبی ندارند یا سالغورده‌اند یا به هر شکل غیرعادی‌اند، بی‌رحم‌اند. دستشان می‌اندازند و مخربشان می‌کنند. جینا هم همین کار را می‌کرد. البته غیرمستقیم. ادگار را داخل آدم حساب نمی‌کرد. ادگار مفعک و متکبر بود و در عین حال نه دلش به خودش اعتماد نداشت. دلش می‌خواست جلو جینا جلوه کند. ولی فقط خودش را مسخره می‌کرد. جینا نمی‌فهمید که این بدبخت چقدر از این چیزها رنج می‌کشد و غصه می‌خورد.

سروان «کاری» پرسید:

– منظورتان این است که ادگار عاشق خانم هاد بود؟

استفن با خوشرو بیں گفت:

– بله. البتہ راستش را بخواهید. کما بیش همه ما عاشقش هستیم. جینا
هم که بدش نمی‌آید.

– شوهرش چی؟

– شوهرش خودش را به نفهمی من زند. البتہ بیچاره غصه من خورد.
ولی فایده‌مای ندارد. دوام نمی‌آورد. ازدواجشان را من گویم. آخرش
طلاق می‌گیرند. از این ازدواجهای زمان جنگ بود.

سروان گفت:

– خیلی غالب است. ولی از موضوع دور افتادیم. صحبت قتل آفای
کالبراندسن بود.

استفن گفت:

– بله. همین طور است. ولی من اطلاعات خاصی ندارم. پشت پیانو
بودم. فقط وقتی جولی با دسته کلید وارد شد و من خواست قفل در
کتابخانه را باز کند. بلند شدم.

– پشت پیانو بودید؟ همین طور داشتید آهنگ من زدید؟

– آهنگ من زدم؟ من خواست برای صحته جداول مرگ و زندگی در
اناق لوئیس آهنگ بزنم؟ نه. وقتی هیاهو شد. آهنگ زدن را متوقف
کردم. البتہ من دانستم که آخرش چه من شود. لوئیس نگاه خاصی دارد
که من بهش من گویم «نگاه پویا». فقط با نگاهش من توانست ادگار را
تلیم کند.

– ولی لاوسن دو بار بهش شبک کرد.

استفن آرام سر نکان داد و گفت:

– ادبازی بود. من خواست بترساندش. مادر خودم از این کارها
من کرد. البتہ وقتی چهار سالم بود فوت کرد با دنبال مرد دیگری افتاد و
از پیش ما رفت. ولی بادم هست تا از چیزی ناراحت من شد.
هفت تیری برمی‌داشت و تیراندازی من کرد. یک بار نوی کاباره این کار
را کرده بود. با رذ گلوله روی دیوار شکل کشیده بود. تیراندازی اش

حرف نداشت. نمی‌دانید چه قشرقی درست کرد. اصلیت روس داشت و تو کار رقص و این چیزها بود.

- بسیار خوب ... حالا من توانید بگویید دیشب موقع درگیری ادگار با آقای سراکولد، چه افرادی از تالار خارج شدند؟

- والی ... رفت بود فیوز را درست کند. جولیت بلاور هم رفت کلید در انافق مطالعه را بیاورد. نا جایی که می‌دانم. کس دیگری بیرون نرفت.

- اگر کسی بیرون می‌رفت. شما متوجه می‌شدید؟
استفن فکر کرد و بعد گفت:

- نه. البته در صورتی که بواشکی بیرون می‌رفت و زود برمنی گشت.
چون توی تالار ناریک بود و همه حواس ما پیش درگیری توی انافق مطالعه بود.

- کس هست که مطمئن باشد در آن مدت توی تالار بود و خارج نشد؟

- بله. خانم رستاریک و جینا. این دو نفر را مطمئنم.
- مشکرم، آقای رستاریک.

استفن رفت به سمت در. بین راه مکثی کرد و بعد برگشت. پرسید:
- فضیله آرسنیک چه؟

- کی با شما از آرسنیک حرف زد؟
- برادرم.
- عجب.

- کس قصد داشته خانم سراکولد را مسموم کند؟
- چرا خانم سراکولد؟

- چون من علامم مسمومیت با آرسنیک را می‌دانم. دردهای موضعی. با بیماریهایی که اخیراً داشته. جور درمی‌آید. به علاوه، دیشب که می‌خواست از داروهایی استفاده کند. آقای سراکولد اجازه نداد.
شیشه را گرفت. واقعاً این طور بوده؟

سروان «کاری» با لحنی خیلی رسمی گفت:

– داریم در این مورد تحقیق می‌کنیم.

– خود خانم سراکولد از موضوع غیر دارد؟

– آقای سراکولد اصرار داشت که زنش ... نرسد.

– نرس کلمه منابعی نیست، جناب سروان. خانم سراکولد هیچ وقت

از چیزی نمی‌ترسد ... هس مرگ کربستین گالبراندسن به قفسه مسمومیت خانم سراکولد مربوط می‌شود؟ یعنی آقای گالبراندسن فهمیده، که چه خبر است و چه انفاقی دارد برای خانم سراکولد می‌افتد؟ ولی از کجا فهمیده؟ چون احتمالش خیلی کم است. معنی ندارد.

– خیلی تعجب کرده‌اید. آقای رستاریک؟

– خب بله. و فنی الکس موضوع را تعریف کرد، باورم نمی‌شد.

– به عقیده شما چه کسی فصد مسموم کردن خانم سراکولد را داشته؟

استفن رستاریک یک لحظه نیشش باز شد و جواب داد:

– کسی که معمولاً در این موارد سراغ او می‌روند نبوده. بنابراین شوهرش. لوبیس سراکولد را کنار بگذارید. سراکولد از مرگ زنش سودی نمی‌برد. به علاوه، به زنش علاقه زیادی دارد. راضی نیست بک مو از سرش کم شود.

– پس کار کی بوده؟ حدس نمی‌زنید؟

– چرا، حدس می‌زنم. حتی تقریباً مطمئنم.

– توضیح بدید، لطفاً.

استفن به علامت انکار سر نکان داد و گفت:

– اطمینان من بنای روان‌شناسی دارد. مدرکی هم برایش وجود ندارد و احتمالاً شما با من موافق نیستید.

استفن رستاریک از اتفاق خارج شد و سروان «کاری» شروع به کشیدن گربه روی صفحه کاغذ مقابلش کرد.

سه چیز فکرش را مشغول کرده بود: اول اینکه استفن رستاریک خیلی از خودش مطمئن است؛ دوم اینکه استفن رستاریک و برادرش با

هم تبانی کرد ماند؛ و سوم اینکه استفن رستاریک جوان خوشگل و برازندگای است. در حالی که والتر هاد کاملاً معمولی است. دو چیز دیگر هم فکرش را مشفوع داشت: اول اینکه منظور استفن رستاریک از «مبنای روان شناسی» چه بود؛ و دوم اینکه آیا استفن که پشت پیانو نشته بوده می‌توانسته در صورت خروج جینا از تالار او را ببیند یا نه. به نظرش می‌رسید نمی‌توانسته او را ببیند.

۳

حضور جینا در فضای تاریک و مرموز کتابخانه جلوه ناآشنا و عجیبی داشت. حتی سروان «کاری» هم از درخشش چهره این زن جوان که روی صندلی نشته و روی میز خم شده بود، کمی جا خورد و پلک زد. جینا با حالتی منتظر گفت:

— خب؟

سروان «کاری» چشمی افتاد به شلوار راحتی یشمی و پیراهن دکمه‌دار قرمزش. بالعن خشکی گفت:

— می‌بینم که لباس عزا نپوشیده‌اید. خانم هاد.

جینا گفت:

— لباس مشکی ندارم. می‌دانم که همه یک پیراهن مشکی مرواریددوزی دارند که در این موقع می‌پوشند. ولی من ندارم. خوش نمی‌آید. به نظرم زشت است. فقط افرادی مثل کلفتها و خدمتکارها و امثال آنها باید لباس مشکی بپوشند. به علاوه، کریستین گالبراندمن خویشاوند نزدیک من نبود. پسر ناتنی مادر بزرگم بود.

— گوبایا زیباد او را نمی‌شناختب.

جینا سر تکان داد و گفت:

— بچه که بودم. سه چهار بار آمد اینجا. ولی بعدش من رفتم امریکا. الان هم که تازه شش ماه است برگشتمام.

— برگشته‌اید که اینجا بمانید یا برای دیدار کوتاه‌مدت آمدید؟

جینا گفت:

- همین طوری آدم. فکرش را نکردم.
- دیشب وقتی آفای گالبراندسن رفت به اتاق خودش. شما توی نالار بودید؟
- بله. شب به خیر گفت و رفت. مادر بزرگ پرسید چیزی لازم ندارد و او جواب داد: «نه. جولی همه کارها را کرده.» البته دقیقاً این جمله را نگفت. ولی مضمون حرفش همین بود. گفت باید نامه بنویسد.
- بعدش؟

جینا ماجرای لونیس و ادگار لاوسن را تعریف کرد. همان داستانی بود که سروان نا حالا چندبار شنیده بود. ولی جینا آن را با آب و تاب بیشتری تعریف کرد. مثل نمایشنامه شده بود.

- گفت:
- هفت تیر والتر بود. جالب است که جرئت کرده رفته هفت تیر او را برداشت. باورم نمی‌شد.
 - وقتی وارد اتاق مطالعه شدند و ادگار لاوسن در اتاق را قفل کرد.
 - ترسیدید؟

جینا چشمهاي آبي‌اش را بازتر کرد و گفت:

- نه بابا. خوش آمد. چون موضوع خيلي هيجان‌انگيزی شده بود. مثل نمایشنامه شده بود. کارهای ادگار همیشه سخوه است. آدم خیال نمی‌کند جدی باشد.
- ولی شلیک کرد.

- بله. خیال کردیم واقعاً به لونیس تیراندازی کردیم.
- سروان نتوانست جلو خودش را بگیرد و پرسید:
- از این قسم هم خوستان آمد؟
- نه. ترسیدم. همه ترسیده بودیم. غیر از مادر بزرگ. اصلاً تکان نخورد.
- جالب است.

— نه. چیز عجیبی نیست. مادر بزرگ این جوری است. انگار اصلاً توی این دنیا زندگی نمی‌کند. باور نمی‌کند توی این دنیا اتفاق بدی بیفتد. خبلی ناز است.

— وقتی این اتفاقات افتاد. خانم سراکولد هم توی تالار بود؟

— خب بله. همه بودم. البته غیر از دایی کریستین.

— همه که نبودید. چند نفر رفته و برگشته‌اند.

جینا گیج و مات پرسید:

— واقعاً؟

— بله. مثلاً شوهر شما رفت فیوز را درست کند.

— بله. والی به کارهای برقی وارد است.

— تا جایی که می‌دانم. در غیاب او صدای تیراندازی شنیده شد. صدایی که همه شما خیال کردید از توی پارک است.

— یادم نمی‌آید ... آها. یادم آمد. بعد از این بود که لامپها دوباره روشن شد و والی برگشت.

— کس دیگری از توی تالار خارج نشد؟

— گمان نکنم. یادم نمی‌آید.

— شما کجا نشته بودید؟

— کنار پنجه راه.

— نزدیک در کتابخانه؟

— بله.

— خود شما اصلاً از تالار بیرون نرفتید؟

— بیرون؟ وسط آن همه شلوغی؟ معلوم است که نرفتم.

طوری این جمله را گفت که انگار طرح چنین سوالی از او نوعی بی‌احترامی است.

— بقیه کجا نشته بودند؟

— یشتری‌ها دور بخاری بودند. حاله میلدرد داشت بافتی می‌کرد. خاله جین ... یعنی خانم مارپل هم همین‌طور. مادر بزرگ فقط نشسته

بود و نگاه می‌کرد.

– آقای استفن رستاریک چی؟

– استفن؟ اولش داشت پیانو می‌زد. ولی بعدش نفهمیدم چه کار کرد.

– خانم بلاور؟

– مثل همیشه جوش می‌زد. جولی اصلاً یک جا بند نمی‌شود. دنبال کلیدها و این چیزها می‌گشت.

ناگهان پرسید:

– فضیه این داروهای مادربرزرگ چی؟ متول داروخانه در ترکیشان اشباخته کرده یا داروها مشکلی داشته؟

– چرا این طور خیال می‌کنید؟

– چون شیشه دارو غیبیش زده و جولی حرص می‌خورد و دربادر دنبالش می‌گشت. الکس گفت پلیس داروها را جمع کرده. راست می‌گفت؟

سروان «کاری» به جای اینکه جواب بدهد، پرسید:

– گفتند خانم بلاور ناراحت بود؟

جینا با بی‌خبری گفت:

– جولی همیشه جوش می‌زند. ذاتاً جوشی است. گاهی به خودم من گویم مادربرزرگ چطوری تعاملش می‌کند.

– یک سؤال دیگر. خانم هاد: خود شما حدس نمی‌زنید کی آقای گالبراندمن را کشته و چه دلیلی داشته که این کار را کرده؟

– به نظر من کار یکی از این آدمهای عجیب و غریب و آترمال بوده. تبهکارها منطقی‌اند. به این معنی که اگر کسی را می‌کشند، هدف شخص دارند. می‌خواهند گاومندوق بارو را بزنند یا پولش را بدزدند یا جواهراتش را بردارند. برای تفریح، کسی را نمی‌کشند. ولی آدمهای عجیب و غریب و آترمال و به قول معروف «فاقد تعادل روانی»، این جوری نیستند. یکباره ویرشان می‌گیرد یک نفر را بکشند. چون دلیل دیگری وجود ندارد که کسی بخواهد دایی کریتنین را بکشد.

فقط به خاطر تفریع. البته منظورم دقیقاً تفریع نیست. ولی چیزه ...

– به نظر نان انگیزه خاصی وجود نداشت؟

جینا بالحنی حاکم از قدردانی گفت:

– بله. انگیزه خاصی وجود نداشت. چیزی که ازش نزد دیده‌اند؟

– ولی می‌دانید که ساختمان اندرزگاه درهایش قفل است و رفت و آمد به آنجا حساب و کتاب دارد. امکان ندارد کسی بدون مجوز بتواند از آنجا خارج شود.

جینا خنده‌ید و گفت:

– باور کردی‌اید؟ از این بجهه‌ها هر کاری برمی‌آید. خودشان هزار تا دوز و کلک به من باد داده‌اند.

بعد که بیرون رفت. گروهبان لیک گفت:

– آدم سرزنه و بشاشی است. اولین بار است که از نزدیک می‌بینم. قباقه ملوسی دارد. مثل خارجس‌ها است. منظورم را که می‌فهمید.

سروان «کاری» نگاه سردی به گروهبان انداخت و چیزی نگفت. گروهبان فوری گفت منظورش این بوده که دختر شنگول و سرحالی است.

– به قول معروف. خبلى ذوق زده شده.

سروان گفت:

– نمی‌دانم این حرف استفن که می‌گفت ازدواجشان دوام نمی‌آورد. چقدر درست است. ولی دیدم که سعی کرد وانمود کند که والتر هاد قبل از اینکه صدای تیراندازی شنده شود. برگشته.

– در حالی که طبق اظهارات بقیه این طور نیست.

– دقیقاً.

– نازه نگفت که خانم بلاور برای آوردن کلیدها از تالار بیرون رفته.

سروان با حالتی فکورانه گفت:

– بله ... نگفت ...

بخش چهاردهم

جهله خانم استرت بیشتر از خانم هاد با فضای کتابخانه جور در می آمد. قیافه اش و بیزگی ناآشنا و خاصی نداشت. پیراهن مشکی پوشیده بود با سنجاق سینه عقیق و تور نازکی هم روی موهای سفیدش کشیده بود.

سروان با خودش فکر کرد: «قیافه اش دقیقاً طوری است که آدم از بیوه یک روحانی انتظار دارد». و این کمی عجیب و غیرعادی بود. چون مردم معمولاً به ندرت آن طوری که هستند، به نظر می رسند. حتی چفتی لبهایش حالتی زاهدانه و روحانی داشت. بیانگر استفامت می گویی و احتمالاً شکیابی می گویی بود. نه بیانگر نوع دوستی می گویی. بعلاوه، مشخص بود که رنجیده و دلخور است. گفت:

- کاش از قبل می گفتید که چه ساعتی با من کار دارید، جناب سروان. از صبح همین طور نشته ام و منتظرم.

سروان به نظرش رسید خانم استرت به غرور و پرستیزش برخورد، سعی کرد قضیه را ماست مالی کند. گفت:

- خیلی متأسفم. خانم استرت. واقعیت این است که روش کار ما این طوری است که اول می رویم سراغ شاهدان کم اهمیت تر و سعی می کنیم زودتر از دستان راحت شویم. افرادی را که احساس می کنیم ناظران بهتری هستند و می توانیم به قضاوت شان نکیه کنیم. می گذاریم برای آخر. برای اینکه بفهمیم مطالبی که تا حالا شنیده ایم چقدر درست بود. این برای ما خیلی مهم است.

خانم استرت آشکارا نرمتر شد و گفت:

- بله، متوجهم. نمی‌دانستم که ...

- شما خانم عاقل و جاافتاده‌ای هستید. دیدگاه پخته و سنجیده‌ای دارید. سرد و گرم دنیا را چشیده‌اید. بعد هم اینجا خانه شمات. شما دختر این خانواده‌اید. بهتر از هر کسی می‌توانید درباره افراد این خانواده توضیح بدهید.

مبلور استرت گفت:

- حتماً این کار را می‌کنم.

- پس درباره قتل آقای کالبراندسن بهتر از بقیه می‌توانید به ما کمک کنید که بفهمیم کار چه کسی بوده.

- بله. ولی مگر هنوز تردیدی وجود دارد؟ مگر هنوز مطمئن نیستید که چه کسی برادرم را کشته؟

سروان «کاری» نکیه داد به پشتی صندلی‌اش. با دست شروع به نوازش سبیل آراسته‌اش کرد و گفت:

- خب ... ما باید دقیق باشیم. به نظر خود شما معلوم است که کار کی بوده؟

- خب، بله. کار این پسره امریکایی، شوهر جینا بوده. والتر تنها غریبه‌ای است که اینجا وجود دارد. هیچی راجع به او نمی‌دانیم. لابد یکی از این تبهکارهای مخوف امریکایی است.

- ولی این دلیل نمی‌شود که آقای کالبراندسن را بکشد. قبول دارید؟ چرا باید این کار را بکند؟

- چون کریستین چیزهایی در موردش فهمیده. شاید اصلاً به همین دلیل آمده، اینجا. چون هنوز از آخرین باری که اینجا آمده بود، مدت زیادی نگذشته بود.

- شما از این لعاظ مطمئن‌اید. خانم استرت؟

- به نظرم واضح است. خودش این‌طور وانمود کرد که آمدنش به کارهای مؤبد مربوط می‌شود ... ولی بعيد است. هنوز یک ماه نشده که اینجا بود. از آن موقع هم انفاق مهمی نیفتاده. بنابراین لابد کار

دبکری داشته. آخرین باری که آمد اینجا، والتر را دید و لابد او را شاخته. شاید هم درباره‌اش در امریکا تحقیق کرده. در تمام دنیا نمایندگانی دارد که هر کاری بخواهد برایش انجام می‌دهند. بنابراین لابد چیزهایی فهمیده که خطرناک بوده. جبنا دختر احتملی است. از قدمیم این‌طور بوده. طبیعی است که با مردی که هیچ شناختی ازش ندارد ازدواج کند. همیشه دنبال مردها بود. مردهایی که تحت تعقیب بودند یا قبلاً ازدواج کرده بودند یا شخصیت ناجوری داشتند. ولی داداش من گول نمی‌خورد. مطمئن آمده بود اینجا که تکلیف قضیه را روشن کند. دست والتر را روکند و به همه نشان بدهد که چطور آدمی است. والتر هم فهمیده و او را کشت.

سروان «کاری» چند نار سیل گنده به گربه‌هایی که روی کاغذ کشیده بود افزود و گفت:

— بله ... بله.

— قبول دارید که حتماً این‌طوری بوده؟

سروان گفت:

— ممکن است.

— راه حل دیگری برای این مسئله وجود ندارد. کریستین دشمن نداشت. ماندهام که چرا نا حالا والتر را دستگیر نکرده‌اید!

— باید مدرک داشته باشیم. خانم استرت.

— مدرک را که راحت می‌توانید گیر بیاورید. کافی است با امریکا تماس بگیرید ...

— بله، در مورد آقای والتر هاد تحقیق می‌کنیم. از این لحاظ مطمئن باشید. ولی نا وقته انگیزه قتل پیدا نشود، کار چندانی نمی‌توانیم بکنیم. البته مسئله فرصت هم هست ...

— فرصت که داشته. بلا فاصله بعد از خروج کریستین، به بهانه تعمیر فیوز از نالار بیرون رفت.

— بهانه نبود؛ فیوز واقعاً اشکال پیدا کرده بود.

- شاید اشکال فیوز هم کار خودش بوده و از قبل برای این کار برنامه‌ریزی کرده.
- بله، ممکن است.
- بنابراین بهانه جور شده، دنبال کریستین رفته به اتفاقش، بهتر شلبک کرده و بعدش رفته فیوز را درست کرده و برگشته.
- همسرش می‌گفت قبل از اینکه مسای تیراندازی شنیده شود، برگشته.
- نخیر، این طور نیست. دروغ گفته، ایتالیایی‌ها این طوری‌اند. ذاتاً دروغگویند. در ضمن جینا کاتولیک هم هست.^۱
- سروان «کاری» که کاری به جنبه دینی منته نداشت، پرسید:
- یعنی به عقیده شما همسرش در این موضوع دست دارد؟
- میلادرد یک لحظه تردید کرد، بعد گفت:
- نه ... نه. منظورم این نبود.
- ظاهرآ افسوس می‌خورد که این طور نیست.
- اصلاً شاید انگیزه قتل همین بوده، اینکه جینا چیزی از سابقه‌اش نفهمد، به هر حال جینا برایش نان و آب زیادی دارد.
- خوشگل هم هست.
- بله، من همیشه گفته‌ام که جینا خوشگل است. البته مثل بیشتر ایتالیایی‌ها، ولی اگر از من بپرسید، والتر بیشتر دنبال پول است.
- به خاطر همین آمده اینجا و تلب شده.
- خانم هاد وضع مالی اش خوب است؟
- فعلآ که نه. البته پدرم به من و مادر جینا سهم مساوی داد، ولی جینا ملیت شوهرش را گرفته (به نظرم الان قانون تغییر کرده). ولی با نوجوه به وقوع جنگ و اینکه پدرش فائیت بوده، چیز زیادی از خودش ندارد. مادرم لوشن کرد و خاله‌ام، خانم وان رایدوک که تو امریکاست.

۱. بعض دروغ می‌گویند و بعدش می‌روند اخراج می‌کنند و لقبه نعام می‌شود! - م.

زمان جنگ کمکش می‌کرد و پول زیادی بهش می‌داد و هرچه می‌خواست در اختیارش می‌گذاشت. با وجود این، والتر دنبال پول کلانی است که بعد از فوت مادرم به جینا می‌رسد.

— به خود شما هم می‌رسد.

میلدرد گونه‌هایش کمی گل انداخت و گفت:

— بله، به من هم می‌رسد. من و شوهرم زندگی آرامی داشتیم. شوهرم خرج زیادی نداشت و تنها پولی که خرج می‌کرد، برای خربید کتاب بود. مرد فاضل و دانشمندی بود. من همین‌الآن هم وضع خوب است. پول خودم تقریباً دو برابر شده و برای زندگی ساده خودم کافی است و از سرم هم زیاد است. ولی آدم اگر پول داشته باشد، لااقل می‌تواند خرج بفی کند. بعلاوه، پولی که به من می‌رسد به نظر خودم نوعی امانت الهي است.

«کاری» که وانمود می‌کرد متوجه نشد. گفت:

— ولی امانت نیست؛ مال خودتان می‌شود.

— از آن لحاظ، بله، مال خودم می‌شود.

این جمله آخر طنین خاصی داشت که باعث شد سروان فردی سر بلند کند و نگاهش کند. خانم استرت نگاهش نمی‌کرد. چشم‌هایش برق می‌زد و لبخند پیروزمندانه‌ای بر لبهاش نقش بسته بود.

سروان «کاری» با لحن فکورانه‌ای گفت:

— پس به عقیده شما که فرمت زیادی برای تفکر و تأمل درباره این چیزها داشته‌اید، والتر هاد دنبال پولی است که با مرگ خانم سراکولد به زنش می‌رسد؟ در ضمن، گویا مادرتان از لحاظ جسمی حالش زیاد خوب نیست. درست می‌گوییم؟

— مادرم همیشه مربیض حال بوده.

— بله، ولی معمولاً آدمهای مربیض حال خیلی بیشتر از افراد سالم عمر می‌کنند.

— بله، به نظرم همین طور است.

— اخیراً حال مادرتان بدتر نشده؟

— روماتیسم دارد. ولی هر آدمی وقتی پا به سن می‌گذارد. مریض می‌شود. من از آدمهایی که برای هر ناراحتی کوچکی کولی بازی درمی‌آورند خوش نمی‌آید.

— خانم سراکولد کولی بازی درمی‌آورد؟

میلدرد استرت چند لحظه ساکت بود. بعد گفت:

— خودش نه. ولی بقیه این کار را برایش می‌کنند. ناپدری ام خبیث برایش جوش می‌زند. خانم بلاور هم همین طور، و از این لحاظ واقعاً افراط می‌کند. خانم بلاور در خانواده ما تأثیر بدی داشته. سالها پیش وارد خانواده ما شده و علاقه و معیتی که به مادرم دارد. با اینکه در جای خودش سودمنی است. باعث دردسر شده. به معنی واقعی کلمه با مادر مستبدانه رفتار می‌کند. خودسر شده و دوست دارد همه کارها را خودش انجام بدهد. به نظرم حتی لوئیس هم گاهی از کارهایش دلخور می‌شود. تعجب نمی‌کنم اگر روزی بیرونش کند. تدبیر ندارد. هیچ تدبیری ندارد و هیچ مردی دوست ندارد بیند زنش زیر سلطه کس دیگری است.

سروان «کاری» آرام سر نکان داد و گفت:

— می‌فهمم.

با حالتی فکورانه نگاهش کرد. بعد گفت:

— یک چیز هست که من هنوز نفهمیده‌ام. خانم استرت. جایگاه برادران رستاریک توی این خانواده.

— این هم به خاطر احساسات احمقانه مادرم است. پدر اینها به خاطر پول با مادر بیچاره‌ام ازدواج کرد. دو سال بعد افتاد دنبال یک زن آوازخوان یوگلاو که خیلی هم زن فاسدی بود. جانی رستاریک واقعاً آدم پست و نامردی بود. ولی مادرم دلش به حال پسرهاش سوخت. چون خوب نبود تعطیلاتشان را با زن فاسدی بگذرانند. قبول کرد که اینجا باشند. از آن موقع مثل کنه به ما چسبیده‌اند و ول نمی‌کنند. ما از این طفیلی‌ها اینجا زیاد داریم. خیلی زیاد.

– الکس رستاریک فرمت داشته که کربنین گالبراندسن را بکشد.
به ادعای خودش در زمان وقوع قتل، تو مائیش نهان بوده و داشته از
هتل به سمت خانه می‌آمد. نظرتان در مورد استفن چه؟

– استفن تو تالار با ما بود. از الکس هم خوش نمی‌آید. به نظرم
بی‌تریت است و زندگی غیرعادی و خاصی دارد. ولی گمان نمی‌کنم
فائل باشد. تازه، چرا باید داداش من را بکشد؟
سروان «کاری» به آرامی گفت:

– این سؤالی است که مرتب پیش می‌آید. کربنین گالبراندسن چه
اطلاعاتی در مورد فائل داشته که باعث شده، فائل دست به قتل او بزند؟
خانم استرت پیروزمندانه گفت:

– دقیقاً، به همین دلیل می‌گوییم کار والتر هاد بوده.
– شاید هم فائل با خانواده ارتباط نزدیکتری داشته.
– منظورتان چه؟

سروان «کاری» به آرامی گفت:
– آقای گالبراندسن در مدت حضورش در اینجا بیار نگران سلامتی
خانم سراکولد بوده.

خانم استرت اخم کرد و گفت:
– مردها همه در مورد مادر این جوری‌اند. بیخودی شلوغش می‌کنند.
علتش این است که مادر مريض حال است. به نظرم خودش هم بدش
نمی‌آید این‌طور باشد. شاید هم جولیت بلاور حرفی زده.
– خود شما نگران سلامت مادرتان نیستید. خانم استرت؟
– نه. من آدم منطقی و واقع‌بینی هستم. طبیعی است که مادر منی
ازش گذشت ...

سروان «کاری» گفت:
– وبالاخره، هر کسی روزی باید بصیرد. ولی نه قبل از موعد خودش.
این چیزی است که ما نمی‌خواهیم اتفاق بیفتند.
این حرف را با لعن معنی‌داری زد. میلدرد ناگهان احساساتی شد و

گفت:

– نامردی است. خبلی نامردی است. ولی برای هیچ کس مهم نیست.
و اصلاً چرا باید مهم باشد؟ من توی این خانه تنها کسی هستم که با او
رباطه خونی داشتم. با مادر که نسبت خونی نداشت: پسر ناتنی اش بود.
جینا که بکلی با او غریبه بود. ولی من فرق من کنم. برادرم بود.

سروان «کاری» گفت:

– برادر ناتنی.

– بله، برادر ناتنی. ولی به رغم اختلاف سنی که داشتیم، هر دو
گالبراندسن بودیم.

سروان «کاری» گفت:

– بله ... من فهمم.

میلدرد با چشم انگیز از اتفاق بیرون رفت. سروان «کاری»
نگاهی به لبک کرد و گفت:

– مطمئن است که کار والتر هاد بود. اصلاً حاضر نیست پذیرد که
شاید کار کس دیگری باشد.

– شاید حق با او باشد.

– شاید. والی جور درمی‌آید. فرمست داشته. انگیزه داشته. چون اگر
بغواهند بسرعت به پول کلانی برسد. تنها راهش این است که مادرزنش
بپیرد. بنابراین بعيد نیست داروهای مادرزن را دستکاری کرده و
گالبراندسن متوجه موضوع شده یا چیزی در این مورد شنیده. بله،
جور درمی‌آید.

مکنی کرد و بعد گفت:

– فمتأ میلدرد استرت از پول بدش نمی‌آید. شاید اهل ولخرجنی
نباشد. ولی دوست دارد پولدار باشد. نمی‌دانم چرا ... شاید پولدوست
است. غریزه پول دوستی دارد. شاید هم به خاطر قدرتی است که در پول
وجود دارد. یا شاید دنبال پول است برای کارهای خیریه. به هر حال
گالبراندسن است. شاید دوست دارد دنباله رو پدرش باشد.

گروهبان لیک سرش را خاراند و گفت:
- پیچیده است. نه؟

- بهتر است این پسره خل و چل، لاوسن را ببینیم. بعدش باید برویم توى تالار و ببینیم هر کس کجا بوده، و اگر بیرون رفته، دقیقاً چه ساعتی بوده، و علتی چی بوده... امروز صبح یکی دو نکته جالب شنیدیم.

۲

سروان «کاری» با خودش گفت چقدر سخت است که برآماده برداشتی دیگران بخواهیم راجع به کسی قضاوت کنیم.

آن روز صبح، افراد مختلفی ادگار لاوسن را توصیف کرده بودند، ولی جالب است که آن که «کاری» خودش او را از نزدیک می‌دید، برداشتش از او بکلی فرق می‌کرد.

به نظرش ادگار اصلاً «عجب و غریب» با «خطراناک» با «خودپند» یا «حتی آنژمال» نبود. یک آدم خبلی معمولی و غمگین و افراده بود و فروتنی خاصی داشت که او را شیه یوریا هیب^۱ می‌کرد. خام و بی تجربه و عامی و بی فرهنگ به نظر می‌رسید و قبافه رقت‌باری داشت.

خبلی دلش می‌خواست حرف بزنند و بابت اتفاقی که افتاده، عذرخواهی کند.

- قبول دارم که کار خیلی بدی کرده‌ام. نمی‌دانم چه مرگم شد. واقعاً نمی‌دانم، این جنجال و سخن‌بازی برای چه بود، خودم هم نفهمیدم. واقعاً شلیک کردم. آن هم به آقای سراکولد که این همه به من لطف کرده و صبر و شکیایی نشان داده.

دستهایش را با حالتی خجالت‌زده به هم می‌مالبد. دستهای ترحم‌انگیزی داشت. مج دستش لاغر و استخوانی بود.

– اگر باید به خاطر این کار دادگاهی بشوم. آماده‌ام که همین الان با شما بیایم. حقیقت است. تقصیر کار بوده‌ام.

سروان «کاری» گفت:

– کسی از شما شکایتی نکرده؛ بنابراین کاری با شما نداریم. طبق اظهارات آقای سراکولد، تیراندازی اتفاقی بوده.

– آقای سراکولد خیلی خوب است. در عصر آدم به این خوبی ندیده‌ام. برای من خیلی زحمت کشیده. بعد من این‌طوری جواب معجب‌هایش را دادم.

– چی شد که این کار را کردید؟

ادگار دستپاچه و خجالت‌زده بود.

– خودم را پیش همه مسخره کردم.

سروان «کاری» با لعن خشکی گفت:

– ظاهراً این‌طور است. در حضور همه اعلام کردید که آقای سراکولد پدرتان است. این موضوع حقیقت داشت؟

– نه. حقیقت نداشت.

– چی شد که این‌طور فکر کردید؟ از کسی شنیدید؟

– راستش توفیحش سخت است.

سروان «کاری» با حالتی فکرانه نگاهش کرد. بعد با مهربانی گفت:

– سعی تان را بکنید. ولی نمی‌خواهیم اذیت تان کنیم.

– خب راستش من بچگی خیلی سختی داشتم. بقیه بجهه‌ها مسخره‌ام می‌کردند چون پدر نداشتم. می‌گفتند من حرامزاده‌ام. البته راست می‌گفتند. واقعاً حرامزاده‌ام. مادرم همیشه مت بود و با مردهای زیادی رابطه داشت. پدرم نا جایی که می‌دانم دریانوردی خارجی بود. خانه‌مان همیشه بوی گند می‌داد و به آشغال‌دونی بیشتر شبیه بود. بعد کم کم با خودم فکر کردم شاید واقعاً پدرم دریانورد خارجی نبوده؛ آدم مهمی بوده. بنابراین یک چیز‌هایی توی فکر خودم سر هم کردم. اول از روی بچگی بود. می‌گفتم موقع تولدم عوض شده‌ام و در واقع وارد

خاندان سلطنتی و مهمی هست. از این چیزها. بعد رفتم مدرسه و یکی دو بار به این چیزها اشاره کردم. گفتم پدرم در بسالار بوده. کم کم خودم هم باورم شد. بعد که باورم شد، دیگر احساس بدی نداشت.

مکث کرد و بعد ادامه داد:

– بعد کم کم فکرهای دیگری به سرم زد. می‌رفتم جلو هتلها و داستانهای احمقانه‌ای سر هم می‌کردم که پدرم خلبان جنگی بوده یا تو سازمان امنیت و اطلاعات کار می‌کرده و از این چیزها. همه چیز را با هم قاطع می‌کردم. دست خودم نبود. نمی‌توانستم جلو خودم را بگیرم. ولی قصدم این نبود که از این راه پول در بیاورم. می‌خواستم پز بدهم که مردم خجال کنند آدم مهمی هست. قصد حقه بازی و کار خلاف نداشت. توضیعات بیشتر را می‌توانید از آقای سراکولد بخواهید. همین‌طور از دکتر ماوریک. اینها خبلی چیزها در مورد من می‌دانند.

سروان «کاری» سر تکان داد. قبل از ادامه داد:

– در نهایت. آقای سراکولد به دادم رسید و آوردم اینجا. گفت برای کارهای اینجا به منشی احتیاج دارد و از من خواست کمکش کنم. من هم کمکش کردم. واقعاً هم کارم را خوب انجام می‌دادم. ولی بقیه مخبرهای می‌کردند. همیشه مخبرهای می‌کنند.

– کدام بقیه؟ خانم سراکولد؟

– نه، نه. خانم سراکولد خبلی خانم است. همیشه به من لطف داشته و محبت کرده. ولی جینا با من مثل یک نکه آشغال رفتار می‌کند. استفن رستاریک هم همین‌طور. خانم استرت هم طوری رفتار می‌کند که انگار من آدم محترمی نیستم. خانم بلاور هم همین‌طور. ولی مگر خودش چکاره است؟ یک کلفت روزمزد که بیشتر نیست.

کوری که متوجه شد ادگار کم کم دارد هیجانی می‌شود. پرسید:

– پس به این نتیجه رسیدی که با تو همدلی ندارند؟

ادگار هیجان‌زده گفت:

- به خاطر این است که من حرامزادم. اگر پدر درست و حساب داشتم، با من این طور رفتار نمی‌کردند.

- بنابراین برای خودت دو تا پدر معروف جور کردی؟
ادگار سرخ شد و گفت:

- انگار همیشه مجبورم دروغ بگویم.

- ولی در نهایت گفتنی آقای سراکولد پدرت است. چرا؟

- چون این طوری دست از این کارهایشان برمنی داشتند. اگر آقای سراکولد پدرم بود. نمی‌توانستند با من آن طور رفتار کنند.

- بله ... ولی گفتنی آقای سراکولد با تو دشمن است و اذیت من کند.
- من دانم ...

سرش را خاراند و ادامه داد:

- من همه چیز را فاطلی من کنم. بعضی وقتها ... بعضی وقتها نمی‌فهم
جه مرگم من شود. فاطلی من کنم.

- هفت تیر را از اناق آقای هاد برداشتی؟

ادگار که گنج شده بود گفت:

- از اناق او برداشتی؟

- بادت نمی‌آید هفت تیر را از کجا برداشتی؟

ادگار گفت:

- من خواستم آقای سراکولد را بترسانم. بچگی کردم.
سروان با شکیابی گفت:

- هفت تیر را از کجا برداشتی؟

- شما الان گفتید از اناق والتر برداشتم.

- خودت بادت است؟

- لابد از اناق او برداشتم. چون من که خودم هفت تیر نداشتم.

- ممکن است ... ممکن است کسی خودش هفت تیر را بیهوده داده باشد؟

ادگار چند لحظه ساکت بود. از قیافه‌اش چیزی معلوم نبود. سروان

گفت:

- این طوری بوده؟

ادگار با فاطمعیت گفت:

- بادم نمی‌آید. خیلی ناراحت بودم. عصبانی تو باع قدم می‌زدم. خیال می‌کردم همه دارند جاسوسی ام را می‌کنند. مراقبم هستند. می‌خواهند اذیتم کنند. حتی آن خانم مهربان که موهای سفید دارد ... نسخه‌دانم چه اتفاقی افتاده بود. لابد دیوانه شده بودم. بادم نمی‌آید کجا بودم و چه کار می‌کردم.

- ولی حتماً یادت هست کی بیهوده گفت آقای سراکولد پدرت است؟

ادگار دوباره با همان فیاضه بی‌حالت نگاهش کرد و با ترسرویی گفت:

- کسی بهم نگفت. همین طوری به فکرم رسید.

سروان «کاری» آه کشید. راضی نبود. ولی می‌دانست که ادامه گفتگو فایده‌ای ندارد. گفت:

- خیلی خوب. مراقب باش دوباره از این مشکلات پیش نیابد.

- چشم. آقا. حتماً مراقبم.

ادگار بیرون رفت. سروان آرام سر تکان داد و گفت:

- این بیماران روانی اعصاب آدم را خرد می‌کنند.

- به نظر تان دیوانه است. قربان؟

- خیلی کمتر از آنکه قبل از خیال می‌کردم. عقل درستی ندارد. چاخان می‌کند. دروغ می‌گوید ... ولی از جهتی هم ساده و بی‌شیوه‌پیله است. به نظرم بشدت تأثیرپذیر است.

- به نظر تان کسی بهش چیزی گفته؟

- بله. بله. حق با خانم هارپل بود. این خانم هارپل زن زیرکی است.

ولی کاش می‌فهمیدم کسی که مغضوش را به کار گرفته کی بوده. نگفت ... اگر می‌فهمیدم ... ولش کن. لیک. یا برویم تسوی تالار صحنه را بازسازی کنیم.

— این طوری جور درمی‌آید.

سروان «کاری» پشت پیانو بود.

گروهبان لیک روی صندلی کنار پنجه مشرف به دریاچه نشسته بود.

کوری ادامه داد:

— اگر پشت پیانو که هست، کمی بچرخم و رویم به اناق مطالعه باشد، تو را نمی‌بینم.

گروهبان لیک آرام برخاست و خودش را به در منتهی به کتابخانه رساند.

سروان گفت:

— این سمت اناق تاریک بوده. فقط لامپهای سمت در اناق مطالعه روشن بوده. نه، لیک. متوجه خروج تو نمی‌شوم. اگر خودت را به کتابخانه برسانی، می‌توانی از در دیگر وارد دالان شوی و خودت را به سونیت بلوطی برسانی و گالبراندسن را بکشی و فوری از در کتابخانه برگردی و روی صندلی قبلیات بشینی. دو دقیقه بیشتر طول نمی‌کشد. زنهای دور بخاری پشت به تو بوده‌اند. خانم سراکولد اینجا بوده. — سمت راست بخاری. نزدیک در اناق مطالعه. همه نایید کرده‌اند که حرکت نکرده و تنها کسی است که جلو چشم بوده. خانم مارپل اینجا بوده. رو به خانم سراکولد و در اناق مطالعه. خانم استرت در سمت چپ بخاری بوده. نزدیک در منتهی به سالن ورودی. اینجا تاریک بوده و می‌توانسته راحت برود بیرون و برگردد. بله، امکانش وجود داشته.

پوزخندی زد و ادامه داد:

— من هم می‌توانم بدون اینکه متوجه شوند، بیرون بروم. بواش از پشت پیانو بلند شد و از کنار دیوار خزید و خودش را به در منتهی به سالن ورودی رساند.

- تنها کسی که متوجه می‌شد، که من پشت پیانو نیستم. جینا بوده.
حرفهای جینا را هم که یادت نرفته. گفت: «استفن اولش داشت پیانو
می‌زد. ولی بعدش نفهمیدم چه کار کرد.»

- پس به نظرتان استفن بوده؟

«کاری» گفت:

- نفس دانم کی بوده. ادگار لاوسن یا لونیس سراکولد یا خانم سراکولد
با خانم مارپل نبوده. ولی بقیه ...
آه کثبد و ادامه داد:

- اختلاً کار این پسره امریکایی است. خرابی فیوز بهانه خوبی
است. البته من از پسره خوش می‌آید. ولی این دلیل نمی‌شود.
نگاه کرد به نتها کنار پیانو و گفت:

- هبندمیت^۱؟ هبندمیت کبه؟ تا حالا اسمش را نشنیده‌ام.
شوتاکوویچ^۲! چه اسمهایی دارند.
برخاست و به پیانوی قدیمی چشم دوخت. روکش بالای دستگاه را
برداشت و گفت:

- از این چیزهای قدیمی است. «لارکوی هندل^۳». «مشق‌های
جرنی^۴». بیشتر اینها مال دوره گالبراندسن فقید است. «باغ زیبایی
را می‌شناسم». بچه که بودم. زن کثیش این ترانه‌ها را برایمان
می‌خواند ...

در حالی که صفحات کاهی نتها دستش بود. مکث کرد. زیر بقیه
اوراق. کنار دفترچه پرلودهای شوپن. یک هفت تیر خودکار بود.

--

۱. هل هبندمیت (Hedda Hvidsmidt) (1885-1962)، آنگاز امریکایی و متولد آلمان. - م.

۲. دیمنی شوتاکوویچ (Dimitri Shostakovich) (1906-1975)، آنگاز معروف روس که در زمان وقوع این داستان هنوز معروف نشد بود. - م.

۳. گنورگ فریدریش هندل (George Frideric Handel) (1685-1759)، موسیقیدان آلمانی. - م.

۴. کارل چرنی (Carl Czerny) (1791-1857)، موسیقیدان اتریشی. - م.

گروهبان لیک با غوشحالی فریاد زد:
— استفن رستاریک.

سروان «کاری» گفت:
— زیاد هیجانی نشو. ولی به احتمال نود درصد این چیزی است که
باید دنبالش باشیم.

بخش پانزدهم

خانم مارپل از پله‌ها بالا رفت و در انفاق خواب خانم سراکولد را زد.

– می‌توانم بایام داخل، کری لوئیز؟

– خواهش می‌کنم. بفرما، جین.

کری لوئیز جلو میز آرابش نشته بود و موهای نقره‌ای اش را شانه می‌زد. سرش را برگرداند و گفت:

– پلیس با من کار دارد؟ الان حاضر می‌شوم.

– حالت خوب است؟

– بله، خوبم. ولی جولی اصرار داشت که صبحانه را توی تختخواب بخورم. جینا هم آنقدر بواش آمد که انگار دارم می‌میرم. نمی‌فهمند که اتفاقاتی مثل مرگ کریستین برای من که عمرم را کردمام. آنقدرها هم وحشتاک نیست. چون آدم به مرود زمان می‌فهمد که از این چیزها بیش می‌آید و اصلاً اتفاقاتی که توی این دنیا می‌افتد خیلی مهم نیست.

خانم مارپل با تردید گفت:

– ب... سله.

– قبول نداری. جین؟ خیال می‌کردم تو هم با من هم عقیده باشی.

خانم مارپل آمده گفت:

– کریستین کشته شده.

– بله ... می‌فهمم. ولی به نظرت فرقی می‌کند؟

– فرق نمی‌کند؟

کری لوئیز گفت:

– نه، برای خود کریستین فرقی نمی‌کند. البته برای قاتل چرا، فرق دارد.

– تو حدس نمی‌زنی کار کی بوده؟
خانم سراکولد گیج و گنگ سر نکان داد و گفت:

– نه، نمی‌دانم. حتی دلیلش را حدس نمی‌زنم. ولی لابد به حضور یک ماه پیش اش در اینجا مربوط می‌شود. چون دلیلی ندارد که بعد از یک ماه دوباره سروکله‌اش اینجا پیدا شود. هرچه هست. از همان موقع شروع شده. خیلی فکر کرده‌ام. ولی چیز خاصی یادم نمی‌آید.

– یک ماه پیش کی اینجا بود؟

– همه بودند. همه اینها بیش که الان هستند. الکس از لندن آمده بود. روت هم اینجا بود.

– روت؟

– بله. طبق معمول آمده بود سر بزند.

خانم مارپل دوباره گفت:

– روت.

فکرش مشغول بود. کریستین گالبراندسن و روت؟ روت نگران بود، ولی خودش نمی‌دانست چرا نگران است. فقط گفته بود به نظرش یک جای کار اشکال دارد. کریستین گالبراندسن چیزهایی فهمیده بود که روت نفهمیده بود. فهمیده بود که یک نفر قصد دارد کری لوئیز را مسموم کند. گالبراندسن چطور به این نتیجه رسیده بود؟ چه چیزی دیده، یا شنیده بود؟ ممکن است روت هم آن چیز را دیده، یا شنیده، ولی معنای واقعی آن را درک نکرده باشد؟ با خودش گفت: «کاش می‌دانستم». حدس می‌زد این موضوع هرچه هست به ادگار لاوسن مربوط می‌شود. ولی شک داشت. مخصوصاً که روت اسمی از ادگار نیاورده بود. آه، کثید.

کری لوئیز گفت:

– همه دارید چیزی را از من مخفی می‌کنند، درست است؟

خانم مارپل که با صدای آرام کری لونیز به خود آمد، بود. کمی
جا خورد و گفت:

- چرا این حرف را می‌زنی؟

- چون معلوم است. فقط جولی نیست که چیزی را از من مخفی
می‌کند؛ بقیه هم همین کار را می‌کنند. حتی لونیس. صحیح که داشتم
سبحانه می‌خوردم. آمد اینجا و رفたار خیلی عجیبی داشت. مقداری از
قهقهه و حتی نان و مارمالاد را خورد. این کارش عجیب بود. چون
لونیس معمولاً قهقهه و مارمالاد نمی‌خورد. چای می‌خورد. پس لابد
دلیلی داشته که این کار را کرده. تازه به نظرم یادش رفته بود سبحانه
خودش را بخورد. در حالی که معمولاً این چیزها را فراموش نمی‌کند.
معلوم بود اضطراب دارد و فکرش خیلی مشغول است.

خانم مارپل گفت:

- قتل ...

کری لونیز حرفش راقطع کرد و گفت:

- می‌دانم. وحشتناک است. من در زندگی خودم شاهد این چیزها
نموده‌ام. ولی تو بوده‌ای. درست می‌گوییم؟

خانم مارپل گفت:

- خب ... بله. بوده‌ام.

- روت بهم گفته بود.

خانم مارپل با کنجکاوی پرسید:

- آخرین باری که اینجا بود گفت؟

- نه. گمان نکنم. یادم نیست کی بود.

کری لونیز گیج و منک بود. حواسش جای دیگری بود. خانم مارپل
پرسید:

- حواست کجاست. کری لونیز؟

خانم سراکولد لبخند زد و انگار از جای دوری برگشته باشد،
گفت:

– تو فکر جینا بودم و حرفی که تو در مورد استفن زدی. جینا دختر خوبی است و واقعاً والی را دوست دارد. من مطمئنم.
خانم مارپل چیزی نگفت.

خانم سراکولد بالعنه تقریباً ملتمنانه گفت:

– دخترها دوست دارند خودشان را لوس کنند. بجهاند و می‌خواهند قدرشان را به رخ بکشند. این چیزها طبیعی است. من دانم که والی هاد مردی نیست که توقع داشتیم جینا با او ازدواج کند. در حالت عادی. شاید اصلاً با چنین مردی روبرو نمی‌شد. ولی همدمیگر را دیدند و پسندیدند. جینا خودش بهتر می‌داند چه کار کند.

خانم مارپل گفت:

– به نظر من نمی‌داند.

– ولی مهم این است که جینا خوشبخت باشد.

خانم مارپل با کنجکاوی به دوستش نگریست و گفت:

– به نظرم مهم این است که همه خوشبخت باشند.

– بله. ولی جینا دختر خاصی است. وقتی پیپا را گرفتیم. خیال من کردیم نجریه خوبی باشد. من دانم. مادر پیپا ...
مکث کرد.

خانم مارپل گفت:

– مادر پیپا چی؟

کری لوئیز گفت:

– من و اریک به هم قول دادیم که در مورد مادرش با کسی حرف نزنیم. حتی خودش هم خبر ندارد.

خانم مارپل گفت:

– دوست دارم بدانم.

خانم سراکولد با شک و تردید نگاهش کرد.

خانم مارپل گفت:

– مثله فقط کنجکاوی نیست. من ... باید بدانم. لازم است که بدانم.

مطمئن باش به کسی چیزی نمی‌گوییم.

خانم سراکولد با یادآوری خاطرات گذشته لبخندی زد و گفت:

– تو از قدیم رازدار بودی. جین. دکتر گالبرایت که الان اسف کرامر است، از موضوع اطلاع دارد. ولی کس دیگری نمی‌داند. مادر پیپا. کاترین السورت بود.

– السورت؟ زنی که شوهرش را با آرسنیک کشت؟ ماجراهی معروفی دارد.

– بله.

– اعدامش کردند؟

– بله. ولی معلوم نیست کار او باشد. شوهرش به خوردن آرسنیک معناد بود. آن موقع این چیزها را نمی‌دانستند.

– مگسکش‌های نواری را خیانده بود.

– همان موقع هم شک داشتند و بعضی‌ها می‌گفتند شهادت خدمتکار از روی بدجنی بوده.

– حالا پیپا دختر این خانم بود؟

– بله. من و اریک نصیم گرفتیم زندگی جدیدی برای این بچه فراهم کنیم و تمام چیزهایی را که بچه‌ها احتیاج دارند در اختیارش بگذاریم. محبت. مراقبت. همه چیز. پیپا ... خودش بود. آنقدر ناز و ملوس بود که باور نمی‌کنی.

خانم مارپل چند لحظه ساكت بود.

کری لوئیز از پشت میز آرایش کنار رفت و گفت:

– من آماده‌ام. به این جناب سروان یا هر چه هست بگو باید تو اناق‌نشیمن من. اشکالی که ندارد؟

از نظر سروان «کاری» اشکالی نداشت. حتی ترجیح می‌داد خانم سراکولد را در حوزه استحفاظی خودش ببیند.

در مدتی که در اتاق خانم سراکولد منتظر بود. با کنجکاوی اطراف اتاق را وردانداز کرد. با تصوری که از اتاق یک خانم ثروتمند داشت. جور درنمی آمد.

یک کاناپه قدیسی داشت با چند نا صندلی نه چندان راحت مال دوره ویکتوریا که پشتی چوبی آنها تاب برداشته و از ریخت افتداده بود. پرده‌ها کنه و رنگ و دورفته بود. ولی نقشهای جالبی داشت و کریستال پالاس را نشان می‌داد. خود اتاق کوچکتر از بقیه اتاقها بود. ولی در مقایسه با اتاقهای خانه‌های امروزی بزرگتر بود. با آن همه میز و صندلی و قاب عکس و خرت و پرت‌های مختلف. جای دفع و شلوغی به نظر می‌رسید. «کاری» نگاه کرد به عکسی قدیسی از دو دختر خردسال. یکی با موهای مشکی و قیافه‌ای شاد و بشاش و دیگری با قیافه‌ای ساده و معمولی که با نگاهی عبوس از زیر چتر موهایش به جهان بیرون می‌نگریست. این حالت را همین امروز صحیح دیده بود. زیر عکس نوشته بود: «پیپا و میلدرد». عکس هم از اریک گالبراندسن روی دیوار بود که پایه طلایی و قاب آبنوسی ضخیمی داشت. بعد چشمش افتاد به عکس مرد خوش قیافه‌ای با چهره خندان که احتمالاً جانی رستاریک بود. در همین موقع در باز شد و خانم سراکولد وارد شد. پیراهن مشکی گشاد و بدن‌نمایی پوشیده بود. صورت سرخ و سفیدش زیر انبوه موهای نقره‌ای به طرز عجیبی ظریف به نظر می‌رسید و کلاً اندام نعیف و شکنده‌ای داشت که «کاری» را نعت تأثیر فرار داد. متنله‌ای که از صحیح گیعش کرده بود فوری حل شد. فهمید که چرا همه میل دارند تا جایی که ممکن است کارولین سراکولد را قاطی این مسائل نکنند.

فهمید که این زن اهل هیامر و کولی بازی نیست ...

خانم سراکولد سلام کرد و به سروان تعارف کرد که بنشینند و خودش هم روی صندلی دیگری نزدیک او نشست. انگار او بود که به سروان آرامش می‌داد و نه بر عکس. سروان شروع به طرح سوالات مختلف کرد

و خانم سراکولد خبلی راحت و بدون هیچ شک و تردیدی جواب داد.
خاموش شدن چراغها، دعوای ادگار لاوسن و شوهرش، صدای ژلیکی
که شنیده بودند.

– به نظرتان صدای ژلیک از داخل خانه نبود؟

– نه. خیال کردم از بیرون است و مثلاً صدای اگزو ز ماشین بوده.

– در طی مشاجره شوهر نان و آفای لاوسن، کسی از توی تالار بیرون
نرفت؟

– والی رفته بود فیوز را درست کند. خانم بلاور بعدش رفت. رفته
بود دنبال چیزی. دقیقاً بادم نیست چی.

– کس دیگری از تالار خارج نشد؟

– نه، من چیزی ندیدم.

– مطمئن‌اید. خانم سراکولد؟

خانم سراکولد کمی فکر کرد و گفت:

– نه، مطمئن نیسم.

– حواس شما پیش مشاجره، توی اتاق مطالعه بود؟

– بله.

– دلوپس بودید؟

– نه ... دلوپس نبودم. به نظرم اتفاق خاصی نمی‌افتد.

– ولی لاوسن هفت تیر داشت.

– بله.

– با هفت تیر شوهر تان را تهدید می‌کرد؟

– بله. ولی منظوری نداشت.

سردان «کاری» مطابق معمول او فاتش تلغی شد. با خودش گفت:

«پس این هم مثل بقیه است!»

گفت:

– چطور این‌قدر مطمئن بودید؟

– خب، مطمئن بودم که چیزی نمی‌شود. خیالم راحت بود. من دانستم

که به قول جوانهای امروزی ادادرم آورد. به نظرم این جوری بود. ادگار بچه است. احساساتی می‌شود و کولی بازی درمی‌آورد و خجال می‌کند آدم مهم است. قهرمان مظلوم یک ماجرای رمانیک است. مطمئن بودم که با آن هفت تیر شلیک نمی‌کند.

— ولی شلیک کرد. خانم سراکولد.

کری لونیز لبخند زد و گفت:

— به نظرم تصادف بود.

سروان «کاری» دوباره او قاتش تلغی شد و گفت:

— تصادف نبود. لاوسن دو بار با هفت تیر شلیک کرد. به شوهر شما هم شلیک کرد. خدا رحم کرد. خطر از بین گوشش رد شده. کری لونیز جاخورد. چهره‌اش در هم شد و گفت:

— به نظر من این طور نیست.

بعد برای جلوگیری از اعتراض سروان پیش‌ستی کرد و گفت:

— البته اگر شما می‌گویید خطرناک بوده. قبول می‌کنم. ولی معتقدم لابد این کار دلایلی دارد که می‌توانید از دکتر ماوریک پرسید.

«کاری» با ترشی و بی گفت:

— بله. دکتر ماوریک حتی توضیع می‌دهد. دکتر ماوریک برای همه چیز توضیح دارد. مطمئنم.

خانم سراکولد خیلی ناگهانی گفت:

— می‌دانم که خیلی از کارهایی که ما در اینجا می‌کنیم به نظر شما احمقانه و بی‌قابلی است و بعضی وقتها روان‌پزشک‌ها را نباید جدی گرفت. ولی باور کنید ما در اینجا دستاوردهای زیادی داشته‌ایم. البته ناکامی هم داشته‌ایم. ولی خیلی وقتها هم موفق بوده‌ایم. کاری که ما انجام می‌دهیم ارزشش را دارد. شاید باور نان نشود. ولی ادگار واقعاً به شوهرم علاقه دارد. اگر این ماجرای احمقانه پیش آمد و اصرار کرد که لونیس پدرش است. علتی این است که دوست دارد پدری مثل لونیس داشته باشد. ولی چیزی که سر در نمی‌آورم این است که چرا

بکاره، این جوری شد. حالش خیلی بهتر شده بود. تقریباً نرمال بود. به نظر خود من مشکلی نداشت.

سروان در این مورد بخشی نکرد. گفت:

– هفت تیری که ادگار با آن شوهر تان را تهدید کرد. متعلق به شوهر جینا خانم بوده. احتمالاً از توی اناق او برش داشته. حالا بفرمایید بینم. شما قبلاً این هفت تیر را دیده بودید؟

دستش را دراز کرد و هفت تیری را نشان داد.

کری لوئیز نگاهی به هفت تیر کرد و گفت:

– نه. گمان نکنم.

– کنار پیانو بود و معلوم است که تازگی با آن شلیک شده. هنوز وقت نکرده‌ایم آزمایش کنیم. ولی تقریباً مطمئنم که با همین سلاح به آفای گالبراندسن شلیک شده.

خانم سراکولد اخم کرد و گفت:

– کنار پیانو بود؟

– زیر دفترچه‌های نت قدمی. نتهاوی که احتمالاً سالهای است اجرا نشد.

– یعنی آنجا قایمتش کرده بودند؟

– بله. بادتان هست دیشب چه کسی کنار پیانو بود؟

– استفن رستاریک.

– آهنگ من زد؟

– بله. یک آهنگ خیلی ملایم. چیز غمانگیز جالبی بود.

– کی آهنگ زدن را متوقف کرد؟

– متوقف کرد؟ نمی‌دانم.

– یعنی متوقف نکرد؟ موقع دعوا و مشاجره، همین‌طور آهنگ من زد؟

– نه. صدای موزیک قطع شده بود.

– از پشت پیانو بلند شد؟

– نمی‌دانم. نا موقعی که آمد جلو در اناق مطالعه و کلید انداخت که

فغل در را باز کند، نمی‌دانم چه کار می‌کرد.
— به نظر شما دلیلی وجود دارد که استغن رستاریک آفای گالبراندسن را بکشد؟

— نه، دلیلی وجود ندارد.
مکنی کرد و بعد با حالت فکورانه‌ای افزود:
— باور نمی‌کنم کار او باشد.
— شاید گالبراندسن چیزهایی در مورد او فهمیده.
— به نظرم بعد است.

سروان دلش می‌خواست بگویید: «به همین خیال باش. دو فران بدء به آش.» مادربزرگش همیشه این ضربالمثل را به کار می‌برد. مطمئن بود که خانم مارپل آن را شنیده.

۳

خانم سراکولد از پله‌ها پایین آمد و سه نفر همزمان به طرف او آمدند. جینا از توی دلان و خانم مارپل از کتابخانه و جولیت بلاور از توی تالار.

اول جینا بود که حرف زد:
— مادربزرگ! حالنان خوب است؟ اذیت‌تان نکردند؟
— نه، جینا جان. چه حرفهای عجیبی می‌زنی. سروان «کاری» مرد خبیلی خوب و باملاحظه‌ای است.
خانم بلاور گفت:

— باید هم باشد. راستی بین کری. نامه‌هایت را آورده‌ام. یک بسته هم برایت آمد. می‌خواستم برایت بیاورم بالا.
کری لونیز گفت:

— بیارشان توی کتابخانه.
همه رفتند توی کتابخانه. کری لونیز نشست و شروع به باز کردن نامه‌ها کرد. حدود بیست سی تا نامه بود.

نامه‌ها را باز می‌کرد و یکی‌یکی به خانم بلاور می‌داد. خانم بلاور نامه‌ها را روی هم می‌گذشت و ضمن این کار به خانم مارپل توضیح داد:

— س دست نامه است. اول از طرف خویشاوندان بجهه‌ها که آنها را نعویل دکتر ماوریک می‌دهم. دوم نامه‌هایی که تقاضای کمک مالی دارند و خودم به آنها رسیدگی می‌کنم. بقیه هم نامه‌های شخصی است که کارا می‌گویند باید با آنها چه کار کنم.

خانم سراکولد بعد از اینکه کار نامه‌ها تمام شد، رفت سراغ بسته بسته و نوار دور آن را با قیچی باز کرد.

لفاف بسته را که باز کرد، جعبه شکلات شبکی پیدا شد که دور آن رویان طلا بیان داشت.

خانم سراکولد لبخند زد و گفت:

— لابد خیال کرده سالروز تولدم است.

رویان را برداشت و جعبه را باز کرد. داخل جعبه کارت ویزیتی بود که خانم سراکولد با تعجب به آن نگریست. روی کارت نوشته بود: «با سهر و سپاس، از طرف الکس».

گفت:

— الکس چه کار عجیبی کرده. در حالی که خودش امروز اینجاست، بسته را با پست فرستاده.

خانم مارپل فکرش مشغول شد و کمی دلواهی شد. فوری گفت:

— سبر کن. کری لونیز. از این شکلاتها نخور.

خانم سراکولد با تعجب سر بلند کرد و گفت:

— من خواستم جعبه را دور بدم و به همه تعارف کنم.

— خیلی خوب. فعلًا لازم نیست. سبر کن بپرس ... الکس الان اینجاست. جینا؟

جینا فوری گفت:

— گمان کنم الان توی نالار بود.

رفت آن طرف اتاق. در منتهی به نالار را باز کرد و صدا زد.
یک لحظه بعد الکس رستاریک در درگاهی ظاهر شد.

— سلام، مدونا جان. پس بیدار شدی؟ حالت خوب است؟
آمد به سمت خانم سراکولد و آرام گونه‌هایش را بوسید.

خانم مارپل گفت:
— کری لوئیز می‌خواهد بابت شکلاتها ازت تشکر کند.
الکس تعجب کرده بود.
— شکلاتها؟

کری لوئیز گفت:
— بله. این جعبه.
— ولی من شکلات برایت نفرستاده‌ام. مدونا.

خانم بلاور گفت:
— کارت تو توی جعبه بود.
الکس خیره شد به کارت و گفت:
— بله. عجیب است. خبلی عجیب است. من ... من این را نفرستاده‌ام.

خانم بلاور گفت:
— اتفاق عجیبی است.

جینا نگاهی به جعبه شکلات کرد و گفت:

— باید خبلی خوشزه باشد. بیبن. مادر بزرگ. شکلات‌های کرش^۱ دار
هم که مورد علاقه توست. این وسط است.

خانم مارپل آرام ولی با قاطعیت جعبه را از او گرفت. بدون اینکه
حرفی بزند. جعبه را از اتاق بیرون برد و رفت سراغ لوئیس سراکولد.
کمی طول کشید تا او را پیدا کند. چون لوئیس رفته بود به اندر زگاه.
بالاخره او را در اتاق دکتر ماوریک پیدا کرد. جعبه را پیش او گذاشت و
تو ضبط داد. لوئیس با دقت به توضیحات خانم مارپل گوش کرد.

ناگهان چهره‌اش درهم شد و حالتی خیلی جدی پیدا کرد. به اتفاق دکتر ماوریک شکلاتها را یکی‌یکی بیرون آوردند و بررسی کردند.

دکتر ماوریک گفت:

– مطمئنم اینها بیکی که کنار گذاشته‌ام. دستکاری شده‌اند. می‌بینید؟ سطح رویی‌شان دست خورده. باید فوری بدھیم اینها را آزمایش کنند.

خانم مارپل گفت:

– باور کردنی نیست. چرا؟ ممکن بود همه اهالی خانواده مسموم شوند!

لونیس به علامت تأبید سر تکان داد. قیافه‌اش هنوز جدی و عبوس بود. گفت:

– بله. کار خبیلی بیرحمانه و ناجوانمردانه‌ای بوده ...
حرفش را قطع کرد و بعد ادامه داد:

– گمان کنم همه اینها طعم کرش دارد که کارولین خبیلی دوست دارد.
بنابراین پشت این قصبه خبرهایی هست.

خانم مارپل آرام گفت:

– اگر این حرفی که شما می‌زنید حقیقت داشته باشد و این شکلاتها سُمی باشد، به نظرم باید کری لونیز را در جریان بگذاریم که بداند اینجا چه خبر است. باید حواسش جمع باشد.

لونیس با صدای گرفتگی گفت:

– بله، باید بداند که یک نفر قصد نابودی اش را دارد. می‌دانم که باور کردنش برایش خبیلی سخت است.

بخش شانزدهم

– بله، خانم؟ حقیقت دارد که بک نفر می‌خواسته خانم سراکولد را مسوم کند؟

جینا موهايش را از روی پیشانی اش کنار زد و با شنیدن این صدای گرفته و خشن جاخورد. گونه‌ها و شلوار راحتی اش رنگی شده بود. با کمک دستیارانش، مشغول آماده کردن پرده پساویز صحنه برای نمایشانه بدل در غروب آفتاب بود که دومین کار نمایشی آنها بود.

کسی که این سؤال را کرد یکی از دستیارانش به نام ارنی بود. ارنی همان پسری بود که اطلاعات ارزشمندش را در مورد نحوه باز کردن قفلها در اختیارش گذاشته بود. ارنی به کار نجاری هم وارد بود و به کارهای نمایشی هم علاقه زیادی داشت.

حالا چشمهاي آبي اش را ريز کرده و با سرخوشی منتظر جواب بود.

جینا با منات پرسید:

– از کجا شنیدی؟

ارنی یکی از چشمهاش را بست و گفت:

– تمام بچه‌های خوابگاه می‌دانند. ولی باور کنید، خانم، کار ما نبوده. ما اصلاً اهل این کارها نیستیم. آن هم نسبت به خانم سراکولد. حتی جنکبیز هم که دست به چماقش خوب است، با خانم سراکولد همچو کاری نمی‌کند. به نظر من کار این پتیاره بوده. من اصلاً از این کارها خوش نمی‌آمد.

– در مورد خانم بلاور این طوری حرف نزن، ارنی.

– معذرت می‌خواهم، خانم، از دهنم در رفت. راستی چه جور سمی

بوده؟ آرسنیک و این چیزها بوده؟ چون این جور سماها باعث می‌شود آدم بیفند و درد بکشد. با شاید هم سیانور بوده؟

– من نمی‌دانم از چی حرف می‌زنی. ارنی.

ارنی دوباره چشمهاش را ریز کرد و گفت:

– آره جان خودت. تو گفتی و من هم باور کردم! خیلی هم خوب می‌دانی. می‌گویند کار آقا الکس بوده. او شکلاتها را از لندن فرستاده. ولی دروغ است. آقا الکس از این کارها نمی‌کند. می‌کند. خانم؟

جینا گفت:

– معلوم است که نمی‌کند.

– به آقای بومگارتن بیشتر می‌خورد از این کارها بکند. وقتی به ما نرمشهای مخصوص می‌دهد. یک شکلکهای ناجوری در می‌آورد که نگو! من و دان معتقدیم خل و چل است.

– این ترباتین را از اینجا ببر.

ارنی اطاعت کرد و گفت:

– معلوم نیست چه خبر است. دیروز آقای گالبراندسن کشته شده. امروز هم که می‌خواسته‌اند خانم سراکولد را مسموم کنند. فکر نمی‌کند هر دو کار یک نفر باشد؟ من اگر بگویم می‌دانم که کی آقای گالبراندسن را کشته. باور می‌کنید؟

– تو چیزی در این مورد نمی‌دانی.

– نمی‌دانم؟ از کجا معلوم؟ شاید دیشب بیرون بوده‌ام و یک چیزهایی دیده‌ام؟

– چطور ممکن است بیرون باشی؟ ساعت هفت بعد از حضور و غیاب همه درها را می‌بندند.

– ساعت حضور و غیاب! چه حرفاها می‌زنی. خانم! من هر وقت بخواهم. می‌توانم بیرون بروم. قفل کیلو چند است! هر شب محض تغیریغ بیرون می‌زنم و برای خودم تو باعث می‌گردم.

جینا گفت:

- این قدر دروغ نگو، ارنی.

- من دروغ می‌گویم؟

- بله. تو دروغ می‌گویی. خوشت می‌آید لاف بزنی و از کارهایی تعریف کنی که توی عمرت نکرده‌ای.

- به همین خیال باش. حالا صبر کن پاسانها بایدند ازم سؤال کنند تا تعریف کنم که دیشب چی دیده‌ام.

- خب تعریف کن، چی دیده‌ای؟

arni گفت:

- دوست داری بدانی؟

جینا دست بلند کرد که کنکش بزند و ارنی موقتاً عقب‌نشینی کرد. در همین لحظه استفن از سمت دیگر پیدا شد و به طرف جینا آمد. جینا و استفن در مورد مسائل فنی مختلف با هم صحبت کردند و بعد به اتفاق هم برگشته‌اند به سمت خانه.

جینا گفت:

- گویا از قضیه مادربزرگ و شکلانها خبر دارند. این بجهه‌ها را می‌گوییم. از کجا شنیده‌اند؟

- لابد دهان به دهان شده و همه خبردار شده‌اند.

- موضوع کارت ویزیت الکس را هم می‌دانند. ولی واقعاً کار احمقانه‌ای بوده. در حالی که الکس خودش اینجا بوده، کارت ویزیتش را توی جعبه گذاشته‌اند.

- بله. ولی از کجا می‌دانند که الکس قرار است بیاید؟ الکس خیلی ناگهانی نصیب گرفت باید و تلگراف زد. احتمالاً بسته پنی قبل از تلگراف او ارسال شده. اگر الکس نمی‌آمد، کارت‌ش توی جعبه شکلات مشکلی نداشت و کاملاً طبیعی بود. چون الکس گاهی برای کارولین شکلات می‌فرستاد.

مکثی کرد و بعد آهته ادامه داد:

- چیزی که نمی‌فهم این است که ...

جینا دنبال حرفش را گرفت:

- این است که چرا یک نفر باید بخواهد مادربزرگ را مسموم کند.
می‌دانم، باورنکردنی است. مادربزرگ خبلی خوب است و همه دوستش
دارند.

استفن جواب نداد. جینا نگاه تندی به او انداغت و گفت:

- می‌دانم در چه فکری هستی، استیو.
- شک دارم.

- تو فکر این هستی که تنها کسی که دوستش ندارد والی است. ولی
والی کسی را مسموم نمی‌کند. خنده‌دار است.

- عجب همسر فداکاری!
- سخر، نکن!

- سخر، نمی‌کنم. به نظرم واقعاً فداکاری. از این لحظه تعیین
می‌کنم. ولی خودت می‌دانی که دوام ندارد، جینا جان.

- چی دوام ندارد؟

- خودت منظورم را خوب می‌دانی. تو و والی به درد هم نمی‌خورید.
ازدواج شما هم عاقبت خوبی ندارد. خود والی هم این را می‌داند.
آخرش از هم جدا می‌شوید. به نظرم وقتی از هم جدا شوید. برای هر دو
شما بهتر است.

جینا گفت:

- خل نشو.

استفن خنده دید و گفت:

- فیلم بازی نکن. نمی‌خواهد و انسود کنی که به درد هم می‌خوردید یا
والی اینجا خوشبخت است.

جینا گفت:

- نمی‌دانم چه مرگش شده. یکره، اخمهاش تو هم است. حرف
نمی‌زند ... نمی‌دانم ... نمی‌دانم چه کار کنم. چرا از اینجا خوش
نمی‌آید؟ قبلًا با هم غوش بودیم. تفریح می‌کردیم. همه چیز برایمان

تغريع بود. ولی حالا بکلى فرق کرده. چرا آدمها اينقدر عوض می‌شوند؟

- من هم عوض می‌شوم؟

- نه. استبر جان. تو عوض بشو نیستي. يادت رفته تو تعطيلات چقدر سربه سرت می‌گذاشت؟

- من هم اعصابم از دست خرد بود. فکر می‌کردم چه دختر بدبهختی هست. ولی حالا او ضاع فرق کرده. همان طوری هست که دوست داری، نه؟

جيما فورتى گفت:

- خيلي بى شعوري.

بعد فوری دنبال هر فش را گرفت:

- به نظر تو ارنى دروغ می‌گفت؟ می‌گفت ديشب توی مه بیرون بود و چيزهایی در مورد قتل می‌داند. به نظرت راست گفته؟

- راست؟ معلوم است که نه. خودت که می‌دانی. همیشه بلوف می‌زند. خیال می‌کند این طوری مهم می‌شود.

- می‌دانم. فقط فکرم مشغول شد ...

بدون اينکه حرف ديگري بزنند. كثار هم به راهشان ادامه دادند.

۲

آفتاب دم غروب سردر ساختمان را روشن کرده بود. سروان «كارى» نگاهي به ساختمان انداخت و پرسيد:

- ماشيستان را همينجا نگه داشتيد؟

الكس رستاريک چند قدم عقب رفت و به فکر فرو رفت. گفت:

- تقربياً همينجا بود. محل دقيقش را نمى‌دانم. چون مه بود. ولی به نظرم همين نزد بکي بود.

سروان «كارى» ابتداد و چند لحظه اطرافش را برآنداز کرد.

راه ماشين رو شن ريزى شده با پيج ملابسي دور مى‌زد و به سر پيج که

می‌رسید. ناگهان نمای غربی خانه از پشت دیواره گلهای آزالا پیدا می‌شد. تراس بود و پرچین درختان سرخدار و پلکانی که به زمین چمن منتهی می‌شد. بعدش راه ماشین رو با مقداری پیچ و خم دیگر ادامه داشت و از لای درختزاری می‌گذشت و باز بین ساختمان و دریاچه دور می‌زد تا می‌رسید به شنیزاری در سمت شرقی ساختمان.

سروان گفت:

— داجت!

گروهبان داجت که به حالت آماده‌باش ایستاده بود، فوری راه افتاد. بد و خودش را انداخت و سط زمین چمن و از آنجا قیچاج دوید به طرف خانه و رسید به تراس و از در تراس وارد ساختمان شد. چند لحظه بعد پرده‌های یکی از پنجره‌ها نکان خورد. بعد گروهبان دوباره از در باغ آمد تو و نفس نفس زنان دوید و برگشت پیش آنها.

سرون زمان سنجی را که برای اندازه‌گیری زمان رفت و برگشت او به کار انداخته بود، نگه داشت و گفت:

— دو دقیقه و چهل و دو ثانیه. زیاد طول نمی‌کشد. نه؟

لحنه دوستانه و خودمانی داشت.

الکس گفت:

— سرعت من به اندازه مأمور شما نیست. جناب سروان. لابد داشتید سرعت رفت و برگشت من را اندازه می‌گرفتید؟

— من فقط می‌گویم که فرمت ارتکاب قتل را داشته‌اید. اتهامی به شما نمی‌زنم. آقای رستاریک. البته فعلاً.

الکس رستاریک با ملاحت به گروهبان که هنوز نفس نفس می‌زد.

گفت:

— سرعت من به اندازه شما نیست. ولی بهتر از شما می‌دوم.

داجت گفت:

— به خاطر برونشیت است. زمان پارسال برونشیت کردم.

الکس رو کرد به سروان «کاری» و گفت:

– طوری و فتار می‌کنید که بترسم و مراقب کارهای خودم باشم. با اینکه می‌دانید ما هنرمندها ... وای! چه آدمهای نازک‌کنارنجه و حاسی هستیم. چقدر ظریفیم ...
لعنش حالتی تمسخرآمیز داشت.

– واقعاً خجال می‌کنید کار من بوده؟ یعنی من اینقدر خرم که شکلاتهای سعی برای خانم سراکولد بفرستم و کارت ویزیت خودم را هم توی جعبه بگذارم؟

– ما هم تو همین فکریم. آقای رستاریک. ولی راست دروغ‌نمای هم وجود دارد.

– عجب. معلوم می‌شود خبیلی زرنگ‌اید. حالا واقعاً این شکلاتها سعی بوده؟

– بله. شش تا از شکلاتهای ردیف بالایی که طعم کوش داشت. سعی بوده. اقونیطون داشته.

– من از این جو رسمها خوش نمی‌آید. جناب سروان. بیشتر کیوراری^۱ دوست دارم.

– کیوراری باید وارد جریان خون شود. ربطی به شکم ندارد. آقای رستاریک.

الکس بالعن نعین‌آمیزی گفت:

– چقدر این مأموران پلیس اطلاعات عمومی دارند.
سروان «کاری» نگاهی زیرچشمی به الکس رستاریک اندادخت. گوشهای نوک‌تیز داشت و ترکیب چهره‌اش مغولی و غیرانگلیس بود. شبکت و بدجنسی در چشمها بش برق می‌زد. کسی نمی‌فهمید به چه فکر می‌کند. شبیه ساتیر رومی‌ها بود. یا شاید هم شبیه فون‌ها. بله. به فون بیشتر شبیه بود. به فونی که زیادی خوردگ و پرووار شده. سروان این

۱. Curare. سر فلنج‌کننده که از بوت و ساقه درخت بخصوص در آمریکای جنوبی می‌گیرند. سرخهستان نوک پیکله‌هایش را به این سه آنست می‌گردند. – م.

لکر که به نظرش رسید، احساس ناخوشایندی پیدا کرد.

تصورش از الکس رستاریک آدم متقلب و حقه‌بازی بود که مغزش خوب کار می‌کند. الکس زرنگتر از برادرش بود. مادرش روس بود یا لااقل خودش این‌طور گفته بود. به نظر سروان «کاری»، روس‌ها مثل «بون‌ها در اوائل قرن هجدهم یا «هون‌ها^۱ در اوائل قرن بیست بودند. هر چیزی به روسها مربوط می‌شد. بد بود و اگر الکس رستاریک قاتل گالبراندسن می‌بود. خیلی خوب می‌شد. ولی متأسفانه مطمئن نبود که قتل کار او باشد.

گردهبان داشت که حالا نفسش سر جا آمد، بود. گفت:

– همان‌طور که دستور دادید، پرده‌ها را نکان دادم و تا می‌شمردم. متوجه شدم که یکی از گیره‌های بالایی برد کنده شده. بنابراین شکافی به وجود آمده و اگر لامپ روشن باشد. از بیرون دیده می‌شود.

سروان «کاری» به الکس گفت:

– شما دیدید که لامپ توی اتاق روشن است؟

– من اصلاً خود ساختمان را هم نمی‌دیدم. به خاطر مه. فبلأ ک توپیخ دادم.

– ولی مه که یکدست نیست. بعضی جاها دیده می‌شود.

– آن موقع این‌جور نبود و من حتی ساختمان اصلی را کامل نمی‌دیدم. ساختمان باشگاه دیده می‌شد و از لابه‌لای مه شکل موهمی داشت. عین انبار بارانداز بود. همان‌طور که گفتم. قرار بود بالا «لایم‌لابت» را اجرا کنم و ...

سروان «کاری» گفت:

– بله، گفتید ...

– می‌دانید ... آدم به مرور زمان عادت می‌کند به همه چیز به نوعی

۱. *Hony* و *Hony* (الناظر) گاهان تحریر آمیز به ترتیب برای فرانسوی‌ها و آلمانی‌ها متن مثل *Yankee* (بانکی) برای امریکایی‌ها. – ۳.

مثل صعنه تناور نگاه کند. فراموش می‌کند که اینها واقعی است.

– ولی خود تناور هم واقعی است. آفای رستاریک.

– منظور تان را نمی‌فهمم. جناب سروان.

– خود وسایل صعنه هم از چیزهای واقعی درست شده. از چوب و بروزنت و مقوا و این چیزها. وهم آسود بودن اینها به بینته مربوط می‌شود. نه به صعنه نمایش. خب این واقعی است. پشت صعنه همان قدر واقعی است که جلو صعنه.

الکس خیر، نگاهش کرد و گفت:

– حرف خیلی جالبی زدید. الان ایده جدیدی به نظرم رسید.

– برای باله بعدی؟

– نه. نه. برای باله بعدی نه ... خیلی عجیب است. به نظرم نا حالا خیلی خل بوده‌ایم.

۳

سروان و داجت از زمین چمن برگشتند به سمت خانه. الکس با خودش گفت لابد دنبال رذپا می‌گرددند. ولی اشتباه می‌کرد. اول صبح این کار را انجام داده بودند. ولی بی‌فایده بود. چون ساعت دو باران شدیدی آمد و همه رذپاها را پاک کرده بود.

در همین موقع جینا را دید که در کوره راه کنار دریاچه قدم می‌زد و سروان و گروهبان داجت را فراموش کرد. ساختمان روی برآمدگی کوچکی بود و اراضی اطراف آن با شب ملایمی از شنزار جلو آن تا کنار دریاچه امتداد داشت. دور دریاچه را بوته‌های گل آزالیا و سایر درختچه‌ها فراگرفته بود.

الکس چشمهاش را باریک کرد و به جینا گفت:

– اگر یک لحظه این ساختمان مسخره و غولپیکر ویکتوریا بی ر فراموش کنی. اینجا می‌شود «دریاچه قوه» و تو هم می‌شوی «خانم

قو^۱. هر چند وقتی فکرش را می‌کنم، به «ملکه برفها»^۲ بیشتر شبات داری. چون مثل او بی‌رحم و قاطع و مصمم و اصلاً رحم و عاطفه نداری. خیلی لوندی. جینا. خیلی.

- چقدر بدجنس، الکس.

- چون گول تو را نخوردام؟ تو خیلی از خودمتشکری. جینا. همه ما را دنبال خودت می‌کشی. من. استفن. آن شوهر نره خرت.

- چرت نگو.

- نه. چرت نمی‌گویم. استفن عاشقت است. من عاشقتم. والی از دست ذله شده. بیشتر از این چی می‌خواهم؟
جینا نگاهش کرد و خندید.

الکس محکم سر تکان داد و گفت:

- می‌بینم که لااقل صداقت داری و انکار نمی‌کنی. از این لعاظ خوشحالم. البته این صداقت هم به خاطر این است که رگ وریشه لاتین داری. قبول داری که برای مردها جذابی و هیچ هم ناراحت نیستی. دوست داری مردها دنبالت باشند. درست می‌گوییم جینا خانم بی‌رحم و سنگدل؟ حتی این لاوسن بیچاره و بدبغث را هم داری بازی می‌دهی!
جینا خیره نگاهش کرد و بالحنی جدی و آرام گفت:

- خودت می‌دانی که این چیزها زودگذر است. مدت زیادی طول نمی‌کشد. زنها در این دنیا زندگی سخت‌تری از مردها دارند. بیشتر آسیب پذیرند. باید بچه بیارند و به فکر بچه‌هایشان باشند. همین‌که زیبایی‌شان از دست بروند. مردها دیگر علاقه‌ای به آنها ندارند. بهشان خیانت می‌کنند و ولشان می‌کنند و می‌روند دنبال زن دیگری. البته سرزنششان نمی‌کنم. شاید خودم هم اگر مرد بودم. همین کار را می‌کردم. از آدمهای پیر و بدفیافه یا افراد بدبغث و بیچاره یا آدمهای

۱. به باله «مریاچه نو» لز جا بکوکسکی اشاره دارد که نهان آن معروف است. - م.

۲. منظور ملکه برفهای هانس کریستین اندرسن است. - م.

مفحکی مثل ادگار که باد به غبف می‌اندازند و خجال می‌کنند خیلی مهم‌اند. خوش نمی‌آید. به نظرت بیرحم؟ خب، بیرحمی تو ذات این دنیاست. دنیا هم دیریازود با من بیرحم می‌شود. ولی الان جوان و خوشگلم و مردم خجال می‌کنند جذابت دارم.

لبخند شاد و زیبایی زد و دندانهای سفیدش نمایان شد. افزود:

– بله، از این چیزها خوش نمی‌آید. الکس، چرا نباید خوش بیابد؟
الکس گفت:

– بله، چرا نباید خوشت بیابد؟ ولی چیزی که می‌خواهم بدانم این است که برای آینده چه برنامه‌ای داری. می‌خواهی با استفن ازدواج کنی یا با من؟

– من با والی ازدواج کرده‌ام.

– خب این ازدواج مؤقتی است. زنها در مانع مربوط به زناشویی از این اشتباهات می‌کنند. ولی لازم نیست به اشتباهشان ادامه دهند. حالا که نمایشت را برای شهرستانها اجرا کردمای، وقتی شده که آن را در قلب پایتخت هم اجرا کنی.

– یعنی تو قلب پایتختی؟
– مسلماً.

– واقعاً می‌خواهی با من ازدواج کنی؟ به نظرم نمی‌آید اهل ازدواج باشی.

– اتفاقاً روی ازدواج تأکید دارم. عشق و دلدادگی و روابط عاشقانه غیررسمی قدیمی شده. آدم برای گرفتن گذرنامه و هتل و این چیزها مشکلات زیادی دارد. من دلم نمی‌خواهد معنوی داشته باشم، مگر اینکه چاره دیگری نباشد.

جینا با صدایی روشن و زنگ دار خنده دید و گفت:
– خیلی بازم‌های، الکس.

– تنها امتیازی که دارم همین است. ولاآ استفن خیلی از من خوش‌قباوه‌تر است. هم خوش‌قباوه است و هم احسانی است و زنها

هم که از این چیزها خوشنان می‌آید. ولی احساسات به درد زندگی خانوادگی نمی‌خورد. اگر با من ازدواج کنی، زندگی برایت سراسر بازی و شوخی می‌شود.

- حالا نمی‌خواهم بکویی که عاشقم و داری از عشقم دیوانه می‌شوی؟

- با اینکه شاید حقیقت داشته باشد. ولی نمی‌خواهم این حرف را بزنم. اگر این حرف را بزنم. یعنی به تو امتیاز داده‌ام. در حالی که چنین قصدی ندارم. می‌خواهم خیلی رسمی و معامله‌گرانه پیشنهاد ازدواج بدهم.

جینا لبغند زد و گفت:

- باید در موردش فکر کنم.

- معلوم است. به علاوه قبلش باید از شرط‌الی راحت بشوی. البته دلم برای والی می‌سوزد. لابد برایش خیلی سخت بوده که بعد ازدواج او را دنبال خودت کشیده‌ای و وارد خانواده‌ای کردۀ‌ای که همه از دم نمایلات بشردوستی دارند!

- تو عجب جانوری هست. الکس.

- جانور هوشمندی هست.

جینا گفت:

- بعضی وقتها احساس می‌کنم والی اصلاً علاقه‌ای به من ندارد. توجهی به من نمی‌کند.

- تعریکش کرده‌ای و دیده‌ای جواب نمی‌دهد؟ خیلی دردناک است.

جینا در یک لحظه دستش را بالا برد و محکم خواباند نوی گوشش.

الکس فریاد زد:

- آفرین!

بعد با حرکتی ناگهانی او را در آغوش گرفت و قبل از اینکه جینا بتواند مقاومت کند. لبایش را محکم روی لبای او فشرد و بوسه‌ای طولانی و کشدار از او برگرفت. جینا کمی دست و پا زد و بعد آرام شد.

- جینا!

سریع از هم جدا شدند. میلدرد استرت با چهره‌ای برا فروخته و لبهایی لرزان با حالت خصم‌نگاری نگاهشان می‌کرد. از شدت ناراحتی بک لحظه زبانش بند آمده بود.

- نفرت‌انگیز است ... نفرت‌انگیز. دختره هر زه بی‌شعور ... تو هم عین مادرت هستی ... بدکاره‌ای. فاسدی ... فاحشه که هستی. هیچی. آدمکش هم هستی. بله، آدمکشی. من همه چیز را می‌دانم.

- تو چی می‌دانی؟ مسخره‌بازی در نیار. خاله میلدرد.

- خدا را شکر که من خاله تو نیستم. رابطه خونی بین ما وجود ندارد. بدبخت بیچاره. تو حتی نمی‌دانی مادرت کی بوده و پیکاره بوده! ولی لااقل می‌دانی که پدر و مادر من چه کار می‌کردند. چطور بجهه‌ای را به فرزندی قبول می‌کردند. بجهه بک جانی آدمکش با شاید هم فاحشه. بله، پدر و مادر من این طور بودند. باید می‌دانستند که عاقبت گرگ زاده گرگ شود. گرچه با آدمی بزرگ شود. هرچند به نظرم به خاطر رگ و ریشه ایتالیایی‌ات بود که می‌خواستی مادر را مسموم کنی.

- چطور جرئت می‌کنی این حرفها را بزنی.

- دوست دارم. دوست دارم این حرفها را بزنم. می‌دانی که یک نفر می‌خواست مادر را مسموم کند. این کار از کی برومی‌آید؟ کی با مرگ مادر به ثروت کلانی می‌رسد؟ تو، جینا. تو. ولی باید بدانی که پلیس این چیزها را در نظر دارد.

این حرفها را زد و لرزان و عصبی بسرعت دور شد.

الکس گفت:

- مریض است. واقعاً مریض است. ولی خبلی جالب است. با خودم فکر می‌کنم این جناب کثیف استرت چطور آدمی بوده. و سواس دینی داشته؟ یا شاید عنین بوده؟

- چرت و پرت نگو، الکس. من ازش متغیرم. متغیرم. متغیرم. دستهایش را مشت کرد و با خشم تکان داد.

الکس گفت:

– خدا را شکر که چاقو نداری. اگر داشتی. خانم استرت درک بهتری از مفهوم قتل داشت. حالا آرام باش. جینا. آرام باش. اینقدر احساساتی نشو و ادای اپراهای ایتالیایی را درنیار.

– چطور جرنت می‌کند بگوید من می‌خواستم مادریزگ را مسموم کنم!

– خب عزیز دلم. بالاخره یک نفر می‌خواسته مسمومش کند. اگر فقط انگیزه را در نظر بگیریم. چه کسی بهتر از تو؟

جینا وحشت‌زده نگاهش کرد و گفت:

– الکس! پلیس هم این طور خیال می‌کند؟

– کسی از کار پلیس سردرنهی آورد ... به کسی چیزی نمی‌گویند. می‌دانی که پلیها احمق نیستند. الان یادم آمد که ...

– کجا داری می‌روی؟

– به اینه جدیدی رسیده بودم که باید بروم امتحانش کنم.

بخش هفدهم

- گفتی یک نفر می خواسته مسوم م کند؟

کری لوئیز گیج شده بود و باور نمی کرد. گفت:

- راستش ... باورم نمی شود ...

چند لحظه منتظر ماند. چشمهاش را تاب نیمه بسته بود.

لوئیس آرام گفت:

- کاش می شد چیزی به تو نگوییم.

خانم سراکولد گیج و منک دستش را به طرف او دراز کرد و لوئیس دستش را گرفت.

خانم مارپل که کنارش نشسته بود. با همدردی سر نکان داد.

کری لوئیز چشمهاش را باز کرد و گفت:

- حقیقت دارد. جین؟

- متأسفانه. بله. خانمی.

- پس همه اینها ...

حرفشن را قطع کرد و بعد ادامه داد:

- همیشه خیال می کردم چیزهای واقعی و غیرواقعی را تشخیص می دهم ... این به نظرم واقعی نمی آمد. ولی واقعی بود ... پس شاید در بقیه موارد هم اشتباه می کرده ام. ولی کی ممکن است بخواهد با من چنین کاری بکند؟ هیچ کس تو این خانه نیست که بخواهد ... بخواهد من را بکشد.

از صدایش معلوم بود که هنوز باورش نمی شود. لوئیس گفت:

- من هم این طور خیال می کردم. ولی اشتباه می کردم.

- بعد کریستین از این موضوع خبر داشت؟ حالا می‌فهم.

لونیس گفت:

- چی را حالا می‌فهمی؟

کری لونیز گفت:

- علت رفتارش را، خیلی عجیب بود. مثل همیشه نبود. انگار از چیزی ناراحت بود و می‌خواست چیزی به من بگوید. ولی چیزی نمی‌گفت. بعد در مورد قلب پرسید و اینکه مشکل قلبی دارم یا نه. این او اخر بیماری خاصی داشته‌ام یا نه. شاید می‌خواسته این طوری اشاره‌ای بکند و موضوع را به من بفهماند. ولی چرا مستقیم حرفش را نزد؟ این طوری خبی خوبی راحت‌تر بود.

- نمی‌خواسته ... نمی‌خواسته ناراحت کند. کارولین.

- ناراحت؟ چرا ... ؟ آها. می‌فهم.

چشمها بش را بازتر کرد و گفت:

- پس تو هم این‌طور خیال می‌کنی؟ ولی اشتباه می‌کنی. لونیس.
اشتباه می‌کنم. از این لحاظ مطممن باش.

لونیس نگاهش را از او دزدید. خانم سراکولد بعد از چند ثانیه گفت:

- متاسف. ولی این چیزهایی را که در این مدت اخیر اتفاق افتداد، باور نمی‌کنم. باور نمی‌کنم که ادگار به تو نیز اندازی کند. جینا و استفن با هم رابطه غیراخلاقی داشته باشند. این شکلانهای سخه، را برایم بفرستند. اینها واقعیت ندارد.

میچ کس چیزی نگفت. کارولین لونیز سراکولد آه، کشید و گفت:

- به نظرم می‌رسد مدتها در عالم دیگری زندگی می‌کردند. که ارتباطی با عالم واقعی نداشتند. خواهش می‌کنم ... هر دو تان را می‌گوییم ... می‌خواهم تنها باشم. باید سعی کنم بفهم ...

رستاریک زیر طاق بزرگ ورودی تالار ایستاده، و دستهایش را با حالتی نمایشی از هم باز کرده. با دیدن خانم مارپل، انگار که مالک واقعی تالار باشد. با خوشرویی گفت:

– بفرمایید تو. بفرمایید تو. داشتم در مورد اتفاقات دیشب فکر می‌کردم.

لوئیس سراکولد که پشت سر خانم مارپل از اتاق همراه پایین آمده بود، از تالار بزرگ گذشت و وارد اتاق خودش شد. در را پشت سرش بست.

خانم مارپل که سعی می‌کرد کنجهکاوی اش را مخفی کند. گفت:

– دارید صحته جرم را بازسازی می‌کنید؟

الکس اخمهایش را توانی هم کرد و گفت:

– چی فرمودید؟

بعد ابروهایش را از هم باز کرد و گفت:

– آها. نه. داشتم به اینجا از زاویه دید جدیدی نگاه می‌کردم. نجم می‌کردم اینجا سالن تنادر است. واقعیت ندارد. ساختگی است. باید اینجا. حالا تبعم کنید اینجا سالن نمایش است. نورپردازی دارد. ورود و خروج دارد. شخصیتهای نمایشی دارد. سروصدایها را قطع کرده‌اند. خیلی جالب می‌شود. البته ایندۀ خودم نیست. سروان این ایده را داد. آدم بیرحمی است این سروان و خیلی سعی کرد من را بترساند.

– ترسیدید؟

– مطمئن نیسم.

تجربه سروان «کاری» و اندازه‌گیری زمان رفت و برگشت را که گروهبان داجت انجام داده بود، تعریف کرد. بعد گفت:

– زمان خیلی کمراه کنده است. تصور می‌کنیم بعضی چیزها خیلی طول می‌کشد. در حالی که این‌طور نیست.

خانم مارپل گفت:

- بله. درست است.

بعد رفت به سمت دیگر سالن و خودش را جای بینندگان نمایش گذاشت. حالا صحته عبارت بود از دیوار بزرگی پوشیده از فرش که در قسمت تاریک تالار فرار داشت و پیانو بزرگی در سمت چپش بود. یک پنجره و یک صندلی هم در سمت راستش بود. نزدیک صندلی، در کتابخانه بود. پیانو فقط دو و نیم متر از در سرسرای مریع شکل که به کریدور منتهی می‌شد، فاصله داشت. یعنی دو تا راه خروجی خیلی راحت و بی‌دردسر. هر دو در خروجی کاملاً در معرض دید بینندگان بود.

ولی دیشب بیندهای وجود نداشت. یعنی هیچ‌کس رو به صحنای که آن خانم مارپل داشت می‌دید. نبود. همه پشت به این صحته نشسته بودند.

خانم مارپل با خودش گفت: «چقدر طول می‌کشد که یک نفر بواشکی از یکی از این درها بیرون برود و از کریدور عبور کند و آقای گالبراندسن را بکشد و برگردد؟» آن قدرها که تصور می‌رود، طول نمی‌کشد. در واقع شاید چند دقیقه و چند ثانیه بیشتر طول نمی‌کشد. منظور کری لوئیز چی بود که به شوهرش گفته بود «پس تو هم این طور خیال می‌کردی. ولی اشتباه می‌کنی. لوئیس؟»

با صدای الکس از عالم خیالات بیرون آمد. الکس می‌گفت:

- باید عرض کنم که این حرف سروان خیلی هوشمندانه بود. اینکه گفت صحته هم خودش واقعی است. چوب و مقوا را با چسب سرمه کرده‌اند و قسمت نقاشی شده با قسمت نقاشی نشده یک اندازه واقعیت دارد و اگر خطای دیدی وجود دارد، مربوط به بینده است.

خانم مارپل با زبانی نه‌چندان روشن گفت:

- مثل شعبه‌بازها که چشم‌بندی می‌کنند. اصطلاح عامانه‌اش همین است. چشم‌بندی.

استفن رستاریک در حالی که کمی نفس نفس می‌زد، از راه رسید و

گفت:

- سلام. الکس. این مارمولک. ارنی کری ... پادت هست که؟

- این بارو که تو شب دوازدهم نقش فته را بازی می‌کرد؟ به نظر بچه بالاستعدادی می‌آمد.

- بله. بچه بالاستعدادی است. تو کارهای فنی وارد است. مخصوصاً در نجاری. ولی خل و چل است. روی حرفش نمی‌شد حساب کرد. پیش جینا بلوف می‌زد که شها از اندرزگاه بیرون می‌رود و برای خودش می‌گردد. گفته دیشب هم بیرون بوده و چیزهایی دیده.

الکس فوری برگشت و گفت:

- چی دیده؟

- گفته فمد ندارم به کسی بگویم. ولی به نظر من چرت می‌گوید. همین طوری یک حرفی زده که توجه بقیه را به خودش جلب کند. خبیث دروغگو است. ولی فکر کردم بد نیست ازش سوال کنم.

الکس با تندی گفت:

- فعلًا نباید بهش محل بدھیم. این طوری خیال می‌کند خیلی مهم است.

- شاید ... شاید حق با تو باشد. بهتر است نا سر شب صبر کنم. استفن وارد کتابخانه شد.

خانم مارپل که خودش را جای بینندگان نمایشنامه گذاشته بود و توی نالار دور می‌زد. یکبار، به الکس خورد و با هم تصادف کردند. الکس چند قدم عقب رفت و خانم مارپل گفت:

- معذرت من خواهم.

الکس اخم کرد و کیج و منگ گفت:

- عذر من خواهم.

بعد با لعن شگفت‌زده‌ای گفت:

- آه. شما باید!

خانم مارپل تعجب کرد و به نظرش رسید حرف عجیبی است. چون

چند دقیقه بود که داشتند با هم صحبت می‌کردند. الکس رستاریک گفت:

– حواس جای دیگری بود. این پرس، ارنی ...
با هر دو دستش حرکات مبهمی کرد.

بعد یکباره رفتارش تغییر کرد. رفت آن طرف تالار و از در کتابخانه رفت تو و در را پشت سرش بست.

صدای گفتگو از پشت در شنیده می‌شد. ولی خانم ماربل دقیقاً نمی‌فهمید از چی حرف می‌زنند. علاقه‌ای به ارنی و چیزهایی که ادعا می‌کرد دیده. نداشت. احتمال قوی می‌داد که ارنی چیزی ندیده. بعید می‌دانست در شب سرد و مه آلودی مثل دیشب ارنی با استفاده از حفظه‌ایی که بلد بود. در را باز کند و بباید بیرون گردش کند. به احتمال قوی. دیشب اصلاً بیرون نیامده بود. بلوف می‌زد. فقط همین.

چون همیشه نمونه‌های مشابه زیادی از اهالی سنت‌ماری میداشت که بقیه را با آنها مقایسه می‌کرد. با خودش گفت: «مثل جانی بکهاوس است.» جانی به هر کس که می‌رسید و خجالت می‌کرد حرفش روی او تأثیری دارد، می‌گفت: «دیشب دیدمت.»

جمله‌ای بود که خیلی وقتها تأثیر داشت. چون خیلی‌ها شب قبل در جاهایی بودند که دلشان نمی‌خواست کسی بداند!

جانی بکهاوس را از فکرش بیرون کرد و حواسش رفت پیش احساس عجیبی که با گزارش الکس از صحبت‌های سروان در او بیدار شده بود. صحبت‌های سروان به الکس ایده جدیدی داده بود. نمی‌دانست آبا پلیس هم به ایده جدیدی رسیده یانه: و اگر رسیده، همان ایده الکس است یا فرق دارد.

سر جای الکس ابتداء بود. با خودش گفت: «این تالار واقعی نیست. اینها فقط چوب و مفوا و برزنست است. صحته نمایش است ...» جملات پراکنده در ذهنش در نوسان بود. «خطای دید». «از دید بینده». «چشم‌بندی». «تنگ ماهی». ... و روبانهای رنگی. خانمهایی

که غیب می‌شوند، و انواع و اقسام حقه‌هایی که شعبد، بازها می‌زنند ...
همه اینها فکر ش را مشغول کرده بود.

ناگهان فکری در سرش پیدا شد. تصویری بود. حرفا‌هایی که الکس
زده بود. چیزهایی که تعریف کرده بود. گروهبان الکس که نفس نفس
می‌زد. نفس نفس می‌زد ... چیزی در ذهنش جایه جا شد. جلوه
پررنگ‌تری بافت ...

با صدای بلند گفت:

- خب معلوم است. حتماً این طور بوده.

بخش هجدهم

- واي، والى، ترسانديم!

جينا که داشت از سالن نثار بیرون می‌آمد، با دیدن والتر هاد که چهره‌اش در ناریکر وشن غروب نمایان می‌شد، جاخورد، هوا هنوز تاریک تاریک نشده بود؛ فقط حالت خوف‌انگیز غروبها را داشت که اشیاء شکل واقعی‌شان را از دست می‌دهند و ترسناک می‌شوند. پرسید: - اینجا چه کار می‌کنی، والى؟ تو که هیچ وقت سمت سالن نثار نمی‌آمدی.

- شاید دنبال تو می‌گشم. معمولاً باید اینجا پیدايت کنم. درست می‌گوییم؟

لعنی نرم و ملایم و کشدار داشت و اثرباری از گوشه و کتابه در صدابش نبود. با وجود این، جينا کمی جاخورد و گفت:

- شغل این است و به این چیزها علاقه دارم. کلاً از رنگ و برزنگ و پشت صحت خوش می‌آید.

- بله، خیلی خوشت می‌آید. فهمیده‌ام. بگو بینم. جينا، فکر می‌کنی چقدر طول بکشد تا این موضوع فیصله پیدا کند؟

- جله هیئت تحقیق فرداست. بعدهش احتمالاً می‌رود تا دو هفته دیگر، سروان «کاری» که این طور می‌گفت.

والى با حالت فکورانه‌ای گفت:

- دو هفته، بسیار خوب. حداقل سه هفته، بعدهش آزادیم. من می‌خواهم برگردم امریکا.

جينا گفت:

- عجب. ولی من نمی‌توانم با این عجله برگردم. نمی‌توانم مادر بزرگ را تنها بگذارم. تازه دو نامایش‌نامه جدید در دست اجرا داریم.

- نگفتم «برمنی‌گردیم»؛ گفت «برمنی‌گردم».

جینا سر بلند کرد و به والی نگریست. به خاطر ناثیر سایه‌ها هیکل شوهرش تنومندتر از همیشه به نظر می‌رسید. هیکل گندۀ‌ای داشت. خیلی گندۀ. شاید حتی به نظرش خوفناک می‌آمد... بالای سرش ایستاده بود و حالت ترسناکی داشت.

جینا با شک و تردید گفت:

- منظورت این است که نمی‌خواهی من باهات بیایم؟

- نه، نه. منظورم این نبود.

- برایت مهم نیست که من بیایم یا نه؟ منظورت این بود؟

یکباره عصبانی شده بود.

- بیبن، جینا. من معتقدم باید تکلیف خودمان را روشن کنیم. ما وقتی ازدواج کردیم. شناخت زیادی از همدیگر نداشتم. سوابق همدیگر را نمی‌دانستیم. از خانواده و بستگان همدیگر اطلاع نداشتیم. فکر نمی‌کردیم این چیزها مهم باشد. فکر می‌کردیم هیچ چیز اهمیت ندارد و مهم این است که با هم باشیم. خب، پرده‌اول تمام شد. خانواده و بستگان تو از من خوشنان نمی‌آید. من را داخل آدم حساب نمی‌کنند. شاید حق داشته باشند. من از جنس آنها نبیشم. ولی اگر خیال کردی من اینجا می‌مانم و با این خرد، کاری‌هایی که همه‌اش به نظرم مسخره است خودم را علاف می‌کنم. اشتباه می‌کنم. من می‌خواهم تو کشور خودم زندگی کنم. کاری بکنم که بهش علاقه دارم و توانابی انجام دادنش را دارم. تصور من از هم‌زنهایی است که امریکایی‌های قدیم داشتند. کسی که برای اینکه با شوهرش باشد. حاضر است همه سختبها را پیذیرد. تو کشور غریبه زندگی کند. خطرها را به جان بخورد. محیط ناآثنا را تحمل کند. خب، شاید تو تحمل این چیزها را نداشته باشی. ولی همین است. یا باید این شرایط را قبول

کنی، یا قید همه چیز را بزنیم. شاید من مجبورت کردم که ازدواج کنی و اشتباه کردم. اگر این طور است، بهتر است از من جدا بشوی و زندگی دیگری برای خودت شروع کنی. تصمیم با خودت است. اگر یکی این حضرات مدعی هنرشناسی را می‌بندی، اشکال ندارد. هر طور خودت می‌دانی. ولی من برمی‌گردم.

جینا گفت:

– خیلی خری، والی. اینجا به من خوش می‌گذرد.

– واقعاً؟ خیلی خوب. به من خوش نمی‌گذرد. تو لابد از این انفاقانی هم که افتاده، لذت می‌بری. از قتل و آدمکشی خوشت می‌آید.

جینا نفس در سینه حبس شد و گفت:

– خیلی بی‌انصافی. والی. من دایی کریستین را دوست داشتم. نازه نمی‌بینی یک نفر می‌خواسته مادر بزرگ را مسموم کند؟ و حشناک است!

– گفتم که من از اینجا خوش نمی‌آید. از انفاقانی که اینجا می‌افتد خوش نمی‌آید. من از اینجا می‌روم.

– اگر اجازه بدهند که بروی! متوجه نیستی که هر لحظه ممکن است به خاطر قتل دایی کریستین بازداشت کنند؟ من از نگاههای سروان «کاری» به تو خوش نمی‌آید. نگاهش به تو عین گربه‌ای است که پنجه‌های تیزش را باز کرده و کمین کرده که موشی را بگیرد. فقط به این دلیل که تو انگلیسی نیستی و رفته بودی فیوز را درست کنی. مطمئنم این قصبه را به گردن تو می‌اندازند.

– باید مدرک داشته باشد.

جینا گفت:

– من نگران توام. والی. خیلی نگرانم.

– ترسیدن فایده‌ای دارد. گفتم که مدرکی علیه من ندارند. ساكت به طرف خانه رفتند.

جینا گفت:

– باورم نمی‌شود که واقعاً از من می‌خواهی برگردام امریکا.
والتر جواب نداد.

جینا رو به او کرد و پاهایش را به زمین کوفت و گفت:
ازت بدم می‌آید. والی، بدم می‌آید. تو آدم مزخرفی هستی. حیوانی
اصلًا احساس نداری. بعد از این همه زحمتی که برایت کنده‌ام،
می‌خواهی از شرمن راحت بشوی. برایت مهم نیست که من برگردام یا
نه. خیلی خوب. حالا که این طور است. برای من هم مهم نیست. من خر
بودم که با تو ازدواج کردم. حالا هم به زودی ازت طلاق می‌گیرم و با
الکس یا استفن ازدواج می‌کنم. این طوری خیلی خوشبخت ترم. تو هم
امیدوارم که برگردی امریکا و با دختر گندی ازدواج کنس که پوست از
سرت بکند!

والی گفت:

– خوب است. حالا تکلیفمان روشن شد.

۲

خانم مارپل جینا و والی را دید که به اتفاق هم وارد خانه شدند.
در همان جایی ایستاده بود که عصر آن روز سروان با گروهبان داجت
فاصله زمانی رفت و برگشت به اتاق گالبراندسن را اندازه‌گیری کرده
بودند.

صدای خانم بلاور از پشت سرش به گوش رسید و از جا پرید.
– سرما می‌خوردید. خانم مارپل. خوردید غروب کرده و شما هنوز
بیرون ایستاده‌اید.

خانم مارپل بربارانه با او راه افتاد و به اتفاق هم به طرف خانه رفتند.
خانم مارپل گفت:

– تو فکر حقه‌های شعبد، بازاها بودم. اول که نگاه می‌کنی. خیال
می‌کنی خیلی سخت است. ولی بعد که توفیق می‌دهند. می‌بینی چقدر
آسان بوده. هر چند هنوز هم نمی‌دانم ٹنگ ماهی را از کجا بیرون

می‌آورند! مثلاً این خانم را که نیمه‌اش قو است، تا حالا دیده‌اید؟ حقه جالبی است. خیلی هیجان دارد. یازده ساله که بودم، خیلی محورش می‌شدم. نمی‌فهمیدم چطور این کار را می‌کند. ولی یک روز تو روزنامه مقاله‌ای بود در مورد حقه‌هایی که در این مورد به کار می‌برند و همه چیز را افشا کرده بود. با وجود این، فکر نمی‌کنم روزنامه‌ها حق داشته باشند این کار را بگذارند. ظاهراً یک نفر نیست؛ دو نفرند. سر مال یکی است و تنه مال یک نفر دیگر. خیال می‌کنی یک نفر است. در حالی که در اصل دو نفرند. بر عکش هم می‌شود.

خانم بلاور با تعجب نگاهش کرد.

خانم مارپل معمولاً اینقدر پرست و بلا نمی‌گفت و حرفهایش بی‌سروته نبود. با خودش گفت: «پیرزن بیچاره، خیلی بهشت فشار آمده.»

خانم مارپل ادامه داد:

– وقتی به یک طرف قصبه گاه می‌کنیم. فقط یک جنبه را می‌بینیم. ولی اگر افکارمان را جمع و جور کنیم و بفهمیم که کدام قسمت قصبه واقعی است و کدام قسمتش خطای دید است. همه چیز روش می‌شود. مکثی کرد و بعد ناگهان افزود:

– کری لونیز حالش خوب است؟

خانم بلاور گفت:

– بله، خوب است. ولی حتماً خیلی جا خورده که فهمیده یک نفر قصد کشتنش را داشته. واقعاً جا خورده. چون کارا اصلاً درکی از خشونت ندارد.

خانم مارپل بالعنی فکورانه گفت:

– بعضی چیزهایی را که ما نمی‌فهمیم کری لونیز خیلی خوب می‌فهمد. از قدیم این‌طور بود.

– منظور تان را می‌فهمم. ولی کارا اصلاً تو دنیای واقعی زندگی نمی‌کند.

- واقعاً؟

خانم بلاور با تعجب نگاهش کرد و گفت:

- من تو عمرم زنی به بی تجربگی کارا ندیده‌ام. خیلی ...

خانم مارپل گفت:

- شاید نمی‌دانید که ...

در همین موقع ادگار لاوسن با گامهای بلند از کنارشان گذشت و خانم مارپل حرفش را قطع کرد. لاوسن با چهره‌ای خجالت‌زده سر نکان داد. ولی نگاهش را از آنها دزدید.

بعد که رفت، خانم مارپل گفت:

- حالا فهمیدم این پسره من را یاد کی می‌اندازد. همین الان به نظرم رسید. یاد جوانی به اسم لونارد وایلی می‌افتم. این لونارد وایلی پدرش دندانپزشک بود. ولی پیر شده بود و دستهایش می‌لرزید و چشمهاش خوب نمی‌دید. بنابراین مردم ترجیح می‌دادند پیش پرسش بروند. ولی پیر مرد از این موضوع ناراحت بود و همیشه خودخوری می‌کرد و می‌گفت پیر شده و به درد هیچ کاری نمی‌خورد. پرسش که آدم دل نازک و تقریباً احتملی بود، وانمود کرد که معتاد به الكل شده و دانم‌الخمر است. ممی می‌کرد همیشه لباسش بوی ویکنی بدهد و وقتی بیمارانش می‌آمدند، خودش را به متنی می‌زد. هدفش این بود که مردم دوباره پیش پدرش بروند و بگویند این جوان به درد نمی‌خورد.

- رفته‌ند؟

- نه بابا. اتفاقی افتاد که برای هر کس که یک جو عقل داشت، قابل پیش‌بینی بود. بیماران رفته دندانپزشک دیگری به اسم آفای رایلی که رقیب این پدر و پسر بود، خیلی‌ها دل نازک و رنوفی دارند. ولی عقل ندارند. بعلاوه، این لونارد وایلی طوری رفتار می‌کرد که کسی باور نمی‌کرد ... تصورش از متنی ربطی به متنی واقعی نداشت. مشروبات الكلی را می‌ربخت روی لباسش. آن هم به مقدار خیلی زیاد. از در دیگر وارد خانه شدند.

بخش نوزدهم

وقتی وارد خانه شدند، دیدند همه توی کتابخانه جمع شده‌اند. لوبیس توی اتاق قدم می‌زد و فضای خانه متینج بود.

خانم بلاور پرید:

— اتفاقی افتاده؟

لوبیس خبیلی خلاصه گفت:

— ارنی کرگ از موقع حضور و غیاب غیش زده.

— فرار کرده؟

— معلوم نیست. ماوریک و چند نفر از کارکنان اندرزگاه دارند همه جا را می‌گردند. اگر نتوانیم پیداشه کنیم، باید با پلیس تماس بگیریم.

— مادربزرگ! مثل اینکه حالات خوب نیست.

جبنا بود که وقتی رنگپریدگی مادربزرگش را دید، جا خورد و این حرف را زد.

— ناراحتم. به خاطر این بچه ...

لوبیس گفت:

— امروز عصر می‌خواستم ازش سوال کنم آیا دیشب متوجه اتفاق خاصی شده بانه. شغل خوبی برایش در نظر گرفتم و می‌خواستم بعد از این موضوع در مورد شغل جدید باهاش صحبت کنم. حالا ... حرفش را قطع کرد.

خانم مارپل با ملایمت گفت:

— پسره احمق ... پسره احمق بیچاره ...

با حالت نأسفباری سر تکان داد. خانم سراکولد با ملایمت گفت:

- پس تو هم مثل من فکر می‌کنی. جین؟

استفن رستاریک آمد تو. گفت:

- تو سالن تناول که بودیم. گفت کردم. جینا. فکر کردم لابد ... سلام.
چی شده؟

لونیس دوباره حرفهایش را در مورد گم شدن ارنی تکرار کرد. بعدش دکتر ماوریک همراه پسری با گونه‌های سرخ و موهای بور و چهره‌ای روحانی وارد اتاق شد. خانم مارپل یادش آمد که شب اول ورودش به استونی گینس این پسر را دیده است.

دکتر ماوریک گفت:

- آرتور جنکینز را آوردہام. ظاهراً آخرین نفری است که ارنی را دیده و با او صحبت کرده.

لونیس سراکولد گفت:

- خب آرتور. لطفاً اگر می‌توانی کمکمان کن. ارنی کجا رفته؟ خواسته شوخت کند؟

- نمی‌دانم. آقا. واقعاً نمی‌دانم. چیزی به من نگفت. فقط تو فکر نمایشنامه بود. گفت برای صحته آرابی فکر جالبی دارد. فکری که حتماً خانم هاد و آقای استفن خیلی می‌پسندند.

- یک مطلب دیگر هم هست. آرتور. ارنی ادعا می‌کرده که دیشب بعد از اینکه درهای اندرزگاه را بسته‌ایم. برای گردش آمده. این حفیقت دارد؟

- نه آقا. بلوف می‌زده. ارنی خیلی دروغگوست. دیشب اصلاً بیرون نرفت. همیشه بلوف می‌زد که من همه قفلها را باز می‌کنم. ولی الکی می‌گفت. هیچ کاری نمی‌توانست بکند. به فرض هم که می‌توانست. دیشب اصلاً بیرون نرفت. از این بابت مطمئنم.

- این حرفها را برای خاطر دل ما که نمی‌زنی. آرتور؟
آرتور از صمیم قلب گفت:

- نه آقا، قسم می‌خورم.

لونیس هنوز راضی نشده بود. دکتر ماوریک گفت:

- گوش کنید. صدا می‌آید.

صدای پایی از بیرون به گوش می‌آمد. در باز شد و دکتر بومگارتن

عینکی با چهره‌ای رنگ پریده وارد اتاق شد و نفس نفس زنان گفت:

- پیدا بش کردیم. یعنی هر دو نا را پیدا کردیم. و حشناک است ...

روی صندلی ولو شد و عرق پیشانی اش را پاک کرد. می‌لدرد استرت

با تندی گفت:

- منظور تان چیه؟ هر دو نا یعنی کی؟

بومگارتن سراپا می‌لرزید. گفت:

- تو سالن نتاتر بودند. سرهایشان له شده. فکر کنم وزنه تعادل افتد،

روی سرثان. الکس رستاریک و این پسر. ارنی کرگ. هر دو

مرده‌اند ...

بخش بیستم

خانم مارپل گفت:

– براحت سوب آورد دام. کری لو نیز. لطفاً بخور.

خانم سراکولد روی تختخواب استیل پرده، اویز بزرگی که از چوب بلوط بود، نشست. صورت نعیف و بچگانه‌ای داشت. گونه‌هایش رنگ باخته و چشمها بش حالت مات و مبهوت عجیبی داشت.

سوب را با حرف‌شنوی از خانم مارپل گرفت و شروع به خوردن کرد.

خانم مارپل روی صندلی کنار تخت نشست. کری لو نیز گفت:

– اول کربتین، حالا هم الکس و این پرسه احمق بیچاره، ارنی. واقعاً چیزی می‌دانسته؟

خانم مارپل گفت:

– گمان نکنم. دروغ می‌گفته. می‌خواسته وانمود کند چیزی دیده، که فکر کنند آدم مهمی است. فاجعه اینجاست که یک نفر حرفش را باور کرده ...

کری لو نیز به خودش لرزید. نگاهش دوباره آن حالت مات و مبهوت را پیدا کرد. گفت:

– می‌خواستیم برای این بجهه‌ها خیلی کارها بکنم. یک کارهایی هم کردم. یک عدد شان خیلی بهتر شدند. چند نفرشان الان شغل مهمی دارند. چند نفری هم پس رفتند، ولی چاره‌ای نیست. زندگی در تمدن امروز خیلی پیچیده، است. آدمهای ساده، و رشد نیافرته تعاملش را ندارند. طرح بزرگ لو نیس را می‌دانی؟ لو نیس معتقد است در گذشته وسائل حمل و نقل زندگی خیلی از جنایتکاران بالقوه را نجات داده، است. آنها

را من فرستادند آن طرف دنیا و جنایتکاران مذکور در محیطهای ساده‌تر زندگی جدیدی را شروع می‌کردند. دلش می‌خواست بر همین اساس طرح جدیدی بربیزد. ناحیه بزرگ یا تعدادی جزیره کنار هم بخرد. چند سال در آنجا سرمایه گذاری کند و آنجا را به صورت یک جامعه تعاونی خودکفا در بیاورد که همه بتوانند در آن سرمایه گذاری کنند و سهمی داشته باشند. ولی دور از بقیه دنیا باشد که کسی وسوسه نشود که برگردد به شهرها و زندگی نکتبتجار گذشته را از سر بگیرد. البته روزیاست. خیلی پول می‌خواهد و امروزه دیگر افراد بشردوست در دنیا کم هستند. این کار به اریک دیگری نیاز دارد. اریک اگر بود. از این طرح پشتیبانی می‌کرد.

خانم مارپل قیچی کوچکی را از کنار دستش برداشت. با تعجب نگاهش کرد و گفت:

– چه قیچی عجیبی! یک دسته‌اش دو تا سوراخ دارد و دسته دیگر شیکی.

کری لونیز که از نگاهش معلوم بود در دنیابی ترسناک و دور دست سیر می‌کند. نگاهی به قیچی انداخت و گفت:

– این را امروز صبح الکس بهم داد. گفت طوری ساخته شده که آدم ناخن‌های دست را مشترک را راحت‌تر بگیرد. طفلکی خیلی به فکر من بود. ازم خواست قیچی را امتعان کنم و ناخن‌هایم را بگیرم.

خانم مارپل گفت:

– لابد بعدش ناخن‌هایت را جمع کرد و برد.

کری لونیز گفت:

– بله. ولی ...

حرفش را قطع کرد و پرسید:

– چرا این سوال را من کنم؟

– تو فکر الکس بودم. خیلی باهوش بود. مغزش واقعاً کار من کرد.

– منظورت این است که به خاطر همین کثته شد؟

— به نظرم ... بله.

— او و اریک ... تصورش برایم سخت است. کی این انفاق افتاده؟

— سر شب، احتمالاً بین ساعت شش تا هفت.

— بعد از اینکه کار روزانه‌شان تمام شده؟

— بله.

— جینا سر شب آنجا بوده. والی هاد هم همین طور، استفن هم گفت
دنبال جینا می‌گشته و رفته آنجا.

خانم مارپل با خودش گفت: « ولی هر کسی ممکن است رفته باشد ... »
رشته افکارش برویده شد. چون ناگهان کری لوئیز پرسید:

— تو چقدر می‌دانی، جین؟

خانم مارپل سر بلند کرد و نگاهش کرد. نگاهشان با هم تلافی کرد.
خانم مارپل با لحنی شمرده و آرام گفت:

— مطمئن نیشم ...

— به نظر من مطمئنی. جین.

جین مارپل آرام گفت:

— می‌خواهی چه کار کنم؟

کری لوئیز تکیه داد به بالش و گفت:

— به خودت مربوط است. جین. هر طور صلاح می‌دانی.
چشمها بش را بست.

خانم مارپل با شک و تردید گفت:

— فردا ... باید با سروان « کاری » صحبت کنم. اگر گوش کند ...

بخش بیست و یکم

سروان «کاری» با بی حوصلگی گفت:

– بله، خانم مارپل؟

– ممکن است با من باید نوی تالار؟

سروان «کاری» که کمی تعجب کرده بود، گفت:
من خواهید خصوصی صحبت کنید؟ خب اینجا که ...
نگاهی به دور و بر اناق مطالعه انداخت.

خانم مارپل گفت:

– نه، منظورم صحبت خصوصی نیست، من خواهم یک چیزی را
نشاندان بدhem. چیزی که الکس دستاریک سعی کرد بهم بفهماند.

سروان «کاری» آه کثید و دنبال خانم مارپل راه افتاد.
امیدوارانه پرسید:

– کسی به شما چیزی گفته؟

خانم مارپل جواب داد:

– نه، کسی چیزی نگفته. چیزی که فکرم را مشغول کرده حقه‌های
شعبه‌بازه است که به قول معروف چشم‌بندی می‌کنند. منظورم را که
می‌فهمید.

سروان «کاری» نمی‌فهمید. زل زد و با تعجب نگاهش کرد. با
خودش گفت نکند پیرزن عقلش را از دست داده.

خانم مارپل دستش را گرفت و اشاره کرد که کنارش بایستد. بعد
گفت:

– من خواهم اینجا را پیش خودنان نوعی سالن تنانر مجرم کنید.

جناب سروان. فرض کنید شی که کریستین گالبراندسن کثه شده، اینجا سالن تناول بوده. شما اینجا در جایگاه حضار هستید و صحن نمایش را نمایش می‌کنید. من و جینا و استفن و خانم سراکولد و خانم استرت اینجا بایم. مثل صحن نمایش، ورودی و خروجی دارد و هنرپیشه‌ها به جاهای مختلف می‌روند. ولی وقتی در جایگاه حضار هستید، دقیقاً نمی‌دانید که کجا می‌روند. می‌روند به سمت «در ورودی اصلی» با «آشپرخانه». وقتی در باز می‌شود شما فقط پرده پاوايز صحن را می‌بینید. چیز دیگری نمی‌بینید. ولی در واقع هنرپیشه‌ها می‌روند به جناحین، به پشت صحنه. جایی که نجارها و برقکارها هستند و بقیه اشخاص نمایش نشته‌اند و منتظرند که وارد بن شوند. از روی بن خارج می‌شوند و به جهان دیگری می‌روند.

— منظورتان را نمی‌فهم. خانم مارپل ...

— می‌دانم. به نظر خیلی احمقانه است ... ولی اگر کل ماجرا را نوعی نمایش بدانید و خود من هم «تالار بزرگ استونی گیتس» باشد. پشت من کجا می‌شود؟ منظورم پشت صحنه است. پشت صحنه کجاست؟ تراس. درست می‌گوییم؟ تراس که خیلی از پنجره‌ها به آنجا راه دارد. خب. حقه‌ای که به کار برد شده همین بود. چیزی که باعث شد متوجه این حقة شوم. حقه‌ای است که در نمایش «خانم قوه» به کار می‌رود. سروان که حالا دیگر مطمئن شده بود که خانم مارپل مشکل روانی دارد. گفت:

— نمایش «خانم قوه»؟

— بله. نمایش خیلی جالبی است. لابد قبل این نمایش را دیده‌اید ... کلکنی که به کار می‌رود این است که خانم قوه یک نفر نیست: دو نفر است. سرش مال یکی و پاهایش مال یکی دیگر است. خیال می‌کنیم یک نفر است. در حالی که دو نفرند. بنابراین با خودم گفتم که لابد برعکس این هم می‌شود: خیال کنیم دو نفرند. ولی در واقع یک نفر باشد.

سروان «کاری» که پاک درمانده شده بود. گفت:

– خیال کنیم دو نفرند. ولی در واقع یک نفر باشد؟

– بله. البته برای مدت خیلی کوتاهی. چقدر طول کشید که گروهبان از توانی پارک بباید به داخل خانه و برگردد؟ دو دقیقه و چهل و پنج ثانیه. درست می‌گوییم؟ خب. در این مورد دو دقیقه و چهل و پنج ثانیه هم طول نمی‌کشد. کمتر از دو دقیقه وقت لازم است.

– کمتر از دو دقیقه برای چه چیزی وقت لازم است؟

– برای استفاده از این حقه. برای اینکه کلک بزنند و یک نفر خودش را جای دو نفر بگذارد. اینجا، توانی اناق مطالعه. ما فقط بخشی از صحت را می‌بینیم که در معرض دید قرار دارد. پشت صحت را که نمی‌بینیم. پشت صحت تراس است با کلی پنجه. وقتی دو نفر توانی اناق مطالعه‌اند. خیلی راحت یکی از این دو نفر می‌تواند پنجه را باز کند. برود ببرون. تراس را بدو پشت سر بگذارد (صدای پایی را که الکس شنیده بود یادتان هست؟). از در فرعی وارد خانه شود. کربیتین گالبراندسن را بکشد و سریع برگردد. در این مدت شخص دیگری که توانی اناق است نقش هر دو نفر را بازی می‌کند. صدای هر دونفر را درمی‌آورد و ما خیال می‌کنیم دو نفرند. البته در ییشتر آن لحظات دو نفر بوده‌اند و فقط کمتر از دو دقیقه این نقش را بازی کردند.

سروان «کاری» نفس در بینه حبس شد و گفت:

– منظور تان این است که ادگار لاوسن بوده که نوی تراس می‌دویده و گالبراندسن را کشته؟ ادگار لاوسن بوده که خانم سراکولد را مسموم کرده؟

– مسمومیتی در کار نبوده. جناب سروان. کس قصد مسموم کردن خانم سراکولد را نداشت. فقط یک نفر متوجه شده که علامه بیماری آرتروز خانم سراکولد بی‌شباهت به علامه مسمومیت با آرسنیک بیست. این یک حقه قدیمی است و خواته‌اند این طوری سر شما را کلاه بگذارند. خیلی راحت آرسنیک را به شبهه داروی تقویتی خانم

سراکولد اضافه کرده‌اند و چند خطی به انتهای نامه آفای گالبراندن افزوده‌اند. در حالی که حضور آفای گالبراندن در اینجا علت دیگری داشته که هر کس باید بتواند حدس بزند. علت حضورش چیزی بوده که به مؤسسه امین گالبراندن مربوط می‌شود. به پول. فرض کنید اختلاس شده. اختلاس خیلی بزرگ. می‌فهمید اینها به چه معنی است و چه کسی ممکن است این اختلاس را کرده باشد یک نفر. فقط یک نفر ...

سروان «کاری» نفتش بند آمد و با ناباوری گفت:

— لونیس سراکولد؟

خانم مارپل گفت:

— بله، لونیس سراکولد ...

بخش بیست و دوم

بغشی از نامه جینا هاد به خاله اش. خانم وان رایدوک:

بس می بیند خاله جان که کل این ماجرا و مخصوصاً آخرش برای ما مثل کابوس بود. قبل از مورد این ادگار لاوسن براینان توفیع دادم. از اول مثل خرگوش بود و وقتی سروان شروع به طرح سوالات مختلف از او کرد و سعی کرد حقیقت را از زیر زبانش بیرون بکشد. کنترل خودش را از دست داد و مثل خرگوشی که وحشت کرده. ها به فرار گذاشت. به معنای وافعی کلمه. وحشت کرد و شروع به دویدن کرد. از پنجه خودش را پرت کرد بیرون و دور خانه و توی راه ماشین رو جلو خانه شروع به دویدن کرد. دم راه مأمور پلیس ایستاده بود و سعی کرد جلویش را بگیرد. ولی ادگار راهش را کج کرد و دوید سمت دریاچه. پربد تو بلم کهنه و پویده‌ای که سالها بود کنار دریاچه خاک می‌خورد. کار احمقانه‌ای بود. ولی همان طور که گفتم حسابی ترمیده بود و مثل خرگوش وحشت‌زده‌ای فرار می‌کرد. بعد لوبس فریاد زد: «آن بلم پوییده است» و دوید به سمت دریاچه. بلم فروریخت و ادگار افتاد توی دریاچه و شناکان دبالش رفت. بهش رسید. ولی هر دوین نی‌ها گیر افتادند. یکی از مأموران پلیس با طناب پربد توی آب که نجاتشان بددهد. ولی او هم بین نی‌ها گیر کرد و مجبور شدند طناب را بکشند و درش را بیاورند. خاله مبلدرد بالعن احمقانه‌ای گفت: «غرق می‌شوند ... غرق می‌شوند ... هر دو غرق می‌شوند.» و مادر بزرگ فقط گفت: «بله.» نمی‌دانید این یک کلمه را چطوری ادا کرد. فقط گفت:

«بله». و این کلمه عین خنجر برندمای در جان همه فرورفت.

خل و احسانی شدم؟ ناید. ولی آن موقع واقعاً این جوری بود.

بعدش ... وقتی هر دو را یرون آوردند و سعی کردند بهشان تنفس مصنوعی بدهند (که البته دیر شده بود و فایده‌مای نداشت). سروان آمد پیش ما و به مادر بزرگ گفت: «متأسماً، خانم سراکوله. فایده‌مای نداشت.»

و مادر بزرگ خیلی آرام گفت: «مشکرم، جناب سروان.»

بعد نگاه کرد به ما. من دلم می‌خواست کمک کنم. ولی نمی‌دانستم چطوری. جولی با آن قیافه نحیف و عبوش. مثل هبته آماده خدمت بود. استفن دستهایش را دراز کرده بود. خانم مارپل چهره خسته و غناکی داشت. حتی والی هم ناراحت بود. همه دوستش داشتیم و می‌خواستیم هر طور هست کمکن کنیم.

ولی مادر بزرگ فقط گفت: «میلدرد» و میلدرد فقط گفت: «مادر». بعد با هم رفتد به سمت خانه. مادر بزرگ با آن قیافه زار و نزارش تکه داده بود به حاله میلدرد. تا آن موقع تفهمیده بودم که چقدر همدبکر را دوست دارند. نشان نمی‌دادند. ولی از اول همدبکر را دوست داشتند.

جینا مکث کرد و نوک خودکارش را نوی دهانش کرد و جوید. بعد بقیه نامه را از سر گرفت:

در مورد خودم و والی هم ... عرض کنم که قصد داریم در اولین فرمت
برگردیم امر بکا ...

بخش بیست و سوم

- چطوری فهمیدی. جین؟

خانم مارپل در جواب کمی نأمل کرد. نگاهی انداخت به دو نفری که کنارش بودند. کری لوئیز با آن چهره لاغر و نعیف و در عین حال خونسرد، و دکتر گالبرایت. اسف کرامر. با موهایی سفید و لبخندی دلنشیز.

اسف دست کری لوئیز را گرفت و گفت:

- می‌دانم که چقدر غصه خورده‌ای و چقدر شوکه شده‌ای، دخترم.

- غصه که بله. غصه خوردم. ولی شوکه نشدم.

خانم مارپل گفت:

- می‌دانم. من هم این را فهمیده بودم. همه می‌گفتند کری لوئیز در دنیای دیگری زندگی می‌کند و در کسی از دنیای واقعی ندارد. ولی اتفاقاً تو توی دنیای واقعی زندگی می‌کردی. نه در دنیای اوهام. تو مثل اکثر ما فریب اوهام را نمی‌خوری. وقتی این را فهمیدم. به خودم گفتم باید از افکار و احساسات تو پیروی کنم. مثلاً مطمتن بودی که امکان ندارد کسی بخواهد مسمومت کند. باور نمی‌کردی و حق داشتی که باور نکنی. چون همین طور بود. باور نمی‌کردی که ادگار به لوئیس آسب برساند و باز هم حق داشتی. مطمتن بودی که جنا کس دیگری غیر از شوهرش را دوست ندارد و باز هم حق داشتی. بنابراین اگر قرار بود از افکار و احساسات تو پیروی کنم. باید بنا را بر این می‌گذاشم که تمام چیزهایی که ما فکر می‌کنیم واقعی است. توهمن است. توهمن است که هدف مشخصی دارد. درست مثل شعبده بازها که برای فریب بیتد.

توهماتی ایجاد می‌کند. ما بیننده یک نمایش شعبده بازی بودیم ... اولین کسی که درک مبهمی از حقیقت پیدا کرد الکس رستاریک بود. چون الکس این فرصت را یافت که به موضوع از زاویه جدیدی نگاه کند، از زاویه یک ناظر خارجی، با سروان توی راه مائین رو بود و به ساختمان نگاه می‌کرد و متوجه شد که پنجره‌ها امکانات زیادی دارد. بادش آمد که آن شب صدای پا شنیده و وقتی گروهبان زمان رفت و برگشت به داخل خانه را اندازه‌گیری کرد. فهمید که چه زمان کوتاهی برای این رفت و برگشت لازم است. گروهبان نفس‌نفس می‌زد و من یادم آمد که لونیس سراکولد آن شب وقتی در اتاق مطالعه را باز کرد. نفس‌نفس می‌زد. پس لابد دویده، این یک نکته. ولی معور اصلی همه این قضایا برای من ادکار لاوسن بود. به نظرم می‌رسید لاوسن یک جای کارش ابراد دارد. حرفهایی که می‌زد و کارهایی که می‌کرد مشکلی نداشت. ولی خودش مشکل داشت. چون آدم سالم و نرم‌مالی بود که نقش یک آدم شیزوفرنیک را بازی می‌کرد. کلاً در همه چیزش مبالغه‌ای دیده می‌شد. حالت نمایشی داشت. این ماجرا قطعاً همه چیزش برنامه‌ربزی شده و از روی تفکر و برنامه‌ربزی دقیق صورت گرفته. لونیس در آخرین دیدارش با گالبراندسن فهمیده که گالبراندسن به چیزی شک کرده. گالبراندسن را می‌شناخت و می‌دانست که کربیتین وقتی به چیزی شک می‌کند. تا وقتی شکش بر طرف نشود. موضوع را دنبال می‌کند و دستیاردار نیست.

کری لونیز نوی صندلی‌اش جایه جا شد و گفت:

– بله. کربیتین این طوری بود. خونردد و دقیق. ولی خیلی ذیرک. نمی‌دانم چی باعث شده که شک کند. ولی قطعاً شروع به تحقیق کرده و حقیقت را فهمیده.

اسف گفت:

– خودم را سرزنش می‌کنم که در مقام عضو هیئت امنا دقت بیشتری نداشتم.

کری لونیز گفت:

– کسی از شما توقع ندارد از مسائل مالی سرد بیاورد. این کار در اصل به عهده آقای گیلفوی بود. بعد که آقای گیلفوی فوت کرد، به خاطر تجربه‌ای که لونیس داشت، همه چیز افتدست لونیس، و بعدش این چیزها به فکرش رسید.

گونه‌هایش دوباره کمی گل انداخته بود.

دنبال حرفش را گرفت:

– لونیس مرد بزرگی بود. دید باز و وسیعی داشت و واقعاً معتقد بود که با پول خیلی کارها می‌شود کرد. پول را برای شخص خودش نمی‌خواست. لااقل به معنای عامبانه کلمه حرص پول برای خودش نداشت: پول را به خاطر فدرتش می‌خواست. می‌خواست قدرت داشته باشد که با پول کارهایی بکند ...

اسقف گفت:

– می‌خواست خدا باشد.

لعن محکم و راسخی داشت.

– فراموش کرده بود که انسان فقط ابزار اراده خدای متعال است.

خانم مارپل گفت:

– بنابراین از بودجه مؤسسه اختلاس کرد؟

دکتر گالبرایت کمی تردید کرد و بعد گفت:

– فقط این نبود ...

کری لونیز گفت:

– بگویید. خانم مارپل بهترین دوست من است.

اسقف گفت:

– لونیس سراکولد به قول معروف در امور مالی جادوگر بود. در سالهایی که فعالیت حسابرسی می‌کرد، با شیوه‌های مختلف کلاهبرداری که مو لای درز آنها نمی‌رفت، آشنا شده بود. این کار البته در ابتدا نوعی کار علمی و آکادمیک بود. ولی بعد که دریافت با پول کلان چه کارها

که نمی‌شود کرد. این شیوه‌ها را عملی کرد. مواد خام دستاولی در اختیار داشت. در بین بجهه‌هایی که به آینجا می‌آمدند، گروه کوچکی را برای خودش انتخاب کرد. اینها بجهه‌هایی بود که ذاتاً تعاایل به خلافکاری داشتند. دنبال هیجان می‌گشتند و از هوش فراوانی برخوردار بودند. هنوز نه و توی قضیه را به طور کامل درنیاورده‌ایم. ولی معلوم است که این گروه، یک گروه، مرموز و مخفی بوده که اعفای آن آموزش مخصوص دیده‌اند و بعداً در مشاغل حاسی فرار گرفته‌اند و در آنجا دستورات لونیس را اجرا می‌کرده‌اند. دفاتر را دستکاری می‌کرده‌اند. طوری که بدون اینکه کسی شک کند. مبالغه‌منگفتی جایه‌جا می‌شده. به نظرم عملیات این افراد و تبعات آن به قدری پیچیده است که ماهها طول می‌کشد که حابرسها بتوانند آنها را کشف کند. ولی ظاهراً نتیجه‌اش این بوده که لونیس سراکولد با اسمی مختلف و حابهای مختلف و شرکتهای مختلف می‌توانسته به پول هنگفتی دست پابد. لونیس قصد داشته با این پول کلونی مخصوصی برای فعالیت دست‌جمعی در خارج از کشور ایجاد کند که بزهکاران جوان در آنجا گرد آیند و در نهایت آنها را صاحب شوند و به صورت مشترک اداره کنند. شاید فکر کنیم رؤیایی عجیب و غریبی است ...

کری لونیز گفت:

– ولی رؤیایی بود که ممکن بود عملی شود.

– بله. ممکن بود عملی شود. ولی لونیس برای تحقق این رؤیا از ابزارهای نامشروع استفاده کرد و کربیتن کالبراندس این را فهمید. گالبراندس ناراحت بود. مخصوصاً که می‌دانست لو رفتن این موضوع و تعقیب فضایی لونیس چقدر برای تو ناگوار است. کری لونیز.

کری لونیز گفت:

– به خاطر همین نگران سلامتی ام بود و پرسید که آیا قلبم مشکلی ندارد. آن موقع نمی‌فهمیدم.

– بعد لونیس سراکولد از شمال برگشت و کربیتن او را بیرون از

خانه دید و گفت می‌داند که چه اتفاقاتی افتاده. لونیس احتمالاً خیلی با خونسردی بروخورد کرده. هر دو موافقت کردند که ناید در مورد این قصبه به تو چیزی بگویند. گالبراندسن گفته نامه‌ای به من می‌نویسد و از من می‌خواهد به عنوان یکی از اعضای هیئت امنا به اینجا بیایم تا در مورد متنله صحبت کنم.

خانم مارپل گفت:

— البته لونیس از قبل برای این برنامه آمادگی داشت. همه چیز برنامه‌ریزی شده. مردی را که می‌خواسته نقش ادگار لاوسن را بازی کند، از قبل وارد خانه کرده. البته یک ادگار لاوسن واقعی وجود داشت که در صورتی که پلیس سوابق او را بررسی کرد، مشکلی پیش نیاید. این ادگار لاوسن فلابی دقیقاً می‌دانسته چه کار کند. باید نقش بیمار شیزوفرنیکی را بازی می‌کرده که مورد اذیت و آزار قرار گرفته و طوری عمل کند که لونیس مدرکی داشته باشد که در محل وقوع قتل حضور نداشت. در مورد مرحله بعدی هم خوب فکر شده. مرحله بعدی داستانی است که لونیس جور کرده و ادعا کرده که یک نفر قصد داشته تو را مسموم کند. وقتی فکرش را می‌کنیم، می‌بینیم تنها دلایلی که برای این ادعا وجود دارد. یکی اظهارات لونیس است که ادعا کرده گالبراندسن چنین چیزی به او گفته و دیگری چند خطی که در انتهای نامه گالبراندسن وجود دارد که آنها را هم خود لونیس وقتی منتظر پلیس بوده، به نامه اضافه کرده. افزودن آرسنیک به داروی تقویتی تو هم کار راهنمی بوده. خطیری هم برای تو نداشت. چون لونیس خودش حاضر بوده و نمی‌گذاشته از آن استفاده کنی. شکلانها هم مقداری آرسنیک داشته. ولی شکلانهای اصلی فاقد آرسنیک بوده و فقط لونیس وقتی می‌خواست جعبه را تحویل سروان «کاری» بدهد. شکلانهای اصلی را با شکلانهای سی عوض کرده.

کری لونیز گفت:

— بعد اکس اینها را حدس زده.

- بله. به خاطر همین ناخنهای تو را جمع کرده. اگر مدتی آرسنیک مصرف کرده بودی، از روی ناخنهاست معلوم می‌شد.

- طفلکی الکس ... بیچاره ارنی.

چند لحظه سکوت بود و خانم مارپل و اسقف کالبرایت به کریستین گالبراندسن فکر می‌کردند. به الکس دستاریک، به آن پسره بدبوخت، ارنی. فکر می‌کردند چقدر راحت می‌شد جلو این قتلها را گرفت.
اسقف گفت:

- ولی قطعاً لوئیس ریک بزرگی کرده که از ادگار لاوسن خواته با او همکاری کند. هرچند روی او نفوذ زیادی داشته ...
کری لوئیز سر نکان داد و گفت:

- منه فقط نفوذ نبود. ادگار واقعاً لوئیس را دوست داشت.
خانم مارپل گفت:

- بله. مثل لوناراد وایلی و پدرش. با خودم می‌کویم نکند ...
از روی ملاحظه مکث کرد. کری لوئیز گفت:
- لابد تو هم متوجه شباشتان شده‌ای؟

- پس تو از اول می‌دانستی!

- حدس می‌زدم. می‌دانستم که لوئیس قبل از اینکه با من آشنا شود، مدت کوتاهی عاشق یک هنرپیشه زن بوده. خودش بهم گفته بود. البته جدی نبوده. زنه بیشتر دنبال پول بوده و علاقه‌ای به لوئیس نداشته. ولی شک ندارم که ادگار پسر خود لوئیس بوده ...
خانم مارپل گفت:

- بله. این طوری همه چیز معلوم می‌شود ...
کری لوئیز گفت:

- آخر هم زندگی‌اش را فدای او کرد.
نگاه ملتمنه‌ای به اسقف انداخت و گفت:

- واقعاً خودش را فدای او کرد.
چند لحظه سکوت بود. بعد کری لوئیز گفت:

- خوشحالم که ماجرا این‌طوری تمام شد ... زندگی اش را به امید نجات زندگی پرسش فدا کرد ... آدمهایی که خیلی خوب‌اند، گاهی می‌توانند خیلی هم بد باشند. می‌دانستم که این موضوع در مورد لوئیس مصدق دارد ... ولی من را خیلی دوست داشت. من هم خیلی دوستش داشتم.

خانم مارپل گفت:

- هیچ وقت بهش شک نکرده؟

کری لوئیز گفت:

- نه، چون به خاطر متنله مسروقیت گنج شده بودم. می‌دانستم که لوئیس امکان ندارد من را مسوم کند. در حالی که در نامه کریستین به صراحت آمده بود که یک نفر فصد داشته من را مسوم کند. بنابراین با خودم گفتم لابد تا حالا هرچه در مورد افراد تصور می‌کرده‌ام، اشتباه بوده.

خانم مارپل گفت:

- ولی وقتی الکس و ارنی کشته شدند، باز هم شک نکرده؟

کری لوئیز گفت:

- چرا، چون تصور نمی‌کردم کسی غیر از لوئیس جرئت این کار را داشته باشد. می‌ترسیدم و از خودم پرسیدم بعدش غیال دارد چه کار کند

...

به خود لرزید و دنبال حرفش را گرفت.

- تعیینش می‌کردم، به خاطر ... چطور بگوییم ... به خاطر خوبیهاش تعیینش می‌کردم. ولی حالا می‌بینم که آدم اگر می‌خواهد خوب باشد، باید فروتن باشد.

دکتر گالبرایت آرام گفت:

- یکی از خصوصیات تعیین‌انگیز تو همین است. کری لوئیز، اینکه فروتن هست.

کری لوئیز چشمهای آبی زیبایش را بازتر کرد و گفت:

– ولی زرنگ نیستم. خوبی خاصی هم ندارم. فقط خوبیهای دیگران
را تحسین می‌کنم.
خانم مارپل گفت:
– کری لونیز عذر بزم!

خاتمه

جینا گفت:

– به نظرم مادر بزرگ پیش خاله میلدرد که باشد، مشکلی ندارد.
خاله میلدرد الان به نظرم خبی خوب شده، عجیب و غریب نیست.
منظورم را که من فهمید؟

خانم مارپل گفت:

– بله، منظورت را من فهمم.

– بنابراین من و والی قصد داریم تا دو هفته دیگر برگردیم
امریکا.

نگامی زیرچشمی به شوهرش انداخت و گفت:

– قول من دهن استونی گیتس و ایتالیا و تمام دوران بچگی ام را
فراموش کنم و امریکایی کامل شوم. پسرمان را همیشه صد اکتم «آقا
پسر»^۱. اصطلاح بهتری که وجود ندارد، نه؟

خانم مارپل گفت:

– نه، کیت^۲. اصطلاح بهتری وجود ندارد.

والی با حالتی دوستانه به خانم مارپل که اسمها را عوضی من گفت
لبخند زد و گفت:

۱. Junior به معنی آنا پسر. این اصطلاح را فقط امریکایی‌ها برای همسران به کار
من برند. ۲. م. Katherine، مخفف Kate (کاترین). - م.

— کیت، نه، جینا.

جینا خنده د و گفت:

— اشتباه نکرد. عمدًا این جوری گفت. الان تو را هم مدا می‌کند پتروچیو^۱.

خانم مارپل به والتر گفت:

— تو خیلی عاقلانه عمل کردی. پرم.

جینا گفت:

— به نظر خانم مارپل، تو بهترین شوهری هستی که برای من پیدا می‌شود.

خانم مارپل نگاهش روی جینا و والتر لفزید. با خودش گفت خیلی خوب است که زن و شوهری این قدر هم‌دیگر را دوست داشته باشند. والتر هاد هم دیگر آن جوان اخموی قبلی نبود. تغییر کرده و به غول مهربان و خوش‌اخلاقی تبدیل شده بود. گفت:

— شما دو تا من را باد ...

جینا فوری جلو رفت و دست روی دهانش گذاشت و گفت:

— نه خاله جان، نه. من به این آدمهایی که توی دهکده شما زندگی می‌کنند مشکوکم. حتاً یک اشکالی دارند. شما واقعاً پرزن خطرناکی هستید. خاله جان.

نگاهش در دورستها سیر می‌کرد. گفت:

— وقتی به شما و خاله روت و مادر بزرگ فکر می‌کنم که روزی با هم بوده‌اید ... با خودم می‌گوییم واقعاً چه شکلی بوده‌اید. تصورش برایم سخت است.

خانم مارپل گفت:

— حتاً همین طور است. سالهای زیادی گذشت.

اعلام

Plymouth	بليمورت	آداجيو adagio
Pippa	بيبا	آرثر جنكينز Arthur Jenkins
Tommy	تامي	أberdeen
Thames	تمز	أتللو Othello
Thorwaldsen	نور والدسن	ادگار لاوسن Edgar Lawson
Johnie Backhouse	جانى بكماؤس	ارنى Eric
	جانى رساناريك	ارپك Eric
Johnnie Rostrevor		استرت Strict
James	جايمس	ستيفان Stephan
Jackie Hilt	جكى هيلت	ستيفاني Stephanie
Jenkins	جنكينز	ستونى كيس Stompykies
Jolly	جولي	ستيل ول Stilwell
Julius	جيوليوس جيلا	ستيو Steve
Jane	جين	الكس Alex
Gina	جيينا	الكسس Alexis
Dodgett	داجت	هاند استريت Hand Street
Don	دان	بانك سامرس Somerset Bank
Desdemona	درذدمونا	هنسy Hesey
Dorchester	دورچستر	بركللى Berkley
Rose Gildon	رز گلیدون	بلاور Blaue
Ruth	روت	بلکر Blaek
Rolls Bentley	رولز بنتلي	بومگارتن Baumgarten
Raymond Wpsi	ريموند ويس	برستو Preston